HARLAN COBEN

Kitos progos nebus

HARLAN COBEN

Kitos progos nebus

Jotema

UDK 820(73)-3
Co-05

Harlan Coben
NO SECOND CHANCE
New York, Dutton, 2003

Coben, Harlan
Co-05 Kitos progos nebus: [romanas] / Harlan Coben; [vertė Ugnius Keturakis]. — Kaunas: Jotema 2005. — 352 p.

ISBN 9955-13-023-7

Markas Zaidmanas atsipeikėja reanimacijos palatoje greta lašelinės tvarsčiais apmuturiuota galva. Iki tol be jokių ypatingų nuotykių dirbęs mėgstamą chirurgo darbą ir su žmona džiaugęsis savo mažąja dukrele, jis staiga atsiduria ant mirties slenksčio, pakirstas nežinomo užpuoliko kulkos. Žmona nušauta, pusės metukų Tera nežinia kur dingusi. Ir pasauliui, regis, jau visiškai slystant iš po kojų, daktarą Zaidmaną pasiekia šiurpinantis, tačiau vilties kibirkštėlę įžiebiąs raštelis:

Mes jus sekame. Jeigu kreipsitės į policiją, savo dukros daugiau neišvysite.
Kitos progos nebus.

UDK 820-(73)-3

Copyright © Harlan Coben, 2003
© Vertimas į lietuvių kalbą,
Ugnius Keturakis, 2004
© UAB „Jotema“, 2005
Redagavo *Asta Kristinavičienė*
Neringa Žilinskaitė
Viršelio autorius *Audrius Arlauskas*
Maketavo *Elvyra Laipanova*

SL 250. 22 sp. l. Užsak. Nr. 5.314
UAB „Jotema“, Algirdo g. 54, 50157 Kaunas
Tel. 337695, el. paštas: info@jotema.lt
http://www.jotema.lt
Spausdino AB spaustuvė „Spindulys“, Gedimino g. 10, 44318 Kaunas

Mylimos uošvės Nensi Armstrong atminimui
Ir šauniesiems jos vaikaičiams:
Tomui, Katerinai, Makalumui, Reiliui, Šarlotei,
Douviui, Bendžaminui, Vilui, Anai, Evai, Meri,
Semui, Kalebui ir Enei

I skyrius

Kai pirmoji kulka pervėrė man krūtinę, galvoje šmėstelėjo mintis apie dukterį.

Bent jau taip norėtųsi tikėti. Akimirksniu netekau sąmonės. Ir jeigu kam nors įdomios smulkmenos, net neprisimenu, kad į mane būtų kas šovęs. Tvirtai galiu pasakyti, kad netekau daug kraujo. Taip pat tai, kad antroji kulka grybštelėjo man pakaušį, nors aš tuo metu jau, ko gero, buvau netekęs sąmonės. Žinau, kad sustojo širdis. Tačiau vis tiek norėtųsi manyti, kad mirdamas galvojau apie Terą.

Deja, neregėjau jokios ryškios šviesos nei tunelio. O gal ir regėjau, tačiau nepamenu.

Mano dukrelei Terai dar tik pusė metukų. Ji gulėjo savo lovelėje. Ko gero, šūvių garsas ją išgąsdino. Kaip kitaip. Ji tikriausiai pradėjo verkti. Nežinau, ar jos pažįstamas ausį rėžiantis balselis pasiekė gęstančią mano sąmonę, ar aš ją išgirdau. Ničnieko neprisimenu.

Tačiau ir dabar aiškiai prisimenu tą dieną, kai ji gimė. Taip ir regiu, kaip Monika — Teros mama — susikaupia paskutiniam stumtelėjimui. Prisimenu, kaip pasirodė Teros galvutė. Pirmasis išvydau savo dukterį. Visi puikiai žinome, jog gyvenime kartais tenka sustoti kryžkelėje. Kažkam ištiesi ranką, kažkam tari „sudie“ — gyvenimas nepaliaujamai keičiasi. Tačiau vaiko gimimas nepalyginamas su niekuo. Nespėjęs nė mirktelėti patenki į visiškai kitą pasaulį, kuriame ir pats jau esi kitoks, didesnis. Pasaulis, kuriame iki tol gyvenai, pradingsta, susitraukia iki — bent jau mano atveju — trijų kilogramų penkių šimtų gramų dydžio.

Tėvystė mane labai jaudina. Žinoma, turėdamas tik pusę metų patirties, tesu mėgėjas. Mano geriausias bičiulis, Lenis, augina net

keturis vaikus. Turi dukrą ir tris sūnus. Vyriausioji, Mariana, — dešimties, jauniausiasis neseniai perkopė į antruosius. Jo kakta, visados išvagota malonių rūpesčių, ir autobusiuko grindys, neišvengiamai pribarstytos trupinių, man primena, kad kol kas aš, galima sakyti, nieko nežinau apie tėvystę. Sutinku. Tačiau tomis akimirkomis, kai palinkstu prie to bejėgio pūkučio lovytėje ir jos akelės pažvelgia į mane, neįsivaizduoju, kam ryžčiausi, kad tik ją apsaugočiau. Nedvejodamas paaukočiau už ją gyvybę. Tiesą sakant, jeigu nebūtų kitos išeities, ir jūsiškę.

Todėl norėčiau manyti, kad pervertas tų dviejų kulkų, sukniubdamas virtuvėje ant linoleumo su prakąstu javainiu rankoje ir paslikas tysodamas sparčiai tvinstančiame savo kraujo klane ir netgi liaujantis plakus širdžiai, galvojau tik apie tai, kaip apsaugoti savo dukrytę.

Kai atgavau sąmonę, buvo tamsu.

Iš pradžių negalėjau suprasti, kur esu, kol neišgirdau dešinėje pypsint. Pažįstamas garsas. Gulėjau nejudėdamas ir klausiausi to garso. Galva atrodė tarsi vatos prikimšta. Pirmoji mintis buvo — gerti. Jaučiau siaubingą troškulį. Net nebūčiau pagalvojęs, kad gerklė gali išdžiūti kaip kempinė. Mėginau ką nors pasišaukti, tačiau liežuvis buvo prikepęs prie gomurio.

Į palatą kažkas įžengė. Pamėginau atsisėsti, bet skausmas tiesiog tvilkyte nutvilkė kaklą. Galva atkaro. Mane užliejo tamsa.

Kai vėl atgavau sąmonę, buvo jau įdienoję. Pro žaliuzes į vidų plieskė saulė. Aš prisimerkiau. Knietėjo pakelti plaštaką ir prisidengti akis, tačiau išsekęs kūnas neklausė. Gerklė vis dar buvo sausa kaip smėlis.

Šalia kažkas sujudėjo ir palinko virš manęs. Pakėlęs akis išvydau seselę. Toks man neįprastas matymo kampas trikdė. Pasaulis apsivertė aukštyn kojom. Juk tai aš turėčiau taip stovėti palinkęs virš lovos, o ne atvirkščiai. Ant seselės galvos kaip žaislinė bolavo balta nedidukė, trikampiu sulankstyta kepuraitė. Teko dirbti ne vienoje ligoninėje, tačiau panašu, kad tokią mačiau tik per TV ar kokiam nors filme. Į mane žvelgė apkūni juodukė.

— Daktare Zaidmanai?

Jos balsas švelniai ir maloniai kuteno man ausį. Aš įsirėžęs sugebėjau nežymiai linktelėti.

Seselė, ko gero, mokėjo skaityti mintis, nes rankoje jau laikė vandens puodelį. Ji įstatė šiaudelį man į lūpas ir aš godžiai ėmiau traukti.

— Neskubėkite, — švelniai pristabdė ji.

Ruošiausi pasiteirauti, kur esu, tačiau tai buvo akivaizdu. Jau pravėriau lūpas, ketindamas paklausti, kas man atsitiko, tačiau ji mane ir vėl aplenkė.

— Aš pakviesiu daktarę, — tarė ji, traukdama prie durų. — Dabar ilsėkitės.

Aš sukrankiau:

— Mano šeima...

— Aš tuoj grįšiu. Pasistenkite nesijaudinti.

Apvedžiau akimis palatą. Viską mačiau tarsi per miglą. Tačiau net ir iš to, ką užgriebė mano žvilgsnis, galėjau padaryti kai kurias išvadas. Kairėje kabojo lašelinė, nuo kurios iki mano rankos driekėsi žarnelė. Virš galvos tyliai dūzgė fluorescencinės lempos. Dešinėje, ant stovo, pritvirtinto prie sienos, stovėjo nedidelis televizorius.

Už kokio pusmetrio nuo kojūgalio buvo erdvus langas. Prisimerkiau, tačiau vis tiek pro jį nepajėgiau nieko įžiūrėti. Tikriausiai esu nuolat stebimas. Vadinasi, guliu reanimacijos palatoje. Taigi mano reikalai rimti.

Peršėjo pakaušį, jaučiau, kad nudrėksta galvos oda. Ko gero, galva sutvarstyta. Mėginau patikrinti pats, tačiau kūnas visiškai neklausė. Pajutau skausmą, ėmė mausti, nors negalėjau pasakyti, ką tiksliai. Rankos sunkios it švinas, krūtinę tarsi kas būtų slėgęs girnapuse.

— Daktare Zaidmanai?

Dirstelėjau durų link. Tarpduryje stovėjo nedidukė moteris chirurgo chalatu ir kepure. Burnos raištis nusmauktas kadaravo ant kaklo. Man trisdešimt ketveri, ji galėjo būti vienmetė.

— Aš daktarė Heler, — tarė ji, žengdama artyn. — Ruta Heler.

Prisistatė vardu. Iš profesinio solidarumo. Ruta Heler tiriamai

mane nužvelgė. Pamėginau susikaupti. Galva veikė vis dar vangiai, tačiau jaučiau, kad po truputį šviesėja.

— Jūs Šv. Elžbietos ligoninėje, — oriu balsu pranešė ji.

Jai už nugaros prasivėrė durys ir jose pasirodė vyras. Žvelgiant lyg pro miglą buvo sunku atidžiau į jį įsižiūrėti, tačiau jis man pasirodė nepažįstamas. Jis sunėrė rankas ant krūtinės ir nerūpestingai atsirėmė į sieną. „Šitas ne gydytojas", — pamaniau sau. Ilgesnį laiką tarp jų dirbdamas, gali atskirti iš pirmo žvilgsnio.

Daktarė Heler dirstelėjo į vyrą ir vėl atsigręžė į mane.

— Kas man atsitiko? — paklausiau.

— Jus peršovė, — paaiškino ji. — Dusyk.

Užmečiau akį į vyriškį. Jis stovėjo vis taip pat atsirėmęs į sieną. Jau žiojausi kažką sakyti, tačiau Ruta Heler tęsė:

— Viena kulka nudrėskė pakaušį. Tiesiog nuplėšė galvos odą ir, jūs tikriausiai žinote, kraujas švirkštė upeliais.

Teko matyti ir tokių žaizdų. Iš didelių galvos žaizdų kraujas trykšta čiurkšlėmis. „Na, — pamaniau sau, — dabar aišku, kodėl peršti pakaušį". Rutai Heler nutilus, pasiteiravau:

— O antroji kulka?

Heler atsiduso.

— Na, šiek tiek sunkesnis atvejis.

Aš laukiau.

— Antroji kulka pataikė į krūtinę ir perrėžė prieširdį. Todėl tarp širdies ir prieširdžio priplūdo daug kraujo. Greitoji pagalba vos užčiuopė jūsų gyvybės požymius. Turėjome pjauti krūtinės ląstą...

— Daktare, — įsiterpė vyras prie sienos, ir man akimirksnį net pasirodė, kad jis kreipiasi į mane.

Aiškiai nepatenkinta Ruta Heler nutilo. Vyras atšlijo nuo sienos.

— Gal detales aptartumėte vėliau? Mes negalime delsti.

Ji nutaisė rūstų žvilgsnį, tačiau buvo matyti, jog iš tikrųjų nėra labai įpykusi.

— Liksiu čia ir stebėsiu, — tarė ji vyrui, — jeigu jūs nieko prieš.

Daktarė Heler pranyko man iš akių, ir dabar virš manęs palinko vyras. Jo galva atrodė per didelė pagal pečius ir nenoromis net

darėsi baugu, kad tik kaklas nenulūžtų nuo jos svorio. Buvo kirptas ežiuku, tik priekyje plaukai, kaip Cezario, buvo nulyginti truputį virš akių. Ant smakro tarsi koks įsirausęs bjaurus dėmėtas vabalas styrojo ataugėlė. Apskritai buvo panašus į gerokai pavytusį jaunuolį. Išraitė man dirbtinę šypseną.

— Aš detektyvas Bobas Ryganas iš Kaseltono policijos nuovados, — prisistatė jis. — Žinau, kad dabar esate tikrai sutrikęs.

— O mano šeima... — pradėjau aš.

— Apie tai vėliau, — pertraukė jis mane. — Dabar norėčiau pateikti jums porą klausimų, gerai? Paskui pakalbėsime apie viską išsamiau.

Jis laukė, ką atsakysiu. Aš iš paskutiniųjų susitelkiau ir atsakiau:

— Gerai.

— Koks paskutinis dalykas, kurį prisimenate?

Aš perkračiau savo atmintį. Prisimenu, kaip rytą atsikėliau ir apsirengiau. Paskui žvilgtelėjau į Teros lovelę. Prisimenu, kaip spustelėjau juodai balto žaislinio mobiliojo mygtuką (kolegos, primygtinai tvirtinusio, kad tai skatins vaiko mąstymą ar kažką panašaus, dovana). Tačiau mobilusis neįsijungė ir neužgrojo paprastutės savo melodijos. Baterijos buvo išsikrovusios. Mintyse liepiau sau neužmiršti įdėti naujų. Tada nusileidau į pirmą aukštą.

— Valgiau javainį, — atsiliepiau aš.

Ryganas linktelėjo, tarsi tokio atsakymo ir būtų tikėjęsis.

— Jūs buvote virtuvėje?

— Taip. Šalia kriauklės.

— O vėliau?

Kaip įmanydamas stengiausi ką nors atsiminti, tačiau veltui. Papurčiau galvą.

— Buvau vėliau atgavęs sąmonę. Naktį. Ko gero, buvau jau čia.

— Daugiau nieko?

Dar sykį pabandžiau ką nors prisiminti.

— Ničnieko.

Ryganas sprigtelėjo užrašų knygelę.

— Daktarė jau minėjo, kad į jus buvo du kartus šauta. Nepamenate matęs ginklą, girdėjęs šūvį ar kažko panašaus?

— Ne.

— Na, ko gero, kitaip ir negali būti. Jūsų gyvybė kabojo ant plauko, Markai. Greitoji pagalba jau manė, kad iškeliavote į aną pasaulį.

Mano gerklė staiga vėl išdžiūvo.

— O kur Tera ir Monika?

— Dabar susitelkime ties tuo, apie ką kalbamės, Markai.

Ryganas žiūrėjo ne į mane, o į bloknotą. Iš baimės man net užgniaužė kvapą.

— Ar girdėjote išdaužiant langą?

Jaučiausi apdujęs. Mėginau įskaityti ant lašelinės maišelio, kokie vaistai taip mane slopina. Nepavyko. Tikriausiai nuskausminamieji, ne kitaip. Ko gero, morfijus. Iš paskutiniųjų stengiausi suimti save į rankas.

— Ne, — atsiliepiau.

— Esate tuo tikras? Užpakalinėje namo dalyje aptikome išdaužtą langą. Tikriausiai nusikaltėlis pro ten ir pateko į vidų.

— Nepamenu, kad būčiau girdėjęs dūžtant stiklą, — dar kartą pakartojau. — Ar jau žinote, kas...

Ryganas mane kirste nukirto.

— Dar ne. Todėl jūsų ir klausinėju. Norime išsiaiškinti, kas tai padarė.

Jis pakėlė akis nuo bloknoto.

— Ar turite priešų?

Koks čia klausimas? Pamėginau pasikelti, kad negulėčiau tiesiai po jo žvilgsniu, tačiau mano pastangos buvo bergždžios. Nepatiko jaustis pacientu, kitaip sakant, va taip gulėti lovoje, kai į tave žiūri iš viršaus. Sakoma, kad gydytojai patys blogiausi pacientai. Galbūt kalčiausias dėl to ir yra šis susikeitimas vaidmenimis.

— Noriu žinoti, kas atsitiko mano žmonai ir dukrai.

— Suprantama, — atsiliepė Ryganas ir kažkokia jo balse pasigirdusi gaidelė privertė mane sustingti. — Tačiau dabar negalime sau leisti nukrypti, Markai. Dar ne. Juk norite mums padėti, ar ne? Todėl kol kas susitelkime ties mūsų pokalbiu.

Jis vėl užmetė akį į bloknotą.

— Taigi ar turėjote priešų?

Ginčytis su juo atrodė bergždžia, todėl aš nenoromis paklusau.

— Tokių, kurie norėtų mane nušauti?

— Taip.

— Ne, nė vieno.

— O jūsų žmona?

Jis įsmeigė žvilgsnį į mane. Paminėjus Moniką, prieš mano akis švystelėjo vaizdas — nušvintantis jos veidas mums išvydus Reimondkilo krioklį, kai ji, vaidindama, kad išsigando aplinkui šniokščiančios vandens sienos, apsikabino ir prisiglaudė.

— Ar ji turėjo priešų?

Aš pažvelgiau į jį.

— Monika?

Ruta Heler žengtelėjo prie mūsų.

— Manau, kad šiam kartui jau pakaks.

— Kas atsitiko Monikai?

Daktarė Heler ir detektyvas Ryganas dabar stovėjo petys į petį ir žvelgė į mane. Heler jau buvo bepraverianti burną, ketindama užkirsti kelią tolimesniam pokalbiui, bet aš šįsyk nesileidau nutildomas.

— Užteks tų „tik nejaudinti ligonio" nesąmonių, — išsiveržė iš mano lūpų košiamas šauksmas, genamas baimės ir įsiūčio dėl miglotų spėlionių, besisukančių galvoje. — Pasakykit man, kas atsitiko mano žmonai?

— Ji negyva, — atsakė detektyvas Ryganas.

Tie žodžiai nuskambėjo man kažkaip nesuvokiamai. Negyva. Mano žmona. Monika. Negalėjau patikėti savo ausimis. Ne, neįmanoma, kad jis būtų taip pasakęs.

— Kai policija, išlaužusi duris, įsiveržė į jūsų namus, jūs abu gulėjote suvarpyti kulkų. Jus pavyko išgelbėti. Jūsų žmonos, deja, ne. Užjaučiu.

Vėl šmėkštelėjo vaizdas — Monika prie Martos vynuogyno, paplūdimyje, gelsvu maudymosi kostiumėliu, ant skruostų užkritusiais tamsiais plaukais, kerinčiai besišypsanti. Sumirksėjau, ir vaizdas pradingo.

— O Tera?

— Jūsų duktė, — prabilo krenkštelėjęs Ryganas.

Jis vėl buvo įbedęs žvilgsnį į savo bloknotą, tačiau neatrodė, kad ruoštųsi ten ką pasižymėti.

— Ji tąryt buvo namie, taip? Turiu galvoje, įvykio metu?

— Taip, be abejo. Kur ji?

Pliaukštelėjo Rygano užverčiamas bloknotas.

— Atvykę jos neradome.

Aš sustingau.

— Kaip tai?

— Mes tikėjomės, kad ją galbūt tuo metu prižiūri kokie giminaičiai ar pažįstami. Ar kokia auklė, bet...

Jis nutilo.

— Tai jūs nežinote, kur dabar Tera?

Šįkart jis nedelsė.

— Taip, tikrai taip.

Man ant krūtinės tarsi kas būtų užritinęs akmenį. Užsimerkiau ir galva vėl loštelėjo ant pagalvės.

— Kiek laiko?

— Ji dingusi?

— Taip.

Daktarė Heler ėmė berte berti žodžius.

— Supraskite mus. Buvote gerokai sumaitotas. Nelabai tikėjomės, kad išsikapstysite. Teko prijungti prie dirbtinio kvėpavimo aparato. Atsisakė vienas plautis. Prasidėjo sepsis. Jums, kaip gydytojui, nereikia aiškinti, kaip tai rimta. Pamėginome sumažinti nuskausminamųjų dozes, kad greičiau atgautumėte sąmonę...

— Kiek laiko? — dar sykį pakartojau.

Jiedu su Ryganu vėl susižvalgė ir tada Heler pasakė žodžius, nuo kurių mano širdis nusirito į kulnus:

— Jūs gulėjote be sąmonės dvylika dienų.

2 skyrius

— Darome viską, kas pagal mūsų jėgas, — pranešė Ryganas kažkaip dirbtinokai, tarsi laukdamas, kol atgausiu sąmonę, būtų repetavęs

savo žodžius. — Jau minėjau, jog iš pradžių nebuvome įsitikinę, kad vaikas dingęs. Mes sugaišome daug brangaus laiko, tačiau dabar atsigriebsime. Teros nuotrauką išsiuntėme kiekvienai policijos nuovadai, iškabinome oro uostuose, autobusų ir geležinkelio stotyse, žodžiu, visur, kur tik įmanoma, šimto mylių spinduliu. Peržiūrime ankstesnes grobimų bylas, ieškome panašaus braižo ar galimo įtariamojo.

— Dvylika dienų, — pakartojau aš.

— Klausomės jūsų telefonų — namų, darbo, mobiliojo...

— Kam?

— Jeigu paskambintų reikalaudami išpirkos.

— Ar kas nors skambino?

— Kol kas ne.

Mano galva vėl nusviro ant pagalvės. Dvylika dienų. Aš gulėjau šioje lovoje dvylika dienų, o mano mergytė tuo metu... Nuvijau šalin tą mintį.

Ryganas pasikrapštė barzdą.

— Ar prisimenate, kaip Tera tąryt buvo apvilkta?

Be abejo. Aš rytais atsikeldavau ankstėliau ir ant pirštų galų prisliūkinęs prie Teros lovelės gėrėdavausi ja. Žinau, kad vaikai suteikia ne vien džiaugsmo. Kartais jie įgrysta iki gyvo kaulo. Ir dažnai naktimis jos klyksmai tiesiog tikrindavo mano nervų stiprumą. Nenoriu apgaubti vaiko auginimo žėrinčia aureole. Tačiau man patiko šitaip kasryt pradėti dieną. Žvelgdamas į trapų Teros kūnelį, jausdavau savyje bundančią stiprybę. Be to, ji buvo didžiausias mano džiaugsmas. Kai kas džiugesio ieško maldos namuose. O aš — žinau, kad tai skamba banaliai — radau savo džiaugsmą toje lovelėje.

— Rožiniais šliaužtinukais su juodais pingvinais, — tariau aš. — Monika juos nupirko kūdikių prekių parduotuvėje.

Jis brūkštelėjo tai savo bloknote.

— O Monika?

— Kas Monika?

Jis vėl žvelgė į bloknotą.

— Kuo ji vilkėjo?

— Džinsais, — atsakiau, prisimindamas, kaip jie nuslysdavo jos šlaunimis, — ir raudona palaidine.

Ryganas vėl ėmė skrebenti.

Aš pasiteiravau:

— Ar yra, na, turiu galvoje, ar aptikote kokių nors pėdsakų?

— Mes stengiamės išnarplioti visas galimas prielaidas.

— Aš ne to klausiu.

Ryganas tylėdamas spoksojo į mane. Tiesiog smeigte įsmeigė savo žvilgsnį.

Mano dukrytė. Nežinia kur. Vienut viena. Dvylika dienų. Išvydau prieš save mielas švytinčias jos akutes, ir man savaime išsprūdo:

— Ji gyva.

Ryganas kryptelėjo galva lyg koks šuniukas, išgirdęs nepažįstamą garsą.

— Ieškokite toliau, — tariau aš.

— Ieškosime.

Jis toliau smalsiai dėbsojo į mane.

— Tiesiog... Jūs turite vaikų, detektyve Ryganai?

— Dvi mergaites, — išpyškino jis.

— Tai kvaila, bet aš jausčiau, jei jai būtų kas atsitikę.

Kaip jaučiau, jog Terai gimus pasaulis apsivertė aukštyn kojomis.

— Jausčiau, — pakartojau dar kartą.

Jis neatsiliepė. Man dingtelėjo, kad mano žodžiai — žmogaus, šiaip pašiepiančio aiškiaregystės galias, — skamba juokingai. Žinojau, kad ta „nuojauta“ kyla iš noro tuo tikėti. Kai ko nors labai labai trokšti, imi tikėti ne tuo, kas vyksta, o tuo, ko trokšti. Tačiau aš kaip skęstantis šiaudo vis tiek įsikabinau šio tikėjimo.

— Mums reikėtų ir kai kurių kitų duomenų, — prabilo Ryganas. — Apie jus, žmoną, draugus, piniginius reikalus...

— Vėliau, — įsiterpė daktarė Heler.

Ji žengtelėjo į priekį tarsi norėdama atsistoti tarp mūsų. Balsas skimbtelėjo plienu.

— Jam būtina pailsėti.

— Ne, dabar, — dar ryžtingiau nei ji tariau aš. — Turime surasti dukrytę.

Moniką palaidojo Portmanų šeimos koplyčioje jos tėvo dvare. Aišku, aš negalėjau dalyvauti jos laidotuvėse. Net nežinau, ką iš tikrųjų dėl to išgyvenau, nes ir tomis tikrumo valandėlėmis, kai būdavau sau atviras, viduje tvyrodavo visiška jausmų žmonai maišatis. Monika buvo tikra aukštuomenės gražuolė, siauro veido, tiesių, kaip šilkas tviskančių tamsių plaukų, orios laikysenos, kuri erzino, bet kartu ir viliojo. Mūsų vedybos įvyko, kaip dažniausiai įvyksta, — iš reikalo. Na, gal ir per stipriai pasakyta. Monika pasijuto nėščia. Aš svyravau, nežinodamas kaip pasielgti. O artėjantis gimdymas pastūmėjo mane santuokos link.

Kaip vyko laidotuvės, man papasakojo Karsonas Portmanas, Monikos dėdė ir vienintelis jos šeimynykštis, palaikantis ryšius su mumis. Monika jį mylėjo iš visos širdies. Karsonas, sunėręs rankas ant pilvo, sėdėjo palatoje šalia mano lovos. Jis atrodė taip, kaip turėtų atrodyti koks nors mėgstamas koledžo dėstytojas — akiniai storais stiklais, aptrintas paltas, virš galvos pūpsanti suveltų plaukų kupeta. Tačiau jo akys sudrėko liūdnoku žemu balsu dėstant, kad Monikos tėvas pasirūpinęs, jog mano žmonos laidotuvės būtų „kuklios ir skoningos".

Aš tuo nė neabejojau. Na, bent jau dėl to „kuklios".

Per kitas kelias dienas ligoninėje mane aplankė ir maniškiai. Mama — visi vadindavo ją Brangute — kas rytą raketa įsiverždavo į mano palatą. Baltutėliais sportiniais bateliais ir melsvais su auksiniu apvadu sportinukais, tarsi treniruotų Sent Luiso beisbolo komandą. Plaukai, nors ir rūpestingai iškedenti, nuo nuolatinio dažymo trupėjo, paskui ją visada atsklisdavo ir neseniai sutrauktos cigaretės dvelksmas. Mamos makiažas negalėjo paslėpti sielvarto netekus vienintelės anūkės. Ji su neišsenkama energija ištisomis dienomis budėdavo prie mano lovos ir be paliovos grąžė rankas iš skausmo. Man tai buvo tik į naudą. Ji tarsi draskėsi už mane ir aš savotiškai galėdavau išlikti ramus.

Nepaisant palatoje tvyrančios šilumos ir mano nuolatinių prieštaravimų, mama, man užmigus, dar papildomai užklodavo. Vieną sykį prabudęs — savaime suprantama, kiaurai permirkęs prakaitu, — išgirdau mamą pliauškiant juodukei seselei apie tai, kaip būdamas septynerių, taip pat gulėjau Šv. Elžbietos ligoninėje.

— Pasigavo salmoneliozę, — dėstė Brangutė sąmokslininkiškų šnabždesiu, nekąduslesniu nei trimito skardenimas. — Tokio viduriavimo dar nesate mačiusi. Varė tiesiog nesustodamas. Dvokas tiesiog įsigėrė į tapetus.

— Dabar irgi nekvepia vien rožėmis, — atsiliepė seselė.

Jos abi draugiškai susijuokė.

Prabudęs kitą dieną po to, kai atgavau sąmonę, šalia lovos išvydau stovinčią mamą.

— Prisimeni? — tarė ji.

Rankose ji laikė aptrintą knygelę *Niurzga Oskaras*, kurią man kažkas buvo atnešęs, kai pirmą sykį gulėjau ligoninėje. Žalias jos viršelis jau buvo gerokai pablukęs ir dabar atrodė šviesiai melsvas. Ji žvilgtelėjo į seselę.

— Tai Marko knygelė apie Oskarą, — paaiškino ji.

— Mama, — sudejavau aš.

Dabar ji vėl žvelgė į mane. Šįryt kiek per daug pasidažė, ir dabar juodos buvo ne tik blakstienos, bet ir raukšlės po akimis.

— Prisimeni, juk tada tau Oskaras labai patiko? Padėjo greičiau pasveikti.

Aš užsimerkiau. Ir tada prisiminiau. Susirgau salmonelioze nuo žalių kiaušinių. Tėvas įmesdavo jų į pieno kokteilius, kad gautume daugiau baltymų. Prisimenu mane apėmusį siaubą išgirdus, kad ligoninėje teks ir nakvoti. Tėvas, kuriam neseniai žaidžiant tenisą buvo įtrūkusi Achilo sausgyslė, vaikščiojo su įtvaru ir kentė nuolatinį skausmą. Tačiau jis matė, kaip aš bijau, ir kaip visada pasiaukojo. Visą dieną dirbo gamykloje, o naktį miegojo kėdėje prie manęs. Išgulėjau Šv. Elžbietos ligoninėje dešimt dienų. Tėvas visas dešimt naktų miegojo toje kėdėje.

Mama staiga nusigręžė ir aš supratau, kad mus aplankė tas pats prisiminimas. Seselė paskubomis pasišalino. Paliečiau ranka mamos nugarą. Stovėjo nejudėdama, tačiau jaučiau, kaip ji krūpčioja. Ji stovėjo negalėdama atplėšti žvilgsnio nuo išblukusios knygelės. Aš švelniai paėmiau *Oskarą* jai iš rankų.

— Ačiū, — tariau.

Mama nusibraukė ašaras. Žinojau, kad tėtis šį kartą neateis manęs aplankyti, ir nors neabejojau, jog mama jam viską papasakojo, niekas nežino, ar jis bent ką nors suprato. Tėtis pirmąjį širdies smūgį patyrė dar būdamas keturiasdešimt vienerių — praėjus metams nuo tų naktų, praleistų su manimi ligoninėje. Man tada buvo aštuoneri.

Turiu taip pat jaunesnę seserį, Steisę, kuri, politiškai korektiškai tariant, „serga priklausomybės liga", arba, jeigu kalbėtume tiksliau, yra „kvaišalgalvė". Kartais vis žiūrinėju senas nuotraukas, kur tėtis dar buvo sveikas. Jose puikuojasi jauna, laiminga mūsų ketveriukė. Turėjome gauruotą šunį, kieme žėlė išpuoselėta veja, o kartais žaisdavome krepšinį arba anglių pilnoje kepsninėje skrudindavome sultingą mėsytę. Ieškau sesers šypsnyje be priekinių dantukų kokių nors bloga pranašaujančių ženklų arba grėsmės šešėlio jos veidelyje. Bet nieko nerandu. Mūsų namas vis dar stovi, tačiau dabar man jis darosi vis panašesnis į kokią kiūžtančią filmo dekoraciją. Tėtis gyvas, tačiau jam susirgus viskas ėmė šlyti. Ypač Steisės gyvenimas.

Steisė nei paskambino, nei apsilankė, tačiau manęs toks jos elgesys nebestebina.

Mama pagaliau atsigręžė į mane. Staiga man galvoje blykstelėjo mintis: „Na, štai ir vėl likome tik mudu", ir aš tvirčiau suspaudžiau rankose pablukusį *Oskarą*. Tėtis labiau primena daržovę. Steisė nežinia kur. Suėmiau mamos ranką — šiltą ir dar labiau sudiržusią. Taip mudu ir laikėmės susikibę, kol nevirstelėjo durys. Į vidų galvą kyštelėjo mūsų seselė.

Mama atsitiesė ir tarė:

— Markas žaisdavo ir su lėlėmis.

— Kareivėliais, — skubiai pataisiau aš. — Ten buvo kareivėliai, ne lėlės.

Mano artimiausias bičiulis Lenis su savo žmona Šerile taip pat kasdien užsukdavo į ligoninę manęs aplankyti. Lenis Markusas yra advokatas, kviečiamas į žymiausias bylas, nors prireikus talkina man ginčijant kokią baudą už greičio viršijimą ar sudarant namo pirkimo sandorį. Baigęs universitetą ir ėmęs dirbti apygardos prokuroru, bičiulių ir priešininkų dėl aršaus kovojimo už savo tiesas teisme jis greitai buvo pramintas Buldogu. Tačiau ilgainiui buvo nutarta, kad ši

pravardė Leniui pernelyg švelni, todėl dabar jis vadinamas Pasiutleniu. Mudu draugaujame nuo mokyklos laikų. Esu jo sūnaus Kevino krikštatėvis. O Lenis — Teros.

Nelabai galiu užmigti. Naktimis guliu ir spoksau į lubas, skaičiuoju pyptelėjimus, klausausi ligoninės nakties garsų ir iš paskutiniųjų stengiuosi sulaikyti mintis, kad jos nenuklystų prie mano mažosios dukrelės ir begalinės spėlionių virtinės. Tačiau man ne visada pavyksta. Dabar galiu paliudyti, kad protas iš tikrųjų yra tarsi nuodingų gyvačių knibždantis tamsus urvas.

Kiek vėliau tą dieną pasirodė ir detektyvas Ryganas su nauju galimu siūlo galu.

— Papasakokite man apie savo seserį, — pradėjo jis.

— Kam? — nusistebėjau.

Tačiau jam dar nespėjus pradėti aiškinti, ištiesiau ranką — „ne, nereikia“. Supratau, kur link jis suka. Mano sesuo įjunkusi į kvaišalus. O kur kvaišalai, ten ir nusikaltimai.

— Ar kas nors išnešta? — pasiteiravau jo.

— Ne. Regis, niekas, tačiau viskas nusiaubta.

— Nusiaubta?

— Ištaškyta, kas papuolė po ranka. Gal numanote, kodėl?

— Ne.

— Tai vis dėlto papasakokite man apie savo seserį.

— Turite Steisės bylą? — pasiteiravau.

— Taip.

— Nemanau, kad galėčiau pasakyti ką nors naujo.

— Jūs buvote vienas kitam beveik svetimi, ar ne?

Beveik svetimi. Ar galima būtų taip pasakyti apie mudu su Steise?

— Aš ją myliu, — lėtai pratariau.

— Kada paskutinįsyk matėtės?

— Prieš pusmetį.

— Kai gimė Tera?

— Taip.

— Kur?

— Kur susitikome?

— Taip.
— Ligoninėje, — atsakiau.
— Steisė atvyko aplankyti savo dukterėčios?
— Taip.
— Papasakokite apie tą apsilankymą.
— Steisė buvo prisišniojusi. Norėjo palaikyti kūdikį.
— Jūs neleidote?
— Taip.
— Ji supyko?
— Jai nelabai rūpėjo. Kai apkvaišta, jai vis tiek.
— Tačiau išprašėte ją lauk?
— Pasakiau, kad kol nesiliaus vartoti kvaišalus, tol negalės bendrauti su Tera.
— Supratau, — tarė jis. — Tikėjotės taip paskatinti ją gydytis?
Mane suėmė juokas.
— Ne, nevisiškai taip.
— Tada nelabai supratau.
Sukau galvą, kaip jam tai paaiškinti. Prisiminiau tą šeimyninio albumo nuotrauką, kur ji be priekinių dantų.
— Mes dar ne taip bandėme ją spausti, — tariau jam. — Tačiau mano sesuo niekada nesiliaus. Kvaišalai užvaldė jos gyvenimą.
— Vadinasi, neturite jokios vilties, jog kada nors gali išsikapstyti?
Žodžiai man tiesiog strigo gerklėje.
— Negaliu patikėti jai savo dukters, — sumurmėjau. — Nėra ką čia daugiau ir šnekėti.
Ryganas nužingsniavo prie lango ir įsistebeilijo pro jį.
— Kada persikėlėte į dabartinį savo būstą?
— Mudu su Monika jį įsigijome prieš keturis mėnesius.
— Nelabai toli nuo ten, kur abu augote, ar ne?
— Taip.
— Ar seniai buvote pažįstami?
Mane stebino tokie jo klausimai.
— Nors gyvenote tame pačiame mieste.
— Priklausėme skirtingiems sluoksniams.

— Supratau, — mestelėjo jis. — Taigi namą įsigijote prieš keturis mėnesius, o su seserimi nesimatėte jau pusmetį?

— Teisingai.

— Vadinasi, sesuo nėra buvusi naujajame jūsų būste?

— Taip.

Ryganas atsigręžė į mane.

— Jūsų namuose aptikome Steisės pirštų atspaudų.

Aš tylėjau.

— Rodos, jūs visiškai nenustebote, Markai.

— Steisė įjunkusi į kvaišalus. Nemanau, kad ji galėtų šauti į mane ir pagrobti mano dukrelę, tačiau tikrai nežinojau, kaip žemai per tą laiką ji nusirito. Ar patikrinote jos butą?

— Nuo to laiko, kai į jus šovė, niekas jos nematė, — tarė jis.

Aš užsimerkiau.

— Nemanome, kad jūsų sesutė galėtų pati viena iškrėsti ką nors panašaus, — tęsė jis. — Tačiau ji galėjo turėti bendrininką — vaikiną, kvaišalų prekeivį, ką nors, kas žinojo, kad jūsų žmona kilusi iš pasiturinčios šeimos. Gal nutuokiate, kas tai galėtų būti?

— Ne, — atsiliepiau. — Vadinasi, jūsų manymu, tai buvo vaiko pagrobimas?

Ryganas vėl ėmė gremžti savo išskirtinę žymę. Paskui gūžtelėjo pečiais.

— Bet juk mėginta nužudyti mus abu, — tęsiau aš. — Kaip iš mirusių tėvų pareikalausi išpirkos?

— Jie galėjo būti taip apdujęę, kad susipainiojo, — atsiliepė jis. — Arba ketino išpešti pinigų iš Teros senelio.

— Tai kodėl iki šiol tyli?

Ryganas nieko neatsakė. Tačiau aš ir taip žinojau atsakymą. Įtampos, o ypač po tokių žudynių, narkomanai niekaip nepakeltų. Jiems nelabai sekasi susidoroti su nors kiek sunkesnėmis situacijomis. Todėl tokiais atvejais jie nieko nelaukdami ir prisišnioja arba paleidžia sau kulką į kaktą — kad pabėgtų, atsijungtų, išvengtų nemalonumų. Žiniasklaida tik ir trimituos apie tai. Policija klausinės visuos pašaliuos. Narkomanai tokio spaudimo neatlaikytų. Jie, viską metę, leistųsi į kojas.

Prieš tai atsikratę visų galimų įkalčių.

Tačiau po dviejų dienų mus pasiekė išpirkos reikalavimas.

Atgavus sąmonę, neįtikėtinai sparčiai pradėjo gyti šautinės žaizdos. Gal todėl, kad labai troškau kuo greičiau pasveikti, be to, dvylika parų kaip prikaltas išgulėjau lovoje. Galbūt ir dėl to, kad mano kūną kamuojančio skausmo nė iš tolo negalėjai palyginti su dvasią draskančiomis kančiomis. Vos šmėkštelėdavo mintis apie Terą — ir man tiesiog užgniauždavo kvapą. Pagalvodavau apie nušautą Moniką, gulinčią ant grindų, ir gerklę tarsi kas imdavo draskyti nagais.

Norėjau kuo greičiau pakilti iš patalo.

Žaizdas vis dar dilgčiojo, tačiau mygau Rutą Heler kuo greičiau mane išrašyti. Atsidususi, jog aš patvirtinąs priežodį, jog patys nepaklusniausi pacientai yra gydytojai, ji nenoriai išleido mane namo. Sutarėme, jog mane kasdien lankys terapeutas. Ir kas kelias valandas dėl viso pikto užsuks seselė.

Tą rytą, kai mane turėjo išrašyti iš Šv. Elžbietos ligoninės, mama tvarkėsi mūsų name — žmogžudystės vietoje — ruošdama jį mano sugrįžimui. Keista, tačiau nebijojau ten grįžti. Namas juk tik armatūra ir plytos. Nemaniau, kad jį išvydęs susijaudinsiu, tačiau galbūt taip raminau save.

Lenis padėjo man susikrauti daiktus ir apsirengti. Jis aukštas, tvirtas, visada kiek apšepęs kaip Homeras Simpsonas, nors būtų ir ką tik nusiskutęs. Vaikystėje nešiojo akinius apvaliais stiklais, net ir vasarą mūvėdavo storokomis velvetinėmis kelnėmis. Nekerpamos jo garbanos tiek išsiplėsdavo, kad imdavo priminti avino vilnos brūzgynus. Dabar jis kuo trumpiausiai kirpdavosi. Prieš porą metų jam lazeriu išgydyta trumparegystė, todėl akiniai taip pat dingo nuo nosies. O drabužiai darėsi vis brangesni.

— Tikrai nenori apsistoti pas mus? — dar sykį perklausė Lenis.

— Juk jūs ir taip turite keturis vaikus, — atsiliepiau.

— Na, taip.

Jis kiek patylėjo.

— Tai gal man kurį laiką pas tave pagyventi?

Aš išspaudžiau šypsenėlę.

— Rimtai, — tarė Lenis, — negalima tavęs vieno palikti tame name.

— Dėl manęs nesirūpink.

— Šerilė pagamino tau maisto. Rasi šaldytuve.

— Padėkok jai už mane.

— Ji gamina vis taip pat klaikiai, — tarė Lenis.

— Aš nesakiau, kad jį valgysiu.

Lenis ėmė krapštytis prie jau sudėto mano krepšio. Stebėjau jo judesius. Mudu pažįstami nuo neatmenamų laikų, ponios Robertson auklėtos pirmosios klasės, todėl jis, ko gero, nenustebo, kai pasiteiravau:

— Kas yra?

Tarsi tik to būtų ir laukęs, ėmė berte berti:

— Paklausyk, juk aš teisininkas, taip?

— Taip.

— Todėl paklausyk vieno mano teisinio patarimo.

— Na.

— Gal reikėjo tau pasakyti ir anksčiau. Bet aš žinojau, kad nepaklausysi. Na, dabar, regis, padėtis kiek kitokia.

— Leni?

— Aha?

— Klok.

Nepaisant visų tų išorinių pokyčių, Lenis man vis dar atrodo tas pats mažas berniukas. Todėl vargiai rimčiau suklusiu jam ėmus patarinėti. Nesupraskite manęs klaidingai. Žinojau, kad jis ne iš kelmo spirtas. Kartu šventėme jo įstojimą į Prinstoną, o vėliau į Kolumbijos teisės institutą. Drauge laikėme mokyklinius egzaminus ir pirmaisiais metais koledže abu lankėme bendrosios chemijos paskaitas. Tačiau man prieš akis visada iškildavo tas Lenis, su kuriuo mes trindavomės tvankiais penktadienių ir šeštadienių vakarais. Dardėdavome jo tėvo medžiu kaltu sunkvežimiuku — nepavadinsi to „pupyčių sunkvežimaičiu“ — ir mėgindavome laimę vakarėliuose. Mus įsileisdavo, tačiau niekada nebūdavome laukiami svečiai, tik kontūrai minioje, kaip ir dauguma koledžo studentų. Stoviniuodavome pakampėmis, spausdami rankose alaus skardines, kinkuodami galvas į

muzikos taktą, nerdamiesi iš kailio, kad tik atkreiptume į save kieno nors dėmesį. Dažniausiai mūsų vakarėlis baigdavosi kramtant keptus sumuštinius su sūriu kokioje nors užkandinėje arba, kas buvo kur kas smagiau, gulinėjant ant nugaros Bendžamino Franklino vidurinės mokyklos futbolo aikštėje ir pasiklystant žvaigždėtame danguje. Žvelgiant į žvaigždes lengviau šnekėtis net ir su geriausiu bičiuliu.

— Gerai, — prabilo Lenis, kaip visada smarkiai mostaguodamas rankomis, — norėčiau, kad be manęs nesileistum su policija į kalbas.

Aš suraukiau kaktą.

— Tikrai?

— Tik dėl visa ko. Teko susidurti su *tokiomis* bylomis. Na, nevisiškai tokiomis, bet tu supranti, ką noriu pasakyti. Visada pirmieji įtariami giminės.

— Turi galvoje mano seserį?

— Ne, artimuosius. Arba *pačius* artimiausius.

— Tai ką, policija įtaria ir mane?

— Nežinau, negaliu pasakyti.

Jis kiek patylėjo ir pridūrė:

— Na, iš tikrųjų taip, tikriausiai.

— Bet juk į mane šovė. Pagrobė mano dukrą.

— Taip, tai liudija tavo naudai.

— Taigi?

— Ilgainiui jie ims tave įtarinėti vis labiau ir labiau.

— Kodėl? — pasiteiravau.

— Nežinau. Tiesiog taip jau visada atsitinka. Matai, vaikų grobimo bylos priklauso FTB. Jeigu vaikas dingęs jau dvidešimt keturias valandas, jie skelbia paiešką visoje šalyje ir imasi tyrimo.

— Na ir?

— Prieš kokias dešimt dienų čia jau sukiojosi bent tuzinas agentų. Budėjo prie tavo telefonų linijų, laukdami skambučio dėl išpirkos. Tačiau kitą dieną daugelis buvo permesti kitur. Tai visiškai suprantama. Jie negali taip sėdėti ir laukti, todėl čia bylos tirti liko vienas ar du agentai. Ir jie peršoko prie naujos versijos. Ėmė linkti prie nuomonės, jog Tera nebuvo pagrobta dėl išpirkos, o tiesiog pa-

grobta. Tačiau galiu lažintis, kad ir toliau klausosi tavo telefonų. Dar nesiteiravau, bet būtinai pasidomėsiu. Jie, aišku, tvirtins įrašinėją pokalbius tik dėl galimo skambučio dėl išpirkos. Tačiau, be abejo, kartu viliasi išgirsti tave pasakant ką nors inkriminuojančio.

— Na ir kas?

— Būk atsargus, — perspėjo Lenis. — Turėk galvoje, kad visų tavo telefonų — namų, darbo ir mobiliojo — tikriausiai klausomasi.

— Dar kartą klausiu: na ir kas? Aš nieko nepadariau.

— „Nieko nepadariau..."

Lenis tik sumosavo rankomis, tarsi ketindamas pakilti ir nuskristi.

— Paklausyk manęs, tiesiog būk atsargus. Tau gal ir sunku bus patikėti, tačiau policija kartais iš piršto išlaužia ir sukurpia įkalčius.

— Tai ką, aš tampu įtariamuoju tik todėl, kad esu savo dukros tėvas ir žmonos vyras?

— Taip, — atsiliepė Lenis. — Ir ne.

— Na, dėkui, dabar man viskas aišku kaip ant delno.

Prie mano lovos suskambo telefonas. Aš tuo metu stovėjau kitame palatos gale.

— Gal galėtum? — paprašiau Lenio.

Lenis pakėlė ragelį.

— Daktaro Zaidmano palata.

Jo veidas, klausantis žodžių ragelyje, vis niaukėsi. Galop, išpyškinęs: „Luktelėkite", bjaurėdamasis tarsi kokį nuodingą gyvį ištiesė man ragelį. Aš klausiamai žvilgtelėjau į jį ir atsiliepiau:

— Klausau.

— Sveikas, Markai. Čia Edgaras Portmanas.

Monikos tėtušis. Dabar buvo aišku, ko taip raukėsi Lenis. Edgaras, kaip visada, kalbėjo tarsi žinių diktorius. Prieš ištardamas kiekvieną žodį kruopštutėliai jį pasverdavo.

Išgirdęs jo balsą akimirksnį aš net sutrikau.

— Sveikas, Edgarai, — suglumęs tariau. — Kaip laikaisi?

— Ačiū, gerai. Apgailestauju, kad tik dabar su tavimi susisiekiu. Iš Karsono pasakojimo nusprendžiau verčiau tavęs kol kas netrukdyti.

— Dėkoju už rūpestį, — visiškai nuoširdžiai padėkojau jam.

— Na, kaip suprantu, šiandien tave išrašo.

— Taip.

Edgaras atsikrenkštė, ko anksčiau dar neteko girdėti.

— Gal užsuksi pas mus.

— Šiandien?

Ragelyje stojo tyla. Lenis klausiamai pažvelgė į mane.

— Ar kas ne taip, Edgarai? — pasiteiravau aš.

— Atsiunčiau automobilį tave paimti iš ligoninės, Markai. Pasikalbėsime, kai atvažiuosi.

Ir man dar nespėjus nieko atsakyti, padėjo ragelį.

Iš tiesų prie ligoninės laukė juodas limuzinas.

Mane iki jo ratukais nuvežė Lenis. Be abejo, aš gerai pažinojau šitą kvartalą. Juk augau vos už kelių mylių nuo Šv. Elžbietos ligoninės. Kai buvau penkerių, tėvas atgabeno mane čia tiesiai į reanimaciją (dvylika siūlių), o būdamas septynerių... na, jūs jau ir taip viską žinot apie mano lankymąsi čia salmoneliozės proga. Aš baigiau medicinos studijas Kolumbijos presbiterijonų universitete Niujorke, ten pat toliau mokiausi, tačiau gavęs stipendiją grįžau į Šv. Elžbietos ligoninę specializuotis oftalmologijos srityje.

Taip, aš esu plastinės chirurgijos gydytojas, tačiau visiškai ne toks, kaip jūs galite įsivaizduoti. Retkarčiais pakoreguoju ir kokią nosį, tačiau netriūsiu su silikono implantais. Aš to tikrai nesmerkiu, tiesiog užsiimu kuo kitu.

Darau kosmetines operacijas drauge su savo bendrakurse, ugninga moterimi iš Bronkso, Zija Lerou. Mes darbuojamės įstaigoje *Viena padangė*. Tiesą sakant, mudu su Zija ją ir įsteigėme. Rūpinamės vaikais, dažniausiai gyvenančiais svetur, patyrusiais gimdymo traumas, sužalotais per karus, ir panašiai. Daug keliaujame. Teko operuoti sudarkytus veidus Siera Leonėje, įskilusius gomurinius skliautus aukštutinėje Mongolijoje, Kruzono sindromo varginamus vaikus Kambodžoje ir nudegusius Bronkse. Kaip ir dauguma plastikos chirurgų, įgijau įvairiapusį išsilavinimą. Studijavau LOR (ausų, nosies ir gerklės ligos) bei metus kosmetinę, plastinę ir burnos chirurgiją, taip

pat oftalmologiją. Zijos išsilavinimas panašus, tačiau ji turi daugiau patirties operuojant žandikaulius.

Jums gali pasirodyti, kad mudu tikri altruistai. Nevisiškai taip. Galėjau rinktis. Galėjau knebinėtis prie krūtų arba tempti odą toms, kurios ir taip gražios, arba galėjau gelbėti subjaurotus, vargo sužalotus vaikus. Mano akys nukrypo į pastaruosius, tačiau ne tiek iš didelio troškimo padėti nelaimėliams, kiek, deja, iš noro susidurti su pačiais įdomiausiais atvejais. Dauguma plastikos chirurgų labai mėgsta triūsti prie tokių savotiškų dėlionių. Tokie jau mes keistuoliai. Mus traukte traukia patys keisčiausi apsigimimai bei milžiniški augliai. Ar matėte tuos medicinos vadovėlius, kuriuose spausdinamos klaikiausių veido sužalojimų nuotraukos, į kurias net nedrąsu pažvelgti? Mudu su Zija dieviname tokius dalykus. Dar daugiau malonumo patiriame operuodami — imamės visiškos košės ir paverčiame ją vos ne sveiku daiktu.

Lauke dvelkė gaivus vėjelis. Saulė spindėjo taip, tarsi tik juoktųsi iš mane kamuojančios nevilties. Atstačiau veidą šilumai ir leidausi jos glostomas. Monika mėgdavo taip daryti. Tvirtindavo, kad jos niekas geriau nenuramina. Netgi raukšlės jos veide pranykdavo, tarsi švelniai užglostytos spindulių. Vis dar sėdėjau užsimerkęs. Lenis tylėdamas laukė, leisdamas man netrukdomam pamąstyti.

Visada laikiau save net perdėtai jautriu. Lengvai susigraudinu žiūrėdamas kokį nors lėkštą filmą. Mano jausmus akimirksniu galima paveikti. Tačiau dėl to, kas atsitiko mano tėvui, niekada neverkiau. Ir dabar, patyręs tokį žiaurų smūgį, jaučiau, net nežinau, kaip pasakyti, kad mane jis ne taip labai palietė. Man dingtelėjo, kad tai klasikinis savigynos atvejis. Svarbiausia nesustoti ir judėti į priekį. Kažkas panašaus kaip ir per operaciją: pamatęs kokį nors įtrūkimą, iš karto jį susiuvu, kol dar nevirto žiojėjančia žaizda.

Lenis vis dar negalėjo pamiršti to telefono skambučio.

— Įdomu, ko tas senas išpera iš tavęs norėjo?

— Nenutuokiu.

Jis kiek patylėjo. Žinau, kokios mintys sukosi jo galvoje. Lenis laikė Edgarą kaltą dėl savo tėvo mirties. Jo tėvas dirbo vadybininku *ProNess Foods*, vienoje iš bendrovių, priklausiusių Edgarui. Jis triūsė

joje dvidešimt šešerius metus ir buvo penkiasdešimt dvejų, kai Edgaras sugalvojo sujungti kelias bendroves. Lenio tėvas neteko darbo. Prisimenu, kaip jis sukumpęs sėdėjo virtuvėje ir kruopščiai kišo savo gyvenimo aprašymus į vokus. Jis taip ir nesusirado darbo ir po poros metų mirė nuo širdies smūgio. Niekas nebūtų sugebėjęs įtikinti Lenio, kad tiedu įvykiai nesusiję.

Jis prabilo:

— Tikrai nenori, kad vykčiau kartu?

— Ne, susitvarkysiu pats.

— Turi savo mobilųjį?

Išsitraukiau jį ir parodžiau.

— Paskambink, jeigu ko prireiks.

Padėkojau Leniui ir nulydėjau jį akimis. Vairuotojas atidarė limuzino dureles. Įsirangiau vidun. Kelias nebuvo tolimas. Kaseltonas, Niudžersis. Mano gimtosios vietos. Pro langą praslinko penkiasdešimtaisiais statyti namai, erdvios šešiasdešimtųjų sodybos, aliuminiu apkalti aštuntojo dešimtmečio būstai ir devintojo dešimtmečio dvareliai. Vis dažniau už lango ėmė šmėsčioti medžių guotai. Namai traukėsi vis toliau nuo kelio, slepiami žalumos nuo pašalinių akių. Dabar jau artėjome prie pagyvenusių turčių rajono, tos ypatingos vietos, visada dvelkiančios rudeniu ir laužo dūmais.

Portmanai į šiuos šilus atsikėlė tuoj po Pilietinio karo. Kaip ir kitose Džersio apylinkėse, čia plytėjo ūkiai. Dabartinių Portmanų proprosenelis vėliau po truputį ėmė pardavinėti savo valdas ir taip praturtėjo. Jiems vis dar priklauso šeši hektarai — didžiausios valdos visoje apylinkėje. Limuzinui įsukus į alėją, mano akys nukrypo į dešinę, šeimos koplytėlės link.

Ten dunksojo nedidelis šviežiai supiltos žemės kauburėlis.

— Sustokite čia, — pasakiau vairuotojui.

— Apgailestauju, daktare Zaidmanai, — atsiliepė tas, — man liepta jus atvežti iki pat namų.

Jau žiojausi paprieštarauti, tačiau nutariau, jog neverta. Palaukiau, kol limuzinas pričiuožė prie paradinių durų. Išlipau ir alėja patraukiau atgal. Girdėjau, kaip man pavymui vairuotojas šūktelėjo: „Daktare Zaidmanai“, tačiau aš neatsigręždamas žingsniavau toliau.

Jis dar kartą šūktelėjo. Aš tęsiau savo kelionę. Nepaisant lietaus stygiaus, žolė buvo vešli kaip atogrąžose. Rožynas pliekste plieskė įvairiausių spalvų žiedais.

Pamėginau paspartinti žingsnį, tačiau krūtinę maudė taip, jog atrodė, kad ji tuoj sutrūks. Toliau ėjau pamažu. Aš dar tik trečią kartą lankausi Portmanų dvare — iš toliau vaikystėje ne sykį ganydavau čia akis — ir dar nesu buvęs šeimos kapinaitėse. Tiesą sakant, kaip ir daugelis racionalių žmonių, vengdavau jų. Laidoti savo artimuosius sode kaip kokius naminius gyvulėlius — šito turčių papročio mes, paprastuoliai, niekada nesuprasime. O gal ir nenorėsime suprasti.

Kapinaitės buvo aptvertos pusmetrio aukščio akinamai balta tvorele. Man dingtelėjo, kad ji, ko gero, bus nudažyta visiškai neseniai. Įžengiau pro vartelius ir nužingsniavau pro kuklius antkapius šviežiai supilto kauburėlio link. Jį pasiekus, mane nupurtė drebulys. Pažvelgiau į kapą.

Taip, ką tik supiltas. Dar be antkapio. Paminklinėje lentoje pakvietimą į vestuves primenančiu šriftu buvo užrašyta: MŪSŲ MONIKA.

Aš stovėjau ten, o akyse tvenkėsi ašaros. Monika. Mano gražuolė veriančiomis akimis. Mes bendravome gana įtemptai — įprastas atvejis, aistrai iš pradžių liejantis per kraštus, o galop visiškai nusenkant iki dugno. Nežinau, kodėl kartais viskas pakrypsta būtent taip. Be jokios abejonės, mudu buvome labai skirtingi. Iš pradžių tai jaudino ir traukė. Tačiau vėliau tos nuotaikų sūpuoklės mane pradėjo varginti. Įgriso be paliovos stengtis.

Taip man stovint ir žiūrint į ką tik supiltą kapą, širdyje smilktelėjo skausmingi prisiminimai. Kai likus porai dienų iki užpuolimo įėjau į miegamąjį, Monika verkė. Tai nebuvo pirmas kartas. Ir ne antras. Vaidindamas man priklausantį vaidmenį mudviejų šeimos scenoje, pasiteiravau, kas atsitiko, tačiau atsakymas man nerūpėjo. Seniau klausdavau su tikresniu rūpesčiu. Monika niekada neatsiverdavo. Aš ją pamėgindavau apkabinti. Ji apskritai suakmenėdavo. Ilgainiui jos uždarumas ėmė nusibosti, kaip toje pasakoje, kur piemenėlis vis šaukdavosi žmones į pagalbą, meluodamas: „Vilkas! Vilkas!“, kol galop niekas juo nebetikėjo. Toks gyvenimas su depresijos

kamuojamu žmogumi. Negali visą laiką rūpintis. Ateina momentas, kai neišvengiamai imi neapkęsti.

Bent jau taip sau patyliukais tvirtindavau.

Tačiau tąkart Monika atsiliepė į mano klausimą. Trumpai. Tik trimis žodžiais.

— Tu nemyli manęs, — tarė ji.

Kalbėjo visiškai ramiai.

— Tu nemyli manęs.

Ir man, prieš puolant prieštarauti, šmėkštelėjo mintis, jog galbūt ji ir teisi.

Užsimerkiau ir leidausi užliejamas prisiminimų. Mūsų santykiai buvo prastoki, tačiau pastarąjį pusmetį ramybės ir jaukumo mums suteikė dukrytė. Pakėliau akis į dangų, sumirksėjau ir vėl žvilgsnį nukreipiau į žemės kauburėlį, po kuriuo gulėjo gyvenime ramybės neturėjusi mano žmona.

— Monika, — garsiai ištariau.

Ir aš jai paskutinįsyk pažadėjau.

Prie kapo kauburėlio prisiekiau surasti Terą.

Tarnas, liokajus, namų pagalbininkas (ar dar kaip kitaip šiais laikais vadinamas patarnaujantis žmogus) mane koridoriumi palydėjo iki bibliotekos. Ji buvo įrengta gana stilingai, nors neabejotinai prabangiai — lakuotos tamsios grindys užtiestos rytietiškais kilimais, apstatyta senoviniais masyviais, bet ne puošniais amerikietiško stiliaus baldais. Nepaisydamas savo padėties ir valdomos žemės plotų, Edgaras nebuvo linkęs puikuotis turtais. Terminas *nouveau riche* jam buvo tik žemas ir pasibjaurėjimo vertas žodis.

Edgaras, vilkintis melsvo kašmyro švarką, pakilo iš už ąžuolinio darbo stalo. Ant jo stovėjo rašalinė su rašomąja plunksna (ko gero, jo proprosenelio) ir du bronziniai biustai — Vašingtono ir Džefersono. Nustebau išvydęs čia jau sėdintį dėdę Karsoną. Kai jis aplankė mane ligoninėje, buvau pernelyg silpnas, kad galėčiau jį apkabinti ir patapšnoti per petį. Karsonas dabar pasisveikino ir už aną kartą bei tvirtai mane apkabino. Tylėdamas padariau tą patį. Nuo jo taip pat dvelkė rudeniu ir laužo dūmais.

Bibliotekoje nebuvo nė vienos nuotraukos — nei atostogaujančios šeimos, nei mokyklos laikų, nei vyro ir žmonos, pasipuošusių dalyvauti kokiame labdaros pokylyje. Tiesą sakant, nepamenu, kad šiuose namuose apskritai būčiau regėjęs nors vieną nuotrauką.

Karsonas pasiteiravo:

— Kaip jautiesi, Markai?

Atsakiau, kad jaučiuosi taip gerai, kaip tik galiu jaustis esant tokioms aplinkybėms ir atsigręžiau į savo uošvį. Jis taip ir liko atsistojęs stovėti už stalo. Mes nepuolėme glėbesčiuotis. Tiesą sakant, net nepaspaudėme vienas kitam rankos. Jis mostelėjo man sėstis į kėdę priešais rašomąjį stalą.

Galima sakyti, kad Edgaro beveik nepažįstu. Mudu vos tris sykius matėmės. Nenumanau, kiek jis turi turto, tačiau vien jį pamatęs ar apžiūrėjęs jo būstą, galėtum pasakyti, kad Portmanai pasiturintys. Ir Monikos laikysena išdavė kažką tokio, kas įgyjama tik per kartų kartas, tai, ko negalima išmokti ir kas tikriausiai perduodama kartu su krauju. Tai, kad Monika apsigyveno mūsų palyginti kukliame būste, ko gero, buvo savotiškas maištas.

Ji nekentė savo tėvo.

Man jis taip pat nebuvo labai prie širdies. Na, gal dar ir dėl to, kad jau ir anksčiau teko susidurti su tokiais žmonėmis. Edgaras sakosi visko pasiekęs pats, tačiau iš tikrųjų jo turtai sukaupti dažnai pasitaikančiu būdu — paveldėti. Neturiu daug pažįstamų turtingų žmonių, tačiau krenta į akis tai, kad kuo daugiau dalykų atnešama ant sidabrinio padėklo, tuo labiau viskuo skundžiamasi. Tai keista. Edgaras priklauso išrinktiesiems, įtikinusiems save, kad jie savo gerovę susikūrė juodu prakaitu. Be abejo, kiekvienas linkęs save pateisinti, ir jeigu niekada neteko grumtis už save, jeigu skęsti prabangoje, kurios nesi nusipelnęs, ko gero, jauti šiokį tokį nepasitikėjimą savimi. Tačiau dėl to neturėtum žeminti kitų.

Aš atsisėdau. Tada ir Edgaras. Karsonas liko stovėti. Žvelgiau į uošvį. Gerai įmitęs, apkūnokas. Apvalaino veido. Šiaip jau visada buvę raudoni jo skruostai dabar buvo pabalę. Jis sunėrė ant pilvo rankas. Keista, tačiau atrodė palūžęs ir išsekęs.

Sakau *keista*, nes Edgaras man visada atrodydavo gryniausias

savanaudis, žmogus, kurio skausmas ir džiaugsmas visada patys svarbiausi, aplinkinius laikantis vos ne plastikiniais vitrinų manekenais, nuolat besipainiojančiais po kojomis. Dabar jis neteko ir antrojo savo vaiko. Jo sūnus Edis žuvo įkaušęs skriedamas automobiliu prieš dešimtį metų. Monika tvirtindavo, kad Edis tyčia išvažiavo į priešpriešinę eismo juostą. Kažkodėl dėl jo žūties ji kaltino tėvą. Kaip ir dėl daugelio kitų dalykų.

Beje, Monika dar turėjo ir mamą, kuri be paliovos „ilsisi". Trumpai tariant, beveik neišeina iš ligoninių. Tuos abu kartus, kai buvome susitikę, mano uošvienė buvo paruošta išeiti į žmones, išdabinta, nupudruota, graži ir išblyškusi kaip kreida, tuščiu žvilgsniu, kažką neaiškiai murmanti po nosimi, linguojanti į šalis.

Monikos santykiai su šeima, išskyrus dėdę Karsoną, buvo šaltoki. Patys suprantate, kad aš tam neprieštaravau.

— Norėjote mane pamatyti? — pasiteiravau jo.

— Taip, Markai. Norėjau.

Aš laukiau, ką jis pasakys.

Edgaras padėjo rankas ant stalo.

— Ar mylėjai mano dukterį?

Mane užklupo netikėtai, tačiau vis tiek nesvyruodamas atsakiau:

— Labai.

Ko gero, jis pajuto, kad aš meluoju. Iš paskutiniųjų stengiausi atlaikyti jo žvilgsnį.

— Tačiau pats žinai, kad ji nesijautė laiminga.

— Abejoju, ar dėl to galima kaltinti tik mane, — atsakiau.

Jis lėtai linktelėjo.

— Teisybė.

Tačiau man nuo to kaltės vertimo kitam nebuvo lengviau. Edgaro žodžiai nuskambėjo kaip gaivaus oro gurkšnis. Kaltės grūmojimas nutolo.

— Ar žinojai, kad ji lankėsi pas psichiatrą? — paklausė jis.

Aš žvilgtelėjau į Karsoną, o paskui vėl atsisukau į Edgarą.

— Ne.

— Ji tai nuo visų slėpė.

— Iš kur jūs sužinojote?

Edgaras nieko neatsakė. Sėdėjo įsmeigęs žvilgsnį į savo rankas. Paskui prabilo:

— Noriu tau kai ką parodyti.

Dar sykį mečiau žvilgsnį į dėdę Karsoną. Jis stovėjo sučiaupęs lūpas. Man pasirodė, kad jos virpa. Vėl atsigręžiau į Edgarą.

— Gerai.

Jis atidarė savo rašomojo stalo stalčių, įkišo ranką ir ištraukė plastikinį maišelį. Pakėlė jį suspaudęs dviem pirštais už kampo. Kai įsižiūrėjęs supratau, kas jame, mano akys suapvalėjo.

Edgaras tai pastebėjo.

— Vadinasi, pažįsti, ar ne?

Iš pradžių man sugniaužė gerklę, negalėjau pratarti nė žodžio. Dirstelėjau į Karsoną. Jis stovėjo paraudusiomis akimis. Vėl pažvelgiau į Edgarą ir sustingęs linktelėjau. Plastikiniame maišelyje buvo nedidelė medžiagos skiautė. Jos raštas toks pat, kokį mačiau prieš pat gaudamas kulką į krūtinę.

Rožinė skiautė, išmarginta juodais pingvinais.

Gniaužiama gerkle sušnibždėjau:

— Iš kur ją gavote?

Edgaras ištiesė man didelį rudą voką. Jis taip pat buvo įdėtas į plastikinį maišelį. Apverčiau jį. Vokas buvo adresuotas Edgarui. Atgalinio adreso nesimatė. Vokas antspauduotas Niujorke.

— Atėjo su šios dienos paštu, — tarė Edgaras.

Jis mostelėjo ranka į medžiagos skiautę.

— Teros?

Mano atsakymo „taip“ beveik nesigirdėjo.

— Tai dar ne viskas, — vėl tarė Edgaras.

Jis kyštelėjo ranką į stalčių.

— Nutariau viską sudėti į plastikinius maišelius, jeigu pareigūnams prireiktų kokių nors įrodymų.

Jis vėl ištiesė man maišelį. Tik šį kartą mažesnį. Viduje švietė plaukai. Nedidelės sruogelės. Kai suvokiau, kieno jos, net išdžiūvo burna. Užgniaužė kvapą.

Kūdikio plaukučiai.

Iš kažkur toli atsklido Edgaro balsas:

— Jos?

Užsimerkiau ir pamėginau įsivaizduoti Terą, gulinčią lovytėje. Net nusigandau, kad mano dukrelės atvaizdas atmintyje jau gerokai priblėsęs. Jau negalėjau pasakyti, ar tikrai ją atsimenu, ar tiesiog įsivaizduoju tai, ką jau imu užmiršti. Velniai rautų. Akyse susitvenkė ašaros. Iš paskutiniųjų stengiausi dar kartą pajusti, kaip mano pirštai glosto švelnią jos galvytę.

— Markai?

— Galimas daiktas ir jos, — atsiliepiau atsimerkdamas. — Dabar negaliu būti tikras.

— Dar kai kas, — tarė Edgaras. Jis padavė man dar vieną plastikinį maišelį. Atsargiai padėjau maišelį su plaukais ant stalo ir paėmiau kitą. Jame gulėjo popieriaus lapas. Raštelis, išspausdintas lazeriniu spausdintuvu.

„Jeigu kreipsitės į policiją, mūsų daugiau nepamatysite ir neišgirsite. Ir niekada nesužinosite, kur ji. Mes jus sekame. Todėl iš karto tai sužinotume. Turime savą žmogų ir tarp jų. Jūsų skambučių klausomasi. Todėl telefonu apie tai nesikalbėkite. Mes žinome, kad tu, seneli, turi pinigų. Mums reikia dviejų milijonų dolerių. Tu, tėveli, pristatysi išpirką. Seneli, paruošk pinigus. Siunčiame ir mobilųjį. Jo niekas nesiklauso. Tačiau jeigu patys juo paskambinsite, mes tai žinosime. Dingsime ir daugiau nepamatysite savo vaiko. Paruoškite pinigus. Perduokite juos tėveliui. Tėveli, pasiimk pinigus ir telefoną. Važiuok namo ir lauk. Mes tau paskambinsime ir pasakysime, ką toliau daryti. Žingsnis į šoną, ir daugiau savo dukrytės neišvysite. Kitos progos nebus“.

Švelniai tariant, laiškas buvo parašytas nerišliai. Permečiau jį akimis tris kartus ir pažvelgiau į Edgarą bei Karsoną. Mane apgaubė netikėta ramybė. Žinoma, tai siaubinga, tačiau, kita vertus, man palengvėjo. Pagaliau rankose turime siūlo galą. Dabar jau galima kažko imtis ir susigrąžinti Terą. Vėl sužibo viltis.

Edgaras atsistojo ir nužingsniavo į bibliotekos kampą. Atidarė

spintos duris ir ištraukė iš jos sportinį krepšį su „Nike“ užrašu. Jis tepasakė:

— Jie čia.

Ir švystelėjo jį man ant kelių. Kurį laiką spoksojau į krepšį.

— Du milijonai?

— Banknotų serijų numeriai neina iš eilės, tačiau dėl visa ko turime ir jų sąrašą.

Žvilgtelėjau į Karsoną, paskui vėl į Edgarą.

— Nemanote, kad turėtume susisiekti su FTB?

— Tiesą sakant, ne.

Edgaras prisėdo ant stalo ir sunėrė rankas ant krūtinės. Užuodžiau nuo jo sklindantį romo dvelksmą, pro kurį prasimušė dar gaižesnis tvaikas. Iš arti aiškiai buvo matyti pajuodę jo paakiai.

— Tau spręsti, Markai. Tu tėvas. Mes gerbsime bet kokį tavo sprendimą. Tačiau tu žinai, kad man yra tekę turėti reikalų su pareigūnais. Galbūt mano požiūrį į juos lėmė jų atgrubnagiškumas, su kuriuo teko susidurti, galbūt esu šališkas todėl, kad buvau liudininkas, kiek jie priklausomi nuo savo instrukcijų. Jeigu tai būtų mano duktė, aš verčiau pasitikėčiau savimi, o ne jais.

Aš sėdėjau, nežinodamas, ką atsakyti ir ko imtis. Edgaras ryžtingai suplojo delnais ir mostelėjo durų link.

— Raštelyje tau liepiama važiuoti namo ir laukti. Manau, kad mums reikia taip ir padaryti.

3 skyrius

Prie rūmų durų laukė tas pats vairuotojas. Įsirangiau ant užpakalinės sėdynės ir prispaudžiau krepšį prie krūtinės. Mano nuotaika siūbavo kaip sūpynėse nuo slogios baimės iki neįtikėtinai pakilaus ūpo. Galiu susigrąžinti dukrytę. Taip pat galiu viską vienu rankos mostu sugadinti.

Tačiau visų svarbiausias buvo klausimas: ar turėčiau pranešti policijai?

Stengiausi nusiraminti, visa tai įvertinti blaivia galva, viską nuodugniai apsvarstyti. Žinoma, tai buvo bergždžia. Juk aš gydytojas. Ne sykį teko priimti sprendimus, nuo kurių priklauso ligonio gyvybė. Puikiai žinojau, kad tam reikia atsiriboti nuo bet kokių jausmų. Tačiau ant kortos pastatyta dukros gyvybė. Mano dukrytės. O ji man — viskas.

Namas, kurį mudu su Monika įsigijome, yra tiesiog už kampo nuo tos vietos, kur aš užaugau ir kur vis dar gyvena mano tėvai. Mano požiūris į tokią artimą kaimynystę nevienareikšmiškas. Man nelabai patinka gyventi šalia tėvų, tačiau jeigu juos apleisčiau, dar labiau slėgtų kaltės jausmas. Todėl suradau kompromisą: gyvenu šalia ir daug keliauju.

Lenis su Šerile įsitaisę už keturių kvartalų nuo čia, prie Kaseltono prekybos centro, Šerilės tėvų name. Jie prieš šešerius metus persikėlė į Floridą. Rouzlando priemiestyje jie turi svečių namus, o vasarą lanko anūkus, taip sykiu pabėgdami nuo kepinančios pietų saulės.

Man nelabai patinka gyventi Kaseltone. Per pastaruosius tris dešimtmečius miestas nieką ir pasikeitė. Būdami jauni šaipėmės iš savo tėvų, iš jų prisirišimo prie daiktų, rodos, tuščių vertybių. Dabar patys tapome tokie. Paprasčiausiai užėmėme jų vietas, mamas ir tėčius išgrūdę į kokias nors prieglaudas. Ir dabar į mus kreivai žvelgia mūsų vaikai. Tačiau Kaseltono aveniu ir šiandien veikia Moriso užkandinė. Gaisrininkai kaip ir seniau beveik vieni savanoriai. Nortlando stadione vyksta Mažosios lygos varžybos. Prie pat mano senosios pradinės mokyklos vis dar kabo aukštos įtampos laidai. Parkelyje už Brenerių namo taip pat būriuojasi ir dūmija cigaretes paaugliai. Kiekvienais metais vietiniame koledže atsiranda kokie šeši kandidatai į geriausius šalies moksleivius. Mano jaunystės laikais jie daugiausia būdavo žydai, o dabar tarp jų vis daugiau azijiečių.

Limuzinas įsuko į Monro aveniu ir pranėrė pro mano gimtąjį namą. Baltas, juodomis langinėmis, virtuve, svetaine ir valgomuoju kairėje bei dirbtuvėlėmis ir garažu dešinėje, mūsų būstas, nors ir kiek labiau apšepęs, per daug neišsiskyrė iš kitų kvartalo namų. Jį išskirtinį darė tik specialus užvažiavimas vežimėliui. Įrengėme jį po to, kai tėvą ištiko trečias širdies smūgis. Man tada ėjo trylikti. Mes su drau-

gais mėgdavome važinėti nuo jo riedlentėmis. Apačioje iš faneros ir plytų pasidarėme trampliną.

Kieme stovėjo slaugės automobilis. Ji prižiūri tėvą dieną. Jis sėdi vežimėlyje jau daugiau kaip du dešimtmečius. Nekalba. Lūpos kairėje pusėje persisukusios žemyn. Pusė kūno visiškai paralyžiuota, o ir kita nekąjudresnė.

Limuzinui įsukus į Derbio gatvę, išvydau savo namą — jis atrodė taip pat, kaip ir prieš dvi savaites. Net nežinau, ką tikėjausi pamatyti. Gal aplinkui kadaruojančią geltoną juostą, kuria apjuosiamos nusikaltimų vietos. Gal kraujo pėdsakus. Tačiau nebuvo nė menkiausio ženklo to, kas čia įvyko prieš dvi savaites.

Kai įsigijau šį namą, jis buvo įkeistas. Trisdešimt šešerius metus jame gyveno tokie Levinskiai, artimiau beveik su niekuo nebendravę. Ponia Levinski nuo tiko trūkčiojančiu žandu atrodė maloni moteris. Ponas Levinskis, spintos sudėjimo vyras, be paliovos ant jos rėkdavo. Mes jo bijojome. Vieną sykį matėme, kaip ponia Levinski išnėrė iš namų vienais apatiniais, o paskui ją su kastuvu rankose išbėgo ponas Levinskis. Vaikai, trumpindami sau kelią, jų sodą visada aplenkdavo. Man baigus koledžą, ėmė sklandyti kalbos, kad jis išnaudoja savo dukterį Diną, liūdnų akių tylenę lygiais plaukais, su kuria kartu mokėmės nuo pirmos klasės. Prisiminiau, kad per pamokas ji visada atsakinėdavo vos girdimu šnabždesiu, ir tai tik tiems mokytojams, kurie sugebėdavo ją prakalbinti. Nė sykio nesu su ja šnekėjęsis. Nežinau, ką būčiau galėjęs pakeisti, bet vis tiek to gailėjausi.

Tais metais, man tik baigus koledžą, kai gandai apie Dinos išnaudojimą ėmė vis labiau plisti, Levinskiai greitosiomis išsikraustė. Niekas nežinojo kur. Tada namą perėmęs bankas paskelbė jį parduodąs. Mudu su Monika įsigijome jį likus kelioms savaitėms iki Teros gimimo.

Po kelių mėnesių, kai į jį įsikėlėme, prabusdavau naktį ir klausydavausi, tikėdamasis išgirsti kokius nors praeityje čia išsikerojusią kančią bylojančius garsus. Svarstydavau, kuris kambarys galėjo būti Dinos miegamasis, kaip ji ten turėjo jaustis, koks jis dabar, tačiau nebuvo likę jokių ženklų, galinčių man tai paliudyti. Jau sakiau, kad namas man — tai tik armatūra ir plytos. Nieko daugiau.

Šalia namo stovėjo du nematyti automobiliai. Prie vartelių laukė mama. Kai išlipau, ji puolė prie manęs visai kaip tuose dokumentiniuose kadruose metamasi prie kareivių, grįžusių iš karo. Ji tvirtai mane apsikabino, kartu apsiausdama nosį riečiančiu kvepalų debesiu. Rankose vis dar laikiau sportinį krepšį, todėl negalėjau atsakyti į jos apkabinimą.

Pro mamos petį tarpduryje išniro detektyvas Ryganas. Jį atsekė ir augalotas skustagalvis juodukas su akiniais nuo saulės. Mama šnibžtelėjo:

— Jie tavęs laukia.

Aš pakinkavau galva ir nužingsniavau prie jų. Ryganas teatrališkai prisidengė delnu nuo saulės. Juodukas stovėjo it įbestas.

— Kur jūs buvote? — užklausė Ryganas.

Man nesumojus, ką atsakyti, dar pridėjo:

— Išvykote iš ligoninės daugiau kaip prieš valandą.

Pagalvojau apie kišenėje gulintį mobilųjį ir rankoje gniaužiamą prigrūstą krepšį pinigų. Nuo dabar teks pradėti mėtyti pėdsakus.

— Aplankiau savo žmonos kapą, — atsiliepiau.

— Mums reikia pasikalbėti, Markai.

— Eime į vidų, — tariau.

Mes visi suėjome į namą. Prieškambaryje sustojau. Moniką rado sukniubusią už poros metrų nuo čia. Apvedžiau akimis sienas, dairydamasis nelemtų skerdynių ženklų. Buvo matyti tik viena. Akys iš karto už jos užkliuvo. Virš Behreno litografijos prie laiptų bolavo dabar jau užglaistytą kulkos — vienintelės, nekliudžiusios manęs arba Monikos, — išmušta skylė. Dar neuždažyta.

Taip ir stovėjau įbedęs ten žvilgsnį. Kažkuris iš vyrų atsikrenkštė, pažadindamas mane iš stingulio. Pajutau mamos ranką, glostančią nugarą, o paskui ji nušlepsėjo į virtuvę. Aš ir Ryganas su porininku patraukėme į svetainę. Jiedu įsitaisė ant kėdžių, o aš klestelėjau ant sofos. Mudviejų su Monika namas buvo apstatytas ganėtinai kukliai. Kėdės iš mano gyvenimo koledžo bendrabutyje laikų, o sofa — Monikos mergautinė, ko gero, daug ką menanti, įmantriai išraityta, kaip iš Versalio. Kieta lyg akmuo.

— Tai specialusis agentas Loidas Tikneris, — Ryganas mostelėjo į juoduką. — Iš FTB.

Tikneris linktelėjo man. Aš atsakiau tuo pačiu.

Ryganas pabandė pasigerinti.

— Smagu, kad jūs geriau jaučiatės, — pradėjo jis.

— Nesijaučiu, — nukirtau aš.

Jis atrodė sutrikęs.

— Nesijausiu, kol nesusigrąžinsiu dukters.

— Taip, žinoma. Mes dėl to jus ir aplankėme. Turime keletą klausimų, jeigu neprieštaraujate.

Daviau jiems suprasti, kad neprieštarauju.

Ryganas kostelėjo prisidengęs kumščiu, aiškiai siekdamas laimėti sau kiek laiko.

— Prieš tai noriu jums pasakyti, kad mes privalome pateikti jums keletą klausimų. Jie nebūtinai man bus prie širdies. Manau, ir jums, tačiau turime tai padaryti. Ar supratote mane?

Tiesą sakant, nelabai, tačiau nebuvo laiko ilgai aiškintis.

— Kaip galėtumėte apibūdinti savo santuoką?

Aš įsitempiau, pajutęs pavojų.

— O kuo mano santuoka gali būti su tuo susijusi?

Ryganas patraukė pečiais. Tikneris sėdėjo sustingęs.

— Mums tiesiog reikia patikslinti kai kuriuos duomenis.

— Mano santuoka čia niekuo dėta.

— Neabejoju, kad taip ir yra, tačiau paklausykite, Markai, pėdsakai jau baigia ataušti. Kiekviena diena verčia vis labiau skubėti. Privalome patikrinti visus įmanomus variantus.

— Mane domina tik tai, kur yra mano duktė.

— Suprantame jus. Tai ir yra mūsų tyrimo tikslas. Norime išsiaiškinti, kas atsitiko jūsų dukrai. Ir jums. Nepamirškime, jog kažkas bandė nužudyti ir jus, ar ne?

— Ko gero.

— Tačiau supraskite, mes negalime apeiti kitų dalykų.

— Kokių kitų dalykų?

— Pavyzdžiui, jūsų santuokos.

— O kuo ji čia dėta?

— Kai jūs susituokėte, Monika jau laukėsi, ar ne?

— O kaip tai?.. — jau žiojausi išrėžti, bet nutilau.

Galvoje ataidėjo Lenio įspėjimas. Nesikalbėti su pareigūnais be jo. Žinojau, kad reikėtų jam paskambinti. Tačiau jų išvaizda ir balsas mane sulaikė... Jeigu dabar nutraukčiau su jais kalbą ir pareikščiau norįs susisiekti su savo advokatu, galėtų susidaryti įspūdis, jog esu kaltas. O aš juk neturiu ko slėpti. Kam dar kurstyti jų įtarumą? Tai tik patvirtins jų spėliones. Be abejo, aš žinojau, kad jie visada taip žaidžia su apklausiamaisiais, tačiau aš juk gydytojas. Be to, chirurgas. Dažnai esame linkę manyti esantys gudresni už kitus.

Aš nutariau nesitraukti ir pareiškiau:

— Taip, laukėsi. Tai ką?

— Jūs dirbate plastikos chirurgu?

Toks staigus kalbos posūkis išmušė mane iš vėžių.

— Taip.

— Su savo kolege keliaujate po užsienį, operuodami įskilusius gomurinius skliautus, rimtus veido sužalojimus, nudegimus ir taip toliau?

— Na, taip.

— Vadinasi, dažnai tenka išvykti?

— Neretai, — patvirtinau.

— Tiesą sakant, — tarė Ryganas, — tuos dvejus metus prieš vedybas, ko gero, daugiau laiko praleidote užsienyje nei namuose?

— Galimas daiktas, — atsakiau.

Ant kietos sofos sėdėti buvo nepatogu, todėl pasisukau kitaip.

— Įdomu, kuo tai susiję su byla?

Ryganas suraitė plačią šypseną.

— Mes tiesiog norime susidaryti išsamų vaizdą.

— Kieno vaizdą?

— Jūsų kolegės... — jis žvilgtelėjo į užrašus, — eee, panelės Zijos Lerou.

— Gydytojos Lerou, — pataisiau aš.

— Taip, dėkui, gydytojos Lerou. Kur ji yra šiuo metu?

— Kambodžoje.

— Daro ten vaikams plastines operacijas?

— Taip.

Ryganas kryptelėjo galvą, dėdamasis nustebęs.

— O ar jūs neturėjote vykti drauge?
— Tai seniau.
— Kaip seniau?
— Nelabai supratau, ko klausiate.
— Kada apsisprendėte nevykti?
— Negaliu pasakyti, — tariau. — Gal prieš kokius aštuonis devynis mėnesius.
— Ir vietoj jūsų išskrido gydytoja Lerou?
— Taip. Ir kas?
Tačiau jis praleido mano žodžius pro ausis.
— Juk mėgstate savo darbą, ar ne, Markai?
— Taip.
— Taip pat ir keliauti? Vykdyti šią garbingą pareigą?
— Be abejo.
Ryganas pernelyg teatrališkai ėmė kasytis galvą, vaizduodamasis suglumęs.
— Bet jeigu taip mėgstate keliauti, kodėl atsisakėte numatyto darbo ir išsiuntėte gydytoją Lerou?
Dabar supratau, kur link jis suka.
— Atsisakiau, — tariau.
— Turite galvoje, kelionių?
— Taip.
— Kodėl?
— Dėl kitų pareigų.
— Kitaip sakant, žmonos ir vaikų?
Aš atsisėdau tiesiai ir įrėmiau į jį žvilgsnį.
— Na ir? — tariau. — Na ir kas iš viso to?
Ryganas atsilošė savo kėdėje. Paskui jį — ir dar burnos iki šiol nepravėręs Tikneris.
— Tiesiog norime susidaryti išsamesnį vaizdą.
— Jau sakėte tai.
— Taip, kantrybės, dabar dar kai kas.
Ryganas pasklaidė užrašus.
— Džinsai ir raudona palaidinė.
— Kas?

— Jūsų žmona.

Jis pirštu bedė į knygutę.

— Jūs tvirtinote, kad tą rytą ji mūvėjo džinsais ir vilkėjo raudoną palaidinę.

Vienas po kito akyse ėmė šmėkščioti Monikos atvaizdai. Atsitokėjęs pasiteiravau:

— Na ir?

— Ją radome nuogą, — atsakė Ryganas.

Kūnu perbėgo šiurpuliukai.

— Jūs tai pirmą kartą girdite?

Aš nurijau seiles.

— Ar ji buvo?..

Balsas užlūžo gerklėje.

— Ne, — atsakė Ryganas. — Ant kūno neaptikome jokių smurto pėdsakų, išskyrus kulkų padarytas žaizdas.

Jis vėl klausiamai pakreipė galvą į šoną.

— Radome ją štai šitame kambaryje. Ar ji dažnai čia vaikščiodavo nuogut nuogutėlė?

— Jau sakiau jums.

Ką aš čia šneku. Tiesiog nespėjau suvokti to, ką išgirdau.

— Ji vilkėjo džinsais ir raudona palaidine.

— Ji buvo apsirengusi?

Prisiminiau, kaip tąryt vonioje šniokštė vanduo. Ji išniro, atmetė nuo akių plaukus, atsigulė ant lovos ir apsitempė džinsus.

— Taip.

— Esate tuo tikras?

— Visiškai.

— Mes apieškojome visą namą. Neaptikome raudonos palaidinės. Radome keletą porų džinsų. Tačiau jokios raudonos palaidinės. Ar jums tai neatrodo keista?

— Palaukit, — tariau. — Argi jos drabužių nebuvo kur netoli kūno?

— Ne.

Kažkas nesuprantamo.

— Aš žvilgtelėsiu į jos spintą, — tariau.

— Mes į ją jau užmetėme akį, tačiau jeigu norite, prašom. Žinoma, man būtų įdomu, kaip jos drabužiai ten pateko.

Aš tylėjau.

— Ar jūs turite ginklą, daktare Zaidmanai?

Dar vienas staigus posūkis. Mėginau nepamesti pokalbio minties, tačiau galvoje jau viskas susimaišė.

— Taip.

— Kokį?

— Trisdešimt aštuntojo kalibro „Smith & Wesson“. Dar mano tėvo.

— Kur jį laikote?

— Vonios spintelėje. Ant viršutinės lentynos rakinamoje dėžutėje.

Ryganas iš už nugaros išsitraukė metalinę dėžutę.

— Šitoje?

— Taip.

— Atidarykite, — tarė jis ir metė ją man.

Aš sugriebiau rankomis šaltą pilkšvai melsvą dėžutės metalą. Ji buvo stebėtinai lengva. Suktelėjęs ratukus ir surinkęs skaičių derinį, atspriegiau jos dangtelį. Ėmiau raustis po teisinius dokumentus — automobilio techninį pasą, namo įsigijimo sutartį, sklypo planą — tik tam, kad surikiuočiau savo mintis. Iš karto buvo aišku: ginklo viduje nėra.

— Į jus su žmona buvo šauta iš trisdešimt aštuntojo, — tarė Ryganas. — O jūsiškis kaip tik dingęs.

Sėdėjau įsmeigęs žvilgsnį į dėžutę, tarsi tikėdamasis, jog ginklas ten staiga ims ir atsiras. Visos šios žinios tiesiog netilpo galvoje.

— Gal numanote, kur jis galėtų būti?

Aš papurčiau galvą.

— Yra dar kai kas keista, — tęsė Ryganas.

Pažvelgiau į jį.

— Į judu su Monika šauta iš *skirtingų* trisdešimt aštuntojo kalibro pistoletų.

— Kaip tai?

Jis linktelėjo.

— Taip, man taip pat sunku tuo patikėti. Paprašiau balistikos

ekspertų dar sykį tai patikrinti. Į jus su žmona šaudyta iš skirtingų trisdešimt aštuntųjų, o jūsiškis, pasirodo, dingęs.

Ryganas teatrališkai patraukė pečiais.

— Padėkite man susigaudyti, Markai.

Pažvelgiau į ryžtingai suakmenėjusius jų veidus. Galvoje, tik šį sykį kur kas aiškiau, vėl blykstelėjo Lenio įspėjimas.

— Noriu susisiekti su savo advokatu, — prabilau.

— Tikrai?

— Taip.

— Prašom.

Mama stovėjo virtuvės tarpduryje grąžydama rankas. Įdomu, kiek ji nugirdo? Sprendžiant iš veido — pakankamai. Mama žvelgė į mane ir laukė. Aš linktelėjau, ir ji nuėjo paskambinti Leniui. Sukryžiavau rankas, tačiau greitai ir vėl nuleidau. Ėmiau barbenti koja į grindis. Tikneris nusiėmė akinius. Pažvelgė į mane ir pirmą sykį prabilo.

— Kas krepšyje? — pasiteiravo jis.

Aš tylėdamas žiūrėjau į jį.

— Tame sportiniame krepšyje, kurį laikote apsikabinęs.

Tiknerio balsas, nepaisant grėsmingos jo paties išvaizdos, turėjo kažkokio paaugliško spigumo.

— Kas jame?

Padariau klaidą. Reikėjo paklausyti Lenio ir iš pat pradžių su juo susisiekti. Dabar nesumojau, ką atsakyti. Iš prieškambario sklido mamos, skubinančios Lenį, balsas. Mintyse karštligiškai ieškojau bent kiek įtikinamesnio atsakymo, kai mano dėmesį patraukė dar vienas garsas.

Ėmė skambėti pagrobėjų uošviui atsiųstas mobilusis telefonas.

4 skyrius

Tikneris su Ryganu laukė mano atsakymo.

Aš atsiprašiau ir pakilau jiems nespėjus dar ko nors pasiteirauti. Skubėdamas iš svetainės apgraibomis ieškojau telefono. Tiesiai

į veidą plieskė saulė. Sumirksėjau ir pažvelgiau į klaviatūrą. Žalias mygtukas „atsiliepti“ buvo kitoje vietoje nei mano telefone. Kitoje gatvės pusėje ryškių spalvų dviračiais važinėjosi dvi merginos spalvingais šalmais. Pririšti prie vienos jų vairo plaikstėsi rožiniai kaspinai.

Kai buvau mažas, šiame kvartale mano amžiaus vaikų augo koks tuzinas. Mes susiburdavome po mokyklos. Neprisimenu, kokius žaidimus tada žaisdavome, — krepšinio dar nesugebėdavome — tačiau dažniausiai eidavome slėpynių, gaudynių ar vaidindavome imtynes, kurios kartais virsdavo beveik tikromis. Priemiesčio vaiko gyvenimas paprastai laikomas nekaltybės laiku, tačiau kiek buvo tokių dienų, kurios bent vienam nesibaigdavo ašaromis? Mes kivirčydavomės, keisdavome draugus ir priešus, šliedavomės tai prie vienų, tai prie kitų, o kitą dieną tai jau būdavo išgaravę iš galvų. Kiekvieną popietę viskas prasidėdavo iš naujo. Naujos sąjungos. Ir dar kas nors, apsiašarojęs lekiantis namo.

Galų gale vienu nykščio judesiu spustelėjau reikiamą mygtuką ir priglaudžiau telefoną prie ausies. Širdis daužyte daužėsi krūtinėje. Atsikrenkščiau ir, visiškai sutrikęs, pratariau:

— Klausau.

— Atsakyk taip arba ne.

Balsas skambėjo kažkaip sulėtintai, kaip kokio automato, atsiliepiančio į skambučius ir liepiančio spausti mygtuką „1“, jeigu ieškai pagalbos, „2“, jeigu nori pasitikrinti sąskaitą.

— Ar turi pinigus?

— Taip.

— Žinai, kur Miesto sodo aikštė?

— Paramo kvartale, — atsakiau.

— Lygiai po dviejų valandų atvažiuok ir pasistatyk automobilį šiaurinėje aikštelėje. Prie Nordstromo. Devintasis sektorius. Mes patys prie tavęs prieisime.

— Bet...

— Jeigu su tavim bus dar kas nors, mes dingsime. Jeigu tave kas atseks ar užuosime kur netoli policiją, kitos progos nebus. Supratai?

— Taip, tačiau kada...

Ragelyje pasigirdo pypsėjimas.

Ranka su telefonu nusviro žemyn. Tiesiog sustingau. Nė nemėginau tam atsispirti. Mergaitės kitapus gatvės dabar jau kažko pešėsi. Negirdėjau tiksliai, dėl ko, tačiau mano ausis vis pasiekdavo tas pabrėžiamas ir ištęsiamas *mano, mano, mano*. Iš už kampo išnėrė sportinis automobilis. Žvelgiau į jį tarsi iš kažkur toli toli. Sucypė stabdžiai. Automobiliui dar nespėjus sustoti prasivėrė vairuotojo durelės.

Tai buvo Lenis. Jis pažvelgė į mane ir paspartino žingsnį.

— Markai?

— Tu buvai teisus.

Aš galva mostelėjau namo link. Tarpduryje jau išniro Ryganas.

— Jie mano, kad ir aš prikišęs nagus.

Lenio veidas net paraudo, akys prisimerkė. Taip atrodo sportininkas, pasiruošęs lemiamai kovai. Prieš mane dabar stovėjo tikras Pasiutlenis. Jis įsisiurbė akimis į Ryganą, tarsi svarstydamas, į kurią vietą jam įsikabinti.

— Kalbėjaisi su juo?

— Šiek tiek.

Lenis staigiu judesiu atsigręžė į mane.

— Argi nepasakei, kad pageidauji advokato?

— Ne iš karto.

— Velniai rautų, Markai, juk įspėjau tave...

— Man paskambino dėl išpirkos.

Lenis nutilo. Aš dirstelėjau į laikrodį. Iki Paramo kvartalo keturiasdešimt minučių kelio. Turint galvoje kamščius, gali tekti važiuoti visą valandą. Laiko dar turėjau, tačiau ne kažin kiek. Ėmiau jam pasakoti. Lenis dar kartą pažvelgė į Ryganą ir pasivedėjo mane kiek tolėliau nuo namo. Stabtelėjome prie šaligatvio krašto, ant tų pilkšvų dantų eiles primenančių akmenų, ir kaip vaikai susirietėme ir pritūpėme ant jų. Keliais beveik rėmėmės į smakrus. Subolavo Lenio kulkšnys ir riešai. Taip tupėti susirietus buvo velniškai nepatogu. Tiesiai į akis plieskė saulė. Mudu kaip ir jaunystėje žvelgėme į tolį, o ne vienas į kitą. Taip buvo lengviau šnekėtis.

Aš skubiai ėmiau jam viską dėstyti. Man įpusėjus, Ryganas žengtelėjo prie mūsų. Lenis pasisuko į jį ir riktelėjo:

— Saugok kankolus.

Ryganas sustojo.

— Kas?

— Jūs suimate mano klientą?

— Ne.

Lenis pirštu parodė į Rygano šakumą.

— Tada aš juos nubronzinsiu ir pasikabinsiu ant galinio vaizdo veidrodėlio, jeigu žengsi dar žingsnį.

Ryganas pakėlė smakrą.

— Turime keletą klausimų jūsų klientui.

— Vargiai. Eikite ir pažeidinėkite kokio nors skystesnio advokato klientų teises.

Lenis mostelėjo ranka jam pasišalinti ir galvos linktelėjimu mostelėjo man tęsti. Ryganas rūškanu veidu pasitraukė porą žingsnių atgal. Aš dar kartą žvilgtelėjau į laikrodį. Nuo skambučio dėl išpirkos praslinko vos penkios minutės. Baigiau pasakoti, Leniui įbedus savo verte veriantį žvilgsnį į Ryganą.

— Nori mano patarimo? — paklausė jis.

— Taip.

Vis dar gręždamas žvilgsniu tarė:

— Manau, turėtum jiems pasakyti.

— Esi tuo tikras?

— Velniai rautų, ne.

— O tu pasakytum? — pasiteiravau. — Na, jeigu tai būtų vienas tavo vaikų?

Lenis kiek pagalvojo ir tada atsakė.

— Negaliu pajusti to, ką tu jauti, jeigu tai turi galvoje. Tačiau manau, kad pasakyčiau. Aš svarstau galimybes. Jos būtų palankesnės, jeigu pareigūnams pasakytum. Jiems ne visada išdega, tačiau jie turi patirties sprendžiant tokius reikalus. O mes ne.

Lenis alkūnes įrėmė sau į kelius ir delnais pasirėmė galvą — visai kaip jaunystėje.

— Tokia mano, kaip tavo draugo, nuomonė, — tęsė jis. — Kaip draugas skatinčiau tave jiems pasakyti.

— O kaip teisininkas? — pasiteiravau.

— Jis dar karščiau tave ragintų.

— Kodėl?

— Jeigu tu nežinia kur ir kam pristatytum du milijonus dolerių — net jeigu ir susigrąžintum Terą — jų įtarimus, švelniai tariant, tik dar labiau pakurstytum.

— Na ir kas. Man terūpi susigrąžinti Terą.

— Suprantu. Kitaip tariant, kaip draugas tave suprantu.

Dabar jau Lenis dirstelėjo į laikrodį. Galvoje spengė tyla, kurioje beveik galėjau girdėti laikrodžio tiksėjimą. Tai varė iš proto. Mėginau blaiviai apsvarstyti visus už ir prieš, tačiau tiksėti nesiliovė.

Lenis kalbėjo apie galimybes. Aš nenoriu bandyti laimės. Kitapus gatvės viena mergiūkščių šūktelėjo:

— Ne, visiškai kitaip!

Ir nurūko gatve. Antroji nusikvatojo pavymui ir vėl užsėdo ant dviračio. Akys sudrėko. Pasiutusiai troškau, kad šalia būtų Monika. Taip norėčiau dabar su ja pasitarti.

Dirstelėjau į namo duris. Dabar į lauką buvo išėjęs ne tik Ryganas, bet ir Tikneris. Ryganas laikė sunėręs rankas ant krūtinės ir suposi ant kulnų. Tikneris stovėjo it įkastas į žemę ta pačia sustingusia veido išraiška. Ar galiu jiems patikėti savo dukters gyvybę? Ar jie padarys viską, kad išgelbėtų Terą, ar visų pirma vadovausis, pasak Edgaro, kažkokiomis savomis instrukcijomis.

Nuo tiksėjimo dabar tiesiog užgulė ausis.

Kažkas nužudė mano žmoną. Pagrobė vaiką. Pastarosiomis dienomis vis klausdavau savęs „kodėl?“, „kodėl mus?“ stengdamasis nepasiduoti gniuždančiai kančiai ir iš paskutiniųjų išlaikyti blaivią galvą. Tačiau jokio atsakymo taip ir neradau. Nesugalvojau jokio motyvo, galbūt tai labiausiai ir gąsdino. Galbūt mums paprasčiausiai nepasisekė.

Lenis stovėjo įbedęs žvilgsnį priešais save ir laukė. Tik tak, tik tak.

— Pasakykime jiems, — galop tariau.

Jų reakcija mane nustebino. Jie išsigando.

Ryganas ir Tikneris mėgino tai nuslėpti, tačiau juos išdavė lakstančios akys, įsitempę veidai, perdėtai tranki šneka. Jie papras-

čiausiai neturėjo laiko pasiruošti. Tikneris skubiai paskambino FTB specialistui deryboms su vaikų pagrobėjais ir paprašė jo pagalbos. Kalbėdamas pridengė ragelį delnu. Ryganas susisiekė su kolegomis iš Paramo kvartalo.

Baigęs kalbėti, Tikneris kreipėsi į mane:

— Mūsų žmonės apsups paslaugų centrą. Be abejo, slapčia. Prie visų išvažiavimų iš kvartalo ir abiejuose Septynioliktosios gatvės galuose budės ekipažai. Visus paslaugų centro išėjimus taip pat saugosime. Tačiau dabar atidžiai paklausykite, daktare Zaidmanai. Mūsų ekspertai sako, jog turėtume pamėginti laimėti kiek laiko. Galbūt pavyktų pagrobėją įkalbėti atidėti...

— Ne, — nukirtau aš.

— Jie niekur nedings, — tarė Tikneris. — Jiems reikia pinigų.

— Mano dukrelė pas juos jau beveik tris savaites, — tariau. — Aš nieko nesiruošiu atidėti.

Jis nepatenkintas linktelėjo, stengdamasis išlaikyti ramų veidą.

— Tada vienas mūsų žmogus bus automobilyje su jumis.

— Ne.

— Jis gali pasislėpti už galinių sėdynių.

— Ne, — dar kartą pakartojau.

Tikneris pabandė kitaip.

— Arba — jau esame tai išbandę — galime pranešti pagrobėjui, kad jūs negalite vairuoti. Po velnių, juk jūs ką tik iš ligoninės. Jus nuveš vienas mūsiškių. Pasakysime, kad tai jūsų pusbrolis.

Aš suraukiau kaktą ir pažvelgiau į Ryganą.

— Argi pats nesakėte, jog manote, kad į tai gali būti įsipainiojusi ir mano sesuo?

— Galbūt ir taip.

— Juk ji žinotų, ar tai iš tikrųjų mano pusbrolis?

Tikneris su Ryganu kiek padvejojo ir sutartinai linktelėjo.

— Gera mintis, — tarė Ryganas.

Mudu su Leniu susižvalgėme. Tokiems profesionalams patikiu Teros gyvybę! Ta mintis nedžiugino. Patraukiau durų link.

Tikneris uždėjo ranką man ant peties.

— Kur jūs?

— O kaip, po velnių, jums atrodo?

— Sėskitės, daktare Zaidmanai.

— Nėra laiko, — atrėžiau. — Jau metas vykti ten. Gali pasitaikyti ir kamščių.

— Mes galime sustabdyti eismą.

— O, tai tikrai neatrodytų įtartina, — mestelėjau.

— Abejoju, kad jis sektų jus nuo namų.

Aš dirstelėjau į jį.

— Ar abejonės pakaktų, kad rizikuotumėte savo vaiko gyvybe?

Jis pritilo.

— Kaip jūs nesuprantate, — tęsiau įsmeigęs į jį žvilgsnį. — Man nusispjauti į pinigus ir į tai, ar paspruks jie, ar ne. Man terūpi susigrąžinti dukterį.

— Mes suprantame, — atsiliepė Tikneris, — tačiau jūs kai ką pamirštate.

— Ką?

— Prašyčiau, — tarė jis. — Sėskitės.

— Paklausykite, padarykite man paslaugą, gerai? Leiskite man stovėti. Juk aš gydytojas. Puikiausiai žinau tuos „laukite blogų naujienų“ ėjimus. Galite nevedžioti manęs už nosies.

Tikneris pakėlė rankas į viršų ir tarė:

— Jūs teisus.

Jis tęsiamai, kankinamai ilgai atsiduso. Jo taktika aiški kaip ant delno. Neturėjau ūpo tokioms gūžynėms.

— Kas yra? — paklausiau.

— Kad ir kas tai padarė, — pradėjo jis, — prieš tai mėgino jus nudėti. Nužudė jūsų žmoną.

— Aš pats tai suprantu.

— Ne, man regis, nesuprantate. Susimąstykite trumpam. Mes negalime leisti jūsų vieno. Pagrobėjai norėjo pakišti jus po velėna. Suvarė jums dvi kulkas ir paliko manydami, kad esate miręs.

— Markai, — įsiterpė Ryganas, žengdamas artyn, — mes buvome iškėlę dėl jūsų keletą neįtikimiausių spėlionių. Bėda ta, kad neturime jokio siūlo galo. Vienos spėlionės. Net nežinome, ko jie iš tikrųjų siekia. Galbūt tai paprasčiausias vaiko pagrobimas, tačiau nieko panašaus anksčiau neteko tirti.

Jo griežta klausiama veido išraiška dabar jau buvo kažkur išga-

ravusi, ją pakeitė nuoširdumą ir susirūpinimą turintys reikšti pakelti antakiai.

— Mes tvirtai žinome tik tai, kad jie mėgino jus nužudyti. Niekas nežudo tėvų, jeigu paprasčiausiai siekia gauti išpirką.

— Galbūt jie ketino pinigų pareikalauti iš mano uošvio, — tariau.

— Tada kodėl taip ilgai lūkuriavo?

Atsakymo aš nežinojau.

— O gal, — tęsė toliau Tikneris, — tai visiškai ne vaiko pagrobimas. Gal tai sumanyta tik vėliau. Gal jie siekė judu nužudyti, o dabar nori pabaigti darbą.

— Manote, kad tai gali būti pasala?

— Didelė tikimybė, kad taip.

— Tai ką siūlote?

Tikneris atsakė už abu:

— Nevykite vienas. Išpeškite mums šiek tiek laiko, kad galėtume tinkamai pasirengti. Tegul jie dar kartą paskambina.

Žvilgtelėjau į Lenį. Mudviejų žvilgsniams susitikus, jis pritariamai linktelėjo.

— Tai neįmanoma, — tarė Lenis.

Tikneris staigiu judesiu atsigręžė į jį.

— Labai gerbdamas jus, galiu pareikšti, kad jūsų klientui gresia mirtinas pavojus.

— Mano dukrai taip pat, — atsiliepiau.

Viskas taip paprasta. Prasiyriau pro pareigūnus ir patraukiau prie savo automobilio.

— Tegu jūsų žmonės nesikiša.

5 skyrius

Gatvėse nebuvo kamščių, todėl pasiekęs paslaugų centrą dar turėjau marias laiko. Išjungiau variklį ir atsilošiau sėdynėje. Apsižvalgiau. Nutuokiau, kad pareigūnai tikriausiai atsekė man iš paskos, tačiau jų nemačiau. Tikriausiai tai gerai.

O kas dabar?

Jokių minčių. Dar kiek palaukiau. Pamaigiau radijo mygtuką, tačiau, taip ir nesustabdęs ties jokia stotimi, išjungiau. Įsijungiau grotuvą. Iš jo pasigirdus Donaldo Fegano ir Stylės Den dainai „Juodmargė", sutrikau. Nesiklausiau šitos kasetės, ko gero, dar nuo koledžo laikų. Kodėl Monika įsidėjo būtent ją? Ir vėl mane nutvilkė sopulys blykstelėjus minčiai, jog šita daina buvo paskutinė, kurios ji klausėsi.

Stebėjau į paslaugų centrą plūstančius žmones. Mano žvilgsnis nejučia sustodavo prie jaunų mamų; žiūrėjau, kaip jos atidaro galines mikroautobusiukų dureles; vienu rankos mostelėjimu ore išlanksto vaikų vežimėlius; visai kaip Bazas Oldrinas kosminiame erdvėlaivyje *Apolonas 11* knebinėjasi prie saugos diržais sujuostų savo mažylių; ir kaip traukia pirmyn, aukštai pakėlusios galvas, ir vikriai spustelėdamos pultelius užrakina dureles.

Visos mamos tai darė taip ramiai, kasdieniškai. Jų mažyliai šalia. Saugūs. O aš čia sėdžiu laikydamas išpirkos pinigus ir tikiuosi vėl pamatyti savo dukrelę. Viskas taip trapu. Norėjosi nuleisti langelį ir šūktelėti, jas įspėti.

Saulė kabojo vos virš horizonto ir plieskė tiesiai man į priekinį stiklą. Jau siekiau savo akinių nuo saulės, tačiau persigalvojęs atitraukiau ranką. Net pats negaliu pasakyti, kodėl. Argi užsidėjęs akinius sukelčiau kokių įtarimų pagrobėjams? Ne, nemanau. O gal ir taip. Verčiau jau nesidėsiu. Ką gali žinoti.

Kūnas įsitempė. Nesilioviau žvalgytis aplinkui, ir kažkodėl man visiškai netoptelėjo į galvą, kad tai gali pasirodyti įtartina. Kam nors pasistačius greta automobilį ar praėjus pro šalį, sugniauždavo paširdžius ir blykstelėdavo mintis, kad gal Tera jau kur netoli.

Praėjo lygiai dvi valandos nuo skambučio. Troškau, kad viskas kuo greičiau pasibaigtų. Per kitas kelias minutes viskas baigsis. Ramybės. Žūtbūt privalau neprarasti blaivaus proto. Galvoje šmėstelėjo Tiknerio perspėjimas. Gal kas nors paprasčiausiai prisiartins prie mano automobilio ir ištaškys man smegenis?

Man dingtelėjo, jog tai labai tikėtina.

Sučirškus mobiliajam, karštligiškai čiupau jį. Prispaudęs prie ausies paskubomis išbėriau: „Klausau".

Tas pats negyvas balsas paliepė:

— Važiuok prie vakarinio išvažiavimo.

Sutrikau.

— O kur tas vakarinis išvažiavimas?

— Sek ženklus Ketvirtojoje gatvėje. Pervažiuok viaduką. Mes tave stebime. Jeigu kas nors seks, dingsime. Laikyk telefoną prie ausies.

Aš karštligiškai vykdžiau nurodymus, o kairiąja iš visų jėgų mygau telefoną prie ausies. Dešiniąja taip įsikabinau į vairą, tarsi ketinčiau jį išrauti.

— Išvažiuok į Ketvirtąją ir pasuk į vakarus.

Pasukau, kur liepiamas, ir įsiliejau į automobilių jūrą. Dirstelėjau į galinio vaizdo veidrodėlį, ar manęs kas neseka. Sunku pasakyti. Balsas tarė:

— Matai striptizo barą?

— Čia tūkstančiai striptizo barų, — atsiliepiau.

— Dešinėje, greta vaikiškų vežimėlių parduotuvės. Prie sankryžos su Paramo gatve.

Jau matau.

— Gerai.

— Sustok ten. Kairėje yra aikštelė, nuvažiuok iki galo ir išjunk variklį. Paruošk pinigus.

Iš karto buvo aišku, kodėl pagrobėjas pasirinko šią vietą. Tik vienas įvažiavimas. Čia veikė vienintelė tolimajame gale dešinėje įsikūrusi vaikiškų vežimėlių parduotuvė, kitos parduotuvės išnuomojamos. Viskas matyti kaip ant delno, iš čia galima išvažiuoti tiesiai į greitkelį. Nepastebėtas neužeisi iš kitos pusės ir netgi nepristabdysi greitkelyje.

Vyliausi, kad pareigūnai tai taip pat suvoks.

Pasiekęs pastato galą, išvydau prie mikroautobuso stoviniuojantį vyrą. Juodai ir raudonai marginti marškinėliai, džinsai, akiniai nuo saulės, ant galvos kepuraitė su snapeliu. Ieškojau kokio nors išskirtinio bruožo, tačiau jis neatrodė *kuo nors išsiskiriantis* iš kitų. Vidutinio ūgio ir kūno sudėjimo. Akis užkliuvo tik už jo nosies. Net ir iš tolėliau buvo aiškiai matyti, jog ji pakrypusi, kaip kokio boksininko.

Apžiūrėjau mikroautobusą. „B ir T elektros darbai", Ridžvudas, Niudžersis. Nei telefono, nei adreso. Numeris Niudžersio. Įsiminiau raides ir skaičius.

Vyras pakėlė mobilųjį prie lūpų ir tarsi į radijo telefoną iškapojo:

— Dabar prieisiu. Paduosi pinigus pro langą. Sėdėk mašinoje. Kad negirdėčiau iš tavęs nė žodžio. Kai saugiai pasieksime numatytą vietą su pinigais, paskambinsiu ir pasakysiu, kur gali pasiimti savo dukterį.

Jis nuleido telefoną ir patraukė prie mano automobilio. Jo marškinėliai buvo išsipešioję ir palaidi plaikstėsi ant džinsų. Gal už diržo turi užsikišęs pistoletą? Nežinia. O jeigu ir turi, tai ką aš jam dabar galėčiau padaryti? Paspaudžiau mygtuką norėdamas nuleisti langą. Jis nepajudėjo iš vietos. Reikia pasukti raktelį. Vyras artinosi. Kepuraitės snapelis buvo užsmauktas iki pat akinių. Ištiesiau ranką ir šiek tiek suktelėjau raktelį. Prietaisų skydelyje sužibo švieselės. Dar kartą paspaudžiau mygtuką. Langas nuslydo žemyn.

Aš vėl ėmiau ieškoti kokio nors ypatingesnio bruožo. Jis ėjo šiek tiek svyruodamas, tarsi būtų išlenkęs skardinę kitą, tačiau šiaip atrodė visiškai ramus. Veidas apšepęs. Džinsai ties dešiniuoju keliu perplėšti. Avėjo gerokai nudėvėtais sportiniais bateliais.

Kai jam teliko vos pora žingsnių iki mano automobilio, pakėliau krepšį prie lango ir sustingau. Net sulaikiau kvėpavimą. Nesustodamas jis pasičiupo krepšį ir nubėgo mikroautobuso link. Juodos durelės prasivėrė, jis įšoko vidun ir jos užsitrenkė tarsi prarijusios vyrą.

Sukaukė variklis. Mikroautobusiukas šoko į priekį ir nurūko, ir tik dabar aš supratau, kad čia esama ir kito išvažiavimo į šalutinį kelią. Mikroautobusiukas staiga dingo iš akių.

Aš likau vienas.

Sėdėjau automobilyje ir laukiau mobiliojo skambučio. Širdis daužyte daužėsi krūtinėje. Marškinėliai permirko prakaitu. Šiame aikštelės gale daugiau nepasirodė joks automobilis. Šaligatvis ištrupėjęs. Šiukšlių dėžėje riogsojo krūva kartono dėžių. Asfaltas buvo žerte nužertas butelių šukėmis. Įsmeigęs žvilgsnį į šukes, įtempęs akis stengiausi įskaityti užrašus ant išblukusių alaus etikečių.

Praslinko ketvirtis valandos.

O aš galvojau apie tai, kaip surandu savo dukrelę, paimu ją ant rankų, sūpuoju ir čiūčiuoju. Mobilusis. Kada suskambės mobilusis? Jis suskambės, pasigirs tas pats negyvas balsas ir nurodys, kur vykti. Ir tada aš ją vėl paimsiu ant rankų... Kodėl tas prakeiktas telefonas tyli?

Į aikštelę įsuko biuikas ir sustojo kiek toléliau nuo manęs. Vairuotojo nepažinau, tačiau šalia jo sėdėjo Tikneris. Mudviejų žvilgsniai susitiko. Iš jo veido išraiškos kaip ir anksčiau nebuvo įmanoma nieko išskaityti.

Įsisiurbiau žvilgsniu į mobilųjį, nė akimirkos neatitraukdamas akių į šalį. Vėl išgirdau, kaip dusliai ir lėtai ėmė mušti širdis.

Praslinko dar dešimt minučių, kol telefonas tarsi nenoromis užgrojo savo dainelę. Nespėjus suskambėti nė antrai gaidai, aš jau laikiau priglaudęs jį prie ausies.

— Klausau? — tariau.

Tyla.

Tikneris neatitraukė nuo manęs akių. Ir kažkodėl linktelėjo man galva. Vairuotojas abi rankas vis dar laikė ant vairo.

— Klausau? — dar kartą tariau.

Balsas išbeldė:

— Juk perspėjau, kad nesikreiptum į pareigūnus.

Aš suakmenėjau.

— Kitos progos nebus.

Ir telefonas išsijungė.

6 skyrius

Išsigelbėjimo man dabar jau nebuvo.

O, kad galėčiau gulėti sustiręs ir nieko aplinkui nematyčiau. Mielai prarasčiau sąmonę ir nugrimzčiau į užmarštį. Verčiau gulėčiau prijungtas prie lašelinės su raminamaisiais. O dabar jaučiausi it nuplikytas verdančiu vandeniu, buvau įsitempęs ir drauge jautrus it gyvuonis.

Mane apėmė baimė ir visiška neviltis. Stingdanti baimė kur nors išeiti laikė užrėmusi mane savo kambaryje, o bejėgiškumas — ėste ėdantis žinojimas, kad pats viską sugadinau ir dabar jau niekaip negaliu išgelbėti savo dukros — tiesiog sukaustė nematomomis grandinėmis ir užgulęs dusino mane, susirietusį kampe. Mano protas ėmė gesti kaip kokia tuoj tuoj perdegsianti lempa.

Sėdėdavau ištisomis dienomis sustingusiu, į vieną tašką įbestu žvilgsniu. Dažniausiai prie telefono, tiesą sakant, kelių telefonų. Laidinio, mobiliojo ir pagrobėjo mobiliojo. Įsigijau net pastarojo kroviklį. Taip ir tūnojau ant sofos. Telefonai buvo išdėlioti dešinėje. Stengdavausi nuvesti žvilgsnį kur nors kitur, netgi bandžiau žiūrėti televizorių, prisimindamas seną posakį, kad arbatinukas, kurį nekantraudamas ir laukdamas, kada pagaliau užvirs, gręži žvilgsniu, vis neužverda. Tačiau vis tiek nesusilaikydavau ir vogčiomis vis dirsčiodavau į tuos prakeiktus telefonus, būgštaudamas, kad jie netikėtai ims ir kažkur išgaruos, melsdamas, kad tik jie suskambėtų.

Vėl mėginau įsikibti tos mistinės tėvo nuojautos, anksčiau man pakuždėjusios, jog Tera gyva. Man dingojosi, kad vis dar jaučiu tą ryšį, bent jau taip tvirtinau sau, neryškiai, beveik tik nuspėjamai.

Kitos progos nebus...

Lyg ir taip savigraužos nebūtų per daug, šiąnakt sapne man pasirodė ne Monika, o mano jaunystės meilė Rachelė. Sapno tikrovė, žinoma, priminė kažkokį išgaubtą veidrodį, kuriame pasaulis atrodė kažkoks nepažįstamas ir keistas, tačiau kartu neabejotinai tikras. Sapne mudu su Rachele buvome kartu. Tarsi mūsų keliai nė nebūtų išsiskyrę. Sapnavau esąs keturiasdešimt trejų, o ji buvo tokia pati, kaip ir tądien, kai mane paliko. Tera buvo mano duktė. Tačiau kažkodėl ji buvo ir Rachelės, nors pastaroji ir nebuvo jos mama. Tikriausiai esate sapnavę panašių dalykų. Viskas kažkaip keistai susiraizgę, tačiau sapne niekuo nesistebi. Pabudus, jis išsisklaidė, kaip kad visada išsisklaido nakties reginiai. Tačiau širdyje pajutau netikėtai giliai dilgtelėjusį ir dabar maudžiantį ilgesį.

Mama be paliovos šokinėjo aplink mane. Ir dabar štai vėl atnešė maisto prikrautą padėklą. Nė nežvilgtelėjau į jo pusę, o mama, kaip visada, kartojo savo maldelę:

— Turi pasistiprinti dėl Teros.

— Taip, mama, svarbiausia neprarasti jėgų. Jeigu patreniruočiau raumenis, ji akimirksniu atsidurtų čia.

Mama tik palingavo galva. Tai, ką pasakiau, buvo atžagaru. O mama juk taip pat kankinasi. Jos anūkė dingusi, sūnus visiškai sugniuždytas. Stebėjau, kaip ji atsiduso ir nukulniavo atgal į virtuvę. Aš neatsiprašiau.

Mane dažnai aplankydavo Tikneris ir Ryganas. Juos išvydus į galvą nejučia ateidavo palyginimas iš Šekspyro „Daug triukšmo dėl nieko". Jiedu postringavo man apie visus tuos technikos stebuklus, kuriuos pasitelkė šniukštinėdami Teros: DNR tyrimus, stebėjimo kameras, žymėtas medžiagas ir taip toliau. Vis kaišiodavo į savo kalbas banalius policijos priežodžius, pavyzdžiui: „patikrinome kiekvieną kertelę" ar „visas įmanomas versijas". Aš tik klausiausi ir linksėjau. Jiedu kišo man po nosimi galimų nusikaltėlių nuotraukų albumus, tačiau to vyruko jose nebuvo matyti.

— Patikrinome tuos „B ir T elektros darbus", — pranešė tą patį vakarą Ryganas. — Tokia bendrovė veikia, jie savo automobilius ženklina magnetiniais lipdukais. Vieną tokį prieš du mėnesius pavogė. Jiems nė į galvą neatėjo dėl to kreiptis į policiją.

— O mikroautobusiuko numeriai? — pasidomėjau.

— Tokio numerio, kokį nurodėte, nėra.

— Kaip tai?

— Jie pritvirtino senus numerius, — paaiškino Ryganas. — Na, suprantat, perkerpa tuos numerius, o paskui skirtingas puses sujungia.

Aš nieko nesuprasdamas spoksojau į jį.

— Tačiau tai kartu ir geras ženklas, — pridūrė Ryganas.

— Nejaugi?

— Tai liudija, jog turime reikalų su profesionalais. Jie numatė, kad policija gali surengti pasalą paslaugų centre. Todėl surado tokią vietelę, prie kurios negalėtume prisiartinti nepastebėti. Privertė mus tuščiai gaišti laiką tikrinant vogtos mašinos užrašą ir suvirintą numerį. Jie iš tikrųjų ne naujokai.

— Ir kas iš to gero?

— Tokie dažniausiai nebūna žiaurūs.

— Tai ko jie siekia dabar?

— Mums atrodo, — paaiškino Ryganas, — kad jie mėgina jus dar labiau sugniuždyti ir išpešti dar daugiau pinigų.

Sugniuždyti mane. Jiems iš tikrųjų tai sekėsi.

Po tos nesėkmingos operacijos man paskambino uošvis. Jo balse galėjau jausti nusivylimą. Jokiu būdu nesakau, kad jam buvo gaila pinigų, juk Edgaras leido suprasti prireikus duosiąs dar, tačiau jis buvo nusivylęs manimi, tuo, jog nepaklausiau jo patarimo ir kreipiausi į pareigūnus.

Deja, jis buvo teisus. Aš susimoviau.

Mėginau pats prisidėti prie tyrimo, tačiau pareigūnai tuo aiškiai nesidžiaugė. Tik filmuose jie bendradarbiauja su nukentėjusiuoju ir dalijasi tuo, ką sužino. Be abejo, aš apibėriau Tiknerį ir Ryganą klausimais. Jie niekada neatsakydavo. Niekada nesileisdavo į bylos smulkmenas. O manęs klausydavosi su savotiška panieka. Pavyzdžiui, man knietėjo daugiau sužinoti apie tai, kaip atrodė jų rasta mano žmona, kodėl ji buvo nuoga. Jie tylėjo kaip vandens į burnas prisisėmę.

Dažnai užsukdavo Lenis. Jis taip pat vengdavo sutikti mano žvilgsnį, kaltindamas save, kad padrąsino kreiptis į pareigūnus. Rygano ir Tiknerio veiduose kaltę, kad viskas taip nelemtai pakrypo, keisdavo nebylus kaltinimas, kad dėl viso to nuo pat pradžių kažkiek kaltas esu ir aš, liūdintis vyras bei tėvas. Jiems be galo rūpėjo griūvanti mudviejų su Monika santuoka bei dingęs pistoletas. Viskas klostėsi būtent taip, kaip Lenis ir spėjo. Ilgainiui pareigūnų akys vis labiau ėmė krypti į vienintelį įmanomą įtariamąjį.

Mane.

Po savaitės Tiknerio ir Rygano apsilankymai pasidarė retesni. O užsukę jie vis dažniau dirsčiodavo į laikrodį. Atsiprašydavo ir atsiliepdavo į skambučius dėl kitų bylų. Be abejo, aš viską kuo puikiausiai supratau. Jokių naujų pėdsakų neaptikta. Viskas po truputį rimo. Toks atokvėpis iš dalies net džiugino.

O devintąją dieną staiga viskas pasikeitė.

Dešimtą valandą nusivilkęs drabužius jau ruošiausi eiti gulti. Šalia nieko nebuvo. Myliu savo šeimynykščius ir bičiulius, tačiau jie

jau suprato, kad reikia man duoti laiko pabūti ir vienam. Visi išsiskirstė dar prieš vakarienę. Užsisakiau maisto iš *Hunan Garden* ir, laikydamasis ankstesnių mamos nurodymų, pasistiprinau, kad išsaugočiau jėgas.

Tada užmečiau akį į žadintuvą prie lovos. Žinau, kad buvo lygiai aštuoniolika minučių po dešimtos. Dar paskutinį kartą prieš eidamas miegoti žvilgtelėjau pro langą. Ir tik jau atitraukęs žvilgsnį nuo sutemų, suvokiau, jog jis buvo už kažko užkliuvęs. Dar kartą pažvelgiau ten pat.

Priešais mano namą ant šaligatvio tarsi suakmenėjusi stovėjo ir į mano pusę žvelgė moteris. Manau, kad žvelgė. Negaliu būti tikras. Jos veido patamsyje nesimatė. Tik siluetas moters ilgais plaukais ir žemę siekiančiu paltu. Rankas laikė susikišusi į kišenes.

Ji tiesiog ten nejudėdama stovėjo.

Net nežinojau, ką ir manyti. Be abejo, mūsų istorija dabar rodoma per visas žinias. Reporteriai zuja nuo ryto iki vakaro. Apsižvalgiau po gatvę. Nei automobilio, nei žinių autobusiuko, tuščia. Ji atėjo pėsčiomis. Na ir kas. Juk aš gyvenu priemiestyje. Čia nuolat kas nors vedžioja šunis, linguoja susikibusios porelės, tačiau juk gali praeiti ir kokia moteris.

Tada ko ji čia stovi?

Pagalvojau, jog galbūt iš liguisto smalsumo.

Iš čia ji atrodė aukštoka, tačiau tvirtinti nebūčiau galėjęs. Dvejojau, ką daryti. Mane apėmė nerimas. Užsimečiau ant pižamos megztinį. Užsitempiau sportinio kostiumo kelnes. Dar kartą pažvelgiau pro langą. Moteris stovėjo it įbesta.

Ji mane pamatė.

Ir apsisukusi nuskubėjo tolyn. Man sugniaužė paširdžius. Pabandžiau praverti langą. Jis užstrigo. Trinktelėjau per rėmą ir pabandžiau iš naujo. Jis girgždėdamas prasivėrė.

— Palaukite!

Ji dar labiau paspartino žingsnį.

— Prašau, palaukite.

Ji pasileido bėgti. Velniai rautų. Apsisukęs ir aš pasileidau prie durų. Neprisiminiau, kur nutrenkiau sportinius batelius, autis batų

taip pat nebuvo kada. Išvirtau į lauką. Pėdas švelniai šiūravo žolė. Pasileidau į tą pačią pusę. Veltui. Moteris jau buvo dingusi.

Grįžęs namo, paskambinau Ryganui ir papasakojau apie šį nutikimą. Net man pačiam pasakojant jis skambėjo visiškai kasdieniškai. Priešais mano namus buvo sustojusi moteris. Na ir kas? Ryganui mano pasakojimas, regis, taip pat nepadarė jokio įspūdžio. Tad įtikinau save, kad tai buvo tik kokia visur nosį kaišioti mėgstanti kaimynė. Įsirangiau į lovą, išjungiau televizorių ir užsimerkiau.

Tačiau tos nakties nuotykiai dar nesibaigė.

Ketvirtą ryto suskambo telefonas. Nemiegojau, tik snūduriavau. Dabar niekada visiškai nenugrimzdavau į miegą. Naktys ištįso taip pat kaip ir dienos, vienos nuo kitų beveik ir nesiskyrė. Naktį kūnas ilsėdavosi, tačiau protas atsisakydavo eiti miegoti.

Gulėdamas užmerktomis akimis, mintyse jau kurį kartą sukau to lemtingojo ryto juostą, vildamasis dar ką nors prisiminti. Pradėdavau nuo ten, kur esu dabar, nuo miegamojo. Prisimenu, kaip suskambėjo žadintuvas. Tą rytą mudu su Leniu ketinome traukti žaisti teniso. Jau metai kiekvieną trečiadienį daužome kamuoliuką. Taip įsimiklinome, kad mūsų žaidimą jau galima vadinti ne „apgailėtinu", o „pakenčiamu". Monika atsikėlusi. 11.00 turėjau operaciją. Išlipau iš lovos ir nuėjau pas Terą. Paskui patraukiau atgal į miegamąjį. Iš vonios išėjusi Monika movėsi džinsus. Dar nepersirengęs pižamos nusileidau žemyn į virtuvę, atidariau spintą šaldytuvo dešinėje, pasiėmiau javainį su avietėmis, palikęs gulėti su mėlynėmis (neseniai pranešiau šią detalę Ryganui, tarsi tai būtų turėję kokios nors reikšmės), ir atsirėmęs į kriauklę ėmiau kramsnoti...

Bum! Ir viskas. Paskui jau atsibudau ligoninėje.

Suskambo telefonas. Atsimerkiau.

Sugrabaliojau ragelį, pakėliau ir tariau:

— Klausau.

— Čia detektyvas Ryganas. Su manimi agentas Tikneris. Būsime po dviejų minučių.

Aš nurijau seilę.

— Kas atsitiko?

— Po dviejų minučių.

Jis padėjo ragelį.

Išvirtau iš lovos. Pažvelgiau pro langą, tikėdamasis vėl išvysti stovint tą moterį. Gatvėje nebuvo matyti nė gyvos dvasios. Džinsus vakar nusirengdamas numečiau tiesiai ant grindų. Įšokau į juos. Per galvą užsimoviau megztinį ir nulipau laiptais žemyn. Atidariau duris. Iš už kampo išnėrė policijos automobilis. Vairavo Ryganas. Šalia sėdėjo Tikneris. Visada atvažiuoja vis kitu automobiliu.

Žinojau, kad gerų naujienų verčiau nelaukti.

Tiedu išlipo iš automobilio. Man pakirto kojas. Mintyse ruošiausi tam nuo tos dienos, kai išėjo šnipštas su išpirka. Net įsivaizduodavau, kaip viskas vyks — jie užsimoję man tvoja, aš pasilenkęs išvengiu smūgio, duodu atgal ir užtrenkiu duris. Apgalvojau viską iki smulkmenų.

Tačiau dabar, stebint, kaip prie manęs artėja Ryganas ir Tikneris, šis pasiryžimas išgaravo. Aš išsigandau. Ėmė drebėti kojos, ir aš atsirėmiau į durų staktą. Vyrai žengė koja į koją. Scena priminė vieną seną filmą apie karą, kuriame karininkai rūsčiais veidais artinasi prie motinos namų. Aš papurčiau galvą, tarsi vildamasis, kad jie išnyks kaip vaiduokliai.

Jiedu prisiartino ir ryžtingai įžengė į vidų.

— Norime kai ką jums parodyti, — prabilo Ryganas.

Aš apsisukau ir nusekiau iš paskos. Ryganas įjungė lempą, kambarį užliejo blyškoka šviesa. Tikneris įsitaisė ant sofos. Įjungė savo nešiojamąjį kompiuterį, ir netrukus jo veidą nutvieskė neoninė ekranėlio švieselė.

— Pagaliau radome siūlo galą, — paaiškino Ryganas.

Aš priėjau arčiau.

— Prisimenate, jūsų uošvis davė mums išpirkos banknotų serijos numerius?

— Taip.

— Vienas iš tų banknotų vakar viename banke po pietų paleistas į apyvartą. Agentas Tikneris tuoj parodys filmuotą medžiagą.

— Iš banko? — pasiteiravau.

— Taip. Įrašėme ją į šitą nešiojamąjį kompiuterį. Prieš dvylika valandų kažkas šiame banke paprašė iškeisti šimto dolerių kupiūrą. Norime, kad peržiūrėtumėte, kas nufilmuota.

Prisėdau šalia Tiknerio. Jis spustelėjo mygtuką, ir ekrane pasirodė vaizdas. Tikėjausi juodai balto ar išskydusio, prastos kokybės. Tačiau vaizdas buvo ryškus, spalvotas, nufilmuotas patogiu rakursu iš viršaus. Su kasininke kalbėjosi plikas vyriškis. Garso nesigirdėjo.

— Nepažįstu jo, — tariau.

— Palaukite.

Plikis kažką pasakė kasininkei. Jie, regis, linksmai plepėjo apie šį bei tą. Jis paėmė čekį ir atsisveikindamas pamojavo. Kasininkė atsisveikindama taip pat mostelėjo ranka. Prie langelio prisiartino kitas klientas. Man iš krūtinės išsiveržė sunkus atodūsis.

Tai buvo mano sesuo Steisė.

Aš sėdėjau sustingęs, apimtas staiga užgriuvusių dviejų prieštaringų jausmų. Visų pirma pasibaisėjau. Tai mano sesers darbas. Sesuo, kurią iš visos širdies mylėjau, mane išdavė. Tačiau, antra vertus, tai teikė vilties. Tai siūlo galas. Ir jeigu tai Steisė, nė už ką nepatikėčiau, kad ji galėtų nuskriausti Terą.

— Tai jūsų sesuo? — paklausė Ryganas, pirštu bakstelėdamas į jos atvaizdą.

— Taip.

Aš pažvelgiau į jį.

— Kur čia filmuota?

— Ketskilse, — atsakė jis.

— Montagoje, — užbėgau jam už akių.

Tikneris su Ryganu susižvalgė.

— Iš kur žinote?

Aš jau traukiau prie durų.

— Žinau, kur ji.

7 skyrius

Mano senelis mėgo medžioti. Man tai visada atrodė nesuprantama, nes jis buvo švelnus ir jautrus žmogus. Niekada nekalbėdavo apie šį savo pomėgį. Nekabino elnių galvų virš židinio. Nelaikė jokių

nuotraukų su laimikiais kaip kiti medžiotojai. Visada medžiodavo vienas.

1956-aisiais senelis įsigijo nedidelį medžiotojo namelį Montagos miškuose, Niujorko valstijoje. Paklojo už jį, bent jau man taip teko girdėti, netoli trijų tūkstančių dolerių. Abejoju, ar jis dabar būtų daugiau vertas. Jame viso labo tebuvo vienintelis kambarys. Ir apskritai buvo pastatytas negrabiai. Prie tos bakūžės buvo neįmanoma privažiuoti — purvu telkšančios vėžės baigdavosi dar šimtas metrų iki jos, o likusį kelią tekdavo pėdinti per susiraizgiusias šaknis.

Prieš ketverius metus seneliui mirus, namelį paveldėjo močiutė. Bent jau taip, regis, turėjo būti. Nelabai kas dėl to suko galvą. Tėvai jau beveik prieš dešimtmetį buvo persikėlę į Floridą. Močiutės galva nugrimzdo į Alzheimerio ūkanas. Ko gero, senoji trobelė priklausė jai. Tikriausiai už ją dabar jau bus susikaupę galybė nesumokėtų mokesčių.

Būdami vaikai, mudu su seserimi kiekvieną vasarą toje trobelėje praleisdavome kurį nors savaitgalį. Gamta man dvelkdavo tikra nuobodybe, tik retkarčiais pertraukiama kokio įsisiurbiančio uodo. Miške nebuvo televizoriaus. Guldavomės miegoti labai anksti, visiškoje tamsoje. Dieną mirtiną tylą vis perskrosdavo vaizduotę žadinantys šūvių garsai. Dažniausiai mes eidavome pasivaikščioti po mišką, kas man ir šiandien atrodo be galo nuobodu. Vienais metais mama įdėjo man vien rusvai žalsvos spalvos drabužių. Visą savaitgalį drebėjau, kad tik koks medžiotojas nesupainiotų manęs su elniu.

Tačiau Steisė čia atsigaudavo. Nuo pat vaikystės ji, regis, mėgaudavosi galėdama ištrūkti iš miesto triukšmo, mokyklos, pabėgti nuo žmonių. Ji valandų valandas klajodavo. Skindavo nuo medžių lapus ir rinkdavo į stiklainį piršto ilgumo kirmėles. Arba šiūruodavo kojomis per nukritusių pušų spyglių kilimą.

Su Tikneriu ir Ryganu skriedamas 87-uoju greitkeliu, pasakojau apie tą medžiotojų namelį. Tikneris susisiekė su Montagos policijos nuovada. Žinojau, kaip privažiuoti prie namelio, tačiau nupasakoti tai sekėsi sunkiai. Stengiausi, kiek įmanydamas. Ryganas neatleisdamas mygė akceleratorių. Buvo pusė penkių ryto. Greitkelyje nesimatė nė gyvos dvasios, todėl sirenos neprireikė.

Tolumoje iškilo dunksantys miškai. Mes jau netoli. Pasakiau, kur išsukti iš kelio. Automobilis ėmė ristis aukštyn žemyn per pastaruosius tris dešimtmečius nė kiek nepasikeitusiais šunkeliais.

Po ketvirčio valandos jau buvome ten.

Steisė.

Mano sesuo niekada nebuvo iš patraukliųjų. Galbūt tai kažkiek ir lėmė jos nuopuolį. Suprantu, kad tai skamba neįtikimai. Tiesą sakant, netgi kvailai. Tačiau aš taip manau. Niekas jos nekviesdavo būti pora per mokslo metų baigimo šventes. Joks vaikinas nėra jai paskambinęs. Ji turėjo vos keletą draugų. Be abejo, ne vienas paauglys patiria panašių sunkumų. Paauglystė visada kaip karas, niekam nepavyksta likti visiškai sveikam. Be abejo, tėvo liga mums visiems buvo sunki našta. Tačiau tuo juk visko nepateisinsi.

Galiausiai, apsvarstęs visas galimas teorijas, prisiminęs daugybę vaikystės traumų, manau, kad mano seserį slėgė visai kas kita. Jos galvoje bus įvykusi cheminė disfunkcija. Pernelyg daug vieno komponento ir pernelyg mažai kito. Mes ne iš karto atkreipėme dėmesį į tuos nerimą keliančius ženklus. Steisę kamavo depresija, o mes tokią jos savijautą laikėme blogu būdu. Tačiau galbūt šiuos įmantrius įrodinėjimus pasitelkiu tik mėgindamas pateisinti savo abejingumą jai. Steisė man buvo tiesiog keistuolė jaunylė sesuo. Aš ir pats savų rūpesčių turėjau iki kaklo. Buvau savimyla paauglys.

Kad ir kaip ten būtų — ar mano sesers nelaimių priežastys fizinės, ar dvasinės, o gal ir vienos, ir kitos — čia jau buvo Steisės nuopuolio pabaiga.

Mano jaunėlė sesutė buvo negyva.

Aptikome ją gulinčią ant grindų, susirietusią į kamuoliuką. Ji maža taip miegodavo, prispaudusi kelius prie krūtinės ir įrėmusi į juos smakrą. Tačiau nors ir nebuvo matyti jokių žaizdų, iš pirmo žvilgsnio supratau, kad ji nemiega. Pasilenkiau prie jos. Steisė gulėjo atmerktomis akimis. Jos sustingusios klausiamai žvelgė į mane. Atrodė tokia pat nesava kaip ir visada. O juk turėtų būti kitaip. Mirtis turėjo suteikti palengvėjimą ir ramybę, kurios ji taip ir nerado gyvenime. Negalėjau suprasti, kodėl ji ir mirusi atrodo tokia velniškai paklydusi.

Ant grindų šalia jos gulėjo švirkštas, neišskiriamas bičiulis iki pat mirties. Be abejo, ten kvaišalai. Netyčia padaugino ar ne, sunku pasakyti. Nebuvo kada sukti dėl to galvos. Pareigūnai išsiskyrė ir patraukė į skirtingas puses. Aš atplėšiau akis nuo sesers.

Tera.

Viduje viskas buvo klaikiai apšnerkšta. Į vidų landą rado ir čia migį įsitaisė meškėnai. Sofa, ant kurios visada rankas ant krūtinės sudėjęs mėgdavo snūduriuoti senelis, dabar buvo suplėšyta. Ant grindų voliojosi kamšalas. Iš vidaus styrojo spyruoklės. Namelis dvokė šlapimu ir dvėseliena.

Sustojau ir įsiklausiau, ar neišgirsiu kur verkiant kūdikio. Tyla. Čia tuščia. Lieka dar vienas kambarys. Paskui policininką šokau į miegamąjį. Jame buvo visiškai tamsu. Spragtelėjau jungiklį. Šviesos nebuvo. Tamsą raižė žibintuvėlių šviesos pluoštai. Jiems išgriebus iš tamsos tai, ką išvydau, man iš krūtinės vos neišsiveržė riksmas.

Viduje stovėjo vaikiškas žaidimų aptvarėlis.

Vienas tų šiuolaikinių aptvarėlių tinkliniais šonais, kuriuos akimirksniu galima sulankstyti kelionei. Mudu su Monika tokį turėjome. Kaip ir bet kuri jauna šeima. Viename šone dar styrojo etiketė. Visiškai naujas.

Akyse susitvenkė ašaros. Švieselė perbėgo aptvarėlį ir švystelėjusi nuslinko tolyn. Jis buvo tuščias. Mano širdis apmirė. Vis tiek pripuoliau prie jo, tikėdamasis ten pamatyti suvystytą ir užklotą Terą. Gal jos iš pirmo žvilgsnio nematyti.

Tačiau viduje gulėjo tik antklodė.

Iš kito kambario galo pusbalsiu atsklido šnabždesys, ištartas išvydus kažką klaikaus:

— Jėzau.

Aš žaibiškai pasukau galvą į tą pusę. Tas pats balsas dar tyliau sušnabždėjo:

— Čia. Spintoje.

Tikneris su Ryganu jau stovėjo prie jos ir žvelgė į vidų. Net ir blausioje šviesoje aiškiai mačiau išblyškusius jų veidus.

Aš linkstančiomis kojomis patraukiau prie spintos. Klupinėdamas bei svyruodamas perėjau kambarį ir, kad neparkrisčiau, įsikibau

jos rankenos. Žvilgtelėjęs į vidų, pamačiau, kas prikaustė jų žvilgsnį. Žvelgdamas į tą aptrintą medžiagos skiautę, jaučiau, kaip visas mano pasaulis griūna ir virsta vėjo pustomais tyrais.

Ant grindų suplėšyti ir numesti gulėjo rausvi šliaužtinukai, išmarginti juodais pingvinais.

Po pusantrų metų

8 skyrius

Lidija išvydo našlę, sėdinčią vieną kavinėje.

Ji buvo įsitaisiusi prie lango ir sustingusiu žvilgsniu stebėjo pro šalį plaukiančią minią. Kavos puodelis buvo pristumtas prie pat lango ir nuo garų net šiek tiek aprasojo stiklas. Lidija kurį laiką žvelgė į moterį. Netekties pėdsakai dar buvo labai ryškūs: nieko nematantis žvilgsnis, sulinkę pečiai, papilkėję plaukai ir virpančios rankos.

Lidija užsisakė didžiulį puoduką *espresso*. *Barista*, kaulėtas jaunuolis ožio barzdele ir juodais drabužiais, padavė jai puodelį sakydamas, jog vaišina baras. Lidija iš vyrų, net ir tokių žalių, neretai susilaukia panašaus dėmesio. Ji pažvelgė pro akinių nuo saulės viršų ir padėkojo jam. Padavėjas vos neapsipylė kava.

Lidija nužingsniavo prie prieskonių staliuko, žinodama, kad jis dabar žvilgsniu tyrinėja jos užpakalį. Ji ir prie to pripratusi. Įsidėjo cukraus. Kavinė buvo apytuštė, tačiau ji įsitaisė prie lango šalia našlės. Pajutusi, kad šalia kažkas atsisėdo, toji krūptelėjusi pabudo iš savo stingulio.

— Vende? — prabilo Lidija.

Vendė Bernet pasisuko į ją švelniai pašaukusį balsą.

— Labai užjaučiu, — tarė Lidija.

Ir nusišypsojo. Žinojo, kad jos šypsena tikrai maloni. Jos grakštų stangrų kūną dengė pilkas kostiumėlis. Suknelė buvo gana trumpa. Akys atrodė sudrėkusios ir blizgėjo, nosytė nedidukė ir šiek tiek ries-

ta. Ant galvos vijosi kaštoninės garbanos, tačiau ji gali — ir dažnai tai daro — bematant pakeisti šukuoseną.

Vendė Bernet tylėdama žvelgė į ją ir Lidija pamanė esanti nepažinta. Jau ne kartą yra tekę sutikti tokį klausiamą žvilgsnį: „O kur aš tave mačiau", nors ji nesifilmuoja jau nuo trylikos metų. Kai kas net puldavo sakyti: „Ei, o tu žinai, į ką panaši?", tačiau Lidija — tais senais laikais ją pristatydavo kaip Larisą Dein — tik patraukdavo pečiais.

Tačiau šįkart tas žvilgsnis reiškė visai ką kita. Vendė Bernet vis dar negalėjo atsigauti po siaubingo sukrėtimo žuvus mylimajam. Kol susivokė, paprasčiausiai užtruko šiek tiek laiko. Ji, ko gero, svarstė, kaip jai pasielgti, apsimesti, jog pažino ar ne.

Dar po kelių sekundžių ji nutarė neįpareigojamai atsakyti:

— Dėkoju.

— Vargšelis Džimis, — tęsė Lidija. — Tokia siaubinga mirtis.

Vendė apgraibomis susirado popierinį kavos puodelį ir sriūbtelėjo geroką gurkšnį. Lidija, užmetusi akį į puoduką, pamatė, kad našlė Vendė taip pat užsisakė *espresso*, tik be kofeino ir su sojų pienu. Lidija pasislinko arčiau.

— Nepažįstate manęs?

Vendė lūpų kampučiais šyptelėjo.

— Apgailestauju.

— Jums nėra ko apgailestauti. Mes tikriausiai nesame bendravusios.

Vendė laukė, kad Lidija prisistatys. Tačiau nesulaukusi, tarė:

— Vadinasi, pažinojote mano vyrą?

— O, taip.

— Jūs taip pat dirbate draudime?

— Ne visai taip.

Vendė suraukė antakius. Lidija gurkštelėjo savo gėrimo. Stojo tyla, buvo aiškiai matyti, kad Vendė jaučiasi vis nesmagiau. Lidija nekreipė į tai dėmesio. Galop, neišlaikiusi, Vendė pakilo eiti.

— Na, — mestelėjo ji, — buvo malonu su jumis susipažinti.

— Aš... — nutęsė Lidija ir palaukė, kol Vendė vėl į ją atsigręš, — buvau paskutinė, mačiusi jį gyvą.

Vendė sustingo. Lidija gurkštelėjo dar kavos ir užsimerkė.

— Skani ir stipri, — tarė, mostelėdama kavos puodelio link. — Čia galima išgerti tikrai puikios kavos, ar ne?

— Tai jūs...

— Prisėskite, — tarė Lidija, mostelėjusi ranka, — ir aš viską papasakosiu.

Vendė žvilgtelėjo per petį į *baristas*. Jie karštai mosikavo rankomis, skųsdamiesi neteisingu pasauliu, neleidžiančiu jiems iškilti. Vendė klestelėjo atgal į kėdę. Lidija kurį laiką tylėdama žvelgė jai į akis. Vendė iš paskutiniųjų stengėsi atremti jos žvilgsnį.

— Matote, — prabilo Lidija, vėl pražysdama šilta šypsena ir šiek tiek pakreipdama galvą, — aš nužudžiau jūsų vyrą.

Vendės veidas išbalo kaip kreida.

— Tai nejuokinga.

— Be abejo, ne, Vende. Tačiau aš ir neketinau juokauti. Gal norite išgirsti vieną juokelį? Elektroniniu paštu prisiuntinėja visokių juokelių. Daugelis jų kvailoki, tačiau retkarčiais pasitaiko ir verčiančių iš koto.

Vendė sėdėjo suakmenėjusi.

— Kas jūs tokia, velniai rautų?

— Nusiraminkite, Vende.

— Aš noriu žinoti...

— Ššš.

Lidija ryžtingai užspaudė pirštu jai lūpas.

— Tuoj paaiškinsiu, gerai?

Vendės lūpos drebėjo. Lidija prieš atitraukdama dar kiek palaikė pirštą.

— Jūs sutrikusi. Tai suprantama. Leiskite paaiškinti jums keletą dalykų. Visų pirma, tai aš įsodinau kulką Džimiui į galvą. Tačiau Džošas, — Lidija mostelėjo ranka gatvėje stoviniuojančio gorilos suplota galva link, — jau buvo jį sumaitojęs. Ko gero, nušaudama Džimį, tik padariau jam paslaugą.

Vendė spoksojo išplėstomis akimis.

— Norėtumėte išgirsti, už ką, ar ne? Be abejo, norėtumėte. Tačiau manau, Vende, kad širdies gilumoje nujaučiate. Juk mes, moterys, pažįstame vyrus, ar ne?

Vendė nepratarė nė žodžio.

— Vende, ar suprantate, ką noriu pasakyti?

— Ne.

— Puikiausiai suprantate, tačiau vis tiek pasakysiu. Džimis, brangusis jūsų velionis vyras, buvo skolingas krūvą pinigų tokiems ganėtinai nemaloniems žmonėms. Dabar ta suma jau siekia du šimtus tūkstančių.

Lidija nusišypsojo.

— Vende, juk neapsimetinėsite nieko nenutuokianti apie savo vyro aistrą lošti?

Vendė sunkiai galėjo rasti žodžius.

— Nieko nesuprantu...

— Tikiuosi, jus trikdo ne tai, kad aš esu moteris.

— Ką?

— Juk jūs nemąstote taip siaurai, ką? Juk dabar dvidešimt pirmas amžius. Moterys gali tapti, kuo panorėjusios.

— Jūs... — Vendė nutilo, tačiau susikaupusi tęsė toliau, — jūs nužudėte mano vyrą?

— Vende, ar mėgstate žiūrėti televizorių?

— Ką?

— Televizorių. Na, kas paprastai atsitinka, kai kas nors, pavyzdžiui, jūsų vyras, būna skolingas kam nors, tarkim, man?

Lidija nutilo, tarsi iš tikrųjų lauktų atsakymo. Galiausiai Vendė tarė:

— Nežinau.

— Tikrai žinote, tačiau dar kartą atsakysiu už jus. Kas nors, pavyzdžiui, aš — na, gerai, dažniausiai koks *vyras* — pasiunčiamas pagąsdinti skolininko. Ir mano palydovas, koks nors Džošas, sukulia jį arba sulaužo kojas ir panašiai. Tačiau skolininko niekada nepribaigia. Tokia jau televizijos blogiukų taisyklė. „Iš lavono nieko neatgausi". Turėjote tai girdėti, Vende.

Lidija laukė, ką Vendė atsakys. Ši pagaliau atsiliepė:

— Ko gero.

— Tačiau yra ne visiškai taip. Pavyzdžiui, Džimis. Jūsų vyras turėjo liguistą potraukį lošti. Teisingai? Ta aistra atėmė iš jūsų viską

iki paskutinio cento, ar ne? Draudimo verslą, pradėtą jūsų tėvo, vėliau perimtą Džimio. Dabar jo jau nebėra. Galas. Bankas jau ruošėsi areštuoti jūsų namą. Jums su vaikais ėmė trūkti pinigų net maistui. O Džimis vis tiek nesiliovė.

Lidija tik palingavo galvą.

— Jau tie vyrai, vyrai, ką?

Vendės akyse susitvenkė ašaros. Ji vos girdimu balsu sušnibždėjo:

— Tai jūs jį nužudėte?

Lidija linguodama užvertė galvą.

— Matyt, aš nepakankamai gerai aiškinu.

Ji vėl nuleido akis ir iš naujo ėmėsi aiškinti.

— Ar teko girdėti posakį, kad iš akmens sūrio neišspausi?

Lidija vėl laukė Vendę atsiliepiant. Ši galiausiai linktelėjo. Lidija tuo liko patenkinta.

— Na va, čia būtent taip ir yra. Turiu galvoje Džimį. Galėjau liepti Džošui kaip reikiant jį aplamdyti. Džošas šito dalyko meistras, tačiau ką tai būtų davę? Jis nieku gyvu nebūtų sukrapštęs tiek pinigų.

Lidija atsitiesė ir ištraukė rankas iš po stalo.

— Vende, norėčiau, kad susitartume dalykiškai.

Lidija dar kartą nusišypsojo. Vendė susigūžė.

— Na, tai ką aš, rimta verslininkė, turėčiau daryti šiuo atveju? Savaime suprantama, negaliu dovanoti skolos. Mano darbe tai būtų lygu profesinei savižudybei. Jeigu kas nors skolingas mano darbdaviui pinigų, privalo atsiskaityti. Jokių kalbų čia negali būti. Bėda ta, jog Džimis neturėjo nė cento savo sąskaitoje, tačiau, — Lidija nutilo, jos šypsena pasidarė dar platesnė, — jis turėjo žmoną ir tris vaikus. Ir vertėsi draudimo verslu. Ar nujaučiate, kur suku, Vende?

Vendei užėmė žadą.

— Manau, nujaučiate, tačiau ir vėl galiu pasakyti pati. Draudimas. Tiksliau tariant, gyvybės draudimas. Džimis turėjo draudimo sutartį. Iš karto neprisipažino, tačiau, na, Džošas moka palenkti į savo pusę.

Vendės žvilgsnis nuslydo prie lango. Lidija išvydo, kaip moteris krūptelėjo, ir sulaikė šypseną.

— Tiesą sakant, iš Džimio sužinojome, kad jis turi dvi gyvybės sutartis, kurių bendra suma sudaro beveik milijoną dolerių.

— Tai jūs, — Vendė sunkiai rinko žodžius, — nužudėte Džimį dėl draudimo išmokos?

Lidija spragtelėjo pirštais.

— Supratai, drauge.

Vendė pravėrė burną, tačiau žodžiai užstrigo gerklėje.

— Vende? Pasakysiu be užuolankų. Džimis savo skolų į kapą nenusinešė. Abiem tai aišku. Ir bankas laukia, kad grąžinsite paskolą, ar ne?

Lidija gūžtelėjo siaurais pečiais ir iškėlė rankas į viršų.

— Tai kodėl mano darbdavys turėtų elgtis kitaip?

— Juk jūs nerimtai.

— Pirmą draudimo čekį gausite maždaug po savaitės. Tada jūsų vyro skola bus du šimtai aštuoniasdešimt tūkstančių. Tą pačią dieną laukiu būtent tokios sumos čekio.

— Tačiau jis vien neapmokėtų sąskaitų paliko už...

— Ššš.

Lidija vėl užspaudė smiliumi lūpas. Ir pritildė balsą iki šnabždesio.

— Tai man nė kiek nerūpi, Vende. Suteikiau jums progą pakilti iš duobės. Jeigu jau kitaip neišeis, skelbkite draudimo bendrovės bankrotą. Gyvenate prabangiame kvartale. Išsikelkite. Tegu Džekas... Jam vienuolika metų, taip?

Vendė krūptelėjo išgirdusi sūnaus vardą.

— Na, šiais metais per vasaros atostogas tegul susiranda kokį darbelį. Man nerūpi. Jūs, Vende, sumokėsite, kiek jums priklauso, ir mūsų reikalai baigti. Jeigu ne, tada tiesiog gerai įsižiūrėkite į Džošą.

Ji nutilo, leisdama Vendei susidaryti įspūdį.

— Iš pradžių nužudysime Džekutį. Po dviejų dienų — Lailą. Jeigu kreipsitės į policiją, nužudysime Džekutį, Lailą ir Darlyną. Visus tris nuo didžiausio iki mažiausio. O kai palaidosite savo vaikus — atidžiai klausykitės, ką jums sakau, Vende, — aš vis tiek priversiu jus sumokėti.

Vendė sėdėjo netekusi žado.

Lidija siurbtelėjo geroką gurkšnį kavos ir pasimėgaudama atsiduso „aaa“.

— Pu-ui-ki, — tarė ji, kildama eiti. — Smagu buvo paplepėti, Vende. Netrukus vėl susitiksime. Tarkime, šešioliktą dieną, penktadienį popiet pas jus.

Vendė sėdėjo panarinusi galvą.

— Supratote mane?

— Taip.

— Tai ką nusprendėte?

— Sumokėsiu skolą, — atsakė Vendė.

Lidija nusišypsojo jai.

— Dar kartą nuoširdžiai užjaučiu.

Lidija nukaukšėjo į lauką ir įkvėpė gaivaus oro. Žvilgtelėjo per petį. Vendė Bernet sėdėjo, kur sėdėjusi. Lidija atsisveikindama jai pamojavo ir patraukė prie dvimetrinio gorilos Džošo. Lidija buvo kokiu pusmetriu žemesnė. Jis svėrė 130 kilogramų. Ji — 50. Jo galva priminė suplotą moliūgą. Ji atrodė tarsi porcelianinė kiniška lėlė.

— Kas nors ne taip? — pasiteiravo Džošas.

— Baik, — tarė ji mostelėdama ranka. — Pirmyn prie rimtesnių žygių. Ar suradai mūsų žmogų?

— Taip.

— Ar siuntinys jau išsiųstas?

— Be abejo, Lidija.

— Puiku.

Ji staiga rūgščiai susiraukė.

— Kas yra? — paklausė jis.

— Kažkaip keistai jaučiuosi.

— Nori atsitraukti?

Lidija pražydo šypsena.

— Niekados, meškuti.

— Tai ką darysime?

Ji kiek pasvarstė.

— Paskambinkime daktarui Zaidmanui.

9 skyrius

— Užteks maukti tas obuolių sultis, — paliepė Šerilė savo dvejų metų sūneliui Koneriui.

Aš stovėjau prie šoninės žaidimų aikštelės linijos sunėręs ant krūtinės rankas. Buvo žvarbokas ir drėgnas vėlyvas Niudžersio ruduo, todėl ant savo kepuraitės su snapeliu dar užsitraukiau ir megztinio gobtuvą. Sportiniai bateliai, akiniai nuo saulės ir gobtuvas. Buvau panašus į policijos platintą Unabomberio fotorobotą.

Stebėjome aštuonmečių futbolo rungtynes. Vienai komandai vadovavo Lenis. Jam reikėjo padėjėjo, todėl pasitelkė į pagalbą mane, ko gero, dėl tos priežasties, kad aš vienintelis išmanau apie futbolą dar menkiau nei jis pats. Tačiau mūsų komanda vis tiek pirmavo. Regis, 83 : 2, tiksliai negaliu pasakyti.

— Kodėl negalima daugiau sulčių? — suzyzė Koneris.

— Kadangi, — kantriai paaiškino Šerilė, — nuo obuolių sulčių sysiosi ir sysiosi.

— Tikrai?

— Taip.

Dešiniau Lenis net pasišokinėdamas gyrė savuosius auklėtinius.

— Tau nėra lygių, Riki.

— Pirmyn, Peti.

— Va *čia* tai kietas žaidimas, Deivi.

— Dėde Markai?

Kažkas timptelėjo mane už kelnių. Žvilgtelėjau žemyn į Konerį, kuriam dabar dveji metai ir keturi mėnesiai.

— Kas atsitiko, bičiuli?

— Nuo obuolių sulčių sysiosiu ir sysiosiu.

— Aišku, — atsakiau.

— Dėde Markai?

— Na?

Koneris kiek įmanydamas suraukė antakius.

— Tas sysiukas, — pranešė jis, — man visiškai nepatinka.

Žvilgtelėjau į Šerilę. Ji stengėsi nuslėpti šypseną, tačiau kartu

mačiau jos akyse rūpestį, kad savo atsakymu nepaneigčiau jos žodžių. Pažvelgiau į Konerį.

— Šventi žodžiai, vaiki.

Koneris, patenkintas mano atsakymu, pakinkavo galva. Jis toks mielas. Būnant su juo man širdį drasko sopulys ir kartu yra be galo linksma. Dveji metai ir keturi mėnesiai. Dviem mėnesiais vyresnis už Terą. Stebiu, kaip jis stiebiasi į viršų, su tokiu susižavėjimu ir maudžiančiu ilgesiu, kad net liūdna ir drauge gera.

Jis vėl atsigręžė į savo mamą. Aplink ją išmėtyti gulėjo įvairiausi vaikų daiktai. Sulčių pakeliai ir javainiai. Sauskelnės ir užpakaliuko nedirginančios servetėlės su alavijų sultimis. *Evenflo* kūdikiams itin patogūs buteliukai kiek palenktu kakleliu. Kuo švariausiai nuskustos morkos, supjaustytos išilgai, kad lengviau būtų sukramtyti, rinktiniai apelsinai, vynuogės ir kažkas panašaus į sūrio gabaliukus, viskas kruopščiai sudėliota į atskirus hermetiškai uždaromus plastiko maišelius.

Treneris Lenis laidė mūsiškiams auksinius patarimus, turinčius dar labiau pagerinti žaidimą. Kai mūsų komanda puldavo, jis šaukdavo: „Įvartį!“ Kai gindavomės, rėkdavo: „Nepraleisk!“ O kartais, kaip kad dabar, ragindavo:

— Spirk kamuolį!

Riktelėjęs tai keturis kartus iš eilės, Lenis pašnairavo į mane. Aš iškėlęs į viršų abu nykščius linksėdamas raginau taip varyti ir toliau. Jam knietėjo atkišti man atlenktą pirštą, tačiau aplinkui buvo pernelyg daug mažamečių. Vėl sunėriau rankas ir užmečiau akį į aikštę. Vaikai buvo apsirengę kaip tikri profesionalai. Bateliai su dygliukais. Ant antblauzdžių užtemptos kojinės. Du netgi buvo užsiklijavę nosis ypatingu pleistru, turinčiu pagerinti kvėpavimą. Stebėjau, kaip mano krikštasūnis, Kevinas, paklusdamas savo tėvo paliepimams, bando pataikyti į kamuolį. Ir staiga tarsi perkūnas būtų trenkęs.

Susverdėjau ir žengtelėjau keletą žingsnių atatupstas.

Tai visada įvykdavo netikėtai. Stebint rungtynes, vakarieniaujant su draugais, operuojant, klausantis radijo. Žodžiu, darant ką nors įprasto, kasdienio, jaučiantis visai gerai, staiga — bum! — ir užgriūdavo kaip lavina.

Akys paplūdo ašaromis. Prieš žudynes ir dukters pagrobimą to niekada nepasitaikydavo. Juk aš gydytojas. Sugebu išlaikyti savitvardą tiek darbe, tiek namie. Tačiau dabar nenusiimu akinių nuo saulės kaip kokia didybės manija serganti B klasės filmų žvaigždutė. Šerilė dar kartą žvilgtelėjo į mane ir jos akyse vėl išvydau rūpestį. Pasitempiau ir išspaudžiau šypseną. Šerilė taip išgražėjo. Kartais taip pasitaiko. Kai kurioms moterims motinystė išeina į gera, jos pražysta kaip madonos kerinčiu spindesiu.

Nesupraskite manęs klaidingai. Neašarodavau ištisomis dienomis. Gyvenimas tęsiasi. Be abejo, mane drasko artimųjų netektis, tačiau kartais ji atlėgsta. Aš krutu toliau. Dirbu, nors kur nors iškeliauti dar neturiu jėgų. Lieku čia ir vis dar tikiuosi sulaukti kokios nors žinios. Suprantu, kad mano viltys bergždžios ir gal netgi tik apgaulingos, tačiau vis tiek kantriai budžiu.

Sopulys užklumpa mane nepasiruošusį, iš pasalų. Su smilkstančiu skausmu galima susigyventi, jį kaip nors apmalšinti, supančioti. Tačiau širdperša kažkur giliai glūdi, slapstosi ir užgriūna kaip perkūnas iš giedro dangaus, sujaukia protą, pakerta kojas, nubloškia šalin tarsi vėl nusistovinčio gyvenimo pajautos skraistę. Užliūliuoja budrumą ir tada užgriūna visu smarkumu.

— Dėde Markai?

Vėl Koneris. Būdamas tokio amžiaus, jis jau visiškai neblogai šneka. Man parūpo, kaip dabar turėtų skambėti Teros balselis, ir kad nepravirkčiau, stipriai užsimerkiau. Kažką pajutusi, Šerilė jau norėjo patraukti berniuką šalin. Mostelėjau ranka, norėdamas ją nuraminti.

— Kas yra, bičiuli?

— O kakutis?

— Kas kakutis?

Jis užvertė galvą ir primerkė vieną akį.

— Ar kakutis man draugas, ar ne?

Velniškai sunkus klausimas.

— Nežinau, berneli. O kaip tau pačiam atrodo?

Koneris su tokiu atsidėjimu įniko svarstyti šį klausimą, jog atrodė, kad tuoj sprogs. Galiausiai jis atsiliepė:

— Didesnis draugas nei sysiukas.

Aš suprantamai pakinkavau galva. Mūsiškiai įspyrė dar vieną įvartį. Lenis iškėlė rankas ir sustūgo:

— Valio!

Jis beveik pasišokinėdamas pasileido į aikštę sveikinti Kreigo, atlikusio šį žygdarbį. Atsarginiai pasipylė iš paskos. Tik ir pliaukšėjo ploti pakelti delnai. Aš likau savo vietoje. Verčiau jau būsiu atsvara Lenio plevėsavimams. Savitvardos ir dar kartą savitvardos.

Stebėjau aikštelės pakraščiuose stoviniuojančius tėvelius. Mamos susispietė į būrelius. Plepėjo apie savo vaikelius, jų laimėjimus, pasakojo, kas ką lanko po mokyklos, tarškėjo vieną per kitą, nes juk visiškai neįdomu klausytis porinant apie svetimas atžalas. Tėveliai užsiiminėjo kas kuo. Kai kurie filmavo. Kiti padrąsindami šaukė. Treti be paliovos kaip kokiais pentinais arklius rėkaliodami gynė berniukus. Ketvirti plepėjo mobiliaisiais ar be paliovos maigė juos atsipalaiduodami po įtemptos darbo savaitės.

Ir kam aš kreipiausi į policiją?

Nuo tos klaikios dienos daugybę kartų girdėjau kartojant, jog nekaltinčiau savęs dėl to, kas įvyko. Viena vertus, suvokiu, kad tikriausiai net jeigu ir būčiau tylėjęs, tai nieko nebūtų pakeitę. Ko gero, jie nė neketino grąžinti Teros. Ji netgi galėjo būti nužudyta jau prieš pirmąjį skambutį dėl išpirkos. Ji galėjo žūti ir netyčia. Galbūt jie pasidavė panikai? Kas galėtų pasakyti? Aš tai tikrai ne.

Ir galiausiai štai kas neduoda man ramybės.

Aš juk negaliu būti tikras, jog pats prie to neprisidėjau. Juk pagrindinis gyvenimo dėsnis skelbia: kaip šauksi, taip ir atsilieps.

Teros nesapnuoju, o jeigu ir sapnuoju, tai tikriausiai dėl dievų malonės to neprisimenu. Na, gal ir nevisiškai taip su tais dievais. Pasakysiu kitaip. Sapne niekados neišvystu Teros, tačiau regiu baltą mikroautobusiuką su padirbtais numeriais ir vogtu lipduku ant šono. Sapne girdžiu prislopintą garsą, tačiau esu tikras, kad tai kūdikio verksmas. Dabar nė kiek neabejoju, jog tame mikroautobusiuke gulėjo Tera, tačiau sapne niekada nepatraukiu jos balselio link. Tame košmare kojos atrodo įaugusios į žemę. Negaliu net pajudėti. Kai galų gale pabundu, negaliu atsikratyti minties, jog galbūt Tera buvo visai šalia. Dar labiau kankina kitas klausimas: jeigu tik būčiau elgęsis drąsiau, gal būtų pavykę ją susigrąžinti?

Teisėjas, išstypęs koledžo mokinys su geranoriška šypsena veide, papūtė švilpuką ir pamojavo rankomis virš galvos. Žaidimas baigtas. Lenis riktelėjo:

— Aaa, jėga!

Sutrikę aštuonmečiai žvalgėsi vienas į kitą. Vienas pasiteiravo komandos draugo, kas laimėjo, ir tas tik patraukė pečiais. Komandos išsirikiavo viena prieš kitą paspausti rankų.

Šerilė atsistojusi uždėjo ranką man ant peties.

— Puiki pergalė, treneri.

— Taip, ištempiau šitą komandą, — atsiliepiau.

Ji šyptelėjo. Berniukai pasuko mūsų link. Pasveikinau juos santūriu galvos linktelėjimu. Kreigo mama buvo nupirkusi visiems penkiasdešimt spurgų dėžutėje, išpieštoje Helovyno kaukėmis. Deivio mama laikė rankose dėžutę su užrašu „Olialia“, nevykusiu mėginimu pateisinti muilą primenantį šokolado skonį. Įsimečiau į burną spurgą ir sukramčiau sausą. Šerilė pasiteiravo:

— Kokio skonio pataikei?

Gūžtelėjau pečiais.

— O ką, jos skirtingų skonių?

Stebėjau su savo vaikais besišnekučiuojančius tėvelius ir jaučiausi kaip nesavas. Prie manęs priėjo Lenis.

— Puiki pergalė, ką?

— Aha, — tariau. — Mes jėga.

Jis mostelėjo paėjėti į šalį. Aš nusekiau paskui. Kai mūsų jau niekas negalėjo girdėti, Lenis tarė:

— Monikos palikimo reikalai beveik sutvarkyti. Dabar jau ilgai netruks.

Man tai nelabai rūpėjo, todėl burbtelėjau:

— Aha.

— Taip pat turiu apmetęs tavo testamentą. Reikia pasirašyti.

Nei aš, nei Monika nebuvome sudarę testamentų. Lenis vis įkyriai man tai primindavo. „Būtina surašyti, kam lieka pinigai, — kartodavo jis, — kas augins tavo dukrą, kas pasirūpins tėvais“. Ir taip toliau ir panašiai. Tačiau mums pro vieną ausį įeidavo, o pro kitą išeidavo. Juk mes nesiruošėme mirti. O visokie testamentai buvo tik numirėlių reikalas.

Lenis galėdavo akimirksniu peršokti prie kitų dalykų.

— Gal važiuojam pas mane sužaisti stalo futbolo?

Tiems, kas nežino, paaiškinu, kad stalo futbolas žaidžiamas ant geležinių strypų suvertais žmogeliukais gainiojant kamuoliuką po stalą.

— Aš jau ir taip pasaulio čempionas, — priminiau jam.

— Vakar buvai.

— Dar norėčiau šiek tiek pasimėgauti savo titulu.

— Supratau.

Lenis nužingsniavo prie žmonos ir vaikų. Stebėjau, kaip prie jo pripuolė duktė Mariana ir ėmė pasiutusiai mostaguoti rankomis. Lenis atsiduso, išsitraukė piniginę ir iš jos iškrapštė banknotą. Mariana jį pasičiupo, pabučiavo į skruostą ir nudūmė. Lenis, linguodamas galva, nulydėjo ją žvilgsniu. Jo veide švietė šypsena. Aš nusukau akis į šalį.

Geriausia yra tai — o gal turėčiau sakyti blogiausia, — kad aš dar turiu vilties.

Aną vakarą senelio trobelėje aptikome štai ką: mano sesers kūną, vaikiškame žaidimų aptvarėlyje — Teros plaukų (patvirtinta DNR) ir rožinius jos šliaužtinukus su juodais pingvinais.

Tačiau nei pinigų, nei Steisės bendrininkų, jeigu tokių buvo, nei Teros ten neradome. Tiesą sakant, ir dabar dar nepaaiškėjo, kur jie.

Mano dukters taip ir nesuradome.

Miškas juk didelis ir painus. Jos mažytį kapelį nesunkiai galima paslėpti. Dar apdėti akmenimis. Arba koks žvėris jį gali aptikti ir nusitempti kūnelį į tankmę. Kapelis gali būti ir toli nuo senelio trobelės. Arba jis apskritai kur nors visiškai kitur.

Arba — nors niekam to garsiai nesakydavau — nėra jokio kapelio.

Vis dėlto viltis miršta paskutinė. Kaip ir sopulys, viltis vis atgimsta ir neapleidžia. Negalėčiau pasakyti, kuri iš jų mažiau kamuoja.

Policija ir FTB linkę manyti, kad mano sesuo veikė išvien su kokiais nors užkietėjusiais nusikaltėliais. Nors niekas nesiima tvirtinti, ką jie buvo iš pradžių sumanę — pagrobti vaiką ar apiplėšti, tačiau beveik visi sutinka, kad kuris nors nusikaltėlių tikriausiai prarado sa-

vitvardą. Galbūt jie tikėjosi, jog mudviejų su Monika tuo metu nebus namie ir jiems kelią pastos tik auklė. Kad ir kaip ten būtų, jie išvydo mus, ir koks nors apdujęs nuo kvaišalų žmogėnas paspaudė gaiduką. Tokiu pavyzdžiu pasekė ir koks nors jo sėbras, todėl, balistinės ekspertizės duomenimis, į mus buvo šauta iš dviejų skirtingų 38-ojo kalibro ginklų. O tada jie nutarė pagrobti kūdikį. Vėliau tikriausiai nutarė atsikratyti Steisės ir suleido jai mirtiną heroino dozę.

Sakau „jie“, nes pareigūnai linkę manyti, kad Steisė veikė išvien su mažiausiai dviem bendrininkais. Vienas turėjo būti patyręs šaltakraujis savo amato žinovas, išmanantis, kur parankiausia perimti išpirką, kaip padirbti automobilio numerius ir pasprukti be pėdsakų. Kitas bendrininkas tikriausiai ir būtų tas skystablauzdis, pradėjęs šaudyti į mus ir pražudęs Terą.

Kai kam, žinoma, tokia versija neatrodo galima. Yra linkusių manyti, jog būta tik vieno bendrininko — šaltakraujo profesionalo, o savitvardą prarado būtent Steisė. Pagal šią versiją, ji ir iššovusi pirmąją kulką, ko gero, į mane, nes aš neprisimenu šūvių, o tada profesionalas nužudė Moniką, kad neliktų liudininkų. Šią versiją patvirtintų ir vienas iš to keleto liudijimų, surinktų po mūsų apsilankymo trobelėje: vienas kvaišalų prekeivis mainais už vieno kaltinimo panaikinimą papasakojo pareigūnams, kad savaitę prieš šaudynes ir vaiko pagrobimą Steisė iš jo įsigijo 38-ojo kalibro ginklą. Šitai paliudija ir tai, kad nusikaltimo vietoje rasti pirštų antspaudai buvo Steisės. Juk šaltakraujis profesionalas būtų mūvėjęs pirštinėmis ir saugojęsis nepalikti jokių pėdsakų, o apdujusi nuo kvaišalų jo bendrininkė — tikrai ne.

Tačiau esama policijos ir FTB pareigūnų, abejojančių abiem versijomis, ir todėl linkstančių prie įtikinamesnės trečiosios galimybės.

Esą viską sugalvojau ir įvykdžiau aš pats.

Juk vyras visada yra pirmas įtariamasis. Antra, mano 38-ojo kalibro „Smith & Wesson“ vis dar nerastas. Jie be paliovos apie tai klausinėja. Norėčiau žinoti atsakymą. Trečia, aš neva niekada nenorėjęs turėti vaikų. Dėl Teros turėjau vesti Moniką. Jie mano turį įrodymų, jog aš ketinau išsiskirti (tokių minčių iš tikrųjų buvo) ir kad apgalvojau viską iki paskutinės smulkmenėlės. Pasikviečiau seserį ir

užsitikrinau jos paramą, kad įtarimas kristų ant jos. Paslėpiau išpirkos pinigus. Nužudžiau ir kur nors užkasiau savo dukterį.

Be abejo, tai baisūs kaltinimai, tačiau jie manęs jau nejaudina. Esu pernelyg pavargęs pykti ar nervintis. Net nesugebėčiau pasakyti, ką dabar jaučiu.

Tačiau pastaroji hipotezė abejotina dėl to fakto, jog aš buvau peršautas ir paliktas mirti. Ar Steisę nužudžiau aš? Gal tai ji į mane šovė? Arba gal yra ir trečia galimybė, jog veikta pagal tas abi teorijas? Kai kas linkę manyti, jog taip ir yra, esą aš surezgiau nusikaltimo planą, tačiau be Steisės turėjau dar vieną bendrininką. Šis nužudė Steisę galbūt prieš mano valią, o galbūt ir dėl to, kad pačiam nereikėtų teptis rankų krauju ir jausti sąžinės graužimo.

Ir taip toliau, ir panašiai.

O apskritai atmetus visas tas spėliones, jie — kaip ir aš — neturi net siūlo galo, už kurio galėtų nusitverti. Nežino, nei kas tai galėjo padaryti, nei kodėl. O visų svarbiausia, kad kūnelis nerastas.

Tiek tad žinoma šiandien, praėjus pusantrų metų nuo pagrobimo. Byla vis dar neva tiriama, tačiau Ryganas ir Tikneris dabar užsiėmę kitais nusikaltimais. Negirdėjau iš jų nieko jau beveik pusmetį. Žiniasklaida mito mumis kokias porą savaičių, tačiau nesulaukusi jokių naujų kraują stingdančių įvykių, persimetė prie šviežesnių ir stambesnių laimikių.

Spurgos tirpte ištirpo. Būriu siūbtelėjome į automobilių aikštelę, prigrūstą mikroautobusiukų. Po rungtynių mes, treneriai, pagal mūsų mieste įsišaknijusią tradiciją, vežame savo augintinius pasivaišinti į ledainę. Visų lygų ir amžiaus grupių treneriai stropiai laikosi šio maršruto. Ledainė buvo sausakimša. Nuo ledų šaltą rudenį tiesiog kiaurai smelkė šalčiu.

Stovėjau su savo karamelinių ledų puodeliu rankoje ir dairiausi aplink. Vaikai su tėvais. Vien to vaizdo šiandien man buvo per daug. Dirstelėjau į laikrodį. Tuoj turėsiu juos palikti. Žvilgtelėjau į Lenį ir rankos mostu parodžiau, kad išvykstu. Jis nebyliai vienomis lūpomis ištarė: *Kaip nori.* Ir dar skėstelėjo rankomis — gal jo nesupratau. Aš numojau ranka, kad supratau. Įlipau į automobilį ir spustelėjau radijo mygtuką.

Dar gerokąlaiko tarpą taip sėdėjau ir žiūrėjau, kaip pro šalį plaukia šeimos. Daugiausia stebėjau tėvus. Žiūrėjau, kaip jie elgiasi su šeima, tikėdamasis išvysti veiduose šmėkštelint netikrumo šešėlį, ką nors tokio, kas mane paguostų. Bergždžiai.

Nežinau, kiek laiko taip kiūtojau. Ko gero, ne daugiau nei dešimt minučių. Per radiją suskambo senas Džeimso Teiloro šlageris. Jis mane pažadino iš stingulio. Šyptelėjau, paleidau variklį ir nuvažiavau į ligoninę.

Po valandos jau operavau sužalotą aštuonmečio berniuko veidą. Su manimi dirbo ir Zija Lerou.

Dabar net negalėčiau pasakyti, kodėl nutariau tapti plastikos chirurgu. Nei dėl žvangančiųjų, nei dėl kokio nors begalinio troškimo padėti kitiems. Iš pat pradžių labai norėjau tapti chirurgu, tačiau įsivaizduodavau save kardiologu. Gyvenimo vingiai nenuspėjami. Antraisiais rezidentūros metais mes patekome pas kardiologą, kuris buvo, švelniai tariant, tarsi tikra rakštis sėdimojoje. O plastinės chirurgijos mus mokė nuostabus gydytojas Lemas Rysas. Daktaras Rysas užburdavo visa savo esybe: puikiai išmanė savo darbą, taip pat buvo labai nuoširdus, o tai visada traukia žmones. Rūpėjo jo nenuvilti. Norėjosi būti tokiam kaip jis.

Daktars Rysas tapo mano vadovu. Jis atskleidė, kad plastikos chirurgija yra kūrybiškas procesas, verčiantis ieškoti būdų, kaip suklijuoti į daiktą tai, kas buvo išdarkyta. Žandikauliai ir kaukolė yra pats vientisiausias žmogaus kaulų darinys. Mes, juos operuojantys, turime būti tikri menininkai. Džiazo muzikantai. Ortopedai ar vidaus chirurgai galėtų labai tiksliai papasakoti, kaip operuoja. Mūsų srities — atkuriamosios chirurgijos — kiekviena operacija vis kitokia. Mes improvizuojame. Daktaras Rysas mane to išmokė. Jis sužadino mano susidomėjimą pasakodamas apie mikrochirurgiją, kaulų persodinimą ir dirbtinę odą. Pamenu, kaip lankiausi pas jį Skarsdeile. Jo žmona buvo ilgakojė gražuolė. Duktė — mokyklos pirmūnė. Sūnus — krepšinio komandos kapitonas ir apskritai šaunuolis, kokių retai pasitaiko. Būdamas keturiasdešimt devynerių daktaras Rysas žuvo autoavarijoje. Tai liūdna, bet aš patyriau, kad esti ir baisiau.

Baigdamas rezidentūrą, gavęs stipendiją, vieneriems metams

išvykau į užsienį pasipraktikuoti operuoti burną. Tai dariau ne iš didelės artimo meilės, tiesiog tokia galimybė labai viliojo. Tikėjausi, kad ši kelionė leis man šiek tiek pasibastyti po pasaulį. Tačiau buvo visiškai priešingai. Reikalai pakrypo į bloga nuo pat pradžių. Siera Leonėje užklupo pilietinis karas. Teko operuoti tokias klaikias gilias žaizdas, jog sunku buvo net įsivaizduoti, kad žmogus gali būti toks žiaurus. Tačiau net ir šiuo atveju jaučiausi savotiškai pakiliai. Negalėčiau pasakyti, kodėl. Jau minėjau, kad tokie dalykai man suteikia energijos. Gal iš dalies jutau ir tikrą pasitenkinimą galėdamas padėti kitiems. Tačiau galbūt mane šitas darbas tiesiog traukia, kaip kitus, pavyzdžiui, ekstremalus sportas, suteikiantis galimybę svyruojant ant gyvenimo ir mirties ribos pajusti pilnatvę.

Kai grįžau iš ten, mudu su Zija įkūrėme *Vieną padangę* ir pradėjome veiklą. Mėgstu savo darbą. Galbūt jis ir panašus į ekstremalų sportą, tačiau leidžia pažinti daug žmonių. Man tai patinka. Mėgstu pabendrauti su savo pacientais, bet operuodamas mėgstu atsiriboti nuo asmeniškumų ir išlaikyti šaltą protą. Tai yra būtina. Rūpinuosi savo pacientais iš visos širdies, tačiau paėmus į rankas skalpelį, rūpestį atsveria blaivus pareigos jausmas.

Šiandieninis pacientas pateikė mums tikrai sunkų galvosūkį. Mano šventasis, kuriam meldžiuosi, — kaip ir daugelis plastikos chirurgų — yra prancūzas Renė Leforas. Jis nuo smuklės stogo numesdavo lavonus galva žemyn, kad galėtų tyrinėti atvirus veido lūžius. Ko gero, kaimynėms tai darydavo neišdildomą įspūdį. Tam tikri lūžiai vadinami jo vardu: pirmo tipo leforas, antro tipo leforas ir taip toliau. Mudu su Zija dar kartą peržiūrėjome rentgeno nuotraukas. Geriausiai lūžis buvo matyti iš *Water* perspektyvos, *Caldwell* ir šoninis vaizdas atskleidė gilesnę jo projekciją.

Paprastai tariant, šio aštuonmečio veide žiojėjo trečio tipo leforo lūžis, veido kaulai buvo visiškai atsiskyrę nuo kaukolės. Panorėjęs galėčiau nuplėšti jo veidą kaip kokią kaukę.

— Autoavarija? — pasiteiravau.

Zija linktelėjo.

— Tėvas buvo girtas kaip pėdas.

— Aišku, pats liko sveikutėlis?

— Netgi neužmiršo užsisegti saugos diržų.

— Tik sūnaus užmiršo.

— Kam taip vargintis. Kilnodamas stikliuką juk taip nusiplūkė.

Mudviejų gyvenimo keliai buvo visiškai nepanašūs. Zija juoda kaip anglis, o aš blyškesnis už sniegą (pasak Zijos: „baltas kaip žuvies papilvė"). Gimiau Niuvarko ligoninėje ir užaugau Niudžersio priemiestyje Kaseltone. Zija atėjo į šį pasaulį purvinoje lūšnoje netoli Portoprenso, Haityje. Šalį valdant diktatoriui Diuvaljė, jos tėvai tapo politiniais kaliniais. Kaip ir kodėl, dabar vargiai kas galėtų pasakyti. Jos tėvą nužudė. Motiną paleido gerokai aplamdytą. Čiupusi savo dukterį, ji paspruko iš šalies palaikiu plausteliu. Kelionėje trys žmonės mirė. Zija su mama išgyveno. Jos atkako į Bronksą ir apsigyveno grožio salono rūsyje. Dienomis šluodavo kirpykloje plaukus. Tada Zijai atrodė, kad aplinkui vien plaukai. Jie draikėsi ant drabužių, lipo prie kūno, vėlėsi burnoje. Atrodydavo, kad burnoje vis yra koks plaukas, kurio niekaip nepavyksta iškrapštyti. Ir dabar susinervinusi ji ima pirštais liesti liežuvį tarsi norėtų ištraukti tą paskutinį praeitį primenantį plaukelį.

Baigę operuoti, mudu sukritome ant sofos. Zija nusirišo nuo veido kaukę ir ji nusmuko žemyn.

— Tvarkelė, — prabilo ji.

— Amen, — tariau. — Kaip sekėsi vakarykštis pasimatymas?

— Sumautas, — atsakė ji. — Tiesiogine to žodžio prasme.

— Apgailestauju.

— Vyrai tokie kiaulės.

— Negi nežinočiau.

— Aš visiškai praradau viltį, — pasiskundė ji. — Ko gero, teks vėl su tavimi sugulti.

— Oho, — tariau. — Jūs, moterys, visiškai nesilaikote jokių moralės normų?

Jos tamsiame veide nušvito akinamai balta šypsena. Ji buvo aukšta, laiba, dailiai nuaugusi ir tokiais išsišovusiais skruostikauliais, jog darėsi baisu, kad jie neprakirstų odos.

— Kada tu pradėsi susitikinėti su moterimis? — paklausė ji.

— Susitikinėju.

— Turiu galvoje, kada pradėsi rimtai su jomis draugauti.

— Ne visos taip lengvai prieinamos kaip tu, Zija.

— Gaila, — tarė ji ir šelmiškai kumštelėjo į alkūnę.

Mudu esame praleidę vieną naktį kartu, ir abu suprantame, kad tai niekada daugiau nepasikartos. Mes susipažinome pirmaisiais studijų metais medicinos universitete. Vienos nakties nuotykis. Turėjau jų ne kartą, tačiau į atmintį įstrigo tik du. Pirmasis baigėsi klaikiai. Antrasis — su Zija — virto nuoširdžia draugyste.

Baigėme knebinėtis prie berniuko aštuntą valandą vakaro. Paskui Zijos automobiliu, nediduku „BMW Mini", nulėkėme iki parduotuvės Nortvudo aveniu nusipirkti ko nors užkąsti. Zija, mums stumdant vežimėlius tarp lentynų, nesustodama tarškėjo. Man patinka jos klausytis. Iš karto atsigaunu. Delikatesų skyriuje Zija žvilgtelėjo į ypatingų pasiūlymų lentą ir susiraukė.

— Kas yra? — pasiteiravau.

— Yra kuilio priešakinio kumpio.

— Na ir kas?

— Kuilio priešakinis kumpis, — pakartojo ji. — Kokiam genijui šovė į galvą sumąstyti tokį pavadinimą? Klausyk, turiu mintį. Pavadinkime geriausios mėsos išpjovas šlykščiausio, kokį tik galima įsivaizduoti, gyvūno vardu. Ne, arba dar kitaip. Pavadinkime jo priešakio vardu.

— Juk tu pati visada jį perki, — tariau.

Ji trumpam nutilo.

— Ko gero, taip.

Pasiekėme kasas. Zija pirmoji iškraustė iš vežimėlio savo prekes. Aš padėjau žymeklį „Kitas pirkėjas" ir sudėliojau savąsias. Stuomeninga pardavėja ėmėsi Zijos pirkinių.

— Tu nealkanas? — pasiteiravo Zija.

Aš gūžtelėjau pečiais.

— Gal ir suvalgyčiau kokį kepsnį *Pas Garbo*.

— Tai varom.

Zijos žvilgsnis nuslydo pro mane ir staiga ties kažkuo sustojo. Ji prisimerkė, veidas staiga pasikeitė.

— Markai?

— Aha.

Ji numojo ranka.

— Ne, negali būti.

— Kas?

Vis dar žvelgdama man per petį, Zija smakru parodė į tą pusę. Aš lėtai atsigręžiau ir išvydęs ją pajutau stipriau suspurdant širdį.

— Mačiau tik nuotraukose, — tarė Zija, — tačiau ar tai ne?..

Aš negalėdamas pratarti nė žodžio linktelėjau.

Ten buvo Rachelė.

Tiesiog nustėrau. Ko čia aš taip jaudinuosi? Juk mūsų keliai išsiskyrė prieš daugelį metų. Dabar, prabėgus tiek metų, turėčiau sau ramiai šypsotis ir jausti ilgesį, maudžiantį prisiminimą tų dienų, kai dar buvau jaunas ir naivus. Tačiau jaučiausi visiškai sutrikęs. Rachelė stovėjo vos už poros metrų ir mano širdyje vėl sukirbėjo seni jausmai. Mane užplūdo toks pasiutusiai stiprus, širdį draskantis ilgesys, lyg tik vakar būtume vienas kitą mylėję ir išsiskyrę.

— Gerai jautiesi? — pasiteiravo Zija.

Tik palinksėjau galvą.

Ar jūs priklausote tiems, kurie tiki, jog mums skirta tik viena sielos draugė, vienintelė tikra meilė? Ten, už trijų kasų nuo manęs, prie ženklo, skelbiančio EKSPRES LINIJA — 15 AR MAŽIAU PREKIŲ, stovėjo manoji.

Zija prabilo:

— Aš maniau, kad ji ištekėjo.

— Ištekėjo, — atsiliepiau.

— Žiedo nematyti.

Zija kumštelėjo man į ranką.

— Ooo, čia tai bent susitikimas, ar ne?

— Aha, — tariau. — Stebuklų miestas.

Zija spragtelėjo pirštais.

— Ei, žinai, ką man tai primena? Tavo sumautą seną albumą, kurio vis klausaisi. Dainą apie seną meilę, sutinkamą krautuvėje. Koks jos pavadinimas?

Kai pirmą sykį išvydau Rachelę būdamas devyniolikos metų jaunuolis, ji man nepaliko didelio įspūdžio. Nepritrenkė. Netgi abejojau, ar ji man tada pasirodė patraukli. Tačiau netrukus teko įsi-

tikinti, kad mane labiausiai traukia paslaptingos moterys. Iš pradžių pamaniau sau: „Na, ji nieko, simpatiška“, o tada, po kurio laiko, ji ką nors netikėtai pasako arba kaip nors ypatingai kilsteli galvą ir staiga mane nupurto tarsi elektra.

Šį kartą pasijutau būtent taip. Rachelė nebuvo labai pasikeitusi. Metai jos paslaptingą grožį tik dar labiau išryškino, ir jis pasidarė dar trapesnis. Sulieknėjusi. Tamsūs plaukai užpakalyje surišti į uodegytę. Daugeliui vyrų patinka, kai moterys plaukus paleidžia. O man visada gražiausia supinti į kasytę plaukai. Jie atidengia moters veidą, o Rachelės tokie gražūs skruostai ir kaklas. Mūvėjo džinsais, vilkėjo pilką palaidinę. Ji palenkusi galvą su man taip puikiai pažįstamu susikaupimu žvelgė kažkur žemyn. Manęs dar nepastebėjo.

— *Ta pati Old Lang Syne,* — tarė Zija.

— Kas?

— Ta daina apie du mylinčius žmones krautuvėje. Deno Bevardžio. Toks pavadinimas. *Ta pati Old Lang Syne.*

Kiek patylėjusi ji dar pridūrė:

— Regis, toks pavadinimas.

Rachelė įkišo ranką į piniginę ir išsitraukė dvidešimtinę. Ištiesė ją kasininkei, pakėlė galvą, ir mudviejų žvilgsniai susitiko.

Net negalėčiau pasakyti, kas šmėkštelėjo jos veide. Ji neatrodė labai nustebusi. Akyse neblykstelėjo džiaugsmas. Gal labiau baimė. Arba nusivylimas. Nežinau. Mudu stovėjome ir tylėdami žvelgėme vienas į kitą.

— Gal aš einu, palieku tave vieną? — sušnibždėjo Zija.

— E?

— Jeigu ji pamanys, kad tokia gražuolė — tavo panelė, neturės jokių vilčių.

Regis, aš nusišypsojau.

— Markai?

— Aha.

— Stovi ir žiopsai kaip maišu per galvą trenktas. Atsipeikėk.

— Dėkoju.

Pajutau, kaip ji mane stumteli į nugarą.

— Eik ir pasisveikink.

Kojos tarsi pačios pradėjo mane nešti. Rachelė lūkuriavo, kol kasininkė sukraus į krepšį jos pirkinius. Ji žengtelėjo prie manęs ir pabandė nusišypsoti. Jos šypsena visada būdavo kerinti, ataidinti poezija ir pavasariu, galinti nušviesti visą dieną. Tačiau šį kartą ji buvo blankesnė. Išspausta per jėgą. Neaišku, ar ji nenori taip šypsotis, ar jau, gyvenimo išvarginta, negali.

Mudu sustojome per žingsnį vienas nuo kito, nežinodami, ar dabar turėtume apsikabinti, pasibučiuoti ar tik paspausti vienas kitam ranką. Gniaužė paširdžius.

— Sveika, — prabilau.

— Džiugu, kad tu vis dar taip pat moki meilikauti kaip ir anksčiau, — mestelėjo Rachelė.

Nutaisiau šaunuolio šypsenėlę.

— Ei, mažyte, koks tavo krūvis? Teigiamas ar neigiamas?

— Jau geriau, — tarė ji.

— Dažnai čia užsuki?

— Puiku. O dabar paklausk: „Ar nesame kur nors susitikę?"

— Nea.

Aš kilstelėjau antakį.

— Kaip galėčiau užmiršti tokią laputaitę kaip tu?

Mes nusijuokėme. Buvome pernelyg įsitempę ir abu tai žinojome.

— Gerai atrodai, — tariau.

— Tu taip pat.

Trumpam stojo tyla.

— Gerai, — tariau. — Užteks tų banalių žodžių ir nevykusių juokelių.

— Pfu, — atsipūtė Rachelė.

— Kokie vėjai čia atnešė?

— Perkuosi maistą.

— Ne. Turėjau galvoje...

— Žinau, žinau, — pertraukė ji. — Mama persikėlė į netoli nuomojamą butą.

Keletas sruogų, išsipešusių iš plaukų uodegos, užkrito jai ant veido. Nežmoniškomis pastangomis susilaikiau neištiesęs rankos ir nenubraukęs jų.

Rachelė žvilgtelėjo į šalį, o paskui vėl į mane.

— Girdėjau apie tavo žmoną ir dukterį, — prabilo ji. — Užjaučiu.

— Ačiū.

— Norėjau paskambinti ar brūkštelėti laiškelį, bet...

— Girdėjau, kad ištekėjai, — pasakiau.

Ji pakėlė kairiosios rankos plaštaką ir pakrutino pirštus.

— Buvau.

— Ir kad darbavaisi FTB.

— Taip pat jau ne.

Vėl stojo tyla. Nenumanau, kiek laiko mes taip nepratardami nė žodžio stovėjome vienas prieš kitą. Kasininkė jau ėmėsi kito žmogaus pirkinių. Prie mūsų priėjo Zija. Ji atsikrenkštė ir atkišo ranką Rachelei.

— Sveika, aš Zija Lerou, — tarė ji.

— Rachelė Mils.

— Smagu susipažinti, Rachele. Aš dirbu su Marku. — Ir dar kiek pasvarsčiusi pridūrė: — Mes bičiuliai.

— Zija, — tariau aš.

— Gerai, gerai, nepyk. Klausyk, Rachele, mielai pasilikčiau ir paplepėčiau, tačiau turiu lėkti.

Dar pabrėždama savo žodžius mostelėjo išėjimo link.

— Judu pasišnekėkite. Markai, pasimatysim vėliau. Džiaugiuosi, kad susipažinome, Rachele.

— Aš taip pat.

Zija išdūmė lauk. Aš gūžtelėjau pečiais.

— Ji puiki gydytoja.

— Neabejoju.

Rachelė įsitvėrė savo vežimėlio.

— Manęs automobilyje laukia, Markai. Smagu buvo pasimatyti.

— Man taip pat.

Tačiau taip staiga visko netekęs, turėjau išmokti labiau vertinti kai kuriuos dalykus, ar ne? Negalėjau jos taip paleisti. Atsikrenkščiau ir pasiūliau.

— Gal reikėtų kada susitikti.

— Aš vis dar gyvenu Vašingtone. Rytoj išskrendu atgal.

Spengianti tyla. Nutirpęs laukiau. Beveik lioviausi kvėpavęs.

— Iki, Markai, — atsisveikino Rachelė.

Tačiau jos rusvos akys buvo sudrėkusios.

— Dar neik.

Mėginau nuslėpti maldaujamą toną, tačiau, ko gero, man nepavyko. Vos žvilgtelėjusi į mane, Rachelė be žodžių viską suprato.

— Ką nori iš manęs išgirsti, Markai?

— Kad tu taip pat nori susitikti?

— Tik tiek?

Aš papurčiau galvą.

— Pati žinai, kad ne.

— Man jau ne dvidešimt vieneri.

— Man taip pat.

— Tos merginos, kurią mylėjai, jau seniai nebėra.

— Ne, — paprieštaravau. — Ji stovi čia priešais.

— Tu manęs dabar nepažįsti.

— Tai susipažinkime iš naujo. Aš niekur neskubu.

— Va taip imam ir susipažįstam?

Aš pamėginau šyptelėti.

— Aha.

— Aš gyvenu Vašingtone. Tu — Niudžersyje.

— Galiu persikelti, — tariau.

Tačiau dar nespėjus nuskambėti mano karštiems žodžiams ir dar prieš Rachelei suraukiant kaktą pats pajutau, kad tai tik tušti žodžiai. Negaliu paprasčiausiai palikti savo tėvų ar mesti mudviejų su Zija darbų, ar pagaliau, artimų vėlių. Sentimentai, išsprūdę iš mano lūpų, išsisklaidė ore kaip dūmas, nepasiekę jos ausies.

Rachelė pasisuko eiti. Nepasakė dar kartą „iki“. Žiūrėjau į ją, stumiančią vežimėlį išėjimo link. Jos suzirzėjusios automatiškai prasivėrė. Stebėjau, kaip Rachelė, mano gyvenimo meilė, net paskutinį kartą nežvilgtelėjusi pranyksta jose. Aš nė nepajudėjau iš vietos. Nesekiau iš paskos. Širdis smarkiai daužėsi, tačiau aš nebandžiau jos sulaikyti.

O gal taip nieko ir nepasimokiau.

10 skyrius

Įnikau gerti.

Nesu koks nors didelis gėrovas — jaunas pasitenkindavau viena taure, tačiau dabar spintelėje virš kriauklės aptikau seną džino butelį. Šaldytuve buvo toniko. Šaldymo kameroje — ledukų. O toliau — patys suprantate.

Vis dar gyvenu buvusiame Levinskių name. Jis man per didelis, tačiau nenoriu iš jo išsikelti. Tai dabar vienintelis dalykas (nors ir labai menkas), siejantis mane su dukterimi. Žinau, kad skamba keistai, tačiau jeigu jį parduočiau, tai kartu tarsi atsisakyčiau vilties vėl ją išvysti. Nieku gyvu.

Zija norėjo pabūti su manimi, tačiau aš išmeldžiau ją palikti mane vieną. Ji per daug nesispyriojo. Atmintyje suskambo šimtą kartų girdėta Deno Fogelbergo (ne Deno Bevardžio) daina apie kažkada buvusius mylimuosius, susitinkančius krautuvėje ir plepančius be galo be krašto. Prisiminiau Hempfrį Bogartą iš *Kasablankos*, suabejojusį dievais, leidusiais Ingrid Bergman užklysti būtent į jo užeigą. Jai išėjus, Bogis puolė gerti. Regis, jam tai padėjo. Gal pagelbės ir man.

Tai, kad Rachelė mane taip veikė, kėlė begalinį apmaudą. Elgiausi tikrai kvailai ir vaikiškai. Mudu su Rachele susipažinome vasarą po pirmųjų mano metų koledže. Ji buvo iš Midlberio, Vermonto valstijos, lyg ir tolima Lenio žmonos, Šerilės, giminaitė, nors niekas nebūtų galėjęs tiksliai įvardyti giminystės ryšio. Tą vasarą — puikiausią iš visų mano vasarų — Rachelė apsistojo pas Šerilę, nes jos tėvai išgyveno bjaurias skyrybas. Mus supažindino ir, kaip jau minėjau, ji man krito į akį ne iš karto. Gal todėl vėlesnis įspūdis buvo dar stipresnis.

Mes pradėjome susitikinėti. Daugiausia kartu su Leniu ir Šerile. Keturiese leisdavome kiekvieną savaitgalį Lenio viloje Džersio pakrantėje. Tai iš tiesų buvo nuostabi vasara, tokia, kokią visi bent kartą per gyvenimą patiriame.

Jeigu tai būtų filmas, dabar jame pasigirstų įžangos muzika. Aš pradėjau mokslus Taftso universitete, o Rachelė įstojo į Bostono

koledžą. Pirmojoje scenoje, ko gero, aš plakčiau irklais Čarlzo ežere, o Rachelė, laikanti skėtį nuo saulės, iš pradžių nedrąsiai, o vėliau smagiai iš manęs juoktųsi. Ji aptėkštų mane vandeniu, aš atsakyčiau tuo pačiu, ir tada valtelė apvirstų. Taip niekada nėra nutikę, tačiau suprantate, ką noriu pasakyti. Tada tikriausiai išvystumėte iškylą miške, vėliau mudu, įnikusius į knygas skaitykloje, susiglaudusius ant minkštasuolio, ir mane, pakerėtą stebintį, kaip Rachelė skaito knygą, užsidėjusi akinius, retkarčiais nesąmoningai vis užsikišdama už ausies nepaklusniai išsipešančius plaukus. Filmas, ko gero, baigtųsi mūsų kūnų, banguojančių po baltomis atlaso paklodėmis, scena, nors koledže atlaso paklodžių ir su žiburiu nerasi.

Aš įsimylėjau iki ausų.

Per Kalėdų atostogas senelių namuose aplankėme Rachelės močiutę, neapsakomą smalsutę. Ji suėmė mus abu už rankų ir paskelbė mus *beshert*, jidiš tai reiškia likimo skirtaisiais.

Tai kas vis dėlto atsitiko?

Mes išsiskyrėme, kaip ir daugelis porų. Ko gero, dėl to, kad buvome per jauni. Man mokantis paskutiniame kurse, Rachelė nutarė praleisti semestrą Florencijoje. Buvau dvidešimt dvejų. Aš supykau ir, jai išvykus, permiegojau su kita — vienos nakties nuotykis su niekuo neišsiskiriančia bendramoksle iš Bebsono. Ji man visiškai nieko nereiškė. Suprantu, kad skirtumas nedidelis, tačiau gal šioks toks ir yra. Nežinau.

Kad ir kaip ten būtų, kažkuris iš to vakarėlio dalyvių pašnabždėjo apie tai dar kažkam, galiausiai kalbos pasiekė Rachelę. Ji paskambino man iš Italijos ir pareiškė nenorinti manęs daugiau matyti, o man atrodė, kad ji pasikarščiavo. Jau minėjau, kad mes buvome labai jauni. Visų pirma, buvau pernelyg išdidus (kitaip sakant, kvailas), kad maldaučiau atleidimo, o kai galiausiai susiprotėjau ir ėmiau skambinti, rašyti laiškus ir siųsti gėles, ji nebeatsiliepė. Tarp mūsų viskas buvo baigta.

Aš pasikėliau ir nusvirduliavau prie rašomojo stalo. Iš po jo išsižvejojau ant virvelės parištą raktą ir atsirakinau apatinį stalčių, iškroviau popierių šūsnį ir atidengiau slėptuvę. Ne, ne kvaišalų, praeities. Čia laikiau su Rachele susijusius daiktus. Radau daugybę

kartų žiūrėtą nuotrauką ir paėmiau ją į rankas. Lenis su Šerile laikė šią nuotrauką darbo kabinete, o tai, dėl suprantamos priežasties, be galo siutindavo Moniką. Nuotraukoje mes keturiese — Lenis, Šerilė, Rachelė ir aš — nusifotografavę per kažkokį paskutiniųjų studijų metų renginį. Rachelė pasidabinusi aptempta tamsia suknele, kurią prisiminus man ir dabar užima kvapą.

Į praeitį nugrimzdę laikai.

Žinoma, gyvenimas tęsėsi toliau. Kaip ir buvau numatęs, įstojau mokytis medicinos. Nuo pat mažens žinojau, kad noriu būti gydytojas. Iš daugelio mano pažįstamų medikų išgirstumėte tą patį. Paprastai apsisprendžiama jau iš anksto.

Susitikinėjau su kitomis. Turėjau ir vienos nakties nuotykių (pavyzdžiui, su Zija), tačiau — nuskambės gailiai — net ir slenkant metams beveik kasdien ją nors ir probėgšmais prisimindavau. Suprantu, kad ilgainiui mano vaizduotė itin išgražino mūsų santykius. Jeigu nebūčiau tada taip nelemtai suklupęs, tai dabar, ko gero, jau negyvenčiau tame nuostabiame atsiminimų pasaulyje vis taip pat susiglaudęs ant minkštakrėslio su mylimąja. Kartą Lenis atvirai pareiškė, jog mūsų su Rachele santykių nebūtų sugriovęs net ir toks išbandymas, jeigu jie būtų buvę tokie nepakartojami.

Ar tai reiškia, kad nemylėjau savo žmonos? Taip. Bent jau man taip atrodo. Monika buvo išvaizdi — kaustančio akį grožio — ir aistringa. Turtinga ir nuostabi. Stengiausi jų nelyginti (tai siaubingiausias dalykas pasaulyje), tačiau negalėjau mylėti Monikos po Rachelės švystelėjimo mano gyvenime. Ilgainiui gal tą patį būčiau pajutęs ir Rachelei, jeigu būtume likę kartu, tačiau širdies įrodinėjimais neįtikinsi.

Visus tuos metus Šerilė vis keliais žodžiais man papasakodavo, kaip klostosi Rachelės gyvenimas. Iš jos sužinojau, kad Rachelė dar studijavo teisę ir tapo federaline agente Vašingtone. Negalėčiau pasakyti, kad tai mane būtų labai nustebinę. Prieš trejus metus Šerilė pranešė, kad Rachelė ištekėjo už gerokai vyresnio FTB karininko. Netgi prabėgus tiek laiko — jau vienuolika metų buvome nesimatę, sugniaužė paširdžius. Man dingtelėjo, koks klaikiai sujauktas mano gyvenimas. Paslapčia vis dingojosi, kad mudu su Rachele tik laukiame tinkamos progos vėl susieiti. O ji ištekėjo už kito.

Šerilė pastebėjo, kaip pasikeitė mano veidas, ir daugiau niekada nebeužsimindavo apie Rachelę.

Taip man spoksant į nuotrauką, pasigirdo pažįstamas variklio gausmas, ir sportinis automobilis sustojo prie mano namo. Aišku, kas tai. Net nėjau atidaryti durų. Lenis turi raktus. Jis niekada nė nesibeldžia. Žinos, kur aš. Man dedant nuotrauką atgal į stalčių, jis įžengė į kambarį nešinas dviem milžiniškais ryškiai išmargintais popieriniais vaisvandenių puodukais.

Kilstelėjo juos.

— Vyšnių ar kolos?

— Vyšnių.

Ištiesė jį man. Aš laukiau, ką jis pasakys.

— Zija paskambino Šerilei, — tarsi pasiteisindamas prabilo jis.

Aš ir pats tai supratau.

— Neturiu ūpo apie tai kalbėti, — tariau.

Lenis klestelėjo ant sofos.

— Aš taip pat.

Įbruko ranką į kišenę ir išgriebė storą pluoštą popierių.

— Testamentas ir paskutiniai dokumentai dėl Monikos palikimo. Progai pasitaikius, užmesk akį.

Jis pasičiupo televizoriaus pultelį ir ėmė maigyti kanalų mygtukus.

— Porno neturi?

— Deja, ne.

Lenis patraukė pečiais ir apsistojo ties koledžo krepšinio rungtynėmis. Tylėdamas įsisiurbė į televizorių. Aš neiškenčiau:

— Kodėl man nesakei, kad Rachelė išsiskyrė?

Lenis susiraukė ir mostelėjo ranka.

— Kas yra? — paklausiau.

— Nuo šalčio net galvą nusmelkė.

Atsigavęs paaiškino:

— Visada per greitai plempiu tokius šaltus.

— Kodėl man nepapasakojai?

— Nemaniau, kad norėsi apie tai kalbėtis.

Pažvelgiau į jį.

— Čia viskas labai painu, Markai.

— Kas painu?

— Rachelei teko patirti nemažai išbandymų.

— Kaip ir man, — tariau.

Lenis apsimetė itin susikaupęs stebįs rungtynes.

— Ką aš galiu iš tikrųjų žinoti.

Jis papurtė galvą.

— Tu nematei jos jau kiek, penkiolika metų?

Tiesą sakant, keturiolika.

— Panašiai.

Jis apžvelgė kambarį, trumpam stabtelėdamas prie Monikos ir Teros nuotraukos. Atitraukė žvilgsnį ir gurkštelėjo vaisvandenių.

— Liaukis gyvenęs praeitimi, bičiuli.

Mes abu atsilošėme ir apsimetėme stebį rungtynes. „Liaukis gyventi praeitimi". Žvilgtelėjau į Teros nuotrauką, spėliodamas, ar Lenis galvoje turėjo tik Rachelę.

Edgaras Portmanas pakėlė odinį šuns pasaitą. Pažvangino ant jo kabančiu antkakliu. Bruno, grynaveislis skalikas, kaip kulka metėsi garso link. Prieš šešerius metus Vestminsterio šunų parodoje Bruno laimėjo pirmąją vietą. Ne vienas vėliau tvirtino, kad jis galėjo laimėti ir apskritai geriausiojo šuns vardą, tačiau Edgaras nutarė neleisti jo į tą rungtį. Laimėtojas vežiojamas po visą pasaulį. O Edgarui Bruno reikėjo šalia.

Žmonės Edgarą nuvildavo. Šunys — niekada.

Bruno iškišo liežuvį ir ėmė vizginti uodegą. Edgaras prisegė pasaitą prie antkaklio. Jiedu išeis valandėlę pasivaikščioti. Edgaras dar žvilgtelėjo į savo stalą. Ten, ant blizgančio lakuoto paviršiaus, gulėjo toks pat vokas, kokį buvo gavęs prieš pusantrų metų. Bruno suinkštė. Sunku pasakyti, ar iš nekantrumo, ar pajutęs šeimininko nerimą. O gal dėl abiejų priežasčių.

Kad ir kaip ten būtų, Edgarui būtina įkvėpti gaivaus oro.

Tas ankstesnysis vokas, atkeliavęs prieš pusantrų metų, buvo nuodugniai ištirtas. Tačiau tyrimai nieko neatskleidė. Edgaras ir dabar, remdamasis savo karčia patirtimi, beveik neabejojo, kad ir šį

kartą tie apkiautę pareigūnai nieko neras. Markas tada jo nepaklausė. Edgaras vylėsi, jog daugiau jis tokios klaidos nepadarys.

Jis patraukė prie durų. Bruno veržėsi į priekį. Lauke buvo puikus oras. Jis žengė per slenkstį ir visa krūtine įkvėpė oro. Jo nuotaikos tai nepakeitė, tačiau neabejotinai pamalonino. Edgaras su Bruno patraukė įprastu savo keliu, tačiau Edgarą kažkodėl traukė į dešinę. Prie šeimos kapų. Matydavo juos kasdien, taip dažnai, kad net, tiesą sakant, nepastebėdavo. Niekada ten nesilankydavo. Tačiau šiandien pasijuto nejučia sukąs į tą pusę. Bruno, nustebintas tokių pokyčių, nenoromis sekė šalia.

Edgaras peržengė neaukštą tvorelę. Virpėjo koja. Senatvė. Vedžioti šunį darosi vis sunkiau. Jis jau įsitaisė lazdą pasivaikščiojimams, tačiau traukdamas su šunimi jos kažkodėl niekada neimdavo. Būtų nei šis, nei tas.

Bruno, kiek padvejojęs, liuoktelėjo per tvorelės viršų. Dabar jiedu abu stovėjo priešais du pačius šviežiausius kapus. Edgaras vijo šalin mintis apie gyvenimą ir mirtį, turtus, nebūtinai suteikiančius laimę. Jis nebuvo linkęs draskyti sau žaizdų. Jam buvo visiškai aišku, kad tikriausiai nebuvo geras tėvas. Elgėsi taip, kaip jo tėvas, o tas irgi buvo panašus į savąjį. Gal tas nutolimas nuo artimųjų dabar tik į naudą. Jeigu būtų mylėjęs savo vaikus visa širdimi, rūpinęsis jais, tai vargu ar būtų pakėlęs jų netektį.

Šuo vėl suinkštė. Edgaras pažvelgė savo bičiuliui į akis.

— Metas eiti, — švelniai tarė jis.

Namų durys prasivėrė. Edgaras atsigręžė ir išvydo atskubantį brolį Karsoną. Jo veidas bylojo, jog kažkas nutiko.

— Dieve mano, — šūktelėjo prisiartinęs Karsonas.

— Vadinasi, matei voką.

— Taip, be abejo. Pranešei Markui?

— Ne.

— Gerai, — tarė Karsonas. — Tai tik piktas pokštas. Ne kitaip.

Edgaras nieko neatsakė.

— Tu manai kitaip? — pasiteiravo Karsonas.

— Sunku pasakyti.

— Tačiau negi manai, kad ji vis dar gyva.

Edgaras švelniai truktelėjo pasaitėlį.

— Verčiau palaukim, kol gausim tyrimų rezultatus, — atsiliepė jis. — Tada viskas ir paaiškės.

Mėgstu naktinius budėjimus. Niekada nesigailėjau tapęs chirurgu. Dievinu savo darbą. Jis man niekad nebuvo nuobodi našta ar triūsas dėl duonos kąsnio. Tiesiog visas pasineriu į jį. Dirbdamas užsimirštu, kaip koks rūpesčių kamuojamas sportininkas žaisdamas. Patenku į visiškai kitą pasaulį.

Tačiau šįvakar — trečią vakarą po susitikimo su Rachele — nebudžiu. Sėdžiu vienas savo darbo kambarėlyje ir junginėju kanalus. Kaip ir dauguma vyrų, maigau pultelį beveik nesustodamas. Galiu ištisomis valandomis žiūrėti visokiausius niekus. Praeitais metais Lenis su Šerile, paaiškinę, kad mano kasetinis — jau atgyvena, padovanojo man DVD grotuvą. Žvilgtelėjau, kiek jis rodo laiko. Kelios minutės po devynių. Galiu įsimesti kokį DVD ir iki vienuolikos dar spėsiu peržiūrėti.

Kai ištraukęs DVD iš dėžutės jau ruošiausi įkišti jį į grotuvą, — kol kas tai dar tenka daryti pačiam — išgirdau lojant šunį. Už poros namų nuo manęs įsikėlė nauja šeima. Su keturiais ar penkiais vaikais. Net sunku ir suskaičiuoti, kai jų ištisas knibždėlynas. Dar nesusipažinau su naujaisiais kaimynais, tačiau jų kieme mačiau didelį kaip meitelį vokiečių aviganį. Regis, jis dabar ir lojo.

Atitraukiau užuolaidą. Žvilgtelėjau pro langą ir kažkodėl nebuvau nustebintas to, ką ten išvydau.

Lygiai toje pačioje vietoje, kaip ir prieš pusantrų metų, stovėjo moteris. Ilgas paltas, ant pečių krintantys plaukai, rankos kišenėse — viskas taip pat.

Bijojau išleisti ją iš akių, tačiau kartu nenorėjau, kad ji mane pastebėtų. Priklaupiau ir prigludau prie lango kraštelio kaip tikras detektyvas. Nugara ir skruostu prisispaudžiau prie sienos ir ėmiau svarstyti, ką daryti.

Visų pirma, iš čia jos dabar nesimatė. Vadinasi, ji gali sau nepastebėta nueiti. Hmm, negerai. Teks surizikuoti ir žvilgtelėti. Nuo to ir pradėsiu.

Pakreipęs kyštelėjau galvą. Vis dar ten. Priešais namą, tačiau dabar jau buvo kelis žingsnius paėjėjusi arčiau durų. Ką ji rengėsi daryti, neaišku. Kas dabar? Gal pritykinti prie durų ir netikėtai ją užklupti? Tai būtų tikrai neblogas ėjimas. Jeigu spruktų, galėčiau vytis.

Dar kartą kyštelėjęs galvą pamačiau, kad moteris žvelgia tiesiai į mano langą. Atsišliejau. Po velnių. Ji mane pastebėjo. Ne kitaip. Sugriebiau lango rankeną, pasiruošęs jį atidaryti, tačiau ji jau pajudėjo iš savo vietos ir skubinosi pasišalinti.

O ne, tik ne šį kartą.

Buvau apsirengęs chirurgo drabužiais — visi pažįstami gydytojai namie turi vieną kitą komplektą padėvėtų — ir basas. Nulėkiau prie durų ir atplėšiau jas. Moteris jau buvo pačiame kvartalo gale. Išvydusi mane tarpdury, nubėgo tekina.

Pasileidau iš paskos. Velniai nematė tų kojų. Jaučiausi šiek tiek kvailai. Pats nesu itin geras bėgikas, ir štai vejuosi nepažįstamą moterį tik dėl to, kad ji stovėjo priešais mano namus. Net nežinau, ką tikėjausi iš jos išgauti. Galbūt moteris paprasčiausiai vaikštinėjo, o aš ją išgąsdinau. Ji tikriausiai iškvies policiją. Galiu įsivaizduoti, ką jie pamanys. Tarsi neužtektų to, kad nugalabijau visą savo šeimą ir išsisukau. O dabar vaikausi nepažįstamą moterį.

Dūmiau nesustodamas.

Moteris pasuko į Felpso gatvę. Ji buvo gerokai nuo manęs atsiplėšusi. Įtempiau visas jėgas ir mintyse raginau kojas greičiau kilnotis. Šaligatvio žvirgždas badė padus. Stengiausi laikytis žolės. Ji pranyko iš akių, o aš jau beveik išsikvėpiau. Pralėkiau kokį pusšimtį metrų, o krūtinė jau švokštė.

Pasiekiau gatvės galą ir pasukau į dešinę.

Tačiau jos ten nesimatė.

Gatvė buvo ilga, tiesi ir gana gerai apšviesta. Kitaip tariant, ją tikrai mačiau. Sumišęs žvilgtelėjau per petį ir į kitą pusę, sau už nugaros. Tačiau ir ten buvo tuščia. Dar kiek pabėgėjau į tą pusę, kur ji buvo dingusi. Žvilgtelėjau į Moningsaido kelią, tačiau jos — nė padujų.

Dingo kaip į vandenį.

Tačiau kaip?

Neįtikėtina, kad ji būtų buvusi tokia greita. Net pasaulio bėgimo čempionas nebūtų spėjęs taip nurūkti. Sustojau, pasilenkęs

atsirėmiau rankomis į kelius ir ėmiau siurbte siurbti į plaučius orą. Pamąstykime. Gerai, gal ji gyvena kur netoli? Kodėl ne. O jeigu taip, tai ką? Ji vaikštinėjo po savo kvartalą. Akys už kažko užkliuvo ir ji sustojo pasižiūrėti.

Kaip ir prieš pusantrų metų?

Na, visų pirma, negalime guldyti galvos, kad tai ta pati moteris.

Dvi moterys sustojo priešais mano namus lygiai toje pačioje vietoje ir stovėjo lyg įkastos į žemę?

Kodėl ne? O gal ten ir ta pati moteris. Ir jai patinka taip stovėti ir apžiūrinėti namus. Gal kokia architektė?

Taip, nuostabioji aštuoniasdešimtųjų priemiesčių architektūra! Tačiau jeigu jos apsilankymas buvo toks nekaltas, tai ko ji spruko šalin?

„Nežinau, Markai, bet gal — tik spėju — dėl to, kad kažkoks lunatikas pasileido jai pavymui?"

Nuvijau šalin tą balsą ir vėl pasileidau bėgti, žvalgydamasis, gal ką išvysiu. Tačiau pasiekęs Cukerio namus, sustojau kaip įbestas.

Ar tai įmanoma?

Moteris prasmego tarsi skradžiai žemę. Patikrinau abu galimus kelius. Jos niekur nebuvo matyti. Vadinasi, ji gyvena viename šių namų arba kur nors slepiasi.

Arba įsmuko į Cukerio keliuką, vedantį į šilą.

Kai buvau mažas, kartais susitrumpindavome sau kelią ir nerdavome pro galinį Cukerio kiemą. Už jo keliukas vedė į mokyklą. Jis buvo gerokai apžėlęs, ir senajai poniai Cuker nepatikdavo, kad traukiame per jos pievelę. Ji netardavo mums nė žodžio, tik stovėdavo prie lango iki blizgesio sulaižytais nepaklusniais plaukais ir verdavo mus žvilgsniu. Netrukus liovėmės vaikščioti tuo keliuku ir vėl keliaudavome aplinkui.

Apsidairiau aplink. Nė ženklo.

Ar galėtų ji žinoti tą takelį?

Pasileidau į tamsų Cukerių sodą. Beveik tikėjausi išvysti pro virtuvės langą į mane spoksančią senąją ponią Cuker, tačiau ji jau senokai persikėlė į Skotsdeilą. Nenumaniau, kas dabar čia gyvena. Netgi nežinojau, ar tas takelis galutinai neužžėlė.

Galiniame kieme buvo tamsu — nors į akį durk. Nė viename lange nedegė šviesa. Stengiausi prisiminti, kur takelis. Tiesą sakant, netrukau tai padaryti. Tokius dalykus paprastai įsimename. Pasileidau jo link, kai kažkas man staiga bumbtelėjo į galvą ir aš parkritau.

Galva sukosi. Blyškioje mėnesienoje išvydau sūpynes. Puošnias, medines. Vaikystėje čia neužklysdavau ir dabar tamsoje jų nepastebėjau. Galva svaigo, tačiau negalėjau delsti nė minutės. Pašokau ant kojų ir pabėgėjau kiek į šalį.

Keliukas buvo ten, kur buvęs.

Tekinas pasileidau juo. Veidą čaižė šakelės. Aš nepaisiau. Užkliuvau už šaknies ir nulėkiau į priekį. Cukerių keliukas trumputis, kokių dešimties ar penkiolikos metrų. Jis išvesdavo į futbolo ir beisbolo aikštynų erdves. Aš nelabai sugaišau, todėl jeigu ji pasuko čia, turėčiau išvysti ją sporto aikštynuose.

Pro medžių šakas jau spingsėjo dulksni automobilių aikštelės žibintų šviesa. Virste išvirtau į atvirą erdvę ir skubiai apsidairiau. Futbolo vartai, beisbolo aikštė.

Jokios moters.

Velniai rautų.

Vėl ją pamečiau. Apniukau. Net nežinau, kodėl. Ramiai pasvarsčius, nebuvo ko čia lakstyti. Visa tai taip kvaila. Pažvelgiau į savo pėdas. Jas pasiutusiai gėlė. Dešiniąja koja pajutau kažką sruvenant, ko gero, tai buvo kraujas. Jaučiausi kaip paskutinis kvailys. Sumautas kvailys. Jau gręžiausi eiti...

Pala, pala.

Pačiame automobilių aikštelės pakraštyje stovi automobilis. Vienut vienas. Pats sau linktelėjau ir toliau rutuliojau mintį. Tarkime, kad jis tos moters. Kodėl ne? Jeigu ne, tai ne. Tačiau jeigu taip, jai čia palikti automobilį būtų patogiausia. Atvažiuoja iki aikštelės, pereina per parkelį ir jau stovi priešais mano namus. Dėl kokios nors man dar nežinomos priežasties. Tačiau man tokia galimybė pasirodė visai reali.

Na, jeigu taip, jeigu tai jos automobilis, galima daryti išvadą, kad ji kažkur netoli. Vadinasi, išvydusi, kad aš ją pastebėjau, ji pasileidžia bėgti, pasuka keliuku...

...ir jai dingteli, kad galbūt aš seku.

Aš kone spragtelėjau pirštais. Paslaptinga moteris žinotų, kad aš čia užaugęs ir turėčiau būti neužmiršęs to keliuko. Taigi susiprotėtų, jog aš ją pastebėčiau išbėgusią į atvirą vietą. Ką ji darytų?

Ilgai nesvarsčius atsakymas pats blykstelėjo galvoje.

Ji pasislėptų miškelyje prie tako.

Ir dabar, ko gero, mane stebėtų.

Suprantu, kad tai tik spėlionės. Tačiau tada viskas stotųsi į savo vietas. Tad kaip dabar turėčiau veikti? Aš sunkiai atsidusau ir garsiai nusikeikiau: „Velniai rautų“. Nuleidau pečius, tarsi klaikiai nusiminęs, ir stengdamasis nepersūdyti ėmiau kėblinti takeliu atgal Cukerių namo link. Nuleidau galvą ir iš padilbų dairiausi į abi šalis. Ėjau tyliai, įtempęs ausis, laukdamas pasigirstant kokiam šnaresiui.

Aplinkui spengė tyla.

Pasiekiau takelio galą ir toliau žingsniavau apsimesdamas, kad traukiu namo. Priėjęs neapšviestą vietą, puoliau ant žemės ir tarsi karys nušliaužiau atgal prie takelio pradžios. Pasiekęs jį sustojau ir ėmiau laukti.

Negaliu pasakyti, kiek taip išgulėjau. Tikriausiai ne daugiau nei porą minučių. Jau buvau beatsisakąs savo sumanymo, kai išgirdau kažkokį garsą. Gulėjau ant pilvo, pakėlęs galvą. Iš miškelio tamsos išniro figūra ir pasileido takeliu.

Pakilau, stengdamasis judėti visiškai be garso, tačiau tai buvo bergždžios viltys. Išgirdusi šlamesį moteris atsigręžė ir išvydo mane.

— Palauk, — šūktelėjau, — tik noriu kai ko paklausti.

Tačiau ji nėrė atgal į miškelį. Medžiai buvo suaugę į tikrą tankmę — tamsu, nors į akį durk. Lengvai gali nuo manęs pasprukti. Negaliu to leisti. Tik ne dar kartą. Akys jos *nemato*, bet ausys *girdi*.

Šokau į tankmę ir iš karto atsitrenkiau tiesiai į medį. Akyse pasipylė žvaigždės. Po velnių, čia verčiau nepuldinėti. Sustojau ir įsiklausiau.

Tyla.

Ji vėl kažkur užsiglaudė. Kas dabar?

Turėtų būti netoli. Kiek pasukęs galvą, numojau ranka: „A, velniai nematė“. Prisiminęs, kur paskutinį sykį girdėjau traškesį, puoliau į tą pusę plačiai išskėtęs rankas. Nuvirtau tiesiai į krūmą.

Tačiau kairiąja ranka kažką paliečiau.

Ji mėgino šliauždama pasprukti, tačiau aš įsikabinau jai į blauzdą. Ji ėmė mane kulti laisvąja koja. Tačiau aš laikiau įsikabinęs kaip šuo ir nepaleidau.

— Paleisk mane! — riktelėjo ji.

Balsas nepažįstamas. Jos blauzdos nepaleidau.

— Veln... Paleisk!

Jokiu būdu. Radęs atspirties tašką trūktelėjau ją artyn. Akys pamažu ėmė priprasti prie tamsos. Dar kartą patraukiau už kojos prie savęs. Ji apsivertė ant nugaros. Pagaliau išvydau jos veidą.

Ne iš karto prisiminiau, kas ji. Veidas buvo kiek pasikeitęs ir sunkiai pažįstamas. Jį išdavė išdrikę per mūsų grumtynes plaukai. Tai buvo kažkas labiau pažįstamo nei kiti bruožai — baikštumas, vengimas pažvelgti į akis. Ir, be abejo, tai, kad gyvenu tame name, man visada primindavo ją ir neleisdavo jos veidui nugrimzti į užmarštį.

Moteris nusibraukė plaukus į šoną ir pažvelgė į mane. Akimirką pasijutau taip, tarsi vėl eičiau į mokyklą, stovinčią už kokio šimto metrų nuo čia. Dabar daug kas paaiškėjo. Nepažįstamoji stoviniuodavo priešais namą, kuriame anksčiau gyveno.

Ta paslaptingoji moteris buvo Dina Levinski.

11 skyrius

Įsitaisėme virtuvėje prie stalo. Padariau kiniškos žaliosios arbatos, pirktos *Starbucks*. Raminamosios. Pamatysime. Ištiesiau puodelį Dinai.

— Ačiū, Markai.

Linktelėjau ir atsisėdau priešais. Pažįstu Diną nuo mažumės. Pažįstu ją taip, kaip tik kartu augęs gali pažinoti kitą, nors, ko gero, taip ir nesame bendravę.

Kiekvienas savo praeityje turime po tokią Diną Levinski. Ji buvo klasės pastumdėlė, visada laikiusis atokiai, tiek nuolat erzinta ir skriausta, jog net stebėtina, kad visa tai atlaikė. Niekada prie jos

nesikabinėdavau, tačiau dažnokai stebėdavau, kaip tai daro kiti. Net jeigu ir negyvenčiau buvusiame Dinos name, vis tiek kuo puikiausiai ją prisiminčiau. Kaip ir jūs prisimenate kokią panašią. Kas buvo labiausiai skriaudžiamas arba skriaudžiama mokykloje? Na va, ir regite jį arba ją. Prisimenate jų vardus, pavardes ir išvaizdą. Ir kaip jie vieniši traukdavo namo arba tyliai kiūtodavo valgykloje. Taigi. To neįmanoma užmiršti.

— Girdėjau, kad tu gydytojas? — tarė Dina.

— Taip. O tu?

— Grafikos dizainerė, dailininkė. Kitą mėnesį Niujorke bus atidaryta mano paroda.

— Piešiniai?

Kiek padvejojusi ji atsiliepė:

— Taip.

— Visada gerai piešei, — tariau.

Ji nustebusi loštelėjo galvą:

— Tu pastebėjai?

Trumpam stojo tyla. Išgirdau save sakant:

— Reikėjo man tada ko nors imtis.

Dina šyptelėjo.

— Ne, man pačiai reikėjo.

Ji atrodė puikiai. Na, nebuvo iš bjauriojo ančiuko išaugusi gulbė. Tačiau ji niekada ir neatrodė bjauri. Buvo paprasčiausiai neišvaizdi. Ir dabar jos bruožai nebuvo kokie nors išskirtiniai, tiesiog suaugusio žmogaus veidui labiau tiko. Vaikystėje nušiurę plaukai dabar buvo kur kas vešlesni.

— Ar pameni Sindę Makgovern? — pasiteiravo ji.

— Be abejo.

— Ji kabinėdavosi prie manęs labiau nei kas kitas.

— Pamenu.

— Žinai, keista. Prieš porą metų centre vyko mano paroda, ir štai pasirodė Sindė. Pripuolė prie manęs, apsikabino, bučiavo. Norėjo pasikalbėti apie senus laikus, na, žinai: „Pameni, koks apibrizgęs būdavo ponas Luisas?“ Ji nesiliovė šypsotis ir, galvą guldau, Markai, visiškai neprisiminė, kaip elgėsi anksčiau. Ji neapsimetinėjo. Tiesiog nenorėjo to prisiminti. Kartais man taip nutinka.

— Kas nutinka?

Dina abiem delnais apglėbusi pakėlė puodelį.

— Niekas nenori prisiminti buvęs priekabių ieškotojas.

Ji susigūžė ir ėmė akimis šaudyti po kambarį. Mane apniko abejonės, ar įsivaizdavimas, jog visada tik stebėdavau iš šono, kaip kiti darkosi, nėra vien noras matyti save tokį.

— Kažkaip keista, — prabilo Dina.

— Vėl čia sugrįžti?

— Aha.

Ji pastatė puodelį ant stalo. Akimis vėl ėmė šaudyti po virtuvę.

— Jeigu nori, papasakosiu vieną keistą dalyką.

— Be abejo.

— Sėdėdavau čia. Turiu galvoje, kai buvau maža. Mūsų stalas taip pat buvo stačiakampis. Visada įsitaisydavau toje pačioje vietoje. Ir man dabar įžengus į virtuvę, tiesiog traukte pritraukė į šitą kėdę. Ko gero, tai iš dalies paaiškina, kodėl šįvakar čia atėjau.

— Ko gero, nelabai suprantu.

— Šis namas, — paaiškino ji, — vis dar mane laiko. Esu čia įaugusi.

Ji palinko į priekį. Ir pirmą sykį pažvelgė man tiesiai į akis.

— Juk girdėjai tuos gandus, ar ne? Apie mano tėvą ir tai, kas čia dėdavosi?

— Taip.

— Tai tiesa, — tarė ji.

Vos galėjau susilaikyti nekrūptelėjęs. Nesumečiau, ką atsakyti. Tik šmėkštelėjo mintis, kad po mokyklos ašarų pakalnės namuose jos taip pat laukdavo pragaras. Visa tai netilpo galvoje.

— Jis dabar jau miręs. Turiu galvoje, mano tėvas. Prieš šešerius metus.

Aš sumirksėjau ir nukreipiau žvilgsnį į šalį.

— Nieko tokio, Markai. Tikrai. Lankiausi pas psichoanalitikus, tiesą sakant, ir dabar dar vaikštau. Ar pažįsti daktarą Radiją?

— Ne.

— Tokia jo tikra pavardė. Stenlis Radijas. Jis garsus dėl Radijo metodo. Lankausi pas jį jau ne vienerius metus. Dabar jau gerokai

atsitiesiau. Lioviausi neapkęsti savęs. Nesijaučiu bevertė. Net keista. Įveikiau visa tai. Tikrai. Daugelis vaikystėje patyrusių seksualinę prievartą yra linkę daryti nusikaltimus arba turi seksualinių bėdų. O aš to niekada nepatyriau. Dėl suartėjimo neturiu jokių sunkumų. Esu ištekėjusi. Mano vyras puikus žmogus. Aišku, visko pasitaiko, bet apskritai aš laiminga.

— Džiaugiuosi, — atsiliepiau nežinodamas, ką daugiau galėčiau atsakyti.

Ji vėl šyptelėjo.

— Ar tiki prietarais, Markai?

— Ne.

— Aš taip pat. Tačiau perskaičiusi apie tavo žmoną ir dukterį, gerokai sunerimau. Šis namas. Jo dvasia. Tavo žmona buvo tokia miela moteris.

— Pažinojai Moniką?

— Teko susipažinti.

— Kada?

Dina atsiliepė ne iš karto.

— Ar žinai, ką reiškia sąvoka *stimulas*?

Prisiminiau ją girdėjęs medicinos universitete.

— Turi galvoje psichiatrijos terminą?

— Taip. Matai, tai, kas čia įvyko, man buvo tarsi stimulas. Panašiai kaip alkoholikams ar anorektikams. Neįmanoma visiškai pasveikti. Netikėtas nutikimas vėl nugramzdina į išklampotas vėžes. Ėmiau graužti nagus. Žaloti save. Tarsi privalėčiau stoti akis į akį su šiuo namu. Drąsiai susitikti su savo praeitimi, kad galutinai ją įveikčiau.

— Ir šiąnakt būtent to ir atvykai?

— Taip.

— O tada prieš pusantrų metų?

— Taip pat.

Atsilošiau kėdėje.

— Ar dažnai čia užsuki?

— Ko gero, kas porą mėnesių. Pasistatau automobilį prie mokyklos ir ateinu Cukerių takeliu. Tačiau yra dar kai kas.

— Kas?

— Na, žinai, šitas namas vis dar saugo mano paslaptis. Tiesiogine prasme.

— Nesupratau minties.

— Vis stengiausi sukaupti drąsą ir dar kartą pasibelsti į duris, tačiau negalėjau suimti savęs į rankas. Ir štai aš čia, viduje, sėdžiu virtuvėje, ir jaučiuosi gerai.

Ji pamėgino nusišypsoti, tarsi norėdama patvirtinti savo žodžius.

— Tačiau vis tiek nežinau, ar pajėgsiu tai padaryti.

— Padaryti ką? — paklausiau.

— Aš čia vis tauškiu.

Dina ėmė gremžti nagais savo ranką. Kone draskė odą. Knietėjo ištiesti ranką ir ją sulaikyti, tačiau tai atrodytų keistokai.

— Viską, ką išgyvenau, užrašiau į dienoraštį. Jis vis dar čia.

— Name?

Ji linktelėjo.

— Paslėptas.

— Policija po žmogžudystės kruopščiai išnaršė kiekvieną kertelę.

— Neaptiko, — tarė ji. — Neabejoju. O jei netgi ir rado, tai tik senas dienoraštis. Kokia iš jo nauda? Viena vertus, norėčiau, kad jis ir liktų ten užkištas gulėti. Tai praeitis, viskas baigta ir aš tikrai nenorėčiau budinti snaudžiančių šunų. Tačiau, antra vertus, trokštu iškelti jį į dienos šviesą. Tarsi vampyrą, kurį pražudytų saulės spinduliai.

— Kur jis? — paklausiau.

— Rūsyje. Norint pasiekti, teks pasilypėti ant džiovintuvo. Užkištas už vieno iš vamzdžių palubėje.

Ji dirstelėjo į laikrodį. Paskui pažvelgė į mane ir apsivijo save rankomis.

— Jau vėlu.

— Ar viskas gerai?

Jos akys vėl pradėjo lakstyti į šalis. Kvėpavo nelygiai.

— Nežinau, kiek dar pajėgsiu čia išbūti.

— Nori, kad pasidairytume tavo dienoraščio?

— Net nežinau.

— Gal man jo paieškoti?

Ji smarkiai papurtė galvą.

— Ne.

Pašoko, dideliais gurkšniais rydama orą.

— Verčiau jau eisiu.

— Gali bet kada užsukti, Dina. Kada tik panorėsi.

Tačiau ji jau nesiklausė. Visa tirtėdama iš baimės patraukė durų link.

— Dina?

Ji staigiai atsigręžė į mane.

— Ar mylėjai ją?

— Ką?

— Moniką. Ar ją mylėjai? O gal buvo ir kokia kita?

— Apie ką čia kalbi?

Jos veidas išblyško kaip drobė. Ji, įsmeigusi į mane akis, traukėsi atatupsta, visa suakmenėjusi iš baimės.

— *Juk žinai, kas į tave šovė, ar ne, Markai?*

Aš tik žioptelėjau, tačiau žodžiai tiesiog užstrigo gerklėje. Kai atgavau žadą, Dina jau buvo nusigręžusi.

— Apgailestauju, bet man jau metas.

— Palauk.

Ji atplėšė duris ir išpuolė į lauką. Stovėjau prie lango ir stebėjau, kaip ji tekina lekia Felpso gatvės link. Šįkart nesivijau.

Užuot pasileidęs paskui ją, apsisukau ir jos žodžiams — *Juk žinai, kas į tave šovė, ar ne, Markai?* — vis dar gaudžiant ausyse, nuskubėjau į rūsį.

Turiu jums kai ką paaiškinti. Nepuoliau žemyn į dulkių pilną rūsį norėdamas sužinoti Dinos paslaptis. Neapsimečiau žinąs būdą, kaip numalšinti tą klaikų ją draskantį sopulį. Gal daugelis mano kolegų psichiatrų ir paprieštarautų, tačiau kartais aš linkęs manyti, kad praeitį verčiau pamiršti. Be abejo, nežinau, kas iš tikrųjų geriausia, ir mano kolegos man galėtų priminti, kad nesiteirauju jų, kaip geriausia būtų sutvarkyti įskilusį gomurinį skliautą. Galiu neabejoti tik dėl to, kad iš tikrųjų nežinau, kas Dinai būtų geriausia.

Mane į rūsį ginė ne smalsumas pasikapstyti po jos praeitį. Neturėjau jokio ūpo kapstytis po Dinos kankynių smulkmenas. Nė mažiausio noro. Tiesą sakant, mane nuverdavo šiurpas vien pagalvojus apie tai, kad tokios baisybės dėjosi toje vietoje, kurią vadinu savo namais. Man ir to jau iki kaklo. Daugiau apie tai klausytis ar skaityti neturiu nė mažiausio noro.

Tai ko aš nėriau į tą rūsį?

Spragtelėjau jungiklį. Rūsį apšvietė blausi šviesele. Dar leisdamasis laiptais žemyn bandžiau suvokti visa tai, ką išgirdau. Dina pasakė porą įdomių dalykų. Nekreipdamas dėmesio į jos praeities prisiminimus, susitelkiau ties keliais intriguojančiais atskirais sakiniais. Tą vakarą leidausi vedamas nuojautos kuždesio.

Visų pirma prisiminiau, kaip Dina, tada man dar buvusi paslaptinga moteris ant šaligatvio, žengtelėjo durų link. Dabar jau žinau, jog, pačios Dinos žodžiais tariant, ji „mėgino sukaupti drąsą ir dar kartą pasibelsti“.

Dar kartą.

Dar kartą pasibelsti į duris.

Vadinasi, Dina bent jau kartą yra sukaupusi drąsos ir pasibeldusi į mano duris.

Antra, Dina papasakojo, kad jiedvi su Monika „susipažinusios“. Neįsivaizduoju, kur ir kaip jos galėjo susipažinti. Aišku, Monika taip pat augo šiame mieste, tačiau, kiek žinau, galiu sakyti, kad visiškai kitame pasaulyje. Portmanų dvaras tolokai nuo išsidriekusio mūsų priemiesčio. Monika nuo mažens lankė privačią mokyklą. Niekas čia jos nepažinojo. Pamenu, kartą mačiau ją kine vasarą po antrųjų studijų metų universitete. Negalėjau atplėšti nuo jos akių. Ji pabrėžtinai nekreipė į mane dėmesio. Jau tada ji atrodė nepasiekiama gražuolė. Kai po kelerių metų susipažinome — tiesą sakant, šį kartą Monikos iniciatyva, — jos meilikavimas man visiškai susuko galvą. Iš toli ji atrodydavo tokia kerinčiai nuostabi.

Tad kaip, sukau galvą, galėjo susipažinti pasiturinti gražuolė mano žmona ir vargšė pilkutė Dina Levinski? Labiausiai tikėtina, turint galvoje Dinos ištartą „dar kartą“, jog, Dinai pasibeldus, atidarė Monika. Tada jos ir susipažino. Tikriausiai persimetė pora žodžių. Gal Dina papasakojo Monikai ir apie paslėptą dienoraštį.

Juk žinai, kas į tave šovė, ar ne, Markai?

Dar ne, Dina. Tačiau ketinu tai išsiaiškinti.

Nusileidau ant betoninių rūsio grindų. Aplink styrojo kaugės dėžių, prikrautų daiktų, kuriais nesinaudoju, tačiau vis tiek laikau. Pirmą kartą mano akys užkliuvo už daugybės spalvotų taškelių, numarginusių grindis. Visų vaivorykštės spalvų. Tikriausiai liko nuo tų laikų kaip vienintelės Dinos atgaivos liudininkai.

Skalbyklė ir džiovyklė glaudėsi kampe kairėje. Blausioje šviesoje lėtai patraukiau jų link. Tiesą sakant, žengiau vos ne ant pirštų galų, tarsi bijodamas pažadinti snaudžiančius Dinos šunis. Iš tiesų net kvailoka. Jau minėjau, kad nesu prietaringas, o net ir priešingu atveju, jei tikėčiau piktosiomis dvasiomis ir panašiais dalykais, neturiu ko bijoti. Žmona negyva, duktė dingusi — ką jos man dar galėtų iškrėsti? Tiesą sakant, man pačiam reikėtų jas pabaidyti, priversti blaškytis, kad išduotų, kas iš tikrųjų nutiko mano šeimai ir Terai.

Štai ir vėl. Tera. Galiausiai viskas, ką darau ir mąstau, sugrįžta prie jos. Neįsivaizduoju, kuo ji čia dėta ir kaip jos pagrobimas galėtų būti susijęs su Dina Levinski. Tikriausiai niekuo. Tačiau aš vis tiek nutariau patikrinti.

Suprantate, Monika niekada nė žodžiu nėra užsiminusi apie Diną Levinski.

Man tai pasirodė keista. Iš tikrųjų audžiu mintį tik iš vienų spėlionių. Tačiau jeigu Dina iš tikrųjų pasibeldė į duris, o Monika jas atidarė, tai tikriausiai galima būtų tikėtis, jog kokia nors proga apie tai užsimintų. Ji žinojo, kad mudu su Dina Levinski mokėmės toje pačioje klasėje. Kodėl nė žodeliu neužsiminė apie jos apsilankymą?

Užšokau ant džiovyklės. Susirietęs apsidairiau aplinkui. Dulkių karalystė. Voratinklių miškas. Akimis susiradau vamzdžius ir ėmiau už jų graibyti. Tai buvo nelengva. Vamzdžių driekėsi ištisas knibždėlynas, ir mano riešas sunkiai tilpo į tarpą. Jaunos merginos rankutei turėjo būti kur kas lengviau.

Galiausiai užkišau ranką už šildymo katilo. Pagrabaliojau — nieko. Įkišau ranką dar kiek aukščiau ir vėl apčiupinėjau aplinkui. Pirštai kažką palietė.

Atsiraitojau rankovę ir įkišau ranką dar giliau. Skruostas įsirė-

mė į du vamzdžius, tačiau dabar jau kaip reikiant laikiau savo radinį ir ištraukiau jį lauk.

Dienoraštis.

Tai buvo įprastas mokyklinis sąsiuvinis pažįstamais margais viršeliais. Perverčiau jo lapus. Raštas buvo smulkutėlis, tarsi to vyrioko krautuvėse, graviruojančio vardus ant ryžių grūdelio. Spindintis tvarka Dinos dailyraštis — be jokios abejonės, visiškai priešingas turiniui — driekėsi nuo kiekvieno puslapio viršaus ir tęsėsi iki pat apačios. Nei kairėje, nei dešinėje nebuvo palikta jokių paraščių. Primargintos abi lapų pusės.

Neskaičiau, kas ten išklota. Juk ne to čia nusileidau. Todėl padėjau dienoraštį atgal. Sunku pasakyti, kaip į tai pažvelgs dievybės — tarsi vien prisilietimas prie tos slaptybės galėtų užtraukti prakeiksmą. Galop man tai nerūpėjo.

Dar panaršiau aplinkui. Nujaučiau. Nežinau kodėl, tačiau tiesiog jaučiau. Galiausiai kažką užčiuopiau. Širdis smarkiai suplastėjo. Kažkas plyno ir glotnaus. Oda. Ištraukiau tai į šviesą. Rūktelėjo dulkės. Sumirksėjau, kad nepatektų į akis.

Monikos užrašų kalendorius.

Prisiminiau, kaip ją įsigijo kažkokiame prašmatniame Niujorko *boutique*. Tada sakė, kad jis padės susiplanuoti jai gyvenimą. Kada tai buvo? Vargiai pamenu. Kokie aštuoni, devyni mėnesiai prieš jos žūtį. Mėginau prisiminti, kada paskutinį kartą esu jį matęs. Bergždžiai.

Suspaudžiau kalendorių tarp kojų ir įstačiau į vietą vamzdyną dengiančią lubų lentą. Pasičiupau knygelę ir nusiropščiau nuo džiovyklės. Dar galvojau pasiieškoti šviesesnės vietos, tačiau netvėriau užmesti akį. Jis buvo užsegamas užtrauktuku. Nepaisant to, kad buvo visas apdulkėjęs, atsisegė labai lengvai.

Iš jo išslydo ir ant grindų tarkštelėjo kompaktinis diskas.

Blausioje šviesoje jis mirgėjo kaip brangakmenis. Atsargiai suėmęs už kraštelių pakėliau. Nebuvo jokios etiketės. Gamintojas *Memorex*. Užrašas skelbė: „80 minučių kompaktinis diskas“.

Kas čia, velniai rautų?

Yra tik vienas būdas išsiaiškinti. Užlėkiau laiptais ir įsijungiau kompiuterį.

12 skyrius

Įleidus kompaktinį diską į diskasukį, ekrane sužibo toks užrašas:

Slaptažodis: ------
NDT
Niuvarkas

Šešių simbolių slaptažodis. Surinkau Monikos gimimo datos skaičius. Ne. Tada — Teros. Nė iš vietos. Galbūt tai mūsų vestuvių ar mano gimtadienio data? Atbeldžiau bankomato kodą. Tuščiai.

Atsilošiau kėdėje. Ką dabar daryti?

Ėmiau svarstyti, ar nepaskambinus detektyvui Ryganui. Tačiau buvo jau beveik vidurnaktis, ir net jeigu pavyktų su juo susisiekti, ką aš jam pasakyčiau? „Sveiki, rūsyje radau paslėptą kompaktinį diską, skubiai pas mane atvažiuokit". Ne. Karščiuodamasis nieko nelaimėsiu. Verčiau išlikti ramiam, kaip ir pridera racionaliam žmogui. Ramiai. Pamąstykime. Galiu paskambinti jam ir iš ryto. Nedega. Tvarka.

Tačiau aš pats kol kas neketinau pasiduoti. Prisijungiau prie interneto ir pasileidau paieškos sistemą. Ieškomo dalyko laukelyje surinkau *NDT Niuvarkas*. Spustelėjus „Ieškok!", išsiskleidė ištisas sąrašas.

„NDT — Naudingiausioji detektyvų tarnyba".

Detektyvų?

Pateikta ir nuoroda į tinklapį. Spustelėjau ją ir išniro NDT puslapis. Greitai peržvelgiau jį akimis. NDT yra „privačių detektyvų komanda", teikianti „konfidencialias paslaugas". Galima mažiau nei už šimtą dolerių internetu užsisakyti ir gauti duomenis apie norimą asmenį. Jų reklamos mirksėjo: „Patikrinkite, ar naujasis jūsų vaikinas anksčiau neteistas!" ir „Kur dabar jūsų buvusioji meilė? Gal vis dar laukia jūsų!" Ir taip toliau. Pagal pageidavimą taip pat buvo atliekami ir išsamesni konfidencialūs tyrimai. Puslapio viršuje puikavosi šūkis, kad bendrovė teikianti „visas tyrimo paslaugas".

Kam, klausiau savęs, Monikai būtų prireikę samdyti privačius detektyvus?

Pakėliau telefono ragelį ir paskambinau nemokama NDT linija. Atsiliepė automatas — nieko stebėtino, turint galvoje, kiek yra laiko, — ir aš išgirdau, kad bendrovė esanti dėkinga už mano skambutį, o kontora dirbanti nuo devynių. Na, gerai. Tada ir paskambinsiu.

Padėjau ragelį ir paspaudžiau mygtuką, išstumiantį diskasukio stalčiuką. Išniro kompaktinis diskas. Pakėliau jį už kraštelių ir apžiūrėjau, net nežinau, ko ieškodamas, turbūt dar kokių nors pėdsakų. Nieko. Pamąstykime. Ko gero, Monika bus pasamdžiusi NDT ištirti kokio nors reikalo, ir šioje kompaktinėje plokštelėje išdėstyta tai, ką ji ir norėjo sužinoti. Ne toks jau ir stulbinantis atradimas, tačiau pradžiai neblogai.

Pabandykime iš naujo. Tiesą sakant, neturiu nė menkiausio supratimo, ką Monika būtų norėjusi ištirti ir kodėl. Tačiau jeigu aš neklystu ir šis diskas tikrai Monikos, jeigu ji dėl kokios nors man nežinomos priežasties pasamdė privačius detektyvus, tai neišvengiamai turėjo jiems sumokėti už darbą.

Aš patenkintas linktelėjau. Na va, dabar kur kas geriau.

Tačiau — čia ir smilktelėjo abejonė — policija juk nuodugniai patikrino visas banko sąskaitas ir finansinius įrašus. Patikrino kiekvieną pervedimą, pirkinį VISA kortele, pinigų išėmimą iš bankomato. Kažin, ar ten kur šmėkštelėjo NDT pavadinimas? Jeigu taip, jie nutarė man nieko nesakyti. Be abejo, aš taip pat nesėdėjau rankų sudėjęs. Juk mano duktė prapuolusi, o aš išnaršiau visas finansines ataskaitas. Jose neaptikau jokio neįprasto pinigų pervedimo detektyvų agentūrai.

Ką tai galėtų reikšti?

Galbūt šis kompaktinis diskas senesnis.

Neatmestina. Nemanyčiau, kad kas nors tikrino senesnius nei pusės metų iki užpuolimo pervedimus. Galbūt ji kreipėsi į NDT dar anksčiau. Tikriausiai galėčiau patikrinti peržvelgęs senesnius popierius.

Tačiau tai vargiai įtikima.

Šitas diskas čia visai neseniai. Buvau tuo visiškai tikras. Galų gale tai jau ne taip ir svarbu — anksčiau ar vėliau. Pagrindinis klausimas vis tiek lieka neatsakytas: kam Monikai prireikė nusisamdyti

privatų detektyvą? Koks to sumauto disko slaptažodis? Kodėl ji slėpė jį užkišusi tokioje vietoje? Kaip su tuo susijusi Dina Levinski? Ir, visų svarbiausia, ar tai turi ką bendra su užpuolimu, ar yra tik penas mano protui pramankštinti?

Pažvelgiau pro langą. Gatvėje nebuvo nė gyvos dvasios. Priemiestis miegojo. Šiąnakt atsakymų turbūt nesužinosiu. Rytoj išsivešiu tėtį pasivažinėti, paskui paskambinsiu NDT ir galbūt netgi Ryganui.

Įsirangiau į lovą ir gulėjau, laukdamas, kol užmigsiu.

Pusę penkių ryto sučirškė prie Edgaro Portmano lovos stovintis telefonas. Edgaras pakirdo, miegūstas ilgai grabaliojo ragelį ir galop pakėlė.

— Ką? — sudžeržgė jis.

— Sakėte paskambinti, kai tik išsiaiškinsiu.

Edgaras pasitrynė veidą.

— Jau turi rezultatus.

— Turiu.

— Na?

— Tas pats.

Edgaras užsimerkė.

— Esi tikras?

— Preliminariais duomenimis. Jeigu reikėtų pateikti teismui, tektų patriūsti dar porą savaičių, kad galėčiau tai garantuoti. Tačiau tai būtų tik formalumas.

Edgarą krėtė drebulys. Jis padėkojo vyrui, padėjo ragelį ir pradėjo ruoštis.

13 skyrius

Kitą dieną šeštą valandą ryto išėjau iš namų ir patraukiau mūsų kvartalu. Išsiėmęs raktą, kurį turiu dar nuo koledžo laikų, atsirakinau duris ir įsmukau į savo gimtąjį namą.

Pastatas nebuvo dar labai senas, tačiau tikrai nepatektų į *House*

and Garden (nebent prie jo būtų užrašas: „Taip atrodė iki remonto“). Prieš ketverius metus pakeitėme sudilusią kiliminę dangą — melsva jos spalva jau buvo beveik visiškai išblukusi, o vietomis net prasitrynusi iki grindų, nauja — gelsva trumpais plaukeliais, kad tėčio vežimėlis lengviau riedėtų. Visa kita liko kaip ir anksčiau. Ant išblizginto kaip veidrodis stalo vis dar stovėjo porcelianiniai niekučiai iš senos kelionės po Ispaniją. Natiurmortai su smuikais ir vaisiais — nė vienas nesame nors per nago juodymą muzikalūs ar, e, vaisūs — vis dar puošia baltomis lentelėmis iškaltas sienas.

Ant židinio atbrailos išrikiuotos nuotraukos. Visada čia sustoju ir peržvelgiu tas, kuriose matyti sesuo Steisė. Net negalėčiau pasakyti, ko jose ieškau. O gal ir žinau. Ieškau kokių nors nelemtų ženklų jos veide. Šešėlių, kurie bylotų, jog ši jaunutė, gležna, klaidžiojanti moteris vieną dieną įsigis ginklą, šaus į mane ir nuskriaus mano dukterį.

— Markai?

Tai mama. Ji žinojo, kas dabar sukasi mano galvoje.

— Ateik, padėk man, gerai?

Linktelėjau ir patraukiau į galinį miegamąjį. Tėtis dabar miega pirmame aukšte, kad nereikėtų boginti jį į antrą aukštą vežimėlyje. Aprengėme jį, nors tai buvo tas pat, kas sprausti į drabužius šlapią smėlį. Tėvas kartkartėmis vis sudribdavo į kurį šoną. Mudu su mama prie to įpratę, tačiau vis tiek tenka kaip reikiant paplušėti.

Mamai pakštelėjus mane išeinant pro duris, padvelkė pažįstamu mėtinių pastilių ir cigarečių kvapeliu. Ne kartą raginau ją mesti. Ji vis pasižadėdavo, tačiau puikiai žinojau, kad to nebus. Žvilgsnis užkliuvo už gilių raukšlių išvagoto jos kaklo ir jose kone pranykstančių aukso grandinėlių. Ji pasilenkusi pabučiavo į skruostą ir tėvą, ilgokai prisispausdama prie jo lūpomis.

— Atsargiai, — tarė ji mums.

Ji taip visada sakydavo.

Mudu leidomės pasivažinėti. Nustūmiau tėčio vežimėlį pro geležinkelio stotį. Mes gyvename keleivių miestelyje. Daugiausia vyrai, tačiau taip pat ir moterys, ilgais paltais, vienoje rankoje gniauždami portfelį, kitoje — kavos puodelį, lūkuriavo išsirikiavę. Gali nuskambėti keistai, tačiau dar prieš rugsėjo vienuoliktąją jie man atrodė tikri

didvyriai. Jie darda tuo traukiniu penkias dienas per savaitę. Važiuoja į Hobokeną ir persėda į PATH liniją. Tas traukinys nugabena juos į Niujorką. Kai kurie, nukakę iki Trisdešimt trečiosios gatvės ir persėdę, vyksta į centrą. Kiti važiuoja iki finansų centro, kuris dabar jau veikia. Kas dieną jie sukaria tokį kelią, užgniaužę savo norus ir svajones dėl tų, kuriuos myli.

Jeigu imčiausi kosmetinės chirurgijos, užkalčiau gražaus pinigo. Galėtume sau leisti geriau pasirūpinti tėčiu. Tėvai galėtų persikelti gyventi į geresnį būstą, nusisamdytų slaugę visai dienai, apsigyventų labiau jų poreikius atitinkančioje vietoje. Tačiau to nedarau. Nepalengvinau jų gyvenimo, nepasirinkau praminto kelio, nes, atvirai šnekant, toks darbas man būtų nuobodus. Verčiau pasirinkau įdomesnį ir sau mielesnį darbą. Dėl tos priežasties žmonės kartais linkę manyti, kad aš didvyris, besiaukojantis dėl kitų. Tiesa tokia. Žmogus, trokštantis padėti nuskriaustiesiems? Tokie dažniausiai patys yra didžiausi savimylos. Niekas netrokšta atsisakyti savo gerovės. Dirbti kokį darbą tik tam, kad aprūpintum šeimą, netenkina mūsų. Artimuosius išlaikyti tėra antraeilis dalykas. Mes turime patirti pasitenkinimą, tegu ir šeimos gerovės sąskaita. Na, kad ir tie paltai, kuriuos dabar stebiu vangiai lipančius į Niudžersio traukinį? Jie neretai nekenčia savo darbo, tačiau vis tiek sukasi tam pačiam rate, kad pasirūpintų šeima, suteiktų geresnį gyvenimą sutuoktiniams, vaikams ir galbūt, ką gali žinoti, pasiligojusiems senstantiems tėvams.

Taigi kas iš tikrųjų nusipelno didesnės pagarbos — aš ar jie?

Mudu su tėčiu kiekvieną ketvirtadienį dardėdavome tuo pačiu keliu. Pasukdavome takeliu, juosiančiu parką už bibliotekos. Parke buvo tiesiog dygte pridygę — kaip ir turėtų būti priemiestyje — futbolo aikščių su vartais. Kiek vertingos žemės atiduota antraeiliui svetimšalių sportui? Tėvui, regis, patikdavo stebėti žaidimų aikštelėje krykštaujančius vaikus. Mes stabtelėjome ir giliai įtraukėme į krūtinę oro. Žvilgtelėjau į kairę. Risnojo keletas sveikuolių moteriškių aptemptais treningais. Tėtis sėdėjo nė nekrustelėdamas. Aš šyptelėjau. Gal tėtį čia traukia visai ne futbolas.

Jau net pamiršau, koks tėtis būdavo anksčiau. Kai bandau prisiminti tą tolimą praeitį, atmintyje švysteli tik pavienės vaizdų

nuotrupos — linksmas vyro juokas, berniukas, pakimbantis jam ant rankų ir skriejantis ratu. Viskas. Nieko daugiau. Prisimenu, kad labai jį mylėjau, ir, ko gero, to man visada pakakdavo.

Po antrojo širdies smūgio, ištikusio prieš šešiolika metų, tėtis ilgiausiai kamuojasi, kol vargais negalais ištaria kokį žodį. Vis užstringa viduryje sakinio. Praleidžia žodžius. Nepraveria burnos ištisomis valandomis, o kartais ir dienomis. Būna, kad net užmirštu, jog jis šalia. Niekas negalėtų patvirtinti, kad jis supranta, kas jam sakoma, o gal jam „klasikinė afazija", kai supranta kitų kalbą, tačiau atsakyti negali.

Tačiau vieną karštą birželio dieną gimnazijos baigiamaisiais metais jis staiga tvirtai sugriebė mane už rankos. Aš jau buvau besirengiąs traukti į vakarėlį. Prie durų lūkuriavo Lenis. Nuo tokio stipraus tėvo gniaužto net nustėrau. Pažvelgiau žemyn į jį. Jo veidas buvo baltas kaip drobė, kraujagyslės išsprogusios ant kaklo, o veidas surakintas klaikios baimės. Toks jo veidas dar ilgai mane persekiodavo per miegus. Atsisėdau šalia, jam vis dar taip pat stipriai įsikabinus į mane.

— Tėti?

— Aš suprantu, — maldaujamai pratarė jis.

Jo ranka dar labiau sugniaužė manąją.

— Prašau.

Kiekvienas žodis buvo kaip sunkus akmuo.

— Aš dar suprantu.

Jis pasakė tik tiek, tačiau daugiau ir nereikėjo. Aš išsiaiškinau jo žodžius taip: „Nors ir negaliu kalbėti ar atsiliepti, viską suprantu. Neatsiribokite nuo manęs". Kurį laiką gydytojai buvo linkę tuo tikėti. Jam sunki afazija. Vėliau ištiko antrasis širdies smūgis, ir gydytojų tikėjimas tuo, ar jis ką supranta, susvyravo. Nežinau, ar galima šiuo atveju būtų elgtis kaip Paskalio Veigeriui — jeigu pašnekovas mane supranta, turiu su juo kalbėtis, o jeigu ne, tai kokia gali būti žala, tačiau jaučiu pareigą tai daryti. Todėl nuolat su juo kalbu. Viską iškloju. Ir kaip tik dabar pasakojau apie Dinos Levinski apsilankymą („Prisimeni ją, tėti?") ir paslėptą kompaktinį diską.

Tėčio veidas buvo sustingęs, nebylus, kairioji burnos pusė piktai smuktelėjusi žemyn. Neretai pagalvodavau, koks būčiau laimingas,

jeigu jis dar kartą man ištartų: „Aš suprantu“. Neįsivaizduoju, kas blogiau: nieko nesuvokti ar aiškiai matyti, kad esi užspeistas į kampą. O gal ir įsivaizduoju.

Pasukęs į kitą mūsų takelį, naujai nutiestą riedlentininkams, išvydau buvusį uošvį. Edgaras Portmanas sėdėjo ant suoliuko kaip visada išsičiustijęs, užmetęs koją ant kojos, kelnės lygios kaip stalas, o kantas aštrus kaip skustuvas. Po tų šaudynių mudu su Edgaru stengėmės palaikyti ryšį, ko gyvai esant jo dukteriai niekada nebuvo. Kartu nusamdėme detektyvų agentūrą — Edgaras, be abejo, žinojo pačią geriausią, — bet jie taip nieko ir nepešė. Tačiau ilgainiui mudviem pasidarė sunku vaidinti artimuosius. Mus siejo tik klaikiausia mano gyvenimo diena.

Žinoma, Edgaras galėjo čia sėdėti ir visiškai atsitiktinai. Juk gyvename tame pačiame mieste. Nieko keista būtų retkarčiais su juo susidurti. Tačiau nujaučiau, kad yra ne taip. Edgaras ne iš tų, kurie sėdinėja parkuose. Jis laukia manęs.

Mudviejų žvilgsniai susidūrė, ir aš nustėrau, išvydęs jose kažkokį miglotą nerimą. Nustūmiau vežimėlį prie suoliuko. Edgaras neatitraukė žvilgsnio nuo manęs, net nežvilgtelėjo į tėvą. Tarsi būčiau stūmęs vežimėlį su pirkiniais.

— Mama sakė, kad tave čia rasiu, — prabilo Edgaras.

Sustojau per porą žingsnių nuo jo.

— Kas naujo?

— Prisėsk.

Pastačiau tėčio vežimėlį sau iš kairės. Nuleidau stabdį. Tėtis sėdėjo ir žvelgė tiesiai prieš save. Galva nusviro ant dešiniojo peties, kaip visada, kai jis pavargsta. Atsigręžiau į Edgarą. Jis nukėlė koją nuo kojos.

— Galvojau, kaip geriausia būtų tau tai pranešti, — prabilo.

Tylėjau ir laukiau, kol jis pratęs. Edgaras žvelgė kažkur į tolį.

— Edgarai?

— Mhm?

— Tiesiog imk ir pasakyk.

Jis linktelėjo, tarsi dėkodamas man už tiesumą. Edgaras visada tai vertino. Be jokių įžangų jis pranešė:

— Mane pasiekė dar vienas išpirkos reikalavimas.

Aš net atsilošiau iš netikėtumo. Net nežinau, ką tikėjausi išgirsti. Galbūt tai, kad rasta negyva Tera, tačiau tai, ką jis dabar pranešė... Netilpo galvoje. Jau ruošiausi iškvosti, kas ir kaip, kai išvydau jo rankoje krepšį. Edgaras įkišo ranką ir kažką ištraukė. Tai buvo plastikinis maišelis — toks pat, kaip ir praeitą kartą. Prisimerkiau. Edgaras ištiesė jį man. Užėmė kvapą. Sumirksėjau ir pažvelgiau į maišelį.

Plaukučiai. Viduje buvo plaukų sruogelė.

— Tai jų įrodymas, — tarė Edgaras.

Netekau amo. Tiesiog negalėjau atplėšti žvilgsnio nuo jų. Atsargiai pasidėjau maišelį ant delno.

— Jie supranta, kad mes galime tuo suabejoti, — tęsė Edgaras.

— Kas supranta?

— Pagrobėjai. Davė mums porą dienų. Skubiai atidaviau juos į laboratoriją ištirti DNR.

Žvilgtelėjau į jį, o paskui vėl į plaukelius.

— Prieš porą valandų gavome preliminarius duomenis, — tarė Edgaras. — Aišku, tyrimas nėra išsamus, tačiau tikrai svarus. Tai to paties vaiko plaukai, kaip ir atsiųstieji prieš pusantrų metų.

Jis nutilo ir nurijo seilę.

— Teros plaukai.

Girdėjau žodžius, bet tarsi negalėjau suprasti, ką jie reiškia. Kažkodėl netikėdamas papurčiau galvą.

— Gal tiesiog atsiuntė seną sruogą...

— Ne. Jie atlieka ir amžiaus tyrimus. Tai maždaug dvejų metukų amžiaus vaiko plaukai.

Aš jau ir pats tai mačiau. Šie jau nebuvo tie plonyčiai kūdikio pūkeliai. Ji jau tokių neturėtų. Jos plaukai būtų patamsėję, storesni...

Edgaras ištiesė man raštelį. Vis dar tarsi žvelgdamas pro miglą paėmiau jį. Toks pat šriftas, kaip ir gautojo prieš pusantrų metų. Ant nugarėlės perskaičiau stambiomis raidėmis užrašytą klausimą:

AR NORI DAR VIENOS PASKUTINĖS PROGOS?

Širdis ėmė smarkiai belsti. Iš kažkur toli atsklido Edgaro balsas:

— Gal reikėjo tau pranešti nieko nelaukiant, tačiau atrodė visiškas blefas. Mudu su Karsonu nutarėme be reikalo nežadinti tuščių vilčių. Turiu pažįstamų. Jie padėjo skubiai atlikti DNR tyrimus. Buvome išsaugoję plaukus ir iš senesnio siuntinio.

Jis uždėjo ranką man ant peties. Aš sėdėjau sustingęs.

— Ji gyva, Markai. Negaliu pasakyti kaip, tačiau Tera gyva.

Sėdėjau negalėdamas atplėšti akių nuo plaukelių. Tera. Jie Teros. Žvilgantys auksu. Paglosčiau juos per celofaną. Norėjau praskleisti maišelį, paliesti tai, kas priklauso mano dukrai, tačiau bijojau, kad širdis gali plyšti.

— Reikalauja dar dviejų milijonų. Raštelyje dar kartą įspėjama nesikreipti į policiją. Jie tvirtina ten turį savą žmogų. Prie siuntinio pridėtas ir mobilusis. Automobilyje turiu pinigus. Ko gero, turime dar parą. Tiek laiko buvo davę DNR tyrimams atlikti. Turi būti pasiruošęs.

Galiausiai perskaičiau raštelį. Tada pažvelgiau į vežimėlyje kiūtantį tėvą. Jis vis dar taip pat žvelgė tiesiai priešais save.

Edgaras tarė:

— Žinau, jog laikai mane turtuoliu. Tačiau taip nėra. Esu prasiskolinęs ir...

Atsigręžiau į jį. Išvydau išplėstas akis ir drebančias rankas.

— Noriu pasakyti, kad daugiau neturiu tiek grynųjų. Nesimaudau piniguose.

— Apskritai stebiuosi, kad tai darote, — tariau.

Iš sykio pamačiau, kad mano žodžiai jį užgavo. Norėjau atsiimti juos, tačiau kažkodėl to nepadariau. Mano žvilgsnis vėl nukrypo į tėvą. Jo veidas buvo vis toks pat sustingęs, tačiau atidžiau įsižiūrėjęs išvydau ašarą. Tai dar nieko nereiškė. Tėtis ir anksčiau dažniausia be jokios aiškios priežasties kartais apsiašarodavo. Todėl nesusijaudinau.

Ir tada, pats nežinau kodėl, pasekiau jo žvilgsnį. Pro stadioną, vartus, moteris, stumiančias vežimėlius, iki gatvės, esančios už kokio pusšimčio metrų. Man sugniaužė paširdžius. Ten, ant šaligatvio, susikišęs rankas į kišenes ir žvelgdamas tiesiai į mane, stoviniavo vyras languotais marškinėliais, juodais džinsais ir beisbolo kepuraite.

Negalėjau būti tikras, kad tai tas pats vyras, paėmęs išpirką. Raudonai ir juodai išmarginti marškinėliai nėra išskirtinis požymis. Be to, galbūt man tik pasirodė, kad jis šypsosi. Aš net krūptelėjau.

Edgaras tarė:

— Markai?

Aš tarsi jo negirdėjau. Pakilau, nenuleisdamas nuo jo žvilgsnio. Vyras ir toliau stovėjo nejudėdamas. Pasileidau jo link.

— Markai?

Tačiau aš buvau įsitikinęs, kad nesuklydau. Tokie dalykai įsimena visam gyvenimui. Užsimerki ir matai jį kaip gyvą. Ir tik lauki tinkamos progos. Žinau, kokių šunybių žmogui gali prikrėsti troškimai. Tačiau lėkiau tiesiai prie jo, nes apsirikti negalėjau. Tai jis.

Dar gerokai iš tolo vyras pakėlė ranką ir pamojavo man. Toliau lėkiau iš visų jėgų, tačiau jau mačiau, kad nespėsiu. Buvau tik pusiaukelėje iki jo, kai išniro baltas mikroautobusiukas. Vyras su marškinėliais man dar atidavė pagarbą ir įšoko į vidų.

Man dar nepasiekus gatvės, mikroautobusiukas jau buvo dingęs iš akių.

14 skyrius

Pasaulis ėmė žaisti su manimi. Čia priartėdavo, čia vėl mirguliuodamas švilpdavo kažkur pro šalį. Laikas lėkdavo pašėlusiu greičiu arba slinkdavo it sraigė. Tačiau tai truko neilgai. Aš griebiausi savo darbo. O operuodamas puikiai atsiribodavau nuo trukdančių dalykų. Tai darbe visada sekdavosi lengviau, negu leidžiant dienas namie. Sugebėjimas atsiriboti, viską sudėlioti į atskiras lentynėles, atidėti į šalį namie netekdavo galios. Dirbdamas galiu susidoroti su jausmų antplūdžiu ir juos pažaboti, įsprausti į konstruktyvią vagą. Namie visos mano pastangos nueidavo niekais.

Tačiau šitas sukrėtimas privertė pasikeisti. Mokėjimas atsiriboti dabar jau nebuvo tik noras, o gyvybiška būtinybė. Davęs valią jausmams, įklimpęs į abejones arba ėmęs svarstyti, kas galėjo nutikti jau pusantrų metų dingusiam vaikui, sustingčiau it stabo ištiktas. Gro-

bėjai tikriausiai ir siekė, kad aš visiškai palūžčiau, tačiau gebu puikiai atlaikyti įtampą ir nesutrikti. Privalau ir dabar nepamesti galvos. Pasaulis grįžo į savo vietas. Reikia blaiviai viską apsvarstyti.

Visų pirma šį kartą į pareigūnus nesikreipsiu.

Tačiau kiūtoti ir bejėgiškai laukti taip pat neketinu.

Kai Edgaras man įteikė krepšį su pinigais, mano galvoje jau buvo gimusi mintis.

Paskambinau Šerilei ir Leniui į namus. Niekas neatsiliepė. Užmečiau akį į laikrodį. Ketvirtis devintos ryto. Šerilės mobiliojo numerio nežinojau, tačiau ir taip pravarčiausia būtų susitikti akis į akį.

Pasukau Vilardo pradinės link ir dvidešimt penkios po aštuonių jau buvau ten. Pastačiau automobilį į mikroautobusiukų ir sportinių automobilių gretą ir išlipau. Vidurinės pastatas niekuo nesiskyrė nuo kitų tokių pat mokyklų: buvo plytinė, su betoniniais laipteliais iš galo, vienaaukštė, kažkokia beformė dėl daugybės aplipusių priestatėlių. Kai kuriuos jų mėginta priderinti, tačiau pastatytos tarp 1968-ųjų ir 1975-ųjų žėrėjo stiklais bei keistomis čerpėmis. It kokie poapokaliptiniai šiltnamiai.

Vaikai sau įprastai šurmuliavo po kiemą. Neįprasta buvo tik tai, jog pašaliais stoviniavo tėvai. Plepėjo tarpusavyje, ir sučirškus skambučiui, dar kiek palaukė norėdami įsitikinti, kad jų atžalos saugiai dingo mokyklos duryse. Negalėdavau stebėti tėvų akyse tos baimės. Tačiau kuo puikiausiai ją supratau. Nuo tos akimirkos, kai tampi tėvu, iš paskos nepaliaujamai ima sekti baimė. Aš buvau puikiausias pavyzdys, kodėl taip yra.

Kelkraštyje sustojo melsvas Šerilės automobilis. Nužingsniavau prie jo. Kai prisiartinau, ji atseginėjo Džastino saugos diržus. Berniukas kasdieniškai pabučiavo ją, laikydamas tai savaime suprantamu dalyku, ir nudūmė. Šerilė palydėjo jį žvilgsniu, tarsi būgštaudama, kad jis neišgaruotų trumpučiame takelyje iki mokyklos. Vaikai nieku gyvu nesupranta, ko taip būgštauti, ir tai savaime aišku. Net ir be tokios naštos būti vaiku ir taip gana nelengva.

— Labutis, — pasisveikino Šerilė.

Atsakiau pasisveikinimu, tada tariau:

— Norėčiau kai ką sužinoti.

— Ką?

— Rachelės telefono numerį.

Šerilė jau buvo sugrįžusi prie vairuotojo durelių.

— Šok į vidų.

— Mano automobilis štai ten.

— Pamėtėsiu tave paskui. Plaukimo užsiėmimai vėliau. Reikės nuvežti Marianą.

Tai tardama, ji paleido variklį. Įsitaisiau šalia jos. Grįžtelėjau ir nusišypsojau pamatęs Marianą. Pasibalnojusi galvą ausinėmis, ji žaibiškai maigė kažkokį žaidimą. Mestelėjusi į mane žvilgsnį, nerūpestingai mostelėjo ranka pasisveikindama. Sėdėjo dar neišdžiūvusiais plaukais. Greta jos vaikiškoje sėdynėje pūpsojo Koneris. Salonas trenkė chloru, tačiau man tas kvapas buvo savotiškai malonus. Žinojau, kad Leniui labai rūpi automobilio švara, tačiau, regis, jis vis tiek nespėja paskui vaikus. Tarpeliai tarp automobilio sėdynių buvo prikritę traškučių. Užvalkalas aplipęs įvairiausiais trupiniais. Po mano kojomis ant grindų mėtėsi visas margumynas sąsiuvinių ir piešimo albumų, apmindžiotų purvinais batais. Atsisėdau ant nedidelio kareivėlio, kokius „McDonald's" dalija kartu su maistu. Prie rankinio stabdžio gulėjo kompaktinė plokštelė, ant kurios buvo užrašyta VA ČIA TAI MUZIKA 14 su naujausiomis Britnės Spyrs ir Kristinos Agileros dainomis. Galinis langas švietė riebaluotų pirštukų atspaudais.

Vaikams žaisti žaidimų kompiuteriu būdavo leidžiama tik automobilyje, namie — jokiu būdu. Namuose jiems taip pat niekada nebūdavo leidžiama žiūrėti kokį N-14 ženklu pažymėtą filmą. Kartą paklausiau Lenio, kodėl jiedu su Šerile taip nutarė, ir išgirdau tokį jo atsakymą:

— Vaikai privalo įsisąmoninti, kad pasaulyje esti tam tikros taisyklės.

Regis, suprantu, ką jis turėjo galvoje.

Šerilė žvelgė į kelią.

— Nemėgstu kišti nosies į svetimus reikalus.

— Tačiau norėtum išgirsti, kam man jo prireikė?

— Ko gero.

— O jeigu aš tau nenorėčiau pasakoti?

— Gal, — atsiliepė ji, — geriau man ir nežinoti.

— Pasitikėk, Šerile. Man reikia jos numerio.

Ji įžiebė šviesas.

— Rachelė yra geriausia mano draugė.

— Aišku.

— Ji nelengvai atsigavo.

Šerilė dvejodama nutilo.

— Kaip ir aš.

— Būtent. Klausyk, aš tik noriu, kad tu kai ką žinotum.

— Pavyzdžiui?

Ji žvelgė į kelią abiem rankomis tvirtai gniaušdama vairą.

— Klausei Lenio, kodėl neprasitarėme, kad ji išsiskyrė.

— Taip.

Šerilė dirstelėjo į galinio vaizdo veidrodėlį, bet ne į kelią, o į dukterį. Mariana buvo įnikusi į žaidimą.

— Ji neišsiskyrė. Jos vyras mirė.

Šerilė sustojo priešais vidurinę. Mariana nusitraukė ausines ir šmurkštelėjo lauk. Nesivargino mamos pabučiuoti, tik burbtelėjo: „Iki". Šerilė nuvažiavo toliau.

— Apgailestauju, — tariau, kaip paprastai sakoma tokiais atvejais. Ir vos susilaikiau nepridūręs: „Žiū, mudu su Rachele turime kai ką bendro".

Ir tada, tarsi skaitytų mano mintis, Šerilė tarė:

— Jį nušovė.

Kelias akimirkas visu kūnu jutau tą klaikią mūsų bendrystę. Tylėjau.

— Smulkmenų nežinau, — skubiai pridūrė ji. — Jis taip pat dirbo FTB. Rachelė tarp moterų turėjo vieną aukščiausių laipsnių. Jam mirus ji palūžo. Neatsiliepia į skambučius. Užsisklendė.

Šerilė, privažiavusi prie mano automobilio, sustojo.

— Pasakoju tau, nes noriu, kad suprastum. Nuo koledžo praslinko daugybė metų. Rachelė nebėra ta mergina, kurią mylėjai prieš daugelį metų.

Pakartojau kiek galima ramesniu balsu.

— Man tiesiog reikia jos telefono numerio.

Netardama nė žodžio, Šerilė iš skydelio nuo saulės išsitraukė plunksnakotį, dantimis nutraukė dangtelį ir brūkštelėjo numerį ant popieriaus, į kurį buvo suvyniotos spurgos.

— Dėkui, — tariau aš.

Man lipant iš automobilio ji tik vos vos linktelėjo.

Aš negaišau nė akimirkos. Turėjau mobilųjį. Įsitaisiau automobilyje ir surinkau numerį. Rachelė atsiliepė nedrąsiu: „Klausau". Mano pirmieji žodžiai buvo labai paprasti.

— Man reikia tavo pagalbos.

15 skyrius

Po penkių valandų į Niuvarko stotį įlėkė Rachelės traukinys.

Negaliu atsispirti negalvojęs apie tuos senus filmus, kuriuose traukiniai išskiria mylimuosius, iš apačios virsta garai, palydovas paskutinį kartą šūkteli lipti į vidų, sušvilpia švilpukas, ir — čiukšt, čiukšt, čiukšt — ratai ima suktis. Vienas mylimųjų, pasistiebęs pro langą, mojuoja, kitas bėga peronu. Net nežinau, kodėl man prieš akis dabar iškilo toks vaizdas. Niuvarko geležinkelio stotis visai neromantiška. Traukinys atšliuožė vos girdimai sučypęs, nemačiau jokio garo.

Tačiau ant laiptelių išnirus Rachelei, širdis vis tiek smarkiau suplastėjo. Ji mūvėjo išblukusiais melsvais džinsais, buvo užsitempusi raudoną golfą. Jos kelioninis krepšys nusmuko nuo peties, todėl lipdama žemyn laikė jį iškėlusi rankoje. Akimirką stovėjau sustingęs ir žvelgiau į ją. Neseniai man sukako trisdešimt šešeri. Rachelė metais jaunesnė. Paskutinį kartą buvome drauge dvidešimt kelerių. Visą tą laiką gyvenome toli vienas nuo kito. Keista, kai apie tai pagalvoji. Jau pasakojau, kaip mes išsiskyrėme. Vis mėginu rasti atsakymą, tačiau galbūt viskas kur kas paprasčiau. Juk mes buvome dar visai vaikiščiai. O vaikai prikrečia siaubingų dalykų. Jie atmeta bet kokias nepa-

łankias aplinkybes, nemąsto plačiau. Vaikui net neateina į galvą, kad tas plastėjimas krūtinėje, kartą užniūniavęs, niekada nesiliaus.

Vis dėlto šiandien, suvokęs, jog man reikia pagalbos, visų pirma pagalvojau apie Rachelę. Ir štai ji čia.

Ji nedvejodama pasuko prie manęs.

— Kaip jautiesi?

— Puikiai.

— Jie skambino?

— Dar ne.

Ji linktelėjo ir ėmė žingsniuoti peronu. Kalbėjo labai rimtai. Tikra profesionalė.

— Papasakok apie tą DNR tyrimą.

— Tai viskas, ką žinau.

— Vadinasi, duomenys negalutiniai?

— Teismui nepavyktų pateikti kaip įrodymo, tačiau šiaip, regis, nekelia abejonių.

Rachelė persimetė krepšį nuo dešiniojo peties ant kairiojo. Paspartinau žingsnį, stengdamasis nuo jos neatsilikti.

— Teks priimti keletą nelengvų sprendimų, Markai. Ar tu pasiruošęs tam?

— Taip.

— Visų pirma, ar esi tvirtai nutaręs nesikreipti į policiją ar FTB?

— Raštelyje perspėjama, jog ir ten yra saviškis.

— Tikriausiai muilo burbulas, — tarė ji.

Mudviem nuėjus dar porą žingsnių, tariau:

— Praeitą kartą pranešiau pareigūnams.

— Tai dar nereiškia, kad pasielgei klaidingai.

— Tačiau ir ne teisingai.

Ji abejodama pakraipė galvą.

— Tiksliai negalėtum pasakyti, kaip ten iš tikrųjų nutiko. Galbūt jie pastebėjo uodegą. Gal sekė tavo namą. Tačiau labiausiai tikėtina, jog nė nemanė dukros grąžinti. Supranti?

— Taip.

— Tačiau vis tiek šį sykį nori veikti be jų pagalbos?

— Todėl tau ir paskambinau.

Ji linktelėjo ir pagaliau sustojo, laukdama mano nurodymo, kur pasukti. Mostelėjau į dešinę. Ji vėl ėmė žingsniuoti.

— Dar kai kas, — prabilo ji.

— Kas?

— Šį kartą negalime jiems leisti mūsų šokdinti. Privalome pareikalauti įrodymų, kad Tera gyva.

— Jie sakys, kad plaukai tai įrodo.

— O mes atremsime, kad tyrimai negalutiniai.

— Manai, jie užkibs?

— Nežinau. Gal ir ne.

Ji toliau žingsniavo, aukštai iškėlusi smakrą.

— Tačiau tai ir turėjau galvoje, kalbėdama apie nelengvus sprendimus. Pavyzdžiui, tas vyrukas flaneliniais marškiniais parke — aiškus bandymas išmušti tave iš pusiausvyros. Jie siekia įbauginti ir palaužti, kad ir šį kartą aklai vykdytum jų paliepimus. Tera tavo duktė. Jeigu nori tik dar kartą įteikti jiems pinigus — tavo reikalas. Aš nepatarčiau. Praeitą kartą nukūrė. Kas imtųsi tvirtinti, jog ir šįkart taip neatsitiks?

Įėjome į požeminį garažą. Ištiesiau prižiūrėtojui savo bilietą.

— Ką siūlai? — pasiteiravau.

— Porą dalykų. Visų pirma, turime reikalauti apsikeitimo. Negali sutikti: „Štai pinigai, lauksim jūsų skambučio“. Atiduos tavo dukterį, tada gaus išpirką.

— O jeigu jie nesutiks?

Ji susikaupusi pažvelgė į mane.

— Nelengvi sprendimai. Supranti?

Aš linktelėjau.

— Reikės priemonių, kad galėtume visada palaikyti ryšį. Taip pat įtaisysiu mini kamerą, ir jeigu pavyks, užfiksuosime tą vyruką. Neturime daugiau žmonių, tačiau ir taip galime kai ką nuveikti.

— O jeigu jie pastebės?

— O jeigu jie vėl paspruks? — atrėmė ji. — Bet kuriuo atveju rizikuojame. Stengiuosi pasimokyti iš pirmojo karto. Neturime jokių garantijų. Paprasčiausiai noriu pagerinti mūsų kortas.

Privažiavo mano automobilis. Mes sulipome į vidų ir įsukome į Makarterio greitkelį. Rachelė staiga nutilo ir dabar sėdėjo tylėdama. Tarsi nė nebūtų tų prabėgusių metų. Buvo man tokia pažįstama.

— Kas dar? — tariau.

— Nieko.

— Rachele.

Ji nusigrįžo į langą.

— Turėtum žinoti dar kai ką.

Laukiau, ką ji pasakys.

— Skambinau Šerilei, — tarė ji. — Žinau, kad ji tau daugmaž viską papasakojo. Tačiau suprask, kad aš jau nedirbu FTB.

— Taip.

— Ne viską galiu.

— Suprantu.

Ji atsilošė sėdynėje. Vis tokia pati.

— Dar kas nors?

— Reikia pažvelgti tiesai į akis, Markai.

Sustojome priešais raudoną šviesoforo signalą. Atsisukau ir pirmą kartą įsižiūrėjau — kaip reikiant įsižiūrėjau į ją. Tos pačios rudos akys, švytinčios auksiniais dryželiais. Žinau, kad jai teko daug išgyventi, tačiau akyse to nebuvo matyti.

— Tikimybė, kad Tera gyva, mažutėlė, — tarė ji.

— Tačiau DNR tyrimas, — bandžiau užginčyti aš.

— Imsimės jo vėliau.

— Imsimės?

— Vėliau, — dar kartą pakartojo ji.

— Ką tu nori pasakyti? Tie patys plaukai. Edgaras tvirtino, jog galutiniai tyrimai tik formalumas.

— Vėliau, — kietai pakartojo ji. — Dabar galime manyti, kad ji gyva. Surengsime išpirkos perdavimą manydami, kad jie turi gyvą ir sveiką vaiką. Tačiau kartu norėčiau, jog turėtum galvoje, kad tai gali būti ir apgaulė.

— Kas tave verčia taip manyti?

— Tai nesvarbu.

— Ir dar kaip svarbu. Nejaugi nori pasakyti, kad jie suklastojo DNR tyrimą?

— Abejoju.

Kiek patylėjusi pridūrė:

— Tačiau tokia galimybė yra.

— Kaip? Juk abi plaukų sruogos tokios pačios.

— Plaukai to paties vaiko?

— Taip.

— Tačiau, — tarė ji, — iš kur žinai, kad pirmoji sruoga — ta, atsiųsta prieš pusantrų metų — Teros?

Jos žodžių prasmė mane pasiekė ne iš karto.

— Ar ištyrėte tuos plaukus, ar DNR atitinka tavo?

— O kam?

— Vadinasi, pagrobėjai tau galėjo ramiausiai atsiųsti kito vaiko plaukų sruogą.

Pasijutau visiškai išmuštas iš vėžių.

— Tačiau ten buvo ir jos drabužių skiautė, — tariau. — Rožinė su juodais pingvinais. Kaip tai paaiškinsi?

— Juk parduotuvėje tokie šliaužtinukai buvo ne vieninteliai? Klausyk, aš dar negaliu pasakyti, kaip kas vyko, todėl verčiau nespėliokime. Susitelkime, ko galime imtis dabar.

Atsilošiau. Abu nutilome. Ėmiau abejoti, ar teisingai pasielgiau, kad pasikviečiau ją į pagalbą. Mus vis dar siejo praeitis. Tačiau jau artinosi vakaras, ir aš pajutau, kad turiu ja pasikliauti. Privalau išlaikyti blaivią galvą, neduoti valios jausmams.

— Tik noriu susigrąžinti dukrelę, — tariau.

Rachelė linktelėjo, pravėrė burną, norėdama kažką pasakyti, bet vėl susičiaupė. Kaip tik tada sučirškė pagrobėjų mobilusis.

16 skyrius

Lidija labai mėgdavo žiūrinėti senas nuotraukas.

Ji pati nebūtų galėjusi pasakyti, kodėl tai darydavo. Jos negalėjo

priminti ko nors ypač malonaus ir nedvelkė nostalgija. Džošas niekada nesidairydavo atgal. Dėl jam nesuprantamų priežasčių Lidija tai vis darydavo.

Štai toje nuotraukoje Lidijai aštuoneri. Juodos ir baltos spalvos reklaminis kadras iš visų pamėgtos situacijų komedijos *Šeimos juokeliai*. Serialas tęsėsi septynerius metus, Lidija jame filmavosi nuo septynerių iki pat tryliktojo gimtadienio. *Šeimos juokeliuose* sensteléjęs filmų gražuolis Klaivas Vilkinsas vaidino našlį tėvą, turintį tris mielus vaikus: dvynukus Todą bei Rodą, kuriems, pradėjus filmuoti serialą, buvo po vienuolika, ir žavingąją mažąją sesutę fėją, sąmojingai pavadintą Pokštuke. Ją vaidino nenuorama Larisa Dein. Serialas turėjo didžiulį pasisekimą, o per vieną televizijos kanalą buvo kartojamas ir dabar.

Retkarčiais laida *Tikros Holivudo istorijos* primena ir *Šeimos juokelių* aktorius. Klaivas Vilkinsas mirė nuo kasos vėžio praėjus dvejiems metams po serialo pabaigos. Pasakotojas dar būtinai priduria, kad Klaivas filmavimo aikštelėje „buvęs visiems kaip tėvas", kas, Lidijos liudijimu, buvo miglos pūtimas į akis. Vyriokas mėgdavo išlenkti burnelę ir visada trenkte trenkdavo rūkalais. Kai prieš kameras tekdavo su juo apsikabinti, tekdavo pasitelkti visus savo aktorinius sugebėjimus, kad neimtum žiaukčioti iš pasišlykštėjimo.

Džeradas ir Stenas Frenkai, tikri dvyniai, vaidinę Todą ir Rodą, serialui pasibaigus, mėgino pradėti muzikinę karjerą. Jiedu *Šeimos juokeliuose* buvo subūrę stiprią garažo grupę, dainavusią kitų parašytas dainas, pritariant kitų įgrotai muzikai, tokiais baisiais balsais, kad net Džeradas ir Stenas, kurie turbūt nebūtų pataikę išdainuoti nė vienos natos, ėmė tikėti esantys tikri muzikantai. Dvyniams dabar jau beveik keturiasdešimt, abu gerokai praretėjusiais pakaušiais ir, nors tvirtina esą „pavargę nuo šlovės", progos vėl sužibėti jau tikrai nesulauks.

Tačiau labiausiai smalsumą žadino ir daugiausia kalbų kėlė žavingosios fėjos, vardu Pokštukė, Larisos Dein, likimas. Žinoma tik tiek, kad paskutiniaisiais serialo filmavimo metais jos tėvai išsiskyrė ir puolė draskytis dėl jos uždirbtų pinigų. Jos tėvas galiausiai išsitaškė smegenis pistoletu. Motina antrą kartą ištekėjo už apsimetėlio

aktoriaus, kuris vėliau išgaravo su visais pinigais. Kaip ir daugumos vaikų aktorių, Larisos Dein šlovė greitai išblėso. Sklandė gandai apie palaidą jos gyvenimą, kvaišalus, tačiau niekas dar nebuvo spėjęs pajusti nostalgijos serialui, todėl niekam tai labiau nerūpėjo. Būdama vos penkiolikos, ji padaugino kvaišalų ir vos nenukeliavo į aną pasaulį. Pakliuvo į kažkokią sanatoriją ir daugiau apie ją niekas nieko negirdėjo. Daugelis buvo linkę manyti, kad ji mirė antrą kartą padauginusi kvaišalų.

Tačiau, be abejo, buvo ne taip.

Džošas tarė:

— Skambinsi, Lidija?

Ji atsiliepė ne iš karto. Paėmė į rankas kitą *Šeimos juokelių* nuotrauką, šį kartą penktojo sezono, 112-osios serijos. Mažosios Pokštukės ranka sugipsuota. Todas nori ant gipso nupiešti gitarą. Tėtis nelabai tam pritaria. Todas prieštarauja: „Tėti, pažadu, kad tik nupiešiu, bet negrosiu!" Užkulisiuose pasigirsta juokas. Mažoji Larisa tada nesuprato to juokelio. Ir dabar suaugusi Lidija jo nesupranta. Tačiau puikiai pamena, kaip tądien susilaužė ranką. Vaikams nuolat nutinka panašių dalykų. Ji išdykavo ir paslydo ant laiptų. Siaubingai diegė, tačiau būtinai reikėjo įrašyti seriją. Todėl kompanijos gydytojas sušvirkštė jai velniažin ko, o du samdyti rašeivos pritaikė sugipsuotą ranką prie scenarijaus. Filmavimosi aikštelę ji tądien matė kaip pro miglą.

Tačiau prilaikykite ašaras, ponai.

Lidija skaitė Denio Pertridžo atsiminimų knygą. Girdėjo Viliso verkšlenimą per laidą *Kitoks požiūris*. Prisiklausė apie vaikų aktorių dalią, jų seksualinį išnaudojimą, pasisavinamus pinigus, nesibaigiančias darbo valandas. Stebėjo tam skirtas pokalbių laidas, girdėjo įvairių nusiskundimų ir matė, kaip kolegos spaudžia krokodilo ašaras, — jų nenuoširdumas vertė vemt.

Tiesa kiek kitokia. Ne, jos niekas neišnaudojo, nors kai Lidija dar buvo visai jaunutė, naivi ir tikėjo, kad jai gali pagelbėti psichiatras, jis vis kartodavo, kad Lidija tikriausiai bus pamiršusi tai, kaip ją vertęs atsiduoti vienas iš prodiuserių. Nereikia kaltinti tėvų aplaidumu dėl to, kas nutinka mažosioms žvaigždutėms. Arba, atvirkščiai,

darius spaudimą. Visų baisiausia ne tai, jog neturi draugų, ne darbas iki išnaktų, ne vienišiaus gyvenimas ir ne įkyruoliai studijos asistentai. Nieko panašaus.

Paprasčiausiai sunkiausia pakelti tai, kad šlovė vieną dieną išblėsta.

Taip. Visa kita tik išsisukinėjimai, nes niekas nenori sau prisipažinti esąs toks tuščiagarbis. Lidija filmavosi seriale nuo šešerių. Iš ligtolinio savo gyvenimo beveik nieko neprisiminė. Taigi ji visą laiką buvo žvaigždė. Žvaigždės ypatingos. Išskirtinės. Beveik dieviški padarai. Lidijai atrodė, kad ji tokia visą gyvenimą. Visi kalame savo vaikams, kad jie ypatingi, tačiau Lidija tuo gyveno. Kiekvienas aplinkui laikė ją žavingiausia būtybe. Nuostabia dukterimi, meilia, švelnia ir gerokai išdykusia. Žmonės žvelgdavo į ją su keistu ilgesiu. Norėjo prieiti arčiau, daugiau sužinoti apie jos gyvenimą, būti šalia, paliesti mantijos kraštelį.

Ir staiga vieną dieną viskas dingo.

Prie šlovės įprantama greičiau nei prie kvaišalų. Netekę šlovės suaugusieji — pavyzdžiui, suspindusios vienu kūriniu ir tuojau pat vėl užgesusios žvaigždės — dažniausiai puola į depresiją, nors apsimeta, jog tai jiems nė motais. Jie nenori pripažinti tiesos. Visas tolesnis jų gyvenimas virsta grynu melu, nes jie karštligiškai trokšta patirti dar nors kiek pačio stipriausio kvaišalo — šlovės.

Jiems vos spėjus gurkštelėti lašelį tos dieviškos ambrozijos, ją kažkas nugriebia iš panosės. Tačiau mažai žvaigždutei ta ambrozija — kaip motinos pienas kūdikiui. Jie kitokio skonio nepažįsta. Jie nesupranta, kad tai tik trumpa palaimos akimirka, kuri netruks pranykti. Vaikui to neišaiškinsi. Neparuoši jo tam, kas neišvengiama. Lidija buvo įpratusi, kad prieš ją keliaklupsčiaujama. Ir staiga, beveik akimirksniu, ji pirmą kartą savo gyvenime pasijuto atsidūrusi šešėlyje.

Tada ir nusirito žemyn.

Lidija dabar visa tai matė kaip ant delno. Ją iš tos balos ištraukė Džošas. Privertė mesti visiems laikams. Ji žalojo save, valkiojosi, be paliovos šniaukė ir badėsi. Ne tam, kad pabėgtų nuo tikrovės. Kad išsilietų, ką nors suniokotų ar kankintų. Reabilitacijos klinikoje po

vieno klaikaus ir kruvino priepuolio jai dingtelėjo, jog klysta šitaip kankindama save. Šlovė išaukština. Kiti lieka kažkur apačioje. Tai kurių galų skaudinti save, jei iš tiesų turi būti viršūnėje? Kodėl, užuot tai darius, nenukreipti pykčio į apgailėtinus miniažmogius, kurie anksčiau garbino, suteikė tokį svaiginantį galios pojūtį, o paskui nusigręžė. Kam žaloti aukštesnę rūšį, tą, kuri nusipelno būti kitų garbinama?

— Lidija?

— Hmm.

— Manau, jau laikas paskambinti.

Ji atsigręžė į Džošą. Jiedu susitiko psichiatrinėje, ir jų kenčiančios sielos iš pirmo žvilgsnio pasijuto esančios be galo artimos. Džošas Lidiją išgelbėjo, kai du sanitarai jau taikėsi ją užgulti. Tada jis tik nustūmė juos šalin. Sanitarai prigrasė tylėti ir jiedu pasižadėjo niekam apie tai neprasitarti. Tačiau Džošas tik laukė tinkamos progos. Praslinkus dviem savaitėms, jis vieną tų stuobrių partrenkė vogtu automobiliu. Tam tysant ant žemės, Džošas atsigręžė ir taikydamas ratą į kaklą numynė akceleratorių. Po mėnesio kitą sanitarą — vyresnįjį — rado namuose. Keturi jo rankos pirštai buvo nuplėšti. Ne nukirsti ar nupjauti, bet nusukti. Medicinos ekspertizė nustatė tai iš sukamųjų plyšimų. Jie buvo tol sukami, kol galiausiai sausgyslės ir kaulai nutrūko. Lidija vieną pirštą dar ir dabar laiko kažkur rūsyje.

Prieš dešimtmetį jiedu paspruko iš ligoninės ir pasikeitė vardus bei pavardes. Taip pat ir išvaizdą. Pradėjo gyvenimą iš naujo, du žaizdoti keršto angelai, pakilę aukščiau virš žmonių skruzdėlyno. Ji daugiau nieko nežalodavo. O jeigu ir žalodavo, tai tik dėl svarbios priežasties.

Jiedu turėjo tris būstus. Džošas tariamai gyveno Bronkse. Ji buvo išsinuomojusi butą Kvynse. Nurodydavo savo darbovietes ir darbo telefonus. Žinoma, visa tai buvo tik priedanga. Galima sakyti, kontoros. Jiedu slėpė turintys ką nors bendra, esą pažįstami, pora. Lidija svetima pavarde įsigijo šį šviesų geltonai dažytą namą prieš ketverius metus. Du miegamieji, vonia ir dar tualetas. Virtuvė, kur dabar įsitaisęs ir sėdėjo Džošas, buvo erdvi ir jauki. Namas stovėjo ežero pakrantėje, šiauriniame Moriso apygardos gale, Niudžersio valstijoje. Rami vietelė. Nuostabūs saulėlydžiai.

Lidija niekaip negalėjo atplėšti akių nuo Fėjos Pokštukės. Ji vis mėgino prisiminti, kokia tada buvo. Bet niekas neatėjo į galvą. Džošas atsistojo jai už nugaros ir kaip visada kantriai laukė. Daugelis juodu pavadintų tiesiog šaltakraujais žudikais.

Tai, dingtelėjo Lidijai, būtų lygiai tokia pati netiesa, dar vienas Holivudo muilo burbulas. Kaip ir Fėjos Pokštukės spindesys. Niekas nesiverčia tokiais darbeliais vien dėl pinigų. Esti ir lengvesnių būdų pelnytis duoną. Gali veikti šaltai, kaip tikras profesionalas. Netgi gali save įtikinti, jog tai toks pat darbas kaip ir kiti, tačiau būdamas visiškai sąžiningas sau, turėtum pripažinti, jog vaikštai anapus blogio ribos tik todėl, kad tai smagu. Lidija tai kuo aiškiausiai suprato. Kankinti ką nors, žudyti, aptemdyti kito gyvenimą arba jį visiškai nuskandinti tamsoje... Ne, jai to nereikia. Ji to netrokšta taip kaip šlovės. Tačiau, be abejo, nepaneigsi tos maloniai krestelinčios ir saldžiai kutenančios įtampos, apmalšinančios nešiojamą nuoskaudą.

— Lidija?

— Jau skambinu, meškuti.

Ji pakėlė mobilųjį vogta kortele ir balso keitiklį. Atsigręžė ir pažvelgė į Džošą. Jo veidas buvo baisus, bet ne jai. Džošas pritariamai linktelėjo. Ji įjungė balso keitiklį ir surinko numerį.

Ragelyje išgirdusi Marko Zaidmano balsą, ji tarė:

— Pabandom dar kartą?

17 skyrius

Prieš man atsiliepiant, Rachelė uždėjo ranką ant manosios.

— Tai derybos, — tarė ji. — Jie gąsdins tave ir baugins. Privalai jiems nepasiduoti. Jeigu jie iš tikrųjų ketina ją paleisti, noriai tarsis.

Aš nurijau seilę ir nuspaudžiau sujungimo mygtuką. Pasakiau: „Klausau".

— Pabandom dar kartą?

Tas pats dirbtinio balso gausmas. Kraujas sutvinksėjo gyslose. Užsimerkiau ir atsakiau:

— Ne.

— Atsiprašau?

— Noriu įrodymų, kad Tera gyva.

— Juk gavote plaukų sruogą, ar ne?

— Taip.

— Ir?

Dirstelėjau į Rachelę. Ji padrąsinamai linktelėjo.

— Galutinių išvadų dar nėra.

— Puiku, — atsiliepė balsas. — Tada galime ir baigti pokalbį.

— Luktelėkit, — tariau.

— Taip?

— Praeitą kartą pabėgote.

— Tikrai taip.

— Kas galėtų užtikrinti, jog tai nepasikartos ir šįkart?

— Ar dabar kreipeisi į policiją?

— Ne.

— Tada neturėtum nerimauti. Dabar padarysi štai ką.

— Taip nieko nebus, — tariau.

— Ką?

Visas mano kūnas ėmė virpėti.

— Šįkart apsikeisime. Nematysite pinigų, kol negrąžinsite dukters.

— Tu negali kelti jokių sąlygų.

— Kai atgausiu dukterį, — lėtai, pabrėždamas kiekvieną žodį, ištariau aš, — atiduosiu jums pinigus.

— Taip nieko nebus.

— Bus, — atrėmiau, stengdamasis, kad balsas skambėtų kiek įmanoma tvirčiau. — Viską pabaigsim dabar. Visiškai nenoriu, kad vėl paspruktumėte ir vėliau vėl pareikalautumėte išpirkos. Apsikeičiam ir viskas.

— Daktare Zaidmanai?

— Klausau.

— Labai atidžiai manęs paklausykite.

Stojo ilga tyla ir mano galva tiesiog ūžė nuo įtampos.

— Jeigu dabar padėsiu ragelį, kitą kartą paskambinsiu vėl po pusantrų metų.

Aš užsimerkęs laukiau.

— Susimąstykite apie galimus padarinius. Argi nenorite žinoti, kur jūsų duktė tą laiką gyveno? Kaip ji dabar atrodo? Jeigu padėsiu ragelį, nieko nesužinosite dar pusantrų metų.

Krūtinę tarsi kas švinu būtų prislėgęs. Užėmė kvapą. Pažvelgiau į Rachelę. Ji tvirtai žvelgė į mane, žvilgsniu ragindama nepasiduoti.

— Kiek jai tada bus metų, daktare Zaidmanai? Turiu galvoje, jeigu paliksime ją gyvą.

— Tik nereikia.

— Ar įdėmiai klausotės?

Stipriai užsimerkiau.

— Paprasčiausiai turiu būti visiškai tuo tikras.

— Mes atsiuntėme jums sruogą.

— Aš pristatysiu pinigus. Jūs — mano dukterį. Kai ją pamatysiu savo akimis, gausite pinigus.

— Tai dabar imsite nurodinėti sandėrio sąlygas, daktare Zaidmanai?

Dirbtinis balsas juokingai spygtelėjo.

— Man nerūpi, kas jūs, — atsiliepiau. — Nei kodėl tai padarėte. Tenoriu susigrąžinti dukterį.

— Tada perduosi pinigus taip, kaip tau nurodysiu.

— Ne, — atsakiau. — Kol nebūsiu garantuotas — ne.

— Daktare Zaidmanai?

— Taip.

— Iki pasimatymo.

Ir telefonas išsijungė.

18 skyrius

Blaivią galvą ne taip paprasta išlaikyti. Maniškė visiškai susisuko.

Ne, aš nepuoliau rėkti. Kaip tik priešingai. Tapau neįtikėtinai ramus. Atitraukiau telefoną nuo ausies ir pažvelgiau į jį tarsi pirmą kartą matydamas.

— Markai?

Pažvelgiau į Rachelę.

— Jie padėjo ragelį.

— Dar paskambins, — tarė ji.

Papurčiau galvą.

— Sakė, kad tik po pusantrų metų.

Rachelė įdėmiai žvelgė į mane.

— Markai?

— Taip.

— Paklausyk manęs.

Aš laukiau, ką ji pasakys.

— Elgeisi taip, kaip ir reikėjo.

— Dėkoju už įvertinimą. Tik nuo to man nė kiek ne geriau.

— Esu susidūrusi su tokiais dalykais. Jeigu Tera gyva ir jie iš tiesų pasiruošę ją grąžinti, tikrai sutiks su tavo reikalavimu. Vienintelė priežastis, dėl kurios jie nenorėtų apsikeisti, gali būti ta, jog jie nenori arba tiesiog negali to padaryti.

Negali. Pro sumaištį mano galvoje blykstelėjus blaivaus mąstymo spinduliui, sugebėjau tai suprasti. Liepiau sau neužmiršti savo pastangų nepainioti jausmų ir proto. Atskirti juos.

— Tai ką darysime dabar?

— Pasirengsime, kaip ir esame numatę. Atsivežiau pakankamai įrangos. Apkaišiosime tave mikrofonais ir kameromis. Jeigu jie vėl paskambins, būsime pasirengę.

Aš tylėdamas linktelėjau.

— Gerai.

— O gal tuo pačiu įmanoma dar ką nors sugalvoti. Ar gali ką nors pasakyti apie tą balsą? Gal išgirdai ką nors naujo apie vyrą flaneliniais marškiniais, mikroautobusiuką, bet ką?

— Deja, — atsiliepiau.

— Telefonu minėjai rūsyje radęs CD.

— Taip.

Glaustai išdėsčiau istoriją apie kompaktinį diską ir pasirodantį užrašą NDT. Ji išsitraukė užrašų knygelę ir brūkštelėjo keletą pastabų.

— Ar dabar turi tą diską?

— Ne.

— Nesvarbu, — tarė ji. — Dabar kaip tik esame Niuvarke. Galime užsukti į tą NDT ir pamėginti ką nors išpešti.

19 skyrius

Lidija iškėlė rankoje savo „Sig-Sauer P226“.

— Man tai visiškai nepatinka, — tarė ji.

— Tu pasielgei teisingai, — atsiliepė Džošas. — Tuo ir baigsiu. Viskas.

Ji spoksojo į ginklą. Nenumaldomai knietėjo nuspausti gaiduką.

— Lidija?

— Girdžiu, girdžiu.

— Mes tuo užsiėmėme, nes darbelis buvo paprastas kaip dukart du.

— Dukart du?

— Taip. Manėme, kad tai bus lengvi pinigai.

— Krūvos pinigų.

— Tikrai taip, — tarė jis.

— Negalime taip visko imti ir palikti.

Džošas pastebėjo, kad jos akys sudrėko. Tai ne vien pinigai. Jis tą puikiai žinojo.

— Jis ir taip jau gerokai pakankintas, — tarė jis.

— Žinau.

— Tik pagalvok, ką tu jam pasakei, — tęsė Džošas. — Nesulaukęs mūsų skambučio, jis visą likusį gyvenimą kamuosis, suks galvą, kaltins save.

Ji nusišypsojo.

— Bandai mane įkaitinti?

Ji kaip katytė susirangė Džošui ant kelių. Jis apglėbė ją galingomis savo letenomis, ir Lidija trumpam nurimo. Jautėsi saugi ir rami. Užsimerkė. Dievino šį jausmą. Ir puikiai žinojo, kaip ir jis, kad tas jausmas tučtuojau praeis. Kad niekada nebus gana.

— Džošai?
— Taip.
— Noriu tų pinigų.
— Žinau, kad nori.
— Be to, geriausia būtų pribaigti ir jį.
Džošas prisitraukė ją arčiau.
— Tada taip ir padarysime.

20 skyrius

Net nežinau, ką tikėjausi išvysti traukdamas į Naudingiausiosios detektyvų tarnybos kontorą. Tikriausiai kokį nušiurusį pastatą aptrupėjusiomis plytomis. Savaime suprantama, be lifto. Kokią apkūnią sekretorę nelygiai dažytais plaukais.

Tačiau nieko panašaus Naudingiausiosios detektyvų tarnybos kontoroje neišvydau. Stiklinis šviesus pastatas buvo perstatytas pagal Niuvarko „pastatų atnaujinimo programą". Vis girdžiu postringavimus apie atgimstantį Niuvarką, tačiau man toks įspūdis nesusidarė. Be abejo, yra keletas itin prabangiai įrengtų kontorų — tokių kaip ši — ir nuostabus menų centras, iškilęs patogioje vietoje, kad tiems, kurie išgali jį lankyti (kitais žodžiais tariant, tiems, kurie gyvena ne Niuvarke), nereikėtų belstis iki jo per visą miestą. Tačiau šie dailūs pastatai yra tik gėlytės, apsuptos piktžolių, žvaigždutės, spingsinčios tamsiame skliaute. Iš esmės jos nieko nekeičia. Sterilus jų grožis nieką tepagražina aplinką.

Išlipome iš lifto. Rankose vis dar laikiau krepšį su dviem milijonais dolerių. Už stiklinės pertvaros prie stalo aukšta atbraila sėdėjo trys sekretorės su ausinėmis. Į audiofoną, įtaisytą prie durų, pasakėme savo pavardes. Rachelė išsitraukė savo pažymėjimą, liudijantį, kad ji yra buvusi FTB agentė. Spyna suzvimbusi atsišovė.

Rachelė paspaudė rankeną ir žengė į vidų. Sekiau jai iš paskos. Abejingai, bet užtikrintai. Mano siaubas — jie išjungė telefoną — buvo toks nenusakomas, kad, užuot sustingęs, keistai susikaupiau.

Galiu palyginti šią būseną su ta, kada operuoju. Įeinu į koridorių, peržengiu slenkstį ir visas pasaulis tarsi lieka man už nugaros. Kartą turėjau vieną pacientą, šešiametį bernaitį, kuriam darėme paprasčiausią įskilusio gomurinio skliauto operaciją. Operuojant staiga dingo visi gyvybės požymiai. Sustojo širdis. Aš likau ramus. Susitelkiau panašiai kaip ir šį kartą. Berniukas išsikapstė.

Vis dar demonstruodama savo pažymėjimą, Rachelė paaiškino, kad mes norime pasimatyti su vyriausiuoju. Sekretorė nusišypsojo ir palinksėjo mums taip, kaip linksi žmonės, visai nesiklausantys, kas jiems sakoma. Ausinių taip ir nenusiėmė. Prieš mus išdygo kita moteriškė. Ji koridoriumi mus nuvedė į atskirą kabinetą.

Kurį laiką nesusigaudžiau, ar prieš mus sėdi vyras, ar moteris. Bronzinėje lentelėje ant stalo buvo parašyta „Konradas Dorfmanas". Vadinasi, vyras. Jis teatrališkai atsistojo. Laibas kaip žagaras, įsmauktu ties liemeniu kostiumu. Švarkas platėjo žemyn kaip suknelė. Buvo plonais it pianisto pirštais, suglostytais plaukais, lygutėliu blizgančiu manekenės veidu.

— Prašom, — prabilo jis dirbtinokai pagarbiai. — Konradas Dorfmanas. NDT viceprezidentas.

Paspaudėme vieni kitiems rankas. Jis ilgokai laikė mūsiškes, ant viršaus dar uždėjęs laisvąją ranką ir įdėmiai žvelgdamas į akis. Pakvietė sėstis. Įsitaisėme. Pasiteiravo, ar nenorėtume po puodelį arbatos. Rachelė už mus abu atsakė, kad mielai išgersime.

Dar kelias minutes keitėmės mandagumo frazėmis. Konradas paklausė Rachelės apie jos darbą FTB. Rachelė kažką miglotai atsakinėjo. Ji neva tyčiom užsiminė taip pat dirbusi privačia detektyve, todėl esanti jo kolegė, verta profesinio solidarumo. Aš nepratariau nė žodžio, leisdamas kalbėti jai. Kažkas pasibeldė į duris. Jos prasivėrė, ir moteris, atlydėjusi mus čia, įstūmė į vidų blizgantį staleli. Konradas ėmėsi pilstyti arbatą. Rachelė nutarė griebti jautį už ragų.

— Tikėjomės, kad jūs mums padėsite, — tarė ji. — Daktaro Zaidmano žmona buvo jūsų klientė.

Konradas Dorfmanas nepakėlė akių nuo pilamos arbatos. Naudojosi tuo šiais laikais visuotinai paplitusiu indu su įstatomu koštuvėliu. Nupurtė keletą prilipusių lapelių ir toliau lėtai pilstė.

— Jūs, vyručiai, davėte jai tokį CD su slaptažodžiu. Norime sužinoti, kas ten.

Konradas padavė arbatos puodelį pirma Rachelei, paskui — man. Atsilošė kėdėje ir gurkštelėjo.

— Apgailestauju, — prabilo jis. — Niekuo negaliu padėti. Slaptažodį pasirenka pats klientas.

— Klientė mirusi.

Konradas Dorfmanas nė nemirktelėjo.

— Tai nieko nekeičia.

— Artimiausias giminaitis — jos vyras. Diskas dabar priklauso jam.

— Man sunku pasakyti, — mestelėjo Konradas. — Aš ne teisininkas. Tačiau mes tokių dalykų netvarkome. Jau minėjau, kad slaptažodį susigalvoja klientas. Gal tai ir mūsų diskas — kol kas negaliu to nei patvirtinti, nei paneigti, tačiau mes tikrai nežinome slaptažodžio skaičių ar raidžių.

Rachelė dar kiek palaukė. Ji žvelgė tiesiai į Konradą Dorfmaną. Jis taip pat žvelgė jai į akis, tačiau neišlaikęs nuleido žvilgsnį. Paėmė savo puodelį ir dar kartą gurkštelėjo.

— Gal iš pradžių galėtume sužinoti, dėl ko ji į jus kreipėsi?

— Nemanau, kad tai įmanoma be teismo orderio.

— Juk galima ir kitaip sužinoti, — tarė ji, — kas yra tame diske.

— Atsiprašau?

— Kiekviena bendrovė tai gali, — tęsė Rachelė. — Duomenys niekada nėra visiškai slapti. Jūsų tarnyba programoje įrašo savo slaptažodį, kad vėliau patys galėtumėte sužinoti, kas yra tame diske.

— Nesuprantu, apie ką kalbate.

— Aš buvau FTB agentė, misteri Dorfmanai.

— Ir ką?

— Ir žinau, kaip viskas vyksta. Nelaikykite manęs neišmanėle.

— Jokiu būdu, misis Mils. Paprasčiausiai niekuo negaliu padėti.

Dirstelėjau į Rachelę. Ji kažką įtemptai svarstė.

— Aš vis dar turiu bičiulių, misteri Dorfmanai. Ministerijoje. Galime pasidomėti jumis. Pašniukštinėti čia aplinkui. FTB nelabai prie širdies privatūs tyrėjai. Pats žinote. Nenoriu sukelti jokių rūpesčių. Tiesiog noriu pažiūrėti, kas tame diske.

Dorfmanas pastatė savo puodelį. Ėmė barbenti pirštais. Pasigirdo beldimas į duris, ir jose vėl išdygo ta pati moteris. Ji pamojo Konradui Dorfmanui ateiti. Jis taip pat teatrališkai kaip ir pirma atsistojo ir bemaž peršoko kabinetą iki durų.

— Trumpam atsiprašysiu.

Jam dingus už durų, grįžtelėjau į Rachelę. Ji sėdėjo žvelgdama tiesiai prieš save.

— Rachele?

— Luktelėkim truputį, Markai.

Ilgai laukti neteko. Tarpdury pasirodė Konradas. Perėjęs per kabinetą, jis atsistojo priešais Rachelę, laukdamas, kad ji pakeltų akis. Ji nė nesujudėjo.

— Mūsų prezidentas, Malkolmas Diuvardas, taip pat dirbo FTB. Ar jūs tai žinote?

Rachelė tylėjo.

— Jis paskambino šen bei ten, kol mudu čia plepėjome.

Konradas dar kiek patylėjo.

— Misis Mils?

Rachelė galiausiai pakėlė galvą.

— Jūsų grasinimai tušti. Agentūroje neturite jokių bičiulių. O misteris Diuvardas, deja, turi. Nešdinkitės iš mano kabineto. Tuojau pat.

21 skyrius

Aš pasiteiravau:

— Kaip suprasti jo žodžius?

— Juk sakiau. Aš jau ne FTB agentė.

— Kas ten nutiko, Rachele?

Ji žvelgė tiesiai prieš save.

— Daug kas galėjo įvykti per tuos metus.

Nieko nepridėsi. Dabar vairavo Rachelė. Aš gniaužiau rankoje mobilųjį, vildamasis, kad jis vėl suskambės. Kai privažiavome mano namą, jau temo. Svarsčiau, gal paskambinti Tikneriui ar Ryganui, tačiau kuo jie dabar galėtų padėti?

— Reikia patikrinti DNR, — prabilo Rachelė. — Galbūt mano versija skamba ir neįtikėtinai, tačiau dar labiau neįtikėtina, jog jie visą tą laiką augino tavo dukterį?

Taigi aš susisiekiau su Edgaru. Pasakiau jam norįs atlikti papildomus gautosios sruogos tyrimus. Jis pritarė mano minčiai. Neišsidaviau jam, kad rizikuoju vėl netekti išpirkos pinigų pasitelkęs į pagalbą buvusią FTB agentę. Jam apie tai verčiau nė žodeliu neprasitarti. Rachelė paskambino kažkokiam pažįstamam, kad paimtų iš Edgaro plaukelius ir mano kraujo mėginį. Ji sakė, jog jis turįs privačią laboratoriją. Atsakymą sužinosime po paros ar dviejų — pagal išpirkos sąlygas tikriausiai jau per vėlai.

Įsitaisiau kėdėje darbo kabinete. Rachelė sėdėjo ant grindų. Atsegė savo krepšį ir išsitraukė krūvą įvairiausių laidų laidelių bei elektroninių įtaisėlių. Chirurgo rankos negali būti nevikrios, tačiau susidūręs su elektroniniais prietaisais pasijuntu bejėgis. Ji atsargiai ir itin susikaupusi išdėstė visa tai ant kilimo. Tai man priminė, kaip kruopščiai koledžo laikais ji išsidėliodavo vadovėlius. Ji kyštelėjo ranką į krepšį ir išsitraukė skutimosi peiliuką.

— Kur kuprinė su pinigais? — paklausė ji.

Padavęs užklausiau:

— Ką su ja darysi?

Ji pradarė kuprinę. Viduje gulėjo šimtadolerinių kupiūrų pakeliai. Ji pasičiupo vieną pluoštelį ir atsargiai, nepažeisdama rišamosios juostelės, išstūmė pinigus. Kaip kokią kortų malką suėmė kupiūras.

— Kas čia bus? — pasiteiravau.

— Išpjausiu skylę.

— Tikruose piniguose?

— Aha.

Skutimosi peiliuku Rachelė išrėžė poros centimetrų ilgio ir centimetro gylio duobutę. Apvedė žvilgsniu grindis, pakėlė juodą panašaus dydžio įtaisėlį ir įstatė jį tarp kupiūrų. Juodasis daikčiukas pasislėpė pinigų pluošto viduryje.

— Ieškiklis, — paaiškino ji. — VSS įtaisas.

— Išversk.

— VSS reiškia *Visuotinio sekimo sistema*. Paprastai tariant, rodys, kur keliauja pinigai. Įdėsiu vieną ir po kuprinės pamušalu, nors daugu-

ma nusikaltėlių šią vietą puikiai žino. Jie dažniausiai susiverčia pinigus į savo krepšį. Tačiau neturės laiko patikrinti tokios krūvos pinigų.

— Kokio dydžio gaminami tokie daikčiukai?

— Ieškikliai?

— Taip.

— Galima būtų pagaminti ir dar plonesnius, visa bėda yra maitinimo šaltinis. Be elemento neišsiversi. Mums reikia galinčio veikti bent dešimt mylių spinduliu. Šitas tiek ir veiks.

— O kaip mes žinosime, kur jie juda?

— Turi galvoje, kaip stebėsime jų judėjimą?

— Taip.

— Dažniausiai tai daroma nešiojamuoju kompiuteriu, tačiau pats geriausias daikčiukas yra šitas.

Rachelė pakėlė įrenginį, kuriuo ne kartą mačiau naudojantis gydytojus. Tiesą sakant, regis, aš vienintelis gydytojas pasaulyje, dar neturintis tokio.

— Delninis kompiuteris?

— Su specialiai sekti sukurtu ekranėliu. Jeigu teks važiuoti, naudosiuosi šituo.

Ji vėl ėmėsi darbo.

— O kiti daiktai kam? — pasiteiravau.

— Sekimo įranga. Nežinau, ar viskuo galėsime pasinaudoti, tačiau norėčiau įtaisyti ieškiklį tavo bate. Prie automobilio reikės pritvirtinti mini kamerą. Norėčiau vieną prikabinti ir tau, tačiau tai gali būti ganėtinai rizikinga.

Paaiškinusi ji įniko dėlioti savo įrangą. Paskui, nepakeldama akių, prašneko.

— Norėčiau, kad žinotum ir dar vieną dalyką.

Palinkau prie jos.

— Pameni, kaip išsiskyrė mano tėvai? — paklausė ji.

— Taip, be abejo.

Tai įvyko mūsų draugystės metais.

— Nors buvome tokie artimi, niekada apie tai nesikalbėjome.

— Man visada atrodė, jog tu to nenori.

— Nenorėjau, — skubiai pratarė ji.

„Beje, — pamaniau sau tyliai, — aš taip pat". Buvau savanaudis. Mes mylėjome vienas kitą jau dvejus metus, tačiau nė karto neskatinau jos pasikalbėti apie tėvų skyrybas. Mane sulaikydavo nuojauta, kad ten būta kažko tamsaus ir liūdno. Nenorėjau to žinoti ir gilintis, norėjau laikytis nuo tos gąsdinančios tamsios gelmės kaip įmanoma atokiau.

— Jiedu išsiskyrė dėl mano tėvo kaltės.

Vos susilaikiau neleptelėjęs ko nors itin banalaus, pavyzdžiui: „Tai niekieno kaltė" arba „Du žmonės tą pačią istoriją papasakotų skirtingai", tačiau laiku susigriebiau prikąsti liežuvį. Rachelė ir toliau dirbo nepakeldama galvos.

— Tėtis tiesiog sugniuždė mamą. Sužlugdė ją. Žinai, kaip?

— Ne.

— Būdavo neištikimas.

Ji kilstelėjo galvą ir pažvelgė man tiesiai į akis. Aš nenusukau akių.

— Užburtas viską griaunantis ratas, — tęsė ji. — Jis nuklysdavo, ji sužinodavo, jis imdavo prisiekinėti daugiau taip nedarysiąs. Tačiau tai vis kartodavosi. Tai ėste ėdė mano mamą, po truputį ją graužė.

Rachelė nurijo seiles ir vėl ėmėsi savo įtaisėlių.

— Todėl, kai būdama Italijoje išgirdau, kad buvai su kita...

Galvoje kilo milijonai galimų pasiteisinimų, tačiau jie buvo bergždi. Ji šnekėjo taip atvirai. Ko gero, tai daug ką paaiškino, tačiau dabar jau vis vien per vėlu. Aš nekrustelėdamas sėdėjau savo kėdėje.

— Aš pasikarščiavau, — prabilo ji.

— Buvome tokie jauni.

— Tiesiog norėjau... Turėjau tada tau apie viską papasakoti.

Ji ištiesė ranką kažko paimti. Jau ketinau kažką sakyti, tačiau nutylėjau. Visko buvo per daug. Paprasčiausiai per daug. Nuo skambučio dėl išpirkos praėjo vos šešios valandos. Dunksėdamos slinko sekundės, skaudžiai aidėdamos dūžiais krūtinėje.

Sučirškus telefonui pašokau, tačiau skambėjo laidinis telefonas, ne pagrobėjų mobilusis. Pakėliau. Tai buvo Lenis.

— Kas atsitiko? — be jokios įžangos paklausė jis.

Žvilgtelėjau į Rachelę. Ji papurtė galvą. Linktelėjau parodydamas, jog supratau.

— Nieko, — atsakiau.
— Tavo mama minėjo, kad parke buvai susitikęs su Edgaru.
— Nesuk galvos.
— Tas senas pirdžius tau pridirbs, pamatysi.
Kalbai pasisukus apie Edgarą Portmaną, su Leniu ginčytis buvo beviltiška. Kita vertus, galbūt jis ir teisus.
— Žinau.
Kurį laiką abu tylėjome.
— Skambinai Rachelei, — prabilo jis.
— Taip.
— Dėl ko?
— Nieko ypatinga.
Vėl tyla. Paskui Lenis tarė:
— Juk meluoji, taip?
— Kaip pasamdytas.
— Na, gerai. Ar rytoj iš ryto einam pažaisti teniso?
— Gal verčiau atidedam.
— Tvarkelė. Markai?
— Aha.
— Jeigu tau reikėtų mano...
— Dėkui, Leni.
Padėjau ragelį. Rachelė knebinėjosi prie elektronikos stebuklėlių. Regis, jau buvo pamiršusi, ką šnekėjo. Ji pakėlė akis ir įsistebeilijo man į veidą.
— Markai?
Aš tylėjau.
— Jeigu tavo dukrelė gyva, susigrąžinsime ją. Pažadu.
Pirmą kartą nežinojau, ar galiu tikėti jos žodžiais.

22 skyrius

Specialusis agentas Tikneris spoksojo į raportą.
Zaidmanų žudynių ir vaiko pagobimo byla buvo atidėta neribotam laikui. FTB pastaraisiais metais peržiūrėjo savo prioritetus. Pirmoje vietoje — terorizmas. Nuo antros iki dešimtos — taip pat.

Agentui Tikneriui Zaidmanų byla teko tik dėl vaiko pagrobimo. Nepaisant to, kas rodoma per televiziją, vietinė policija dažniausiai pageidauja, kad tiriant byla dalyvautų ir FTB. Jie turi pakankamai pajėgų ir milžiniškos patirties. Delsimas į juos kreiptis gali kainuoti ne vieną gyvybę. Ryganui užteko nuovokos nedelsti.

Tačiau kadangi bylos dalis dėl vaiko pagrobimo buvo — jis nekentė šito termino — „išspręsta", Tikneriui liko (bent jau neoficialiai) tik pasitraukti ir palikti baigti darbą policininkams. Jis neretai prisimindavo šitą bylą — vargiai gali pamiršti ieškomo vaiko drabužėlio skiautę apleistoje pašiūrėje, — tačiau šią bylą sau jau laikė baigta.

Bent jau iki dabar.

Jis trečią kartą permetė akimis trumpą raportą, kol kas dar nemėgindamas susieti jo su kitais duomenimis. Dar ne. Pernelyg jau tai keista. Jis tik mėgino rasti kokį siūlo galą, už kurio būtų galima užsikabinti. Bergždžia.

Rachelė Mils. Kaip ji, velniai rautų, su tuo susijusi?

Priešais jo stalą, nežinodamas, kur dėti rankas, stovėjo jaunutis padėjėjas kažkokiu, Tikneris negalėjo tiksliai prisiminti, airišku vardu Kelis, Ficdžeraldas ar panašiai. Tikneris atsilošė savo krėsle ir sukryžiavo kojas. Tušinuku baksčiodamas į apatinę lūpą, jis prašneko.

— Juos kažkas turėtų sieti, — tarė jis Šynui ar Patrikui.

— Ji tvirtino esanti privati detektyvė.

— Ar ji turi licenciją?

— Ne, sere.

Tikneris papurtė galvą.

— Turėtų būti dar kas nors. Patikrink telefonų išklotines, surask pažįstamų, žodžiu, viską, kas įmanoma. Rask siūlo galą.

— Taip, sere.

— Susisiek su ta detektyvų tarnyba. Pranešk, kad jau vykstu.

— Klausau, sere.

Airiukas pasišalino. Tikneris susimąstęs žvelgė priešais save. Jiedu su Rachele Kvantike kartu mokėsi pas tą patį instruktorių. Tikneris svarstė, ko dabar būtų geriausia imtis. Nors ir ne visada pasitikėdavo policininkais, jam patiko Ryganas. Tas vyrukas turi galvą. Jis pakėlė telefono ragelį ir paskambino Ryganui į mobilųjį.

— Detektyvas Ryganas.

— Šimtas metų.

— A, agentas Tikneris. Dar nenusiėmei tų akinių nuo saulės?

— O tu, nepaisant viso kito, vis dar kasaisi tą savo spuogą?

— Taip. Galbūt ir taip.

Tikneris ragelyje girdėjo prislopintus kitarų garsus.

— Užsiėmęs?

— Visiškai laisvas. Tik meditavau.

— Kaip Filas Džeksonas?

— Būtent. Skirtumas tik tas, kad neturiu visų tų atgrasių NBA čempionų žiedų. Kada nors galėtum prisidėti.

— Taip, įsirašysiu į dienotvarkę.

— Atsipalaiduotum, agente Tikneri. Tavo balsas gerokai įsitempęs.

Jis trumpam nutilo ir tada pasiteiravo:

— Numanau, kad skambini ne be priežasties.

— Prisimeni mūsų mėgstamiausią bylą?

Stojo keista tyla.

— Be abejo.

— Kiek laiko ji jau nepasistūmėjo į priekį?

— Tai kad nieko naujo taip ir neiškapstėme.

— Ko gero, dabar kai ką turime.

— Klok.

— Paskambino buvęs mūsų darbuotojas Diuvardas, dabar privatus detektyvas Niuvarke, ir pranešė keistą dalyką.

— Na ir?

— Regis, mūsų bičiulis daktaras Zaidmanas šiandien bus jį aplankęs. O su juo buvo dar vienas ypatingas žmogus.

* * *

Lidija persidažė plaukus juodai — taip bus lengviau ištirpti tamsoje.

Jų planas buvo visiškai paprastas.

— Įsitikiname, kad jis turi pinigus, — tarė ji Džošui. — Ir tada aš jį nudedu.

— Tikrai to nori?

— Be abejo. O pats smagumas tas, kad žmogžudystė, be jokių abejonių, bus susieta su pirmosiomis šaudynėmis.

Lidija jam nusišypsojo.

— Net jeigu kas ir nepavyktų, mūsų niekaip nesusies su pirmosiomis šaudynėmis.

— Lidija?

— Kas yra?

Džošas patraukė galingais savo pečiais.

— Gal verčiau aš jį nudėsiu?

— Aš geriau šaudau, meškuti.

— Tačiau... — Jis dvejodamas vėl patraukė pečiais, — man neprireiktų nė ginklo.

— Stengiesi mane saugoti, — tarė ji.

Jis tylėjo.

— Labai miela.

Tai buvo tiesa. Tačiau viena iš priežasčių, dėl kurių ji norėjo tai atlikti pati, buvo noras apsaugoti Džošą, mat jis buvo gerokai pažeidžiamesnis. Lidija nė trupučio nesibaimino įkliūti. Iš dalies dėl per didelio pasitikėjimo savimi. Įkliūna tik žiopliai, o ne tie, kurie saugosi. Ji buvo įsitikinusi, jog net ir sučiupę jos jokiais būdais nenuteistų. Ir ne dėl vis dar mergaitiškos išvaizdos, nors ji taip pat praverstų. Nė vienas kaltintojas nebūtų stipresnis už ją, pasakojančią ašaringą istoriją per visas žiniasklaidos priemones. Lidija primintų jiems „tragišką“ savo praeitį. Tvirtintų buvusi visapusiškai išnaudojama. Raudotų per pokalbių laidas. Pasakotų visiems apie sunkią mažųjų žvaigždučių dalią, savo vargus prievarta tapus Fėja Pokštuke. Atrodytų tokia jaudinamai nelaiminga ir nekaltutė. Ir žmonės — ką jau kalbėti apie prisiekusiuosius — nė nemirktelėję prarytų šį jauką.

— Manau, geriau bus taip, kaip aš sumaniau, — tarė ji. — Pamatęs tave, jis spruks. Tačiau išvydęs tokią mažytę kaip aš...

Sušnibždėjusi paskutiniuosius žodžius, Lidija gūžtelėjo ir nutilo.

Džošas linktelėjo. Jos teisybė. Viskas eisis kaip sviestu patepta. Ji patapšnojo jam per skruostą ir ištiesė automobilio raktelius.

— Ar Pavelas gerai suprato, ką reikės daryti? — pasiteiravo Lidija.

— Gerai. Lauks mūsų ten. Ir, žinoma, vilkės flanelinius marškinius.

— Tada jau galime vykti, — tarė ji. — Paskambinsiu daktarui Zaidmanui.

Džošas, spustelėjęs nuotolinio valdymo pultelį, atrakino automobilio dureles.

— O, — pratarė ji, — prieš važiuodama užmiršau dar kai ką patikrinti.

Lidija atidarė galines dureles. Ant sėdynės kietai įmigęs gulėjo vaikas. Ji apčiupinėjo diržus, tikrindama, ar gerai prisegti.

— Gal sėsiu į galą, meškuti, — tarė ji. — Dar pabus važiuojant.

Džošas įsirangė į vairuotojo sėdynę. Lidija išsitraukė telefoną, balso keitiklį ir surinko numerį.

23 skyrius

Mes nepagalvoję užsisakėme picą. Mokydamiesi koledže vakarais visada jas šlamšdavome. Dar vienas praeities aidas. Dunksojau įbedęs akis į mobilųjį, melsdamas, kad suskambėtų. Rachelė sėdėjo nepratardama nė žodžio, tačiau tai mums buvo įprasta. Mes dažnai mėgdavome sėdėti tylėdami. Jautėmės keistai. Tarsi vėl grįžtą atgal, į tą pačią vietą, kur ir išsiskyrėme. Tačiau kartu ir beveik kaip du nepažįstami žmonės, siejami plono it voratinklis siūlelio.

Keista buvo ir tai, jog mano prisiminimai staiga tapo kažkokie migloti. Maniau, kad ją išvydus, jie iškils visu aiškumu, tačiau praeities smulkmenų jau negalėjau prisiminti. Liko tik jausmai ir emocijos, panašiai kaip margo Naujosios Anglijos rudens dvelksmas. Sunku dabar būtų pasakyti, kodėl niekas aiškiau neiškyla iš atminties ir ką tai galėtų reikšti.

Knebinėdamasi prie elektroninių prietaisų Rachelė šiek tiek išsitepė kaktą. Ji atsikando picos ir tarė:

— Ne tokia skani kaip pas Tonį.

— Ten buvo klaiki skylė.

— Na, šiek tiek apšepusi, — pripažino ji.

— Šiek tiek? Kartu su didele pica gaudavai ir kuponą nemokamai angioplastijai.

— Tačiau ten sėdint atrodydavo, jog iš laimės širdis tuoj iššoks iš krūtinės.

Mudviejų akys susitiko.

— Rachele?

— Taip.

— O jeigu jie nepaskambins.

— Vadinasi, jos neturi, Markai.

Apsvarsčiau jos žodžius. Prieš akis iškilo Lenio sūnus, čiauškantis ir lakstantis Koneris, ir aš pamėginau įsivaizduoti, kaip dabar turėtų atrodyti mano dukrelė, paskutinį kartą matyta gulinti lovelėje. Nieko nepavyko, tačiau tai visiškai nesvarbu. Aš turiu viltį. Laikiausi jos įsikabinęs. Suvokiau, kad jeigu mano duktė nužudyta ir tas telefonas daugiau nesuskambės, ta viltis mane pribaigs. Tačiau nėmaž nesukau dėl to galvos. Verčiau jau žengti į prapultį su viltimi, negu gyventi tuščią gyvenimą.

Laikiausi savo vilties. Aš, šiaip netikintis niekuo, dabar tikėjau tik pačiu geriausiu.

Kai mobilusis galiausiai suskambėjo, buvo jau beveik dešimta. Net nežvilgtelėjau į Rachelę laukdamas padrąsinamo linktelėjimo. Paspaudžiau mygtuką „Atsiliepti“ vos telefonui suskambėjus.

— Klausau?

— Gerai, — tarė mechaninis balsas, — pamatysi ją.

Man užgniaužė gerklę. Rachelė prisislinko arčiau ir priglaudė ausį prie manosios.

— Gerai, — atsiliepiau.

— Turi pinigus?

— Taip.

— Visus?

— Taip.

— Tada klausykis atidžiai. Bent per plauką nukrypsi nuo mano instrukcijos — daugiau mūsų nematysi. Supratai?

— Taip.

— Mes patikrinome per savą žmogų policijoje. Šaunu. Nesikreipei į pareigūnus, tačiau privalome tuo galutinai įsitikinti. Vienas atvažiuok prie Džordžo Vašingtono tilto. Mes būsime netoli. Perjunk telefoną į radijo telefono režimą. Nurodysiu, kur toliau važiuoti ir ką daryti. Apieškosime tave. Jeigu rasime ginklą ar laidelių, dingsime. Supratai?

Pajutau, kad Rachelė pradėjo dažniau alsuoti.

— Kada pamatysiu dukrą?

— Kai susitiksim.

— O iš kur galiu žinoti, kad paprasčiausiai nepaspruksite su pinigais?

— O iš kur gali žinoti, kad aš dabar neimsiu ir nepadėsiu ragelio?

— Važiuoju, — tariau.

Ir skubiai pridūriau:

— Tačiau pinigus gausite tik tada, kai išvysiu Terą.

— Vadinasi, sutarėme. Turi valandą. Atvažiavęs paskambink.

24 skyrius

Konradas Dorfmanas netryško džiaugsmu tokį vėlyvą metą priverstas atvykti į NDT kontorą. Tikneris nesuko sau dėl to galvos. Net jeigu ir Zaidmanas čia būtų pasirodęs vienas, be jokios abejonės, Tikneriui tai būtų svarbi nauja žinia. Tačiau išgirdęs, kad kartu su juo atvyko ir Rachelė Mils, kad ji kažkaip su visu tuo susijusi, jis ne juokais susidomėjo.

— Ar misis Mils parodė jums savo pažymėjimą? — paklausė jis.

— Taip, — patvirtino Dorfmanas. — Su užrašu „Išėjusi į atsargą“.

— Su ja buvo ir daktaras Zaidmanas?

— Taip.

— Jiedu atvyko kartu.

— Ko gero. Na, pas mane įžengė kartu.

Tikneris linktelėjo.

— Ko jie pageidavo?

— Kompaktinio disko slaptažodžio.

— Kokio disko?

— Jiedu tvirtino turį mūsų klientės diską. Mūsų diskai apsaugomi slaptažodžiu. Norėjo, kad jį pasakytume.

— Pasakėt?

Dorfmanas atrodė nuoširdžiai nustebęs.

— Be abejo, ne. Kreipėmės į jūsų agentūrą. Jie paaiškino... Na, tiesą sakant, jūsiškiai niekada nieko pernelyg neaiškina. Tiesiog primygtinai liepė jokiu būdu nebendradarbiauti su agente Mils.

— *Buvusia* agente, — pataisė Tikneris.

„Kas, velniai rautų, juos sieja? — mintyse stebėjosi Tikneris, — Rachelę Mils ir Zaidmaną?" Stengėsi sugalvoti kokią nors pateisinamą priežastį. Priešingai nei dabartiniai jo bendradarbiai, Tikneris ją pažinojo, žinojo, ko ji verta. Buvo puiki agentė, galbūt net viena geriausių. Jis svarstė, ko ji siekė, ateidama čia, mosuodama visiems po nosimi savo ženkleliu ir klausinėdama.

— Ar jie papasakojo, kaip rado tą diską?

— Tvirtino, kad jis priklausęs daktaro Zaidmano žmonai.

— Tai tiesa?

— Ko gero, taip.

— Ar jūs, misteri Dorfmanai, žinote, kad jo žmona žuvo prieš pusantrų metų?

— Dabar jau žinau.

— Tačiau jiems čia atvykus dar nežinojote?

— Taip.

— Kodėl daktaras Zaidmanas susidomėjo slaptažodžiu tik praslinkus pusantrų metų?

— Neužsiminė.

— Jūs neklausėte?

Dorfmanas pasimuistė savo krėsle.

— Ne.

Tikneris bičiuliškai nusišypsojo.

— Nebuvo priežasties, — apsimestinai maloniai tarė jis. — Ar jiems ką nors iš jūsų pavyko išpešti?

— Nė kruopelės.

— Neprasitarėte, kodėl į jus kreipėsi misis Zaidman?

— Jokiu būdu.

— Gerai, labai gerai.

Tikneris, rankomis pasirėmęs į kelius, palinko į priekį. Jau ketino pateikti dar vieną klausimą, bet suskambo jo mobilusis.

— Atsiprašau, — tarė jis, brukdamas ranką į kišenę.

— Ar dar ilgai užtruksime? — paklausė Dorfmanas. — Turiu reikalų.

Tikneris praleido jo klausimą negirdomis. Jis kilstelėjo iš savo vietos, glausdamas telefoną prie ausies.

— Tikneris.

— Agentas O'Malis, — prabilo jaunasis agentas.

— Ką nors aptikai?

— O, taip.

— Klok.

— Patikrinome pastarųjų trejų metų telefono pokalbių išklotines. Zaidmanas jai — bent jau iš namų ar kontoros — iki šios dienos nėra skambinęs.

— Dabar turbūt išgirsiu *tačiau*?

— Tikrai taip. Tačiau Rachelė Mils jam kartą skambino.

— Kada?

— Užpraeitų metų birželį.

Tikneris greitai sumetė. Trys mėnesiai iki žudynių ir vaiko pagrobimo.

— Dar kas nors?

— Manyčiau, kai kas rimta. Pasiunčiau vieną mūsiškį pašniukštinėti Rachelės bute. Jis ten dar dairosi, tačiau spėkite, ką rado naktinio stalelio stalčiuje?

— Čia kryžiažodis, ar ką, O'Rajanai?

— O'Malis.

Tikneris persibraukė kaktą.

— Ką rado tas agentas?

— Išleistuvių nuotrauką.

— Ką?

— Na, galvos neguldau, kad išleistuvių. Kažkoks vakarėlis. Nuotrauka kokių penkiolikos dvidešimties metų senumo. Ji kažkokia juokinga šukuosena, ant rankos gėlių apyrankė.

— Ką tai, velniai rautų, turi bendra su...

— Šalia jos nuotraukoje stovi vyrukas.

— Na ir?..

— Mūsų agentas tuo visiškai įsitikinęs. Tas vyrukas šalia — na, jos vaikinas, — mūsų daktaras Zaidmanas.

Tiknerio veidas nušvito.

— Kapstykit toliau, — tarė jis. — Ką nors aptikę, praneškite man.

— Varau toliau.

Tikneris įsikišo telefoną atgal į kišenę. Rachelė su Zaidmanu drauge vaikščiojo į šokius? Kokia čia velniava? Ji juk iš Vermonto, jeigu jo atmintis nemeluoja. O Zaidmanas iš Niudžersio. Kartu gimnazijos nelankė. Tai gal koledžą? Reikės pasidomėti.

— Kas nors nutiko?

Tikneris atsigręžė į Dorfmaną.

— Pasistengsiu kalbėti be užuolankų, misteri Dorfmanai. Ar tas diskas priklausė Monikai Zaidman?

— Mane taip informavo.

— Taip ar ne, misteri Dorfmanai?

Jis atsikrenkštė.

— Manytume, kad taip.

— Ji buvo jūsų klientė?

— Taip, galime tai patvirtinti.

— Vadinasi, žmogžudystės auka — buvusi jūsų klientė.

Tyla.

— Jos pavardė mirgėjo visuose laikraščiuose, — tęsė Tikneris, įsmeigdamas į Dorfmaną žvilgsnį. — Sunku patikėti, kad jūs tuo nesusidomėjote.

— Nepastebėjome.

Tikneris toliau vėrė jį žvilgsniu.

— Jos bylą tvarkęs vyrukas pas mus jau nedirba, — skubiai pridūrė Dorfmanas. — Matote, jis išėjo iš mūsų dar iki misis Zaidman nužudymo. Todėl ta byla taip ir liko.

Ginasi. Gerai. Tikneris tikėjo jo žodžiais, tačiau nenorėjo to parodyti. Tegu vyrukas laukia malonės.

— Kas buvo tame diske?

— Regis, nuotraukos.

— Regis?

— Dažniausiai taip būna. Ne visada. Į diską įrašome nuotraukas, tačiau ten gali būti ir dokumentai. Galvos guldyti negaliu.

— Kodėl, velniai rautų, ne?

Jis pakėlė rankas.

— Nesirūpinkite. Turime ir kopiją. Tačiau visos senesnės nei vienų metų bylos saugomos rūsyje. Mūsų kontora jau buvo uždaryta, tačiau sužinojęs, kad jūs tuo domitės, iškviečiau darbuotoją. Jis dabar kaip tik ima duomenis iš CD kopijos.

— Kur?

— Jis aukštu žemiau.

Dorfmanas žvilgtelėjo į laikrodį.

— Jau turėtų būti baigęs. Galime nulipti ir žvilgtelėti.

Tikneris kilstelėjo.

— Pasikapstom.

25 skyrius

— Dar galime pasinaudoti keliomis priemonėmis, — tarė Rachelė. — Daro tikrus stebuklus. Net jeigu tave ir apčiupinės, vargiai aptiks. Turiu neperšaunamą liemenę su centre įtaisyta mini kamera.

— Manai, neužčiuops jos?

— Na, paklausyk, žinau, kad būgštauji, jog jie aptiks mūsų įrangą, tačiau valandėlę pagalvokime blaiviai. Labai didelė tikimybė, jog tai tik apgaulė. Neatiduok pinigų, kol nepamatysi Teros. Nesileisk nuvedamas į kokią nuošalią vietą. Nesuk galvos dėl ieškiklio — jeigu jie nemeluoja, Tera bus pas mus jiems dar nespėjus patikrinti pinigų. Žinau, kad tai nelengva, Markai.

— Tu teisi. Praeitą kartą leidausi tampomas už virvučių. Šį kartą reikia ryžtis. Tačiau apsieisiu be liemenės.

— Gerai, padarysime taip. Aš pasislėpsiu bagažinėje. Jie gali patikrinti, ar nėra ko ant galinės sėdynės. Kad jiems šaus į galvą apžiūrėti bagažinę, mažiau tikėtina. Atjungsiu ten laidelius, kad kilstelėjus dangtį neįsižiebtų žibintai. Stengsiuos būti kur nors netoli, tačiau privalau laikytis atokiau. Nedaryk jokių kvailysčių. Aš ne visagalė. Galiu tave ir pamesti, tačiau jokiu būdu nesidairyk manęs. Netgi paslapčiomis. Jie tikriausiai prityrę vilkai. Pastebės tave dairantis.

— Supratau.

Ji buvo nuo galvos iki kojų apsirengusi juodai. Tariau:

— Atrodai lyg būtum vienuolė, išsiruošusi į mišias.

— Aleliuja. Tu pasiruošęs?

Abu išgirdome, kaip prie mano namo pričiuožė automobilis. Žvilgtelėjau pro langą ir širdis nusirito į kulnus.

— Velniai rautų, — susikeikiau.

— Kas yra?

— Ryganas, bylą tiriantis policininkas. Jau kokį mėnesį jo nemačiau.

Žvilgtelėjau į ją. Jos veidas tamsiame fone atrodė baltas kaip kreida.

— Atsitiktinumas?

— Atsitiktinumų nebūna, — atsiliepė ji.

— Kaip jis, po galais, suuodė apie išpirką?

Ji atsitraukė tolėliau nuo lango.

— Man rodos, atvyko ne dėl to.

— Tada dėl ko?

— Ko gero, jiems NDT pranešė apie mano apsilankymą.

Aš suraukiau kaktą.

— Na ir kas?

— Nėra laiko aiškintis. Aš pasislėpsiu garaže. Jis ims klausinėti apie mane. Pasakyk, kad išskridau atgal į Vašingtoną. Jeigu neatstos, tiesiog pasakyk, kad mudu seni bičiuliai. Norės tave iškvosti.

— Dėl ko?

Ji jau dingdama tarpdury įspėjo:

— Tiesiog laikykis savo ir kuo skubiau jį išprašyk lauk. Aš lauksiu prie automobilio.

Man visa tai atrodė keista, tačiau nebuvo kada klausinėti.

— Gerai.

Rachelė dingo duryse, iš kabineto vedančiose į garažą. Luktelėjau, kol ji pranyko man iš akių. Ryganas jau buvo pro laukujes duris įžengęs į prieškambarį, ir aš pats atidariau duris, neleisdamas jam žengti į vidų.

Ryganas šyptelėjo.

— Laukėte manęs? — pasiteiravo jis.

— Girdėjau, kaip atvažiavote.

Jis rimtai linktelėjo, tarsi mano žodžiuose slypėtų gili prasmė.

— Ar turite laisvą minutę, daktare Zaidmanai?

— Tiesą sakant, dabar nelabai tinkamas laikas.

— A.

Ryganas net nesulėtinęs žingsnio įsmuko į prieškambarį, šaudydamas į visas puses akimis.

— Išvykstate, ar ne?

— Kuo galėčiau padėti, detektyve?

— Mes turime naujų duomenų.

Laukiau, ką jis dar pasakys.

— Norite išgirsti, kokių?

— Be abejo.

Rygano veidas buvo keistai ramus. Jis užvertė akis į lubas, tarsi mes būtume taręsi, kokia spalva jas dažyti.

— Kur šiandien buvote?

— Prašyčiau išeiti.

Jis ir toliau žvelgė į lubas.

— Jūsų svetingumas mane stebina.

Tačiau jis neatrodė nustebęs.

— Minėjote, kad turite kažkokių naujų duomenų. Jeigu taip, klokite. Jeigu ne, malonėkite išeiti. Neturiu ūpo būti kvočiamas.

Jis išsiviepė, tarsi sakydamas man: „Tik nereikia, nereikia“.

— Mus pasiekė žinia, kad šiandien lankėtės privačioje Niuvarko detektyvų kontoroje.

— Na ir ką?

— Dėl ko ten vykote?

— Štai ką jums pasakysiu, detektyve. Verčiau išeikite, nes jūsų klausimai nė per nago juodymą man nepadės susigrąžinti dukters.

Jis pažvelgė į mane.

— Tikrai?

— Būkit malonus nešdintis iš mano namų. Skubiai.

— Kaip pageidaujate.

Ryganas patraukė prie durų. Mums jas pasiekus, staiga paklausė:

— Kur Rachelė Mils?

— Nežinau.

— Ar ne pas jus?

— Ne.

— Nenumanote, kur ji galėtų būti?

— Regis, dabar kaip tik pakeliui į Vašingtoną.

— Hmm. Iš kur jūs vienas kitą pažįstate?

— Labos nakties, detektyve.

— Na, gerai. Paskutinis klausimėlis.

Vos susilaikiau neatsidusęs.

— Per daug prisižiūrėjote serialų, detektyve.

— Tikrai taip.

Jis nusišypsojo.

— Tačiau vis tiek leiskite man jį pateikti.

Skėstelėjau rankomis, duodamas suprasti laukiąs jo klausimo.

— Ar žinote, kaip žuvo jos vyras?

— Jį nušovė, — skubiai atsakiau ir tučtuojau pasigailėjau tai pasakęs.

Jis pasilenkė arčiau manęs, nenuleisdamas žvilgsnio.

— Ar žinote, kas tai padarė?

Aš stovėjau sulaikęs kvėpavimą.

— Ar žinote, Markai?

— Labos nakties, detektyve.

— Jį nušovė ji, Markai. Kulka į galvą iš arti.

— Kažkokios nesąmonės, — tariau.

— Tikrai? Esate tuo tikras?

— Jeigu taip, tai kodėl ji ne kalėjime?

— Puikus klausimas, — mestelėjo Ryganas, pėdindamas prieškambariu.

O priėjęs prie durų jis pridūrė:

— Galėsite jos ir paklausti.

26 skyrius

Rachelė laukė garaže. Man įėjus, pakėlė galvą ir pažvelgė į mane. Staiga pasirodė tokia menkutė. Jos veide išvydau baimę. Automobilio bagažinė buvo atidaryta. Patraukiau prie vairuotojo durelių.

— Ko jam reikėjo? — paklausė ji.

— Kaip tu ir sakei.

— Žinojo apie diską?

— Žino apie mūsų apsilankymą NDT. Apie diską neužsiminė.

Įlipau į automobilį. Ji daugiau neklausinėjo. Dabar ne metas pradėti spėlioti. Abu tai puikiai suvokėme. Tačiau vis dėlto aš ėmiau abejoti savo pasirinkimu. Mano žmona nužudyta. Sesuo taip pat. Kažkas tik per plauką nenugalabijo ir manęs. Jeigu kalbėtume be pagražinimų, pasitikiu moterimi, kurios beveik nepažįstu. Patikiu jai ne tik savo, bet ir savo dukters gyvybę. Gerai pagalvojus, tai buvo kvaila. Lenio teisybė. Tai ne taip jau paprasta. Tiesą sakant, aš nieko nežinau apie tai, kaip susiklostė jos gyvenimas ir kokia ji dabar. Apgaudinėjau save, susikūręs kažkokį galbūt apgaulingą jos paveikslą, ir dabar svarsčiau, kaip man tai gali atsirūgti.

Iš apmąstymų mane pažadino jos balas:

— Markai?

— Ką?

— Vis tiek manau, kad turėtum apsivilkti neperšaunamą liemenę.

— Ne.

Mano balsas nuskambėjo griežtokai. O gal man tik taip pasirodė. Rachelė įsiropštė į bagažinę ir užsidarė. Šalia ant sėdynės pasidėjau kuprinę su pinigais. Spustelėjau garažo durų atidarymo mygtuką ir paleidau variklį.

Mes pajudėjome pirmyn.

* * *

Kai Tikneriui buvo devyneri, mama jam nupirko optinių apgaulių knygą. Pavyzdžiui, žvelgi į piešinį, kuriame pavaizduota senė didele nosimi, įsižiūri atidžiau, ir staiga išvysti nusigręžusią jauną moterį. Tikneriui labai patiko ta knyga. Šiek tiek ūgtelėjęs jis susidomėjo stebuklingais žiūronais, ir prikišęs akį ilgiausiai stebėdavo mirguliuojančias spalvas, kol šmėkštelėdavo koks arklio siluetas arba dar kas nors. Kartais tekdavo ilgokai palaukti. Netgi apimdavo abejonės, ar ten apskritai kas nors pasirodys. Ir tada netikėtai blykstelėdavo vaizdas.

Kažkas panašaus vyko ir dabar.

Tikneris puikiausiai žinojo, kad tiriant bylą kiekvieną kartą pasitaiko tokių akimirkų, kai viskas apvirsta aukštyn kojom kaip ir žaidžiant su tais vaikiškais žaislais. Ilgą laiką matai prieš save vieną vaizdą, ir staiga, vos vos kryptelėjęs, jis visiškai pasikeičia.

Tikneris niekada nebuvo linkęs tikėti tomis standartinėmis Zaidmanų žudynių ir vaiko pagrobimo versijomis. Ši byla buvo lyg knyga išplėšytais lapais.

Per visus tuos darbo metus Tikneriui nedažnai tekdavo susidurti su žmogžudysčių bylomis. Jos paprastai paliekamos narplioti vietos policijai. Tačiau jis pažįsta ne vieną žmogžudysčių skyriaus detektyvą. Geriausi iš jų, meniškos sielos, lakios vaizduotės, visada išstumiami. Tikneris ne kartą girdėjo juos pasakojant, jog kiekvieną bylą tiriant ateina akimirka, kada pati auka „prabyla iš kapo“. Ji įvairiais ženklais kažką pradeda „kalbėti“, nurodo savo žudiką. Tikneris klausydavosi visų šitų plepalų ir tik mandagiai kinkuodavo galva. Visa tai atrodydavo tik skambūs žodžiai, kuriuos policininkai mėgsta paistyti, nes visuomenė noriai jais tiki.

Spausdintuvas toliau zirzė. Tikneris peržvelgė jau dvylika nuotraukų.

— Kiek dar bus? — paklausė jis.

Dorfmanas užmetė akį į ekranėlį.

— Dar šešios.

— Tokios pačios kaip šios?

— Panašios. Turiu galvoje, to paties žmogaus.

Tikneris sėdėjo ir žvelgė į nuotraukas. Taip, visos to paties žmogaus. Juodai baltos, padarytos negrabiai, tikriausiai iš didelio atstumo su teleobjektyvu.

Aukos balsas iš kapo jau neskambėjo taip kvailai. Monika Zaidman jau pusantrų metų ilsisi po žeme. O jos žudikas vis dar laisvėje. Ir dabar, kai, rodos, jau nėra jokios vilties jį sučiupti, ji tarsi pakyla iš kapo ir rodo į jį pirštu. Susimąstęs Tikneris dar kartą pervertė nuotraukas.

Žmogus nuotraukose, į kurį nebyliai rodė Monika Zaidman, buvo Rachelė Mils.

* * *

Rytine Niudžersio plento atšaka pasukus į šiaurę, prieš akis išnyra naktinis Manhatano dangoraižių siluetas. Kaip ir daugumai žmonių, kuriems kasdien praslysta pro akis, jis man atrodydavo amžinas ir nepajudinamas. Dabar jau nebe. Dar ilgokai po tų kraupių įvykių vis atrodydavo, kad matau bokštus dvynius. Tarsi ilgą laiką būčiau žvelgęs į ryškią šviesą ir net užmerkus akis jų vaizdas vis dar švytėtų akyse. Tačiau kaip ir švieselės nuo saulės, bokštų atvaizdai po truputį blėsta. Važiuodamas šiuo keliu, vis dar akimis ieškau bokštų. Taip pat ir šįvakar. Tačiau kartais jau negaliu tiksliai prisiminti, kur jiedu stovėjo. Ir tada imu nenusakomai niršti.

Kitaip nei važiuodamas įprastu maršrutu, pasukau keliu, einančiu po Džordžo Vašingtono tiltu. Vakare automobilių buvo nedaug. Stengiausi kiek prablaškyti savo mintis. Iš eilės junginėjau radijo stotis. Per vieną, sporto stotį, daugybė vyrukų, prisistatančių: „čia Vinis iš kaimo“, paskambinę išvadindavo savo trenerius bukagalviais ir tvirtindavo, jog gebėtų vadovauti komandoms nepalyginamai geriau. Per kitą stotį mažvaikiškai plepėjo kažkokie nebrendylos, kuriems atrodė linksma, kad koledžo pirmokas paskambina savo mamai ir praneša sergąs sėklidžių vėžiu. Tokie tušti pliurpalai kiek prablaškė.

Rachelė lindėjo bagažinėje, o tai, gerai pagalvojus, atrodė labai keista. Išsitraukęs mobilųjį nustačiau radijo telefono režimu. Nuspaudžiau skambučio mygtuką ir beveik akimirksniu išgirdau dirbtinį balsą paliepiant: „Pasuk Henrio Hudzono plentu į šiaurę".

Priglaudžiau mobilųjį prie lūpų.

— Gerai.

— Kai pasieksi Hudzoną, pranešk.

— Supratau.

Persirikiavau į kairiąją eismo juostą. Pažįstu šias apylinkes kaip penkis savo pirštus. Niujorko presbiterionų universitete, įsikūrusiame už dešimties kvartalų į pietus, atlikau rezidentūrą. Mudu su Zija ir dar vienu kardiologijos rezidentu nuomojomės butą pačiame Vašingtono forto aveniu gale, aukštutiniame Manhatane. Tais laikais ši miesto dalis buvo vadinama šiauriniu Vašingtono kalvų pakraščiu. Dabar jau teko girdėti, kad kai kurie nekilnojamojo turto prekeiviai perkrikštijo ją „Hudzono kalvomis", kad atskirtų tiek erdvės, tiek kainos prasme nuo paprastų kvartalų.

— Aš jau Hudzono plente, — tariau.

— Pasuk į artimiausią gatvelę.

— Į Fort Tryon parką?

— Taip.

Dar viena puikiai pažįstama vieta. Trijono forto parkas dunkso kaip koks debesis aukštai virš Hudzono upės. Tai tyki ir rami kalva, juosiama skardžių; jai iš dešinės dunkso Niudžersis, rytuose šliejasi Riverdeilas-Bronksas. Ši vietovė — pats tikriausias įvairių kraštovaizdžių mišinys: skalda nubarstyti keliukai, seni medžiai, iš akmenų mūrytos terasos, mūrinės pavėsinės ir atokios asfalto aikštelės, tankūs krūmynai, uolėtos atšlaitės, erdvios pievelės. Čia tik su šortais ir marškinėliais praleidau ne vieną saulėtą vasaros dienelę kartu su Zija ir studijuojamomis medicinos knygomis. Man smagiausia čia vasarą, prieš pat sutemas. Tada parką nutvieskiantis auksinis švytėjimas atrodo kone nežemiškas.

Įjungiau posūkį ir įčiuožiau į šoninį kelią. Kitų automobilių nebuvo matyti, žibėjo vos viena kita švieselė. Parkas nakčiai jau buvo uždarytas, tačiau kelias laisvas pravažiuojantiems automobi-

liams. Automobilis užpukšėjo stačiu šlaitu ir prieš mano akis iškilo kažkas panašaus į viduramžių tvirtovę. Parko viduryje dunksojo pseudoklasicistinio stiliaus buvusio vienuolyno rūmai, kuriuose dabar įrengtas Metropolitano meno muziejaus filialas. Jame sukaupta gausybė viduramžių meno kūrinių. Bent jau taip teko girdėti. Šiame parke lankiausi šimtus kartų, tačiau į vienuolyną nebuvau užsukęs nė sykio.

Man dingtelėjo, jog tai puikiai parinkta vieta — tamsi, nuošali, pilna vingiuotų kelių, uolėtų skardžių, kalvų kalvelių, tankių giraičių, asfaltuotų ir miško keliukų. Čia galima lengvai pasiklysti. Arba saugiai pasislėpti ilgesniam laikui.

Dirbtinis balsas paklausė:

— Ar jau atvykai?

— Taip, aš jau parke.

— Sustok prie kavinės. Išlipk ir eik prie žiedo.

Bagažinėje važiuojant klaikiai dardėjo ir kratė. Rachelė pasitiesė sulankstytą paklodę, tačiau garsas vis tiek rėžė ausį. Krepšyje turėjo žibintuvėlį, tačiau visiškai nenorėjo jo įjungti. Rachelės tamsa niekada pernelyg negąsdino.

Šviesa gali išblaškyti mintis. Galvoti geriausia tamsoje.

Gulėjo atpalaidavusi kūną, kad ne taip kratytų, ir mąstė apie Marko elgesį prieš pat jiems išvykstant. Nėra abejonių, kad policininkas jam pasakė kažką tokio, kas jį sukrėtė. Gal apie ją? Tikriausiai. Ji svarstė, ką jis galėjo pasakyti ir kaip jai derėtų pasielgti.

Dabar tai neturi nė mažiausios reikšmės. Jiedu jau kelyje. Verčiau galvoti apie dabartį.

Rachelė ėmėsi pažįstamo vaidmens. Širdyje smilktelėjo skausmas. Ji pasiilgo savo darbo FTB. Labai jį mėgo. Galbūt tai buvo viskas, ką ji turėjo, paprasčiausiai vienintelis dalykas, kuriam atidavė visą širdį. Kai kas darbe tik stumdavo laiką nuo devynių iki penkių, nekantraudami grįžti namo ir pradėti mėgautis gyvenimu. Rachelei namai ir darbas buvo susikeitę vietomis.

Po tiek išsiskyrimo metų jiedu su Marku dar turi kai ką bendro: abu susirado patinkančius darbus. Ji svarstė, kodėl taip atsitiko. Gal

neatsitiktinai, gal jų karjeros tapo savotišku tikros meilės pakaitalu. Galbūt ji per daug prisigalvoja.

Markas ir dabar dirba mėgstamą darbą. O ji — jau nebe. Ar ji dėl to labiau nelaiminga nei jis?

Ne. Jo duktė pagrobta. Geimas, setas, mačas.

Tamsoje ji išsitepė veidą juodais dažais, kad neboluotų. Automobilis ėmė kilti atšlaite. Ji pasiruošusi, viskas po ranka.

Galvoje švystelėjo mintis apie tą šunsnukį Hugą Reilį.

Tai dėl jo kaltės ji nutraukė draugystę su Marku. Hugas koledže buvo geriausias jos bičiulis. Jis ir tvirtino tik tiek ir noręs — būti draugais. Jokio spaudimo. Jis nutuokė, jog ji turi vaikiną. Ar Rachelė iš tikrųjų buvo tokia naivi ar tiktai apsimetė tokia esanti? Vyrai, kurie dievagojasi norį „būti tik draugais", iš tikrųjų siekia tapti antraisiais eilėje, tarsi draugystė būtų tik kokia mankšta prieš išbėgant į aikštę. Hugas paskambino jai tą naktį į Italija tik iš draugiškumo.

— Tiesiog kaip tavo bičiulis manau, jog tau derėtų žinoti, — tarė jis.

Kur jau ne. Ir išklojo jai viską, ką Markas iškrėtė kažkokiame kvailame studentų vakarėlyje.

Pakaks kaltinti save. Ir Marką. Hugas Reilis. Jeigu tas šunsnukis nebūtų kišęs nosies ne į savo reikalus, kaip būtų susiklostęs jos gyvenimas? Sunku pasakyti. O kaip jis pakrypo? Į tai atsakyti lengva. Ji pernelyg įniko į svaigalus. Pikta. Skaudančiu skrandžiu. Leido valandas prie *TV gido*. Ir, neužmirškime pridurti, užmezgė ateities neturinčius santykius ir užbaigė juos pačiu blogiausiu būdu.

Automobilis pasviro, kopdamas į viršų, ir Rachelė nusirito prie bagažinės sienelės. Netrukus automobilis sustojo. Rachelė pakėlė galvą. Kraupias mintis tarsi vėjas nupūtė.

Žaidimas prasidėjo.

* * *

Nuo senosios tvirtovės bokšto, iškilusio gerą šimtą metrų virš Hudzono upės, Džošui prieš akis atsivėrė statūs Džersio pakrantės skardžiai. Prieš imdamasis darbo, jis kurį laiką žvelgė į juos grožėdamasis.

Tarsi mostelėjus lazdele, Zaidmano automobilis įsuko į Henrio Hudzono plentą. Paskui niekas nesekė. Džošas įdėmiai stebėjo kelią. Niekas nei pristabdė, nei padidino greitį. Jokio įtartino iš paskos sekančio automobilio.

Jis staigiai apsidairė aplinkui, trumpam išleisdamas iš akių automobilį, tada vėl jį susiradęs stebėjo toliau. Vairavo Zaidmanas. Daugiau nieko nebuvo matyti. Be abejo, kas nors gali tūnoti ant galinės sėdynės, tačiau tai jau bus vėliau.

Zaidmanas sustojo. Išjungė variklį ir atidarė dureles. Džošas pakėlė radijo telefoną prie lūpų.

— Pavelai, pasirengęs?

— Taip.

— Jis vienas, — tarė jis dabar jau Lidijai. — Pirmyn.

— Sustok prie kavinės. Išlipk ir eik į alėją.

Tai Margaritos Korbin alėja. Pirma, ką pasiekęs pievelę išvydau net tamsoje, buvo ryškios vaikų žaidimų aikštelės ties Vašingtono forto aveniu ir 190-osios gatvės kampu spalvos. Jos iš čia kuo aiškiausiai buvo matyti. Ta aikštelė man visada labai patiko, tačiau šįvakar geltonų ir žydrų spalvelių mirgėjimas durte dūrė širdį. Laikiau save tikru miesto vaiku. Netoli nuo čia nuomodamasis būstą, įsivaizduodavau lieką̨s čia gyventi — pilki priemiesčiai man jau atrodė per prasti — ir, žinoma, atsivedąs savo vaikus padūkti būtent į šitą parką. Man dabar tai pasirodė kaip koks bloga lėmęs ženklas.

Balsas iš telefono spygtelėjo:

— Metro stotelė kairėje.

— Supratau.

— Nusileisk laiptais prie metro.

To ir reikėjo tikėtis. Lieps nusileisti vagonėliu ir sėsti į A traukinį. Rachelei būtų labai sunku, o gal net ir neįmanoma sekti paskui.

— Jau ant laiptų?

— Taip.

— Apačioje pamatysi vartelius.

Žinojau, kur jie. Tas įėjimas, atrakinamas tik savaitgaliais, veda į mažesnį iškyloms skirtą parkelį. Ten stovi teniso stalai, nors pano-

rėjęs pažaisti turi atsinešti savo tinklelį ir raketes. Įtaisyti suoliukai ir staleliai. Vaikai ten neretai švęsdavo savo gimtadienius.

Plieniniai vartai, kiek prisimenu, visada būdavo užrakinti.

— Jau čia, — tariau.

— Apsižvalgyk, ar niekas tavęs nemato. Praverk juos, įsmuk į vidų ir skubiai vėl uždaryk.

Dirstelėjau pro vartus į parkelį. Jame buvo visiškai tamsu. Tolimi gatvės žibintai skleidė čia tik blausią šviesele. Pajutau kuprinės svorį. Pasitaisiau jos diržą sau ant peties. Dirstelėjau per petį, ar nieko nėra už nugaros. Tuščia. Užmečiau akį į kairę. Metro vagonai sustingę stovėjo. Uždėjau ranką ant vartų rankenos. Spynos grandinė buvo nukirpta. Dar kartą skubiai apsidairiau, vykdydamas dirbtinio balso paliepimą.

Rachelės nė ženklo.

Stumtelėjau vartelius ir jie girgždėdami sucypė. Garsas tiesiog skroste perskrodė vakaro tylą. Įsmukau pro plyšį ir prasmegau tamsoje.

Rachelė pajuto, kaip automobilis, Markui išlipant, sulingavo.

Ji prisivertė palaukti dar ištisą minutę, kuri jai atrodė ilga kaip valanda. Galiausiai, nutarusi, kad jau būsią saugu, Rachelė kilstelėjo bagažinės dangtį ir apsidairė pro plyšį.

Nieko.

Turėjo pasiėmusi pusiau automatinį 40-ojo kalibro pistoletą „Glock 22“, kuriuo apginkluoti federaliniai agentai, ir naktinio matymo akinius „Rigel 3501 Gen. 2+“. Delninis kompiuteris, priimantis ieškiklio siunčiamus duomenis, gulėjo kišenėje.

Ji abejojo, ar ją kas nors pastebės, tačiau vis tiek pravėrė bagažinės dangtį tik tiek, kad galėtų išsiristi lauk. Paskui pritūpusi įkišo į bagažinę ranką ir sugraibė pistoletą bei naktinio matymo akinius. Tada tylutėliai ją užvėrė.

Jai visada patiko veikti atviroje erdvėje, bent jau per mokymus. Pasitaikė vos keletas užduočių, kada teko pasitelkti slėpimosi ir puolimo iš pasalų įgūdžius. Dažniausiai būdavo naudojamasi šiuolaikiškiausia sekimo ir stebėjimo įranga. Mikroautobusai, lėktuvai su

stebėjimo įranga ir mini kameros. Retai kada tekdavo sėlinti tamsoje juodais drabužiais ir išteptu juodais dažais veidu.

Ji užsiglaudė už galinio rato. Tolumoje išvydo alėjos link tolstantį Marką. Įsikišo ginklą į dėklą, o naktinio matymo akinius prisirišo prie diržo. Pasilenkusi Rachelė ėmė slinkti aukštyn. Čia dar buvo pakankamai šviesu ir naktinio matymo akinių kol kas neprireikė.

Danguje švytėjo sidabrinis mėnulio diskas. Žvaigždžių nebuvo matyti. Markas žingsniavo kiek tolėliau, priglaudęs mobilųjį prie ausies. Ant peties karojo krepšys. Rachelė apsidairė, tačiau aplinkui nesimatė nė gyvos dvasios. Išpirką paims čia? Vieta tam labai tinkama, jeigu iš anksto esi numatęs pasitraukimo kelius. Ji ėmė svarstyti, kaip gali pasielgti nusikaltėliai.

Trijono forto parkas buvo labai kalvotas. Verčiau pakilti kur aukštėliau. Ji ėmė kopti ir jau ruošėsi įsitaisyti, kai išvydo, jog Markas eina parko vartų link.

Velniava. Teks sekti toliau.

Rachelė nušliaužė kalvos šlaitu žemyn. Žolė buvo dygi ir kvepėjo šienu, nes, greitosiomis suvokė ji, senokai lijo. Stengėsi nenuleisti akių nuo Marko, tačiau jis išėjęs iš parko pranyko. Teko rizikuoti ir judėti sparčiau. Prie parko vartų ji užsiglaudė už akmeninio stulpo.

Markas štai ten. Tačiau neilgam.

Priglaudęs telefoną prie ausies, jis pasisuko į kairę ir dingo laiptuose, vedančiuose į A traukinį.

Kiek aukštėliau kažkokia pora vedžiojo šunį. Galbūt tai bendrininkai, tačiau gali būti paprasčiausiai žmonės, vedžiojantys šunį. Markas nepasirodė. Nėra laiko ilgai svarstyti. Ji pritūpė už akmeninės sienelės ir atsirėmusi nugara į ją nuslinko prie laiptų.

Tikneriui Edgaras Portmanas pasirodė lyg nužengęs iš kokių muilo operų. Vilkėjo šilko pižama, kruopščiai sujuosta raudona juosta. Buvo įsispyręs į aksomines šlepetes. Jo brolis Karsonas, priešingai, atrodė visas susiglamžęs. Pižama nusmukus į šoną. Susitaršiusiais plaukais. Raudonomis akimis.

Abu Portmanai negalėjo atplėšti akių nuo nuotraukų.

— Edgarai, — prabilo Karsonas, — nedaryk skubotų išvadų.

— Skubotų išvadų?..

Edgaras atsigręžė į Tiknerį.

— Aš jam daviau pinigus.

— Taip, sere, — atsiliepė Tikneris. — Prieš pusantrų metų. Mes tai žinome.

— Ne.

Edgaras norėjo nekantriai nukirsti, tačiau jo balsas nuskambėjo dusliai.

— Turiu galvoje, neseniai. Tiesą sakant, šiandien.

Tikneris net išsitiesė.

— Kiek?

— Du milijonus. Gavome dar vieną išpirkos reikalavimą.

— Kodėl nepranešėte mums?

— O, taip.

Edgaras pašaipiai prunkštelėjo.

— Praeitą kartą taip šauniai padirbėjote.

Tikneris pajuto, kaip įsitempia smilkiniai.

— Norite pasakyti, kad davėte savo žentui dar du milijonus?

— Būtent.

Karsonas Portmanas vis dar žvelgė į nuotraukas. Edgaras dirstelėjo į jį, o paskui vėl atsigręžė į Tiknerį.

— Mano dukterį nužudė Markas Zaidmanas?

Karsonas pašoko.

— Pats kuo puikiausiai žinai, kad ne.

— Tavęs niekas neklausia, Karsonai.

Dabar abu vyrai žvelgė į Tiknerį, laukdami, ką šis pasakys. Tikneris nuleido klausimą negirdomis.

— Vadinasi, šiandien buvote susitikęs su savo žentu?

Gal Edgaras ir buvo nepatenkintas, kad neišgirdo atsakymo į savo klausimą, tačiau iš jo išraiškos nebūtum galėjęs to suprasti.

— Šiandien rytą, — tarė jis. — Memorialo parke.

— O ta moteris nuotraukose?

Tikneris mostelėjo į jas.

— Buvo su juo?

— Ne.

— Ar kuris jūsų esate anksčiau ją matęs?

Tiek Karsonas, tiek Edgaras patikino nematę. Edgaras pakėlė vieną nuotrauką.

— Mano duktė nusamdė privatų seklį padaryti šias nuotraukas?

— Taip.

— Nieko nesuprantu. Kas ji tokia?

Tikneris ir šį klausimą nuleido negirdomis.

— Ar išpirkos reikalavimas kaip ir praeitą kartą buvo atsiųstas jums?

— Taip.

— Ir jums nekilo abejonių, kad tai gali būti apgaulė?

Šįkart atsakė Karsonas.

— Mes iš pradžių pamanėme tą patį.

— Kas privertė jus apsigalvoti?

— Jie atsiuntė dar vieną plaukų sruogą.

Karsonas glaustai išdėstė apie DNR tyrimus ir daktaro Zaidmano norą juos papildomai pakartoti.

— Vadinasi, atidavėte plaukus jam?

— Taip, atidavėme, — patvirtino Karsonas.

Edgaras, nugrimzdęs savyje, žvelgė į nuotraukas.

— Ar šita moteris, — prakošė jis. — Zaidmano draugužė?

— Negaliu jums į tai atsakyti.

— Dėl kokios kitos priežasties mano duktė būtų norėjusi ją nufotografuoti?

Suskambėjo mobilusis. Tikneris atsiprašė ir priglaudė jį prie ausies.

— Bingo, — pranešė O'Malis.

— Kas?

— Gavome žinią, jog Zaidmanas sumokėjo kelio mokestį kortele. Prieš penkias minutes jis pervažiavo Džordžo Vašingtono tiltą.

Dirbtinis balsas paliepė:

— Eik keliuku.

Pirmuosius metrus blausioje prieblandoje dar galėjau įžiūrė-

ti. Žengiau į priekį. Tamsa aplinkui vis tirštėjo, kol galiausiai tapo aklina. Ištiesęs koją į priekį tarsi koks aklasis, baksnojantis lazdele, tikrinau takelį. Buvo nejauku. Velniškai nejauku. Vėl švystelėjo mintis apie Rachelę. Ar ji kur netoli? Stengiausi neišklysti iš keliuko. Jis sukosi į kairę. Kluptelėjau, užkliuvęs už akmens.

— Gerai, — tarė balsas. — Sustok.

Padariau kaip liepiamas. Priešais aklina tamsa. Užpakalyje tolėliau blausia spingsule ruseno gatvė. Dešinėje dunksojo skardis. Ore tvyrojo miesto parkams būdingas gaivos ir drauge atmatų kvapas. Įtempęs ausis klausiausi, ar nepasigirs koks garsas, tačiau jas pasiekė tik tolimas eismo gausmas.

— Padėk pinigus.

— Ne, — tariau. — Pirma noriu pamatyti dukrą.

— Padėk pinigus.

— Mes susitarėme. Kai parodysite man dukrą, gausite pinigus.

Jokio atsako. Smilkiniuose tvinksėjo kraujas. Baimė tiesiog kaustė. Ne, man tai visiškai nepatiko. Čia esu matomas kaip ant delno. Koja apsičiupinėjau keliuką už savęs. Galėčiau mauti iš čia, klykdamas kaip pamišėlis. Aplinkinis kvartalas tankiai gyvenamas. Gal kas nors iškviestų policiją ar atskubėtų į pagalbą.

— Daktare Zaidmanai?

— Taip?

Man tiesiai į veidą švystelėjo žibintuvėlio šviesa. Apakintas sumirksėjau ir mėgindamas prisidengti pakėliau ranką. Prisimerkęs bandžiau ką nors įžvelgti. Šviesos pluoštas man nuo veido nuslydo žemyn. Akys akimirksniu prisitaikė prie tamsos, tačiau jau ir taip viskas buvo matyti. Šviesos spindulyje dunksojo tamsus siluetas. Jokių abejonių nebuvo. Aš bematant supratau, kas tai.

Ten stovėjo vyras. Nesu tikras, bet tariausi pastebėjęs net flanelinius marškinius. Priešais išryškėjo tik siluetas. Nei drabužių, nei spalvų negalėjau įžiūrėti. Galbūt tai tik mano vaizduotės sukurtas paveikslas, tačiau dėl kitko neturėjau nė mažiausios abejonės. Formos ir siluetai buvo pakankamai ryškūs.

Šalia vyro, apsikabinęs jo koją aukščiau kelio, stovėjo vaikas.

27 skyrius

Lidijai dingtelėjo, kad galėtų būti ir daugiau šviesos. Jai labai knietėtų dabar išvysti daktaro Zaidmano veidą. Tas troškimas buvo visiškai nesusijęs su žiauriu pokštu, kurį jam buvo paruošusi. Ją kankino paprasčiausias smalsumas. Tik įsivaizduokit! Iš šito vyro pagrobtas vaikas. Pusantrų metų jis kankinosi, blaškydamasis bemiegėmis naktimis, laužė galvą, kas ištiko jo dukrą, įsivaizdavo visas įmanomas baisybes, kurios tik glūdi pasąmonės pragarmėse.

Ir štai dabar ji prieš jo akis.

Būtų keista, jeigu Lidijai nerūpėtų išvysti jo veido išraišką.

Slinko ilgos sekundės. Ji to ir laukė. Norėjo kiek galima ilgiau ištęsti įtampą, sugniuždyti jį nepakeliama žmogui našta, galutinai palaužti ir tada smogti paskutinį smūgį.

Lidija išsitraukė savo „Sig-Sauer". Laikė nuleistoje rankoje. Žvelgdama iš už krūmokšnio, akimis išmatavo atstumą iki Zaidmano. Buvo apie penkiolika ar dvidešimt metrų. Vėl prie lūpų pakėlė balso keitiklį ir telefoną. Pašnibždomis ištarė dar vieną nurodymą. Šnabždesys ir riktelėjimas per balso keitiklį skamba taip pat.

— Atidaryk krepšį.

Iš pasalų stebėjo mechaniškus, tarsi į transą panirusio žmogaus judesius. Dabar jau darė ką liepiamas, ir nė kiek neprieštaravo. Šįkart ji švystelėjo žibintuvėliu į jį. Pašvietė jam į veidą, o paskui nukreipė spindulių pluoštą į krepšį.

Šlamantieji. Viduje pūpsojo pinigų pakeliai. Ji patenkinta sau linktelėjo. Jie jau jos rankose.

— Gerai, — tarė ji. — Padėk krepšį ant žemės. Lėtai eik keliuku. Tera tavęs lauks ten.

Ji stebėjo, kaip daktaras Zaidmanas numeta krepšį. Jis prisimerkęs žvelgė į tą pusę, kur, jo manymu, laukė dukrelė. Žingsniavo tarsi sumedėjęs, tačiau galbūt ir dėl to, kad trikdė į akis plieskianti šviesa. Jai bus tik dar paprasčiau.

Lidija ketino šauti iš už poros žingsnių. Du greiti šūviai į galvą, jeigu kartais vilkėtų neperšaunamą liemenę. Ji gera šaulė. Tikriausiai pataikytų jam į galvą ir iš tokio atstumo. Tačiau nenorėjo prašauti.

Viskas turi būti garantuota. Neturi būti nė menkiausios galimybės jam pasprukti.

Zaidmanas artinosi. Dabar juos skyrė jau tik kokie dešimt metrų. Septyni. Likus penkiems metrams, Lidija pakėlė ranką su pistoletu ir nusitaikė.

Rachelė žinojo, kad Markui įsėdus į metro traukinį, jį sekti nepastebėtai būtų beveik neįmanoma.

Ji nuskubėjo prie laiptų. Pasiekusi juos, įsistebeilijo žemyn į tamsą. Marko nė ženklo. Velniava. Ji skubiai apsidairė aplinkui. Vagonėliai, vežantys žemyn prie A traukinio. Dešinėje užrakinti plieniniai varteliai. Daugiau nieko.

Tikriausiai jis vagonėliu leidžiasi į metro.

Ką dabar daryti?

Už savęs išgirdo žingsnius. Dešiniąja ranka ji paskubomis nusivalė nuo veido dažus, tikėdamasi atrodyti bent jau kiek galima padoriau. Kairiąja paslėpė naktinio matymo akinius.

Laiptais leidosi du vyrai. Vienas jų pažvelgė į ją ir nusišypsojo. Ji dar kartą perbraukė ranka veidą ir taip pat jam nusišypsojo. Vyrai pastriuokom nuliuoksėjo laiptais žemyn ir pasuko prie vagonėlio.

Rachelė greitosiomis sumetė, kad ji galėtų būti puiki priedanga. Pasektų paskui juos, įliptų į tą patį vagonėlį, kartu išliptų, galbūt netgi galėtų užmegzti su jais pokalbį. Kas ją tokiu atveju įtars? Reikia tikėtis, kad Marko traukinys dar neišvykęs. Jeigu ne... Na, iš blogų minčių jokios naudos.

Rachelė jau buvo bežengianti vyrams pavymui, tačiau kažkas privertė ją sustoti. Kaltos geležies varteliai kairėje. Jie buvo uždaryti. Lentelė ant jų skelbė: ATIDARYTA TIK SAVAITGALIAIS IR ŠVENČIŲ DIENOMIS.

Tačiau parkelio gilumoje Rachelės akis pagavo švysčiojant žibintuvėlį.

Ji stabtelėjo. Mėgino ką nors įžiūrėti pro vartelius, tačiau matė tik blausų šviesos pluoštelį. Tankūs krūmai trukdė įžiūrėti ką nors daugiau. Jos ausis pagavo kairėje skimbtelėjantį keltuvą. Jo durys prasivėrė. Tiedu vyrai sulipo vidun. Nėra laiko išsitraukti delninį

kompiuterį ir užmesti akį į ieškiklio signalą. Be to, keltuvas ir švysčiojantis žibintuvėlis buvo pernelyg arti vienas kito, tad vargiai pavyktų juos atskirti.

Jai nusišypsojęs vyriškis prilaikė ranka duris. Ji svarstė, ką daryti.

Žibintuvėlio šviesa pradingo.

— Lipate? — paklausė vyras.

Ji laukė, kol švieselė vėl pasirodys. Nieko. Ji papurtė galvą.

— Dėkoju, ne.

Rachelė skubiai užlėkė laiptais į viršų, mėgindama surasti kokią tamsią kertelę. Per naktinio matymo akinius galima matyti tik tamsoje. Rigelis įtaisė ir apsaugą nuo ryškių šviesų, tačiau Rachelė buvo įsitikinusi, kad kuo mažiau dirbtinės šviesos, tuo geriau. Šiek tiek aukštėliau parko driekėsi gatvė. Vieta paranki stebėti, tačiau čia buvo per daug gatvės žibintų šviesos.

Ji užėjo už mūrinės keltuvų stotelės pastato. Jo kairėje pastebėjo vietelę, kuri — jeigu prisispaus prie sienos — visiškai neapšviesta. Puiku. Medžiai ir krūmai čia per tankūs, kad galėtum aiškiau ką įžiūrėti. Tačiau šis tas vis tiek matysis.

Jos naktinio matymo akiniai buvo vadinami kompaktiškais, tačiau nepaisant pavadinimo atrodė ganėtinai gremėzdiški. Verčiau būtų įsigijusi tokio modelio akinius, kuriuos būtų galima pakelti prie akių kaip binoklį. Daugumos modelių akiniais galima naudotis ir taip. Šitais — ne. Negalima paprasčiausiai prisidėti jų prie akių. Reikia užsimaukšlinti kaip kokią kaukę. Tačiau jie turi ir akivaizdų pranašumą: lieka laisvos rankos.

Jai maunantis juos ant galvos, tamsoje vėl švystelėjo žibintuvėlis. Rachelė pamėgino nustatyti, iš kur šįkart sklinda šviesa. Jai pasirodė, kad šįkart jau kitoje vietoje. Kiek dešiniau. Arčiau jos.

Tačiau jai dar nespėjus tiksliau pamatyti, švieselė užgeso.

Ji nenuleido žvilgsnio nuo to taško, kur, regis, buvo švystelėjęs žibintuvėlis. Tamsa. Juoda tamsos siena. Vis dar nenuleisdama akių, ji galiausiai užsidėjo akinius. Naktinio matymo akiniai nėra stebuklingi. Su jais niekada nematysi kaip dieną. Jie paprasčiausiai išryškina kiekvieną, nors ir patį menkiausią, šviesos taškelį. Tačiau

priešais skendėjo aklina tamsa. Anksčiau tai būdavo neįveikiama kliūtis, tačiau dabar dauguma tokių stebėjimo įtaisų gaminami su infraraudonųjų spindulių prožektoriumi. Jis skleidžia žmogaus akiai nematomus spindulius.

Tačiau per naktinio matymo akinius jie puikiausiai matyti.

Rachelė įjungė prožektorių. Tamsa nušvito žaliai. Ji žvelgė ne pro lęšį, bet į fosforo ekranėlį, visiškai neprimenantį paprastų televizorių ekranų. Jis pateikia padidintą vaizdą — matai atvaizdą, o ne tikro mastelio vietovę. Žalias jis dėl tos priežasties, kad žmogaus akis iš visų fosforinių spalvų žalios atspalvių geba atskirti daugiausia. Rachelė žvalgėsi.

Štai. Ten kažkas yra.

Vaizdas buvo išskydęs, tačiau Rachelės akis pamatė nedidukę moterį. Ji, regis, slėpėsi už krūmo. Buvo kažką pakėlusi sau prie lūpų. Ko gero, telefoną. Šių akinių regėjimo laukas labai menkas, nors tvirtinama, jog jie apima trisdešimt septynių laipsnių erdvę. Pasukusi galvą į dešinę ji išvydo Marką, metantį krepšį su pinigais ant žemės.

Markas pradėjo žingsniuoti moters link. Trumpais žingsneliais, ko gero, bijodamas tamsoje užkliūti už akmens.

Rachelė žvilgtelėjo į moterį, paskui į Marką, tada vėl į moterį. Markas artėjo prie jos. Moteris vis dar tūnojo užsiglaudusi už krūmo. Markas jos tikrai negalėjo matyti. Rachelė suraukė kaktą, svarstydama, kokia čia velniava.

Staiga moteris kilstelėjo ranką.

Atidžiau įsižiūrėti trukdė medžiai ir krūmai, tačiau moteris, regis, rodė pirštu į Marką. Juos dabar skyrė vos keli žingsniai. Rachelė prisimerkusi įsistebeilijo į ekranėlį priešais akis. Ir staiga suvokė, jog moteris rodo į Marką ne pirštu. Jis būtų pernelyg didelis.

Pistoletas. Moteris laikė nutaikiusi Markui į galvą pistoletą.

Rachelei prieš akis šmėkštelėjo šešėlis. Ji ėmė gręžtis, kartu žiodamasi šūksniu perspėti Marką, tačiau plati kaip beisbolo pirštinė ranka užspaudė burną, neleisdama ištrūkti nė garseliui.

Tikneris ir Ryganas lėkė Niudžersio plentu. Vairavo Tikneris. Ryganas sėdėjo šalia ir gremžė veidą.

Tikneris papurtė galvą.

— Negaliu patikėti, kad dar nenukrapštei to šašo.

— Tau jis nepatinka?

— Vaidini esąs Enrikė Iglesijas?

— Kas?

— Tas pats.

— Kuo tau kliūna mano karpa?

— Tai tas pat, kas nešiotum marškinėlius su užrašu „Prieš penkerius metus mane buvo ištikusi viduriniojo amžiaus krizė".

Ryganas kiek pamąstė ir prabilo:

— Na, teisybės yra, nenuneigsi. Tarp kitko, jei jau apie tai prakalbome, ar tie akiniai nuo saulės, kuriais visada balnoji nosį, privalomi FTB darbuotojams?

Tikneris šyptelėjo.

— Padeda prisivilioti paukštytes.

— Aha, jie ir tavo pritrenkiantis vamzdis.

Ryganas pasirangė sėdynėje.

— Loidai?

— Aha.

— Man vis tiek kai kas neaišku.

Jiedu jau kalbėjo ne apie akinius ar barzdą.

— Kai kurių dalykų dar nežinome, — tarė Tikneris.

— Tačiau juk pamažu atėjome prie tiesos?

— Be abejo.

— Tada apžvelkim, ką turim, gerai?

Tikneris linktelėjo.

— Visų pirma, jeigu DNR tyrimas, kurį užsakė Edgaras Portmanas, teisingas, mergaitė vis dar gyva.

— Tai labai keista.

— Baisiai. Tačiau tai daug ką paaiškintų. Kas galėtų laikyti pagrobtą vaiką gyvą?

— Jos tėvas, — atsakė Ryganas.

— O kieno pistoletas paslaptingai dingo iš vietos, kurioje įvyko žmogžudystė?

— Jos tėvo.

Tikneris smiliumi ir nykščiu pavaizdavo pistoletą, nusitaikė į Ryganą ir nuspaudė menamą gaiduką.

— Būtent.

— Tai kur vaikas buvo visą tą laiką?

— Paslėptas.

— Na, iš to tikrai nedaug naudos.

— Ne, tu verčiau pamąstyk apie tai. Apieškojome Zaidmano namą. Kiekvieną kertelę. Jis puikiausiai žinojo, kad taip bus. Vadinasi, kur parankiausia būtų paslėpti savo mergaitę?

Ryganas jau sumetė, kur link jis suka.

— Pas draugę, apie kurią nieko nežinojome.

— Dar daugiau, pas draugę, dirbusią FTB. Ji žino mūsų darbo metodus kaip penkis savo pirštus. Išmano, kaip paimti išpirką. Kaip paslėpti vaiką. Ši moteris pažįsta Zaidmano seserį, Steisę, ir gali prisikalbinti ją padėti.

Ryganas susimąstė.

— Gerai, tarkime, kad visa tai tiesa. Jiedu įvykdė šitą nusikaltimą. Gavo du milijonus dolerių ir vaiką. Kas toliau? Pusantrų metų laukė tinkamos progos? Nutarė išpešti dar pinigų? Kas?

— Jiems reikėjo palaukti kurį laiką, kad išvengtų įtarimų. Galbūt norėjo sutvarkyti Monikos palikimo reikalus. Gal norint pasprukti jiems prireikė dar dviejų milijonų, ką aš žinau.

Ryganas susiraukė.

— Mes vis pamirštame patį svarbiausią dalyką.

— Kokį?

— Jeigu visa tai surezgė Zaidmanas, kodėl pats liko tysoti sušaudytas? Tai nebuvo panašu į tokią žaizdą, kuria būtų siekiama pasirodyti esant auka. Jis viena koja jau buvo anapus. Greitosios medikai sakė neabejoję, kad jis iškvėpsiąs dvasią dar jiems nepasiekus reanimacijos. Beveik dešimt dienų patyliukais vadinome šią bylą dviguba žmogžudyste.

Tikneris linktelėjo.

— Na, tai sukelia šiokių tokių neaiškumų.

— Be to, kur jis dabar trauktų? Važiuoja per Džordžo Vašingtono tiltą. Manai, kad nutarė sprukti su dviem milijonais?

— Galbūt.

— Jeigu tu slapta nutartum dingti, argi banko kortele imtum mokėti kelio mokestį?

— Ne, tačiau galbūt jis nenumano, kaip paprastai tai galima susekti.

— Baik, niekam tai ne paslaptis. Ten gauni čekį. Jame parašyta, kokiu laiku kirtai pravažiavimą. Ir jeigu jis net paskutinis mulkis, užmiršęs apdairumą, tai FTB agentė Rachelė Kaipjiten — nieku gyvu.

— Rachelė Mils.

Tikneris lėtai palinksėjo galva.

— Tiesą sakant, gera mintis.

— Dėkoju.

— Kokias galime padaryti išvadas?

— Kad vis dar neturime siūlo galo, — atsiliepė Ryganas.

Tikneris šyptelėjo.

— Smagu grįžti į pažįstamas vietas.

Suskambėjo mobilusis. Tikneris atsiliepė. Skambino O'Malis.

— Kur esate? — pasiteiravo jis.

— Mylia iki Džordžo Vašingtono tilto, — atsakė Tikneris.

— Spauskit akceleratorių.

— Kodėl? Kas atsitiko?

— Policija neseniai aptiko Zaidmano automobilį, — pranešė O'Malis. — Stovi prie Trijono forto parko — mylia, gal pusantros už tilto.

— Žinau, kur, — tarė Tikneris. — Po penkių minučių ten būsime.

Džošo neapleido nuojauta, jog viskas pernelyg jau sklandžiai klojasi.

Jis stebėjo, kaip daktaras Zaidmanas išlipo iš savo automobilio. Dar kiek luktelėjo. Nieko. Tada iš senojo bokšto ėmė leistis žemyn.

Ir pastebėjo tą moterį.

Sustojo ir stebėjo, kaip ji traukia prie metro keltuvų. Paskui nusekė du vyrai. Nieko įtartino. Tačiau netrukus lauk išnėrė jau viena moteris ir jis nebenuleido nuo jos akių.

Jai dingus tamsoje, Džošas nuselino iš paskos.

Jis žinojo, kad vien jo išvaizda kelia baimę. Kaip ir tai, jog jo galvoje kažkas susijaukę. Jam tai nelabai rūpėjo, jo manymu, būtent dėl tos pačios priežasties. Kai kas būtų ėmęsis tvirtinti, jog Džošas tiesiog blogio įsikūnijimas. Per savo gyvenimą jis nusiuntė anapus šešiolika žmonių, keturiolika iš jų lėta mirtimi. Šeši vyrai, kuriuos paliko gyvus, ir dabar trokšta verčiau jau būti nužudyti.

Gaji nuomonė, jog tokie kaip Džošas net nesuvokia, ką darą. Nejaučią kitų žmonių skausmo. Tai netiesa. Jo aukų kančios jam nebuvo nesuvokiamos. Jis žinojo, kas yra kančia. Kaip ir meilė. Jis mylėjo Lidiją. Tokia meile, kurios daugelis niekada nesuprastų. Jis bet ką nužudytų dėl jos. Pats mielai paaukotų savo gyvastį. Be abejo, daugelis tvirtina esą pasiruošę tai padaryti dėl tų, kuriuos myli, tačiau ar daug atsirastų norinčių tai patvirtinti veiksmais?

Moteris stovėjo tamsoje, užsidėjusi akinius. Naktinio matymo akinius. Džošas tokius matė per žinias. Tokius mūšyje užsideda kareiviai. Tai visiškai nereiškia, kad ji iš policijos. Daugybę karinės ginkluotės ir visokiausių kitokių žaisliukų galima įsigyti internetu, tik turėk šlamančiųjų. Džošas stebėjo ją. Kad ir kaip ten būtų, policininkė ji ar ne, moteris taps Lidijos žmogžudystės liudininke.

Reikia ją pašalinti.

Jis lėtai pritykino. Norėjo paklausyti, ar ji su kuo nors nekalba, neturi radijo telefono ir nepalaiko ryšio su kitais žmonėmis. Tačiau moteris tyliai stovėjo. Puiku. Galbūt ji iš tikrųjų tik neprašyta viešnia.

Iki jos jam liko tik koks pusmetris, kai moteris tiesiog sustingo. Ji tyliai aiktelėjo. Džošas suvokė, jog metas ją pasiųsti anapus.

Nepaisant to, kad buvo labai stambus, jis liuoktelėjo į priekį neįtikėtinai grakščiai, ko niekada nebūtum įtaręs matydamas jo gremėzdišką figūrą. Viena ranka užspaudė moteriai burną. Jo letena buvo tokia plati, kad kartu dengė ir nosį. Neleis jai įkvėpti. Kita ranka sugriebė jos kaklą. Sunėrė abiejų rankų pirštus.

Ir, tvirtai gniauždamas moters galvą, pakėlė ją nuo žemės.

28 skyrius

Stabtelėjau išgirdęs kažkokį garsą. Pažvelgiau į dešinę. Pasirodė, jog jis atsklido iš gatvės. Mėginau ką nors įžiūrėti, tačiau akys vis dar perštėjo prieš tai apžlibintos stiprios šviesos. Be to, gatvę užstojo medžiai. Kiek pastovėjau lūkuriuodamas, ar nepasigirs dar kas nors. Tyla. Nė krebžt. Dabar jau vis vien. Keliuko gale manęs laukia Tera. Aplinkui gali nors ir dangus griūti.

„Nesiblaškyk, — mintyse paliepiau sau. — Tera ten. Visa kita antraeiliai dalykai".

Vėl ėmiau žingsniuoti keliuku, net nežvilgtelėjęs per petį, ar kas paėmė mano kuprinę su dviem milijonais. Man jie nėmaž nerūpėjo, kaip ir bet kas kita, išskyrus manąją Terą. Stengiausi dar kartą vaizduotėje atgaminti tuos blausius siluetus, žibintuvėlio spindulio tarsi iškirptus iš tamsos. Žingsnelis po žingsnelio yriausi pirmyn. Mano dukrelė. Ji jau turėtų būti čia pat, vos už kelių žingsnių nuo manęs. Antra proga ją atgauti. Susikaupk. Ženk į tikslą. Niekas nepriverstų manęs dabar sustoti.

Toliau slinkau keliuku pirmyn.

FTB Rachelė buvo išmokyta kovos veiksmų ir naudotis įvairiais ginklais. Per keturis mėnesius, praleistus Kvantike, ji išmoko daugybės dalykų. Sužinojo, kad tikra kova visiškai nepanaši į rodomas per TV. Pavyzdžiui, tikrai nepavyktų spirti priešininkui į galvą. Niekada neatgręžtum nugaros, nesisukiotum ir nešokinėtum į šalis, žodžiu, nieko panašaus.

Laimėti kovą akis į akį galima vienu paprastu judesiu. Taikant į pažeidžiamiausias vietas. Puikiai tinka nosis. Smogus į ją, priešininkas apsipila ašaromis. Be abejo, akys. Taip pat ir gerklė — kam pasitaikė gauti tokį smūgį, žino, kaip akimirksniu išgaruoja noras kautis. Na, ir, be abejo, tarpkojis. Visi tai žino. Tačiau jį ne taip paprasta pasiekti, nes vyras akylai tą vietą saugo. Verčiau jau apsimesti, jog ketini ten smogti. Ir tada kirsti į kitą jautrią vietą.

Esama ir kitų taškų — saulės rezginys, keltis, kelis. Tačiau ten smūgiuoti kebloka. Filmuose net ir mažiausias kovotojas sudaužo

kaip obuolį bet kokį milžiną. Žinoma, tai įmanoma ir tikrovėje, tačiau tokiai smulkutei moteriai, kaip Rachelė, susidūrus su tokiu drambliu, kaip šis vyras, galimybės laimėti menkutės. O jeigu užpuolikas patyręs kovotojas, jos visiškai ištirpsta.

Kitas sunkumas, su kuriuo tokiu atveju susiduria moteris, yra tas, jog grumtynės visiškai nepanašios į rodomas per filmus. Prisiminkite bet kokias bare, per sporto rungtynes ar vaikų žaidimų aikštelėje matytas peštynes. Jos beveik visos be išimties baigiasi raičiojimusi ant žemės. Be abejo, per televiziją ar bokso ringe kovotojai stovi vienas prieš kitą ir kuliasi. Tikrovėje vienas kuris pasilenkia, sugriebia antrąjį, parsiverčia ant žemės ir ima mušti. Paguldyta ant žemės, Rachelė nieku gyvu nesugebėtų priveikti tokio raumenų kalno.

Galiausia, nors Rachelė ir mokėsi bei dalyvavo pratybose, imituojančiose pavojingas situacijas, — Kvantike tam net yra „landynių kvartalas“ — tikrovėje jai dar nėra tekę susiremti akis į akį. Ją užklupo netikėtai, iš išgąsčio pakirto kojas, jėgos tarsi išgaravo.

Rachelė negalėjo nė įkvėpti. Burną staiga užspaudė platus delnas, ir ji pasielgė visiškai ne taip, kaip buvo mokyta. Užuot tučtuojau ėmusi spardyti atbula koja — taikydama į kelį ar keltį — Rachelė instinktyviai abiem rankomis pamėgino atplėšti jo delną. Bergždžia.

Antrąja ranka vyras sugriebė ją už kaklo ir dabar tiesiog gniaužte gniaužė galvą. Jo pirštai įsirėžė jai į dantenas, laužė dantis. Jo gniaužtai buvo tokie galingi, jog Rachelė neabejojo, kad panorėjęs, jis galėtų jos kaukolę sutraiškyti it kiaušinio lukštą. Tačiau jis truktelėjo ją į viršų. Nudiegė kaklą. Rodėsi, kad galva tuoj ims ir nutrūks. Delnas, dengiantis burną ir šnerves, neleido įkvėpti. Jis kilstelėjo dar aukščiau. Jos pėdos jau nesiekė žemės. Sugriebusi jo riešus, ji pamėgino išsivaduoti, atlaisvinti jo gniaužtus.

Tačiau ėmė trūkti oro.

Ausys ūžte ūžė. Į plaučius tarsi kas būtų pripylęs degančio skysčio. Ji kaip įmanydama spardėsi. Tačiau smūgiai buvo tokie silpni ir nepavojingi, jog jis nė nemanė gintis. Vyro veidas jau buvo visiškai prie pat. Pakaušiu jautė jo alsavimą. Į šoną nusisukę jos naktinio matymo akiniai dar laikėsi ant galvos ir trukdė jai matyti.

Rodėsi, jog galva tuoj plyš. Mėgindama prisiminti, ko mokyta,

Rachelė suleido nagus jam į delno raumenį po nykščiu. Nieko. Žūtbūt reikia įkvėpti. Jautėsi it ant kabliuko spurdanti žuvis, dūstanti, mirštanti. Užliejo siaubas.

Ginklas.

Juk gali jį pasiekti. Jeigu tik pavyktų suimti save į rankas ir ryžtis, atitraukus ranką nuo jo gniaužtų, pasiekti kišenę, išsitraukti ginklą ir šauti. Tai vienintelė jos galimybė. Sąmonė jau blėso.

Plyštančia galva Rachelė nuleido kairiąją ranką. Ranką taip įtempė, jog rodėsi, ji sutrūks it guminė. Ranka užčiuopė dėklą. Pirštai sugriebė ginklą.

Tačiau vyras nuspėjo jos kėslus. Laikydamas ore it skudurinę lėlę kadaruojančią Rachelę, jis smarkiai trenkė keliu jai į inkstus. Iš skausmo akyse pažiro kibirkštys. Akys stojo stulpu. Tačiau Rachelė nepasidavė. Ji toliau siekė ginklo. Vyrui neliko nieko kita, tik nuleisti ją ant žemės.

Oras.

Pagaliau galėjo laisvai įkvėpti. Ji stengėsi neimti ryte ryti oro, tačiau veltui. Negalėjo susivaldyti.

Tačiau atokvėpis buvo trumputis. Viena ranka vyras sugriebė ranką, traukiančią pistoletą. Kita smogė jai į gerklę. Be garso žioptelėjusi, Rachelė parkrito. Vyras ištraukė iš rankų ginklą. Tada svoriu užgriuvo ant jos, išspausdamas ir tą gurkšnį oro, kurį jai pavyko įkvėpti. Užgulė krūtinę ir jau tiesė rankas prie gerklės.

Pro šalį prašvilpė policijos automobilis.

Vyras vikriai atsitiesė. Ji pabandė pasinaudoti proga ir išsivaduoti, tačiau jis paprasčiausiai buvo pernelyg sunkus. Vyras sugraibė kišenėje mobilųjį ir pakėlęs prie lūpų šiurkščiu balsu gargtelėjo:

— Dingstam! Policija!

Rachelė dar bandė kažkaip ištrūkti, veržėsi iš po jo, tačiau visos jos pastangos buvo bergždžios. Dirstelėjusi į viršų, pamatė vyrą užsimojant kumščiu. Jis jau lėkė į ją. Ji dar mėgino išsilenkti, tačiau negalėjo nė krustelėti.

Nuo smūgio jos galva trinktelėjo į grindinį. Akyse pasidarė tamsu.

Markui pražingsniavus visai pro šalį, Lidija išlindo iš už krūmo, rankoje gniaužдama pistoletą. Laikydamas ranką ant gaiduko, nusitaikė į galvą. Ją taip išgąsdino šūksnis ausinėje: „Dingstam! Policija!", kad ji vos jo nespustelėjo. Jos galva veikė žaibiškai. Zaidmanas toliau sau žingsniavo keliuku. Lidija jau sumetė, kaip viskas bus. Ji nusviedė ginklą į šalį. Jeigu pas ją neras ginklo, niekas nieko bloga negalės jai prisiūti. Kaip ir dauguma ginklų, šis neturėjo savininko. Be abejo, ji mūvėjo pirštines, todėl pirštų atspaudų taip pat nebus.

Tačiau — vis taip pat žaibiškai dingtelėjo jai — kas galėtų jai sukliudyti pasičiupti pinigus?

Gal ji tiesiog po parką vaikštinėjanti pupytė, kuri eidama keliu staiga išvydo gulinčią kuprinę. Jeigu būtų sulaikyta, pasakytų kaip tik skubėjusi radinį pristatyti į policiją. Nieko apie tai nežinanti. Jokios rizikos.

Ypač turint galvoje, kad ten du milijonai.

Ji skubiai apsvarstė visas galimybes. Gerai pagalvojus, viskas labai paprasta. Paims pinigus. Sučiups su jais — na ir ką? Neras jokių įrodymų dalyvavus šiame nusikaltime. Ji nusviedė ginklą. Taip pat ir mobilųjį. Be abejo, juos gali aptikti. Tačiau nei jos, nei Džošo dėl to nesuseks.

Ji išgirdo, kaip Markas Zaidmanas už kokių septynių metrų nuo jos pasileido bėgti. Puiku, tegu sau bėga. Lidija nužingsniavo prie pinigų. Iš už kampo išniro Džošas. Eidama prie jo, Lidija nesustodama pakėlė nuo žemės krepšį.

O tada jiedu su Džošu pranyko tamsoje.

Toliau kliuvinėdamas žingsnelis po žingsnelio slinkau pirmyn. Akys pamažu ėmė priprasti prie tamsos. Keliukas ėmė leistis žemyn. Smulkių akmenų grindinys. Stengiausi neparpulti. Nuolydis pasidarė dar statesnis, ir aš, traukiamas žemyn, leidau kojoms pačioms leistis sparčiau.

Dešinėje atsivėrė status šlaitas, už kurio buvo matyti tviskantys Bronkso žiburiukai.

Staiga išgirdau vaiko verksmą.

Sustojau. Balselis buvo tylus, tačiau neabejotinai vaiko. Kažkas

sušnarėjo. Dar kartą išgirdau vaikišką balselį. Jau kiek tolėliau. Šnaresys dingo, tačiau mano ausis pasiekė šaligatviu nutrepsinčių kojų bilsmas. Kažkas bėgo nešinas mano dukrele. Tolo nuo manęs.

Na, jau ne.

Pasileidau bėgti. Iki manęs atsklidusios gatvės žibintų šviesos pakako įžiūrėti ir nepamesti keliuko. Priešais pasirodė pintos vielos tvora. Ji visada būdavo užrakinta. Pribėgęs ją, išvydau, kad ji prakirpta vielos žirklėmis. Prasispraudžiau pro angą ir toliau bėgau keliuku. Žvilgtelėjau į kairę, kur keliukas vedė atgal į parką.

Tuščia.

Velniai rautų, kas atsitiko? Mąstyk blaiviai. Kuriuo keliu pasukčiau nuo ko nors sprukdamas? Visai paprasta. Šokčiau į dešinę. Vingiuoti takeliai, tamsu. Lengvai galima kur užsiglausti krūmokšniuose. Pagrobėjas ten ir pasuktų. Akimirką stabtelėjau, tikėdamasis, jog ausis pagaus vaiko verksmą. Nieko panašaus neišgirdau. Tačiau kažkieno nustebęs balsas šūktelėjo:

— Ei!

Ištiesiau kaklą. Garsas iš tikrųjų atsklido iš dešinės. Gerai. Vėl pasileidau bėgti, akimis dairydamasis, ar kur neišvysiu šmėkštelint flanelinių marškinių. Nieko. Toliau leidausi nuo kalvos. Paslydau ir vos nenusiritau kūliais. Dar tada, kai gyvenau šiose apylinkėse, žinojau, kad benamiai laiko šias kalveles pernelyg stačiomis ir todėl retai užklystamomis vaikštinėjančiųjų po parką. Jie iš šakų įdubose susiręsdavo pašiūres. Klaidžiodamas galėdavau išgirsti kažką garsiai šnarant. Pasitaikydavo, kad koks benamis išdygdavo priešais nosį tarsi iš po žemių — ilgais plaukais, apžėlęs barzda, trenkiantis nosį gniaužiančiu dvoku. Netoli buvo ir vietelė, kur parsidavinėjantys vyrai lūkuriuodavo verslininkų, atvykstančių A traukiniu. Dienomis mėgdavau ten pabėgioti. Kelias dažnai būdavo tiesiog nusėtas prezervatyvų pakuotėmis.

Ištempęs ausis bėgau toliau. Keliukas priešais šakojosi. Velniava. Dar kartą paklausiau savęs, kur patogiau būtų pasukti slapstantis. Sunku pasakyti. Jau ketinau mestis į dešinę, kai ausis vėl kažką išgirdo.

Šiugždėjimas krūmuose.

Daug nesvarstydamas nėriau į juos. Du vyrai. Vienas kostiumuotas. Kitas, kur kas jaunesnis, su džinsais, keturpėsčias klūpėjo ant žemės. Kostiumuotasis pratrūko keiksmais. Aš nė nemirktelėjau. Nes iš čia visiškai neseniai girdėjau atsklindantį šūksnį.

Vadinasi, pagrobėjas ir šūktelėjo: „Ei!"

— Ar nematei vyro su mergaite?

— Nešdinkis po...

Aš atsakiau keiksmu ir tėškiau jam antausį.

— Ar nematei jų?

Jis iš netikėtumo net nustėro. Mostelėjo ranka į kairę.

— Nubėgo ten. Jis nešėsi vaiką.

Vėl iššokau į keliuką. Viskas aišku. Jie lekia atgal į pievelę. Jeigu neišsuks iš šito takelio, turėtų pasiekti pievelę netoli tos vietos, kur pasistačiau automobilį. Vėl leidausi bėgti, švytruodamas alkūnėmis. Prabėgau pro vyrus, sėdinčius ant sienos. Vienas jų — ant galvos užsirišęs žydrą skarelę — dirstelėjo į mane, patvirtinamai pakinkavo galva ir mostelėjo laikytis krypties. Galvos linktelėjimu padėkojau jam. Lėkiau iš visų jėgų. Tolumoje jau švysčiojo parko žibintai. Vieno jų šviesos rate sušvytravo vyras flaneliniais marškiniais, nešinas Tera.

— Stok! — riktelėjau. — Laikykite jį!

Tačiau jie šmėkštelėjo ir dingo.

Aš atgavau kvapą ir šaukdamasis pagalbos pasileidau pavymui. Niekas neatsiliepė. Pasiekęs aikštelę, kurioje įsimylėjėliai mėgsta gėrėtis atsiveriančiu reginiu, vėl pastebėjau flanelinius marškinius. Vyras peršoko per sienelę ir dingo miškelyje. Leidausi iš paskos, tačiau man sukant už kampo kažkas riktelėjo skardžiu balsu:

— Stok!

Atsigręžęs išvydau ginklą į mane nutaikiusį policininką.

— Nejudėk!

— Jis turi mano dukrą! Ten!

— Daktare Zaidmanai?

Pažįstamas balsas sklido iš dešinės. Ryganas.

— Kokia čia?..

— Tiesiog sekit paskui mane.

— Kur pinigai, daktare Zaidmanai?

— Jūs nesupratote, — tariau. — Jis, nešinas dukrele, ką tik persirito šitą sieną.

— Kas persirito?

Staiga man dingtelėjo, ką visa tai reiškia. Du policininkai laikė nutaikę į mane ginklus. Ryganas stovėjo ir žvelgė į mane sunėręs ant krūtinės rankas. Jam iš už nugaros pasirodė ir Tikneris.

— Aptarkime, kas čia dedasi, gerai?

Negerai. Jie nešaus. O jeigu ir taip, man vis vien. Mečiausi bėgti. Jie — vytis. Policininkai buvo jaunesni ir, be jokios abejonės, geresnės formos. Tačiau mane kažkas tarsi nešte nešė. Savotiškas pašėlimas. Liuoktelėjau per tvorą ir parkritau, nusileidęs ant stataus šlaito. Policininkai šoko iš paskos, tačiau kur kas atsargiau.

— Stok! — vėl riktelėjo vienas jų.

Buvau pernelyg uždusęs, kad pajėgčiau šūktelėti kokį paaiškinimą. Tegu seka iš paskos, svarbiausia dabar nesileisti pagaunamam.

Susiriečiau ir nusiritau atšlaimu. Išdžiūvusi žolė kabinosi už drabužių, vėlėsi į plaukus. Rūktelėjo dulkės. Užgniaužiau gerklę kutenantį kosulį. Kai jau kaip reikiant įsibėgėjau, pyliausi šonkauliais į medžio kamieną. Net dunkstelėjo. Sugniaužė paširdžius, tačiau aš tik sukandau dantis. Suktelėjęs į šoną, pasiekiau takelį. Pavymui švysčiodami artėjo policininkų žibintuvėliai. Šiek tiek atitrūkau. Puiku.

Dirstelėjau į kairę, o paskui į dešinę. Nei flanelinių marškinių, nei Teros. Ėmiau sukti galvą, į kurią pusę jie galėjo patraukti. Bala žino. Stabtelėjau. Policininkai artinosi.

— Stok! — Dar kartą paliepė vienas.

Pabandysiu laimę.

Jau ketinau pulti į kairę, atgal į tamsą, kai išvydau tą patį jaunuolį žydra skarele, tą patį, kuris anksčiau buvo nurodęs kelią. Šįkart jis papurtė galvą ir mostelėjo į priešingą pusę.

— Ačiū, — padėkojau.

Ir jam nespėjus nieko pridurti aš jau lėkiau nurodyta kryptimi. Nukirsdamas kelią pasileidau atgal pralįsdamas pro tą pačią metalinio tinklo tvorą. Atsklido tolimas kojų dunksėjimas. Žvilgtelėjęs

aukštyn išvydau flanelinius marškinius. Vyras stovėjo prie apšviestų metro laiptų. Regis, stengėsi atgauti kvapą.

Pasileidau kiek įkabindamas.

Jis taip pat.

Dabar mus skyrė geri dvidešimt metrų. Tačiau juk jis nešėsi ir vaiką. Turėčiau jį prisivyti. Tas pats policininkas šįkart, tikriausiai dėl įvairovės, riktelėjo: „Nejudėk!“ Mintyse meldžiau, kad tik jiems nešautų į galvą imti pyškinti.

— Jis gatvėje! — riktelėjau. — Nešasi mano dukterį.

Nežinau, ar mano žodžiai pasiekė jų ausis. Pribėgęs laiptus, nuliuoksėjau žemyn, šokdamas iš karto per tris pakopas. Parkas liko už nugaros, dabar stovėjau Vašingtono forto aveniu prie Margaritos Korbin žiedo. Žvilgtelėjau į toliau dunksančią žaidimų aikštelę. Tuščia. Nukreipiau akis į Vašingtono forto aveniu ir akis užkliuvo už žmogaus, skuodžiančio pro Motinos Kabrini gimnaziją netoli koplyčios.

Žmogaus atmintyje lieka ir netikėtai iškyla keisčiausių dalykų. Kabrini koplyčia buvo viena keisčiausių Manhatano lankytinų vietų. Kartą Zija, nutarusi, jog verčiau sykį pamatyti, negu dešimt kartų išgirsti, nusitempė mane į mišias, kad suvokčiau, kodėl čia užsuka turistai. Ir iš pirmo žvilgsnio buvo aišku, kas juos čia traukė. Motina Kabrini mirė 1901 metais, tačiau balzamuotas jos kūnas iki šiol saugomas stikliniame karste. Tai ir yra koplyčios altorius. Kunigai laiko mišias viršum jos kūno kaip mišių stalo. Ne, aš tikrai to neišsigalvoju. Motiną Kabrini balzamavo žmogus, užkonservavęs ir Lenino kūną. Koplyčia visada atvira lankytojams. Joje veikia net suvenyrų krautuvėlė.

Apsunkusiomis kojomis risnojau pirmyn. Policininkų daugiau nesigirdėjo. Dirstelėjau per petį pasižiūrėti. Švieselės žibėjo tolokai.

— Čia! — šūktelėjau. — Prie Kabrini gimnazijos!

Stengiausi bėgti dar sparčiau. Prilėkiau koplyčios duris. Jos buvo užrakintos. Flanelinių marškinių nesimatė nė ženklo. Išsigandęs įdėmiai apsidairiau aplinkui. Pamečiau juos. Dingo kaip į vandenį.

— Čionai! — riktelėjau vildamasis, jog policininkai arba Rachelė mane išgirs.

Nukabinau nosį. Pražiopsojau savo progą. Mano duktė vėl dingo man iš po nosies. Širdį tarsi kas suspaudė replėmis. Ir tada išgirdau suburzgiant paleidžiamą variklį.

Grįžtelėjau į dešinę. Apmečiau akimis gatvę ir pasileidau tekinas. Automobilis pajudėjo iš vietos. Už kokių penkių metrų nuo manęs. „Honda Accord". Įsiminiau numerį, nors žinojau, kad tai bergždžia. Vairuotojas dar tik išsukinėjo iš stovėjimo vietos. Jo nemačiau. Tačiau dabar jau jo nepaleisiu.

„Honda" priekiu praslinko priešais stovinčio automobilio galą, ir jau ruošėsi šokti pirmyn, kai aš sugriebiau vairuotojo durelių rankeną. Pagaliau ir man nusišypsojo sėkmė — durelės nebuvo užrakintos. „Per skubą", — dingtelėjo mintis.

Per kitas kelias akimirkas įvyko daugybė dalykų. Traukdamas į save dureles, žvilgtelėjau pro lango stiklą į vidų. Ten tikrai sėdėjo tas pats tipas flaneliniais marškiniais. Jis, žaibiškai sureagavęs, čiupo dureles ir ėmė plėšti jas į save, stengdamasis uždaryti. Užguliau dar smarkiau. Jos per plyšelį prasivėrė. Vyras paspaudė akceleratorių.

Mėginau bėgti šalia automobilio, kaip rodoma filmuose. Bėda tik ta, jog jis greitesnis už žmogų. Tačiau aš laikiausi įsikibęs ir nepaleidau. Įspraudžiau pirštus vidun ir nusitvėriau rėmo tarp priekinių ir užpakalinių durelių. Abi rankas sugrūdau kaip į varstotą. Nepaleisiu. Nieku gyvu.

Išsilaikau ir pamatau savo dukterį gyvą. Pasileidžiu, ir ji žuvus.

Paprasta kaip dukart du.

Vyras flaneliniais marškiniais neatleisdamas mygė akceleratorių. Automobilis įsibėgėjo. Kojomis atsispyriau nuo žemės, tačiau nebuvo kur jų užmesti. Jos nuslydo galinėmis durelėmis ir dunkstelėjo į žemę. Kelius nusibrozdinau į šaligatvį. Pamėginau dėlioti jas ant žemės. Bergždžia. Siaubingai perštėjo, tačiau man buvo vis vien. Laikiausi.

Suvokiau, jog laikas nėra mano sąjungininkas. Ilgai neišsilaikysiu, kad ir kaip to trokščiau. Reikia kažko imtis. Pabandžiau įsidaužti vidun, tačiau veltui. Ištiesęs rankas tiesiog kabojau skriedamas virš žemės. Išsitempiau visu kūnu. Dešiniąja koja staiga kažką užkliudžiau ir užsikabinau už to daikto. Antena. Ar ji pajėgtų mane išlaiky-

ti? Vargiai. Veidu buvau prisiplojęs prie galinių durelių lango. Viduje išvydau vaiko sėdynę.

Ji buvo tuščia.

Mane vėl nusmelkė baimė. Pajutau slystant pirštus. Buvome nuvažiavę kokius dešimt penkiolika metrų. Veidu įsirėmęs į stiklą, daužydamasis į jį nosimi, visas apsibrozdinęs ir aplamdytas, pažvelgiau į vaiką ant priekinės sėdynės ir tai, ką išvydau, plėšte atplėšė mano pirštus nuo rėmo.

Žmogaus proto vingiai išties nenuspėjami. Iš pradžių, kaip tikras gydytojas, be abejo, pamaniau, jog vaikas turėtų sėdėti gale. „Honda Accord" priekyje įtaisytos oro pagalvės. Ten jokiu būdu neleistina sodinti jaunesnių nei dvylikos metų vaikų. Be to, mažesnius vaikučius privalu prisegti vaikiškoje sėdynėje. Bent jau pagal įstatymus. Važiuoti ne specialioje sėdynėje ir dar priekyje... dvigubai nesaugu.

Keista, kad tokios mintys švystelėjo mano galvoje. O gal ir nieko keista. Kad ir kaip ten būtų, ne dėl to pasileidau.

Vyras flaneliniais marškiniais suktelėjo vairą dešinėn. Sucypė padangos. Automobilis trūktelėjo, ir pirštai nuslydo bei atsileido. Skriejau oru nieko nesilaikydamas. Smarkiai trenkiausi į asfaltą ir nudardėjau juo šokčiodamas kaip akmuo. Užpakalyje girdėjau ūkiant policijos sirenas. Šmėstelėjo mintis, jog jie seka „Honda Accord". Tačiau dabar tai jau nebuvo svarbu. Pavyko žvilgtelėti vien akies krašteliu ir to pakako.

Vaikas automobilyje buvo ne mano duktė.

29 skyrius

Vėl patekau į Niujorko presbiterijonų ligoninę. Galima sakyti, buvau beveik namie. Manęs dar neperšvietė rentgenu, tačiau aš neabejojau, jog vienas šonkaulis skilęs. Niekuo čia labai nepagydysi, teks prisišnioti skausmą malšinamųjų. Neišvengiamai skaudės. Nieko tokio. Buvau kaip reikiant apsibrozdinęs. Dešinėje kojoje žiojėjo didžiulė it ryklio nasrų išplėšta žaizda. Nuo abiejų alkūnių buvo nudrėksta oda. Smulkmenos.

Lenis pasirodė žaibiškai. Išsikviečiau jį, nes nenumaniau, kaip man pasielgti. Iš pradžių beveik įtikinau save, jog apsirikau. Juk vaikas augdamas keičiasi, ar ne? Paskutinį kartą mačiau Terą pusės metukų. Vaikai juk auga kaip ant mielių. Ji iš mažutėlio kūdikio virto mergaite. Kabojau ant skriejančio automobilio ir dirstelėjau vos akies krašteliu.

Tačiau buvau tvirtai įsitikinęs.

Vaikas ant priekinės sėdynės buvo panašus į berniuką. Kokių trejų, o ne dvejų metų. Labai jau blyškaus gymio.

Tera kitokia.

Numaniau, jog Tikneris ir Ryganas puls klausinėti. Norėjau su jais bendradarbiauti. Taip pat magėjo sužinoti, kaip jiems, po galais, pavyko suuosti apie įvyksiantį išpirkos perdavimą. Kažkur prapuolė ir Rachelė. Sukau galvą, ar ji čia kur netoli. Svarsčiau, kas pasičiupo išpirkos pinigus, apie „Honda Accord“, vyrą flaneliniais marškiniais. Ar jį pavyko sugauti? Ar tai jis yra mano dukters pagrobėjas, ar ir pirmoji išpirka tebuvo apgaulė? Jeigu taip, koks mano sesers Steisės vaidmuo?

Trumpai tariant, galvoje viskas susijaukė. Pro duris įžengė Lenis, arba, kitais žodžiais tariant, Pasiutlenis. Įvirto į vidų plačiomis rusvai žalsvos spalvos kelnėmis, pasidabinęs rožiniais „Lacoste“ marškiniais. Išsigandusiomis, neramiai lakstančiomis akimis, kurios man iš karto priminė vaikystę. Jis prasispraudė pro seselę ir prišoko prie mano lovos.

— Kas, velniai rautų, atsitiko?

Jau ketinau Leniui glaustai viską išdėstyti, bet jis sulaikė mane pakeldamas pirštą. Grįžtelėjęs į seselę, paprašė palikti mudu vienus. Kai likome akis į akį, galvos linktelėjimu davė man ženklą kalbėti. Pradėjęs nuo susitikimo su Edgaru parke, papasakojau apie skambutį Rachelei, jos atvykimą, visus tuos elektronikos stebuklus, pagrobėjų skambutį, išpirkos perdavimą, šuolį ant automobilio. Dar užsiminiau ir apie rastą kompaktinį diską. Lenis mane vis pertraukdavo — toks jo įprotis, tačiau ne taip dažnai kaip paprastai. Jo veidu šmėkštelėjo kažkoks šešėlis, ir galbūt — nenorėčiau suteikti tam per daug prasmės, pirmą sykį man šovė mintis, kad neturėčiau

juo pasitikėti. Tačiau tai truko trumputę akimirką. Lenis suėmė save į rankas.

— Gal Edgaras tave apmovė? — paklausė jis.

— Kaip? Juk jis prarado keturis milijonus.

— Ne, jeigu tai jo rankų darbas.

Aš suraukiau kaktą.

— Kurių galų jam reikėtų tai daryti?

Lenis nelabai norėjo su tuo sutikti, tačiau atsakymo taip pat nerado.

— Kur Rachelė?

— Jos čia nėra?

— Regis, ne.

— Tada nežinau.

Mudu abu trumpam susimąstėme.

— Gal grįžo pas mane į namus, — tariau.

— Aha, — atsiliepė Lenis. — Galbūt.

Jo balse skambėjo abejonė.

Prasivėrė durys ir jose išdygo Tikneris. Akiniai nuo saulės, kitaip nei įprastai, styrojo kilstelėti ant viršugalvio. Na, iš kitos pusės ant sprando nupiešus burną, neatskirtum nuo tikro veido. Jam iš paskos spyruokliuojančia eisena įgriuvo Ryganas, o gal man taip tik pasirodė dėl tos jo karpos. Pirmas prakalbo Tikneris.

— Mes žinome apie išpirką, — tarė jis. — Jūsų uošvis davė jums dar du milijonus. Žinome, kad šiandien lankėtės privačioje detektyvų agentūroje NDT dėl kompaktinio disko, priklausiusio jūsų žmonai, slaptažodžio. Taip pat žinome, kad kartu su jumis buvo Rachelė Mils, kuri, jūsų tvirtinimu detektyvui Ryganui, grįžo į Vašingtoną.

Tikneris žengtelėjo arčiau. Lenis nenuleido nuo jo akių, pasiruošęs pulti. Ryganas sunėrė ant krūtinės rankas ir atsirėmė į sieną.

— Taigi pradėkime nuo išpirkos pinigų. Kur jie?

— Nežinau.

— Kas nors juos paėmė?

— Nežinau.

— Kaip tai nežinote?

— Jis man liepė padėti juos ant žemės.

— Kas tas „jis“?

— Pagrobėjas. Tas, kuris davė nurodymus telefonu.

— Kur juos padėjote?

— Parke. Ant takelio.

— O tada?

— Jis liepė eiti į priekį.

— Paklusote?

— Taip.

— Ir?

— Pasigirdo vaiko verksmas ir kažkas leidosi bėgti. O tada kilo tikra sumaištis.

— O pinigai?

— Jau sakiau. Nežinau, kur jie dingo.

— O Rachelė Mils? — paklausė Tikneris. — Kur ji?

— Nežinau.

Dirstelėjau į Lenį, tačiau jis nenuleido žvilgsnio nuo Tiknerio. Laukiau.

— Melavote, kad ji grįžo į Vašingtoną, ar ne? — pasiteiravo Tikneris.

Lenis uždėjo ranką man ant peties.

— Prašyčiau neiškraipyti mano kliento teiginių.

Tikneris taip gižiai susiraukė, tarsi išvydęs priešais save mėšlo krūvą. Lenis nė nemirktelėjo.

— Jūs detektyvui Ryganui tvirtinote, kad mis Mils išskrido į Vašingtoną, ar ne?

— Sakiau nežinąs, kur ji, — pataisiau jį. — Sakiau, jog *galbūt* ji išvyko namo.

— O kur ji buvo tuo metu?

Lenis įsiterpė:

— Neatsakyk.

Mostelėjau ranką jį ramindamas.

— Garaže.

— Kodėl tai nuslėpėte nuo detektyvo Rygano?

— Nes mes kaip tik ruošėmės perduoti išpirką. Nenorėjome, kad kas trukdytų.

Tikneris sukryžiavo rankas ant krūtinės.

— Nelabai suprantu, ką tuo norite pasakyti.

— Tai klauskite kitą klausimą, — mestelėjo Lenis.

— Kodėl ten dalyvavo ir Rachelė Mils?

— Mudu seni bičiuliai, — atsakiau. — Be to, žinojau, jog ji FTB agentė.

— Aha, — tarė Tikneris. — Manėte, kad jos patirtis jums pravers?

— Taip.

— O į mane ar detektyvą Ryganą nesikreipėte?

— Tikrai taip.

— Nes?

Čia įsikišo Lenis.

— Patys velniškai gerai numanote, kodėl.

— Jie reikalavo nesikreipti į pareigūnus, — atsakiau. — Kaip ir praeitą kartą. Nenorėjau rizikuoti, todėl paskambinau Rachelei.

— Supratau.

Tikneris grįžtelėjo į Ryganą. Jis stovėjo suraukęs kaktą, tarsi mėgintų suvokti, ką išgirdęs.

— Kreipėtės į ją, nes ji buvusi FTB agentė?

— Taip.

— Ir kadangi judu buvote... — Tiknerio plaštakos ore nubrėžė kažkokias neaiškias linijas, — artimi.

— Prieš daugelį metų, — tariau.

— O dabar jau ne?

— Ne. Dabar ne.

— Hmm, dabar jau ne, — pakartojo Tikneris. — Tačiau vis dėlto nutarėte kreiptis į ją, nors tai susiję su jūsų mergaitės gyvybe. Įdomu.

— Malonu tai girdėti, — įsiterpė Lenis, — Tarp kitko, ar tai kiek nors keičia reikalo esmę?

Tikneris praleido jo pastabą negirdomis.

— Kada paskutinį kartą buvote su ja susitikę?

— O koks skirtumas? — tarė Lenis.

— Prašyčiau atsakyti į mano klausimą.

— Nieko nebus, kol...

Dabar jau aš kepštelėjau Lenį už rankos. Jis nejučia ėmė, kaip buvo įpratęs, priešgyniauti. Vertinau jo narsą, tačiau norėjau kuo greičiau užbaigti šį pokalbį.

— Prieš kokį mėnesį, — atsakiau.

— Kur ir kaip?

— Susidūrėme krautuvėje Nortvudo aveniu.

— Susidūrėte?

— Taip.

— Turite galvoje, netikėtai susitikote?

— Taip.

Tikneris dar kartą grįžtelėjo ir pažvelgė į Ryganą. Šis stovėjo it sustingęs. Netgi nekrapštė savo karputės.

— O dar anksčiau?

— Kas dar anksčiau?

— Prieš jums „netikėtai susitinkant", — Tikneris tą žodį pratarė pašaipiai, — su mis Mils krautuvėje, kada paskutinį kartą ją matėte?

— Koledže, — atsiliepiau.

Tikneris nepasitikėjimo kupinu veidu ir vėl pasisuko į Ryganą. Jam atsigrįžus, akiniai slystelėję nušoko ant nosies. Jis užkėlė juos atgal ant viršugalvio.

— Vadinasi, daktare Zaidmanai, nuo koledžo laikų iki to karto prieš mėnesį krautuvėje su Rachele Mils nebuvote susitikęs nė karto?

— Būtent.

Regis, Tikneris akimirką net sutriko. Iš Lenio veido matėsi, jog jam niežti liežuvį įsiterpti, tačiau laikė jį prikandęs.

— Ar judu retkarčiais susiskambindavote? — pasiteiravo Tikneris.

— Iki šiandien?

— Taip.

— Ne.

— Nė kartelio? Iki šios dienos nesate kalbėjęs su ja telefonu? Netgi kai draugavote?

Lenis neištvėrė:

— Dėl Dievo meilės, na, ir klausimas.

Tikneris staigiu judesiu grįžtelėjo į Lenį.

— Kažkas ne taip?

— Aha, tavo klausimai kvaili.

Jie vėl ėmė ryte ryti vienas kitą akimis. Aš prabilau:

— Nesikalbėjau su Rachele telefonu nuo koledžo laikų.

Tikneris atsigręžė į mane. Iš veido buvo matyti, jog netiki nė vienu mano žodžiu. Žvilgtelėjau kiek tolėliau į už jo rymantį Ryganą. Jis kažką kinkavo sau galva. Jiems abiem tylint, nutariau dar juos paspausti.

— Ar sulaikėte tą vyrą ir vaiką „Honda Accord"? — pasiteiravau.

Tikneris dvejojo, ką atsakyti. Žvilgtelėjo į Ryganą, kuris tik patraukė pečiais, tarsi sakytų: „Kodėl ne".

— Aptikome tą automobilį, paliktą Brodvėjuje prie 145-osios gatvės. Prieš keletą valandų buvo nuvaryta.

Tikneris išsitraukė savo užrašų knygelę, tačiau nė nedirstelėjo į ją.

— Kai pamatėme jus parke, ėmėte šaukti apie savo dukterį. Ar manote, kad automobilyje buvo ji?

— Tada taip maniau.

— Tačiau dabar jau taip negalvojate?

— Ne, — atsiliepiau, — Tai buvo ne Tera.

— Kodėl pakeitėte savo nuomonę?

— Pamačiau jį. Turiu galvoje, vaiką.

— Tai buvo berniukas?

— Regis, taip.

— Kada jį pamatėte?

— Kai šokau ant automobilio.

Tikneris skėstelėjo rankomis.

— Tai gal pradėkite nuo pradžių ir papasakokite viską iš eilės?

Išklojau jiems tą pačią istoriją, kurią prieš tai buvau išdėstęs Leniui. Ryganas tarsi prilipęs stovėjo prie sienos. Dar nebuvo prataręs nė žodžio. Man tai pasirodė keista. Man pasakojant, Tikneris, regis, vis labiau kaito. Jo švariai nuskusto viršugalvio oda įsirėžė, ir akiniai, vis dar

užsodinti ant pakaušio, ėmė slysti žemyn. Jis be paliovos juos braukė atgal. Ties smilkiniais iššoko kraujagyslės. Jis kietai sučiaupė lūpas.

Man baigus, Tikneris tėškė:

— Meluoji.

Lenis šoko tarp mudviejų. Jau galvojau, kad jiedu susimuš, kas, neslėpkime, Leniui nesibaigtų geruoju. Lenis niekada nenusileisdavo nė per nago juodymą. Man iš atminties iškilo trečia klasė, kai Tonis Merulo, norėdamas peštis, ėmė prie manęs kabinėtis. Lenis tada drąsiai žengė tarp mudviejų ir buvo sukultas.

Ir dabar jis stovėjo tiesiai prieš augalotą vyrą:

— Ar tau galvoj negerai, agente Tikneri?

— Tavo klientas melagis.

— Ponai, šitas pokalbis baigtas. Nešdinkitės.

Tikneris panarino savo galvą taip, kad jo kakta įsirėmė Leniui į kaktą.

— Mes turime įrodymų.

— Nagi pažiūrėkime, — tarė Lenis.

Tačiau tučtuojau pridūrė:

— Ne, pala, velniam. Man jie neįdomūs. Jūs suimate mano klientą?

— Ne.

— Tada kraustykite savo nusmurgusias sėdynes iš šios palatos.

Aš tarstelėjau:

— Leni.

Dar dūręs vieną žvilgsnį į Tiknerį, kad tas pamatytų, jog niekas jo nebijo, Lenis atsigręžė į mane.

— Pabaikime viską dabar, — tariau.

— Jis bando tau tai prisiūti.

Aš tik gūžtelėjau pečiais, nes nėmaž dėl to nesukau sau galvos. Ko gero, Lenis tai suprato. Galvos linktelėjimu daviau ženklą Tikneriu tęsti.

— Judu su Rachele matėtės ir anksčiau.

— Juk sakiau...

— Jeigu nesikalbėjote ir nesimatėte su Rachele Mils, iš kur sužinojote, kad ji FTB agentė?

Lenis prapliupo juoktis.

Tikneris staigiu judesiu grįžtelėjo į jį.

— Iš ko čia juokiesi?

— Nes, bukapročiai, Rachelė Mils yra mano žmonos draugė.

Tikneris sutriko.

— Ką?

— Mudu su Rachele nuolat susisiekiame. Mes juodu ir supažindinome.

Lenis vėl pratrūko juokais.

— Tai tas jūsų įrodymas?

— Ne, tai ne tas mano įrodymas, — atkirto Tikneris, tik šįkart jau ne taip aršiai. — Visi tie paistalai apie skambutį dėl išpirkos, kreipimąsi pagalbos į seną bičiulę ir taip toliau. Tikiesi, kad mes užkibsime?

— Kaip tai, — tariau, — o kaip, jūsų nuomone, tada viskas vyko?

Tikneris nieko neatsakė.

— Manote, kad tai mano darbas, ar ne? Dar viena kruopščiai paruošta schema išpešti iš savo uošvio dar du milijonus?

Lenis bandė mane nuraminti.

— Markai...

— Ne, aš pabaigsiu.

Norėjau, kad į pokalbį įsitrauktų ir Ryganas, tačiau jis vis dar laikėsi atokiai, todėl įrėmiau žvilgsnį į Tiknerį.

— Negi iš tikrųjų manote, kad tai aš viską suplanavau ir įvykdžiau. Kam tada visa ta painiava dėl susitikimo parke? Iš kur galėjau žinoti, kad ten prisistatysite ir jūs, velniai rautų, net ir dabar nenumanau, kaip mane susekėte. Kam būčiau varginęsis ir šokinėjęs ant automobilių? Kodėl paprasčiausiai nebūčiau galėjęs paslėpti pinigų ir Edgarui pateikti kokią išgalvotą istoriją? Jeigu būčiau surezgęs tokias pinkles, kam dar samdyčiau vyrą flaneliniais marškiniais? Kurių galų? Kam pasitelkti dar kokį žmogų arba vogtą automobilį? Baikit. Tai visiška nesąmonė.

Dirstelėjau į Ryganą, kuris ir toliau tylėjo.

— Detektyve Ryganai?

Jis prabilo:

— Jūs nesate mums atviras, Markai.

— Kaip tai? — nusistebėjau. — Kodėl nesu jums atviras?

— Tvirtinate, kad nuo koledžo iki šiandien nė karto nesate kalbėjęsis su Rachele Mils telefonu.

— Taip.

— Markai, mes turime pokalbių išklotines. Trys mėnesiai iki jūsų žmonos nužudymo, iš Rachelės buto skambinta jums. Gal galite tai paaiškinti?

Žvilgtelėjau į Lenį, ieškodamas kokios nors pagalbos, tačiau jis tylėdamas žvelgė į mane. Ne, to negalėjo būti.

— Palaukit, — tariau. — Turiu Rachelės mobiliojo numerį. Paskambinkim jai ir išsiaiškinkim, kur ji dabar.

— Prašom, — tarė Tikneris.

Lenis pakėlė telefono, stovinčio prie mano lovos, ragelį. Pasakiau jam skaičius. Stebėjau, kaip juos renka, mintyse stengdamasis susigaudyti, kas čia vyksta. Šešis kartus pyptelėjus signalui, pasigirdo Rachelės balsas, sakantis, jog ji šiuo metu negali atsiliepti ir prašo palikti jai žinutę. Aš taip ir padariau.

Ryganas galiausiai atsiplėšė nuo sienos. Prisitraukė prie mano lovos kėdę ir atsisėdo.

— Markai, ar gerai pažįstate Rachelę Mils?

— Pakankamai.

— Koledže draugavote?

— Taip. Kiek laiko?

— Dvejus metus.

Ryganas skėstelėjo rankomis, žvelgdamas į mane atviromis akimis.

— Matote, mums su agentu Tikneriu vis dar neaišku, kodėl kreipėtės būtent į ją. Na, suprantama, judu kažkada draugavote. Tačiau jeigu tiek metų visiškai nebendravote, — jis patraukė pečiais, — kodėl paskambinote būtent jai?

Kiek pagalvojęs, kaip jiems tai geriau išdėsčius, nutariau viską iškloti tiesiai šviesiai.

— Mudviejų ryšys išliko.

Ryganas linktelėjo, tarsi dabar jam viskas būtų paaiškėję.

— Jūs žinojote, kad ji ištekėjo?
— Šerilė — Lenio žmona — man pranešė.
— Žinojote, kad jos vyras buvo nušautas?
— Išgirdau apie tai šiandien.
Susizgribęs, jog jau turėtų būti po vidurnakčio, pasitaisiau:
— Turiu galvoje, vakar.
— Jums papasakojo Rachelė?
— Šerilė.
Prisiminiau Rygano žodžius tąkart apsilankius mano namuose.
— O paskui iš jūsų išgirdau, kad jį nušovė Rachelė.
Ryganas žvilgtelėjo į Tiknerį. Šis pasakė:
— Ar mis Mils jums apie tai ką nors pasakojo?
— Ar kad nušovė savo vyrą?
— Taip.
— Juokaujate, ne?
— Netikite tuo?
Įsiterpė Lenis:
— O koks skirtumas, tiki jis ar ne?
— Ji prisipažino, — tarė Tikneris.
Žvilgtelėjau į Lenį. Jis žvelgė kažkur į šalį. Pamėginau kilstelėti ir atsisėsti kiek aukštėliau.
— Tada kodėl ji ne už grotų?
Tiknerio veidu šmėkštelėjo šešėlis. Kumščiai susigniaužė.
— Ji tvirtino, kad tai buvo nelaimingas atsitikimas.
— Ir jūs tuo netikite?
— Jos vyras buvo nušautas prikišus pistoletą prie pat galvos.
— Aš dar kartą klausiu: kodėl ji tada ne už grotų?
— Aš nesusipažinęs su visomis bylos smulkmenomis, — atsakė Tikneris.
— Kodėl?
— Bylą tyrė policija, ne mes, — paaiškino Tikneris. — Jie nutarė nutraukti tyrimą.

Nesu nei policininkas, nei didis psichologijos žinovas, tačiau jutau, jog Tikneris kažką slepia. Pažvelgiau į Lenį. Jis stovėjo keistai akmeniniu veidu. Tikneris žengtelėjo nuo lovos. Jo vietą užėmė Ryganas.

— Minėjote, kad vis dar jaučiate judviejų su Rachele ryšį? — pradėjo jis.

— Jau klausėte ir į tai buvo atsakyta, — tarė Lenis.

— Ar ją dar mylėjote?

Lenis nesusilaikė neįsiterpęs.

— Jūs ką, pokalbių šou vedėjas, detektyve Ryganai? Ką, velniai rautų, tai turi bendro su mano kliento dukterimi?

— Luktelėkit.

— Detektyve, visiškai nesirengiu laukti. Jūsų klausimai absurdiški.

Dar kartą uždėjau ranką Leniui ant peties. Jis atsigręžė į mane.

— Markai, jie nori iš tavęs išgirsti „taip".

— Suprantu.

— Viliasi galėsią įrodyti, kad dėl Rachelės nužudei savo žmoną.

— Taip pat suprantu, — tariau.

Pažvelgiau į Ryganą. Prisiminiau jausmą, apėmusį krautuvėje išvydus Rachelę.

— Vis dar prisimenate ją? — pasiteiravo Ryganas.

— Taip.

— O ji, ar dar galvoja apie jus?

Lenis vis tiek nesirengė sudėti ginklų.

— Iš kur, velniai rautų, jis tai gali žinoti?

— Bobai, — tariau.

Pirmą kartą kreipiausi į Ryganą vardu.

— Taip.

— Ką jūs norite iš manęs išgirsti?

Ryganas atsiliepė pusbalsiu, kone suokalbiškai sušnibždėjo.

— Leiskite pasiteirauti dar kartą: ar po koledžo baigimo iki to susidūrimo krautuvėje buvote susitikęs su Rachele Mils?

— Jėzau švenčiausias, — sumurmėjo Lenis.

— Ne.

— Tikrai?

— Taip.

— Visiškai nebendravote?

— Net nesiuntinėjo raštelių vienas kitam auditorijoje, — mestelėjo Lenis. — Nėra ką čia ir kalbėti.

Ryganas atsitiesė.

— Nuvykote į privačią Niuvarko detektyvų agentūrą dėl to kompaktinio disko.

— Taip.

— Kodėl šiandien?

— Nesupratau klausimo.

— Jūsų žmona mirė prieš pusantrų metų. Kodėl staiga susidomėjote tuo disku?

— Tik dabar jį radau.

— Kada?

— Užvakar. Paslėptą rūsyje.

— Vadinasi, jūs nenumanėte, jog Monika samdėsi privatų detektyvą?

Atsakiau ne iš karto. Mąsčiau apie tai, kiek daug sužinojau po gražuolės savo žmonos žūties. Ji lankėsi pas psichiatrą. Samdėsi privatų detektyvą. Paslėpė jo surinktus duomenis mūsų rūsyje. Ničnieko apie tai nenutuokiau. Buvau paniręs į savo gyvenimą, mylimą darbą, keliones. Be abejo, mylėjau savo dukrelę. Meiliai bubendavau jai, niekaip negalėdamas atsigėrėti. Nedvejodamas paaukočiau savo gyvastį ar pakelčiau ranką prieš kitą, tačiau širdies gilumoje žinau, kad atidaviau jai ne viską, ką galėjau.

Koks tada buvau vyras? Tėvas?

— Markai?

— Ne, — tyliai atsiliepiau. — Nežinojau, jog ji samdosi privatų detektyvą.

— Ar numanote, kodėl?

Papurčiau galvą. Ryganas atsilošė. Tikneris išsitraukė gelsvo popieriaus voką.

— Kas čia? — pasidomėjo Lenis.

— Tai, kas buvo diske.

Tikneris pažvelgė į mane.

— Nebuvote susitikęs su Rachele nė kartelio, taip? Tik tąsyk krautuvėje.

Atsakymas ir taip buvo aiškus, todėl tylėjau.

Tikneris ramiai ištraukė nuotrauką ir ištiesė ją man. Lenis pasibalnojo skaitymo akinius ir įsitaisė man už peties. Nuleidęs galvą, pro

akinių viršų žvilgtelėjo į mane. Nuotrauka buvo juodai balta. Joje buvo matyti Valio ligoninė Ridžvude. Su data kamputyje. Nuotrauka daryta likus dviem mėnesiams iki nusikaltimo.

Lenis suraukė kaktą:

— Apšvietimas neblogas, tačiau bendra kompozicija kelia abejonių.

Tikneris jo pašaipą nuleido negirdomis.

— Ar čia jūs dirbate, daktare Zaidmanai?

— Taip, čia įsikūrusi mūsų kontora.

— Mūsų?

— Mano ir dalininkės, Zijos Lerou.

Tikneris linktelėjo.

— Va ten, kamputyje, data.

— Matau.

— Ar tą dieną buvote savo kontoroje?

— Nežinau. Reikėtų užmesti akį į dienotvarkę.

Ryganas pirštu bakstelėjo prie įėjimo į ligoninę.

— Ar matote štai tą žmogų?

Mėginau atidžiau įsižiūrėti, bet veltui.

— Tiesą sakant, nelabai.

— Tik atkreipkite dėmesį į palto ilgį, gerai?

— Gerai.

Tikneris ištiesė man antrąjį atspaudą. Šį kartą fotografas buvo pasinaudojęs teleobjektyvu. Daryta iš tos pačios vietos. Žmogus su paltu dabar matėsi visai iš arti. Nors veidą dengė tamsūs akiniai, nebuvo nė mažiausios abejonės. Tai buvo Rachelė.

Pakėliau akis į Lenį. Jo veide taip pat išvydau nuostabą. Tikneris ištraukė trečią nuotrauką. Paskui — dar vieną. Visos darytos prie įėjimo į Valio ligoninę. Aštuntojoje matėsi Rachelė, žengianti į vidų. Devintojoje, darytoje po valandos, — aš, vienas išeinantis pro duris. Dešimtojoje, praslinkus šešioms minutėms, pro tas pačias duris išnyranti Rachelė.

Iš pradžių man visa tai paprasčiausiai netilpo galvoje. Paprasčiausiai sėdėjau netekęs žado. Lenis taip pat atrodė apstulbęs, tačiau jis atsigavo pirmas.

— Išeikit, — paliepė jis.

— Gal pirma norėtumėte mums ką nors paaiškinti?

Norėjau imti jiems įrodinėti, tačiau buvau pernelyg priblokštas.

— Išeikit, — jau griežčiau paliepė Lenis, — tučtuojau.

30 skyrius

Aš atsisėdau lovoje.

— Leni?

Jis dirstelėjo į duris, ar jos jau užsidarė.

— Taip, — atsiliepė jis. — jie mano, jog tai tavo darbas. Tiksliau tariant, judviem susimokius su Rachele. Esą jutote abipusę trauką. Ji pasiuntė į aną pasaulį savo vyrą — nežinau, ar jie ir tave įtaria prie to prisidėjus, o paskui abu nugalabijote Moniką, nežinia, kur paslėpėte Terą ir dar nutarėte išmelžti iš uošvio pinigų.

— Visiška nesąmonė, — tariau.

Lenis nepratarė nė žodžio.

— Neužmiršk, jog mane mėgino nužudyti.

— Prisimenu.

— Tai gal jiems atrodo, kad pats į save šaudžiau?

— Nežinau. Tačiau tu daugiau verčiau su jais nesišnekėk. Jie dabar turi įrodymą. Gali prisiekinėti kuo tik nori, jog judviejų su Rachele niekas nesiejo, tačiau Monikos neapleido įtarimai ir ji nusamdė privatų detektyvą. O tada, dėl Dievo meilės, tu tik pagalvok. Privatus detektyvas atlieka savo darbą. Padaro nuotraukas ir pristato jas Monikai. Tada ji staiga nužudoma, mergaitė dingsta, o iš jos Monikos tėvo išpešami du milijonai. Prabėga dar pusantrų metų. Nupučiami dar du milijonai, o judu su Rachele meluojate, jog nebendraujate.

— Mes nemelavome.

Lenis žvelgė kažkur į šalį.

— Paklausyk, — pamėginau atremti, — o kam tada visa ta painiava? Juk galėjau paprasčiausiai paslėpti išpirką, ar ne? Kam man samdyti vyrą su automobiliu ir vaiku. O mano sesuo? Ar jiems atrodo, kad ir ją nugalabijau?

— O tos nuotraukos, — tyliai pratarė Lenis.

— Nieko apie jas nežinojau.

Jis, žvelgdamas kažkur į šalį, mestelėjo kaip senais laikais:

— Kaipgi.

— Ne, tikrai nežinojau.

— Tikrai nesi su ja daugiau matęsis, išskyrus tą kartą krautuvėje?

— Žinoma. Tau papasakojau viską. Nuo tavęs nieko neslėpčiau.

Jis labai jau ilgai svarstė prieš atsiliepdamas.

— Gal draugui Leniui nesakytum.

— Ne, pasakyčiau. Tačiau net jeigu ir taip, tai nuo advokato Lenio tikrai nieko neslėpčiau.

Jis pusbalsiu tarė:

— Apie šią išpirką nepranešei nei vienam, nei kitam.

A, štai kas.

— Norėjome, kad tai būtų paslaptis, Leni.

— Suprantu.

Iš jo veido to nebūtum galėjęs pasakyti. Negalėčiau jo dėl to kaltinti.

— Dar kai kas. Kaip aptikai rūsyje tą kompaktinį diską?

— Prie mano namų pasirodė Dina Levinski.

— Kvaišelė Dina?

— Jai teko klaikiai daug iškęsti, — tariau. — Nė neįsivaizduoji, kiek.

Lenis tik numojo ranka.

— Nieko nesuprantu. Ką ji veikė tavo namuose?

Ėmiau jam pasakoti apie tą nutikimą. Lenis išsiviepė. Man baigus, ne jis manęs, o aš jo paklausiau:

— Kas?

— Ji tau papasakojo, kad jau išsikapstė? Ištekėjo?

— Taip.

— Paistalai.

Aš suklusau.

— O iš kur tu žinai?

— Padedu jos tetai keletu teisinių klausimų. Dina Leviski nuo

aštuoniolikos metų yra nuolatinė pamišėlių namų viešnia. Prieš kelerius metus ji net buvo įkalinta už sunkų kūno sužalojimą. Ji tikrai neištekėjo. Ir abejoju, ar rengia dailės parodas.

Net nežinojau, ką ir manyti. Atmintyje iškilo įsitempęs jos veidas, išblykštantis kaip drobė, jai paklausus: *Juk žinai, kas į tave šovė, ar ne, Markai?*

Ką ji tuo norėjo pasakyti?

— Reikia gerai viską apgalvoti, — tarė Lenis, kasydamasis smakrą. — Pamėginsiu susisiekti su savo šaltiniais, gal pavyks ką nors išpešti. Jeigu kas, nedelsdamas skambink, gerai?

— Gerai.

— Ir pažadėk man: daugiau jiems — nė žodžio. Gali būti, jog tave suims.

Jis pakėlė ranką man dar nespėjus išreikšti nuostabos.

— Jie jau surinko pakankamai duomenų, kad galėtų tave sulaikyti, o gal net ir pareikšti kaltinimą. Be abejo, dar ne viskas aišku. Tačiau prisimink Skeikelio bylą. Prieš jį turėjo dar mažiau, tačiau nuteisė. Todėl jeigu jie čia vėl pasirodytų, pažadėk tylėti, kaip vandens į burną prisisėmęs.

Aš pažadėjau, nes pareigūnai ir vėl pasuko klaidingu keliu. Jų pastangų palaikymas man nėmaž nepadėtų surasti dukters. O tai visų svarbiausia. Lenis paliko mane vieną. Jam išeinant, paprašiau užgesinti šviesas. Tačiau palatoje vis tiek tvyrojo prieblanda. Ligoninės palatose niekada nebūna visiškai tamsu.

Mėginau susigaudyti, kas vyksta. Tikneris tas paslaptingas nuotraukas išsinešė. Troškau dabar į jas dar kartą užmesti akį, nes kad ir kaip laužiau galvą, niekaip negalėjau paaiškinti, kaip Rachelė atsidūrė prie ligoninės. Gal tos nuotraukos specialiai sumontuotos? Labai tikėtina, ypač šiuolaikinių technologijų amžiuje. Gal taip ir yra? Klastotės, paprasčiausiai keletas kliktelėjimų kompiuterio klavišais? Mano mintys nukrypo prie Dinos Levinski. Koks buvo tikrasis keisto jos apsilankymo tikslas? Kodėl ji paklausė, ar aš mylėjau Moniką? Kodėl ji manė, jog žinau, kas į mane paleido kulkas? Man laužant galvą dėl panašių dalykų, virstelėjo durys.

— Ar šitoj palatoj guli chirurgėlis?

Zija.

— Labas.

Ji žengė į vidų ir mostelėjo į mano lovą.

— Tai turbūt tavo pasiteisinimas dėl pravaikštos?

— Vakar turėjau budėti, taip?

— Aha.

— Atleisk.

— Jie išvertė mane iš lovos vidury nakties, tiesą sakant, pačiame saldaus erotinio sapno viduryje.

Zija nykščiu parodė į duris.

— Kas tas juočkis galiūnas koridoriuje?

— Su akiniais nuo saulės ant skustos galvos?

— Tas pats. Policininkas?

— FTB agentas.

— Gal galėtum mus supažindinti? Gal ir atleisčiau už nutrauktą sapnelį.

— Pasistengsiu, — tariau, — kol dar manęs nesuėmė.

— Tiks ir vėliau.

Aš šyptelėjau. Zija pritūpė ant lovos krašto. Papasakojau jai, kas man nutiko. Ji nesiėmė kurpti kokių nors paaiškinimų. Neapipylė manęs klausimais. Paprasčiausiai sėdėjo ir klausėsi, ir aš jai už tai buvau be galo dėkingas.

Jau buvau pradėjęs pasakoti apie tai, kad tapau pagrindiniu įtariamuoju, kai suskambo mobilusis. Mes abu, be jokios abejonės, nustebome. Ligoninėse naudotis mobiliaisiais draudžiama. Skubiai jį sugraibiau ir priglaudžiau prie ausies.

— Markai?

Tai buvo Rachelė.

— Kur tu?

— Seku pinigus.

— Ką?

— Kaip maniau, taip ir įvyko, — tarė ji. — Jie išmetė krepšį, tačiau ieškiklio tarp banknotų nepastebėjo. Dabar važiuoju Harlemo upės keliu. Jie už kokios mylios priekyje.

— Reikia kai ką aptarti, — tariau.

— Tera pas tave?

— Akių dūmimas. Mačiau tą vaiką. Tai ne mano dukrelė.

Stojo tyla.

— Rachele?

— Turiu bėdų, Markai.

— Kas?

— Parke aplamdė kaulus. Šiaip nieko, bet viena neišsiversiu.

— Pala. Mano automobilis stovi ten pat. Kaip tu juos seki?

— Ar prie žiedo pastebėjai parkų priežiūros tarnybos mikroautobusiuką?

— Taip.

— Nuvariau jį. Senutėlis, lengvai išlupamais laidais. Pagalvojau, kad iki rytojaus nepasiges.

— Jie mano, kad visa tai atlikome mes, Rachele. Meilės ryšiai ir panašiai. Tame diske rado nuotraukas. Jose tu prie mano darbo.

Ragelyje zvimbė tyla.

— Rachele?

— Kur tu? — pasiteiravo ji.

— Niujorko presbiterijonų ligoninėje.

— Kaip tu?

— Aplamdytas, bet nieko.

— Policininkai jau ten?

— Kartu ir FTB. Toks Tikneris. Pažįsti?

Ji atsakė pusbalsiu:

— Taip.

Kiek patylėjo ir tada paklausė:

— Tai ką darom?

— Ką turi galvoje?

— Ar man toliau sekti juos? Ar nori viską perduoti Tikneriui ir Ryganui?

Troškau, kad dabar ji būtų šalia. Magėjo paklausti apie tas nuotraukas ir skambutį man į namus.

— Nemanau, kad dabar tai turi prasmės, — atsakiau. — Tu buvai teisi. Tai akių dūmimas. Tikriausiai ir plaukai svetimo vaiko.

Vėl tyla.

— Kas? — išpyškinau.

— Ar nors truputį išmanai apie DNR? — pasiteiravo ji.

— Ne kažin ką, — atsakiau.

— Neturiu laiko aiškinti, tačiau DNR tyrimas slenka klodas po klodo. Ima ryškėti, jog rūgštys sutampa. Tačiau tik mažiausiai po dvidešimt keturių valandų bus galima drąsiai tvirtinti, jog mėginiai tie patys.

— Na ir?

— Susisiekiau su tuo vyruku iš laboratorijos. Jis kol kas turėjo vos aštuonias valandas. Tačiau vis dėlto ta antroji Edgarą pasiekusi sruoga...

— Kas?

— Atitinka tavo DNR.

Negalėjau patikėti savo ausimis. Rachelė atsiduso.

— Kitaip tariant, jis nepaneigė, kad tu tų plaukų savininkės tėvas. Tiesą sakant, kaip tik priešingai.

Man vos neiškrito iš rankų telefonas. Pastebėjusi, kaip susijaudinau, Zija prisislinko arčiau. Suėmiau save į rankas, stengdamasis žūtbūt išlaikyti blaivią galvą. Ramybės. Susitelk. Greitosiomis sumečiau, ką daryti. Tikneris ir Ryganas nieku gyvu manimi nepatikės. Neleis man veikti. Ko gero, mudu net sulaikytų. Tačiau, jeigu jiems tai iškločiau, gal įrodyčiau esąs nekaltas. Kita vertus, koks skirtumas, ar jie laikys mane kaltu, ar ne.

Ar gali būti, kad mano dukrelė dar gyva ir sveika?

Tai vienintelis man rūpimas klausimas. Jeigu taip, reikės tęsti mūsų jau pradėtą planą. Tikėtis, kad pareigūnai bus supratingi, ypač kilus naujiems įtarimams, bergždžia. Tarkime, kad iš tiesų, kaip tvirtinama raštelyje dėl išpirkos, tarp pareigūnų jie turėjo saviškį. O dabar, kad ir kas pasičiupo tą pinigų kapšą, neįtaria, jog jiems ant uodegos pakibusi Rachelė. Tačiau kas žino, kaip viskas pakryptų, jeigu prisidėtų ir policija bei FTB agentai? O jei pagrobėjai išsigąstų, leistųsi strimgalviais sprukti ir iškrėstų ką nors neapgalvota?

Be to, ramybės nedavė ir kitokia mintis: ar galiu vis dar pasitikėti Rachele? Tos nuotraukos pakirto mano pasitikėjimą. Jau nežinau, kuo ir tikėti. Tačiau galiausiai, neturėdamas kitos išeities, numojau

ranka į tas abejones, nes jos dabar tik trukdė. Reikia galvoti tik apie viena. Tera. Kokį variantą pasirinkus daugiausia vilčių išsiaiškinti, kas jai nutiko?

— Ar tu sunkiai sužeista? — paklausiau.

— Atsilaikysiu, Markai.

— Tada lekiu.

Padėjau telefoną ir pažvelgiau į Ziją.

— Turėsi man padėti iš čia pasprukti.

Tikneris ir Ryganas įsitaisė koridoriuje poilsio kampelyje. Jeigu galima pavadinti poilsio kampeliu apsitrynusią nišą, kur plieskia šviesos ir stovi delno dydžio televizoriukas. Kampe stovėjo nedidelis šaldytuvas. Tikneris jį atidarė. Viduje gulėjo du rudi priešpiečių maišeliai, ant kurių buvo užrašytos pavardės. Jie iš karto jam priminė vidurinę.

Tikneris klestelėjo atgal ant kieto kaip padas minkštasuolio.

— Manyčiau, dabar reikia jį suimti.

Ryganas nieko neatsakė.

— Vis tyli, Bobai. Kažkas neduoda ramybės?

Ryganas ėmė kasytis karputę.

— Zaidmano žodžiai.

— Kokie?

— Ar tau neatrodo, kad juose esama teisybės?

— Turi galvoje tą dalį apie nekaltumą?

— Taip.

— Ne, nelabai. Tau jie atrodo įtikimi.

— Net nežinau, — atsiliepė Ryganas. — Na, kam jam taip blaškytis su tais pinigais? Vargiai galėjo numanyti, kad sužinosime apie tą kompaktinį diską, suseksime jo atsiskaitymą už pravažiavimą kortele ir surasime jį Trijono forto parke. O jeigu ir galėjo, tai kam jam taip vargti? Kabintis į skriejantį automobilį? Dėl Dievo, jam pasisekė, kad nesusiknežino galvos. Jau ne pirmą kartą. Kaip ir per anas šaudynes. Jeigu tai jo ir Rachelės darbas, kodėl jis pats tik per plauką vis lieka gyvas?

Ryganas papurtė galvą.

— Per daug mįslių.

— Jas vieną po kitos vis įmename, — tarė Ryganas ir abejodamas pašvytravo galva.

— Tik pažiūrėk, kiek daug pasistūmėjome šiandien, sužinoję apie Rachelės Mils dalyvavimą, — tęsė Tikneris. — Dabar tereikia paprasčiausiai jos sulaukti ir abu susemti.

Ryganas žvelgė kažkur į šalį.

Tikneris papurtė galvą.

— Kas dar?

— Išdaužtas langas.

— Name?

— Aha.

— Na ir ką?

Ryganas loštelėjo į priekį.

— Prasukam tą sceną, gerai? Nužudymą ir mergaitės pagrobimą.

— Zaidmano namuose?

— Taip.

— Gerai, varyk.

— Langas išdaužtas iš lauko, — pradėjo Ryganas. — Galbūt pro jį žudikai įsmuko į vidų.

— Arba, — pridūrė Tikneris, — pats Zaidmanas jį iškūlė, norėdamas nukreipti neteisinga linkme.

— Arba paprašė kieno nors kito tai padaryti.

— Teisingai.

— Kad ir kaip ten būtų, Zaidmanas būtų jį paminėjęs, ar ne? Na, turiu galvoje, jeigu pats būtų tai surezgęs.

— Kur link tu suki?

— Tęsiam mintį toliau, Loidai. Mes linkę manyti, kad Zaidmanas čia prikišo nagus. Vadinasi, būtų žinojęs apie išdaužtą langą ir siekęs mus įtikinti, jog tai įsilaužimas. Sutinki?

— Ko gero.

Ryganas šyptelėjo.

— Tada kodėl jis nė karto apie jį neužsiminė?

— Kaip tai?

— Perskaityk jo liudijimą. Prisimena valgęs javainį, tik staiga *bum* ir tamsa. Jo ausies nepasiekė nė menkiausias garselis. Jokio šlamesio už nugaros. Ničnieko.

Ryganas skėstelėjo rankomis.

— Kaip jis galėtų neprisiminti dūžtant stiklo?

— Kadangi pats jį išmalė, kad mus suklaidintų.

— Tačiau sutik, kad šiuo atveju būtų tai paminėjęs. Pamąstyk pats. Jei jis iškūlė langą, kad mes patikėtume, jog kažkas įsibrovė į namą ir suvarpė jį kulkomis. Kaip juo dėtas tada išklotum visą įvykį?

Tikneris dabar jau suprato, kur link jis kreipia.

— Sakyčiau: „Išgirdau dūžtant lango stiklą, atsigręžiau, bum ir mane pervėrė kulkos".

— Būtent. Tačiau nieko panašaus Zaidmanas netvirtina. Kodėl?

Tikneris gūžtelėjo pečiais.

— Gal pamiršo. Juk buvo sunkiai sužeistas.

— O gal jis tiesiog sako teisybę.

Koridoriaus gale prasivėrė durys. Į vidų kyštelėjo galvą kažkoks lieknas chirurgas. Jis išvydo pareigūnus, staigiai nusuko akis ir pranyko.

Tikneris vėl atsigręžė į Ryganą.

— Tačiau pala, tu pats išsikasei sau duobę.

— Kaip tai?

— Jeigu Zaidmanas lango nedaužė ir tai iš tiesų žudikų darbas, kodėl jis nieko negirdėjo?

— Galbūt paprasčiausiai užmiršo. Juk ne kartą teko susidurti su panašiais atvejais. Peršautas ir taip sunkiai sužeistas žmogus kai ką tiesiog pamiršta.

Ryganas nusišypsojo lūpas suspaudusiam Tikneriui.

— Ypač jeigu teko išvysti kokį klaikų vaizdą, kurio nesinori prisiminti.

— Išrengiamą ir nužudomą žmoną?

— Gal, — atsiliepė Ryganas. — O gal ir dar ką klaikesnio.

— O kas dar gali būti baisesnio?

Koridoriuje kažkas pypsėjo. Kažkas slaugių kambaryje burnojo dėl pakeisto budėjimo grafiko.

— Mes galvojome daug ko nežiną, — lėtai pratarė Ryganas. — Nuo pat pradžių taip manėme. Tačiau galbūt viskas kaip tik priešingai. Mes *per daug* prikuriame.

Tikneris suraukė kaktą.

— Vis kalbame apie daktarą Zaidmaną. Be abejo, mes abu žinome statistiką. Tokiose bylose vyras paprastai visada būna prikišęs nagus. Ne devynis iš dešimties kartų, bet devyniasdešimt devynis iš šimto. Visi mūsų išgalvoti scenarijai gana panašūs.

Tikneris pasiteiravo:

— Tu manai, jog klydome?

— Tuoj išdėstysiu. Mūsų žvilgsniai iš pat pradžių krypo į Zaidmaną. Jo santuoka nebuvo ideali. Vedė todėl, kad ji pastojo. Vis laikėmės tos gijos. Tačiau net jeigu jų santuoka būtų buvusi lyg pasaka, vis tiek sakytume: „Ne, taip nebūna", ir griebtumės to paties. Todėl viskuo, ką iškapstome, bandome apkaltinti Zaidmaną. Verčiau imkime ir trumpam išbraukime jį iš lygties. Tarkime, kad jis čia niekuo dėtas.

Tikneris patraukė pečiais.

— Tarkime, ir ką?

— Zaidmanas užsiminė apie jųdviejų su Rachele jausmus vienas kitam, kurie neišblėso visus tuos metus.

— Taip.

— Regis, jis tikrai jai neabejingas?

— Tikrai?

Ryganas šyptelėjo.

— Tarkime, kad tas jausmas abipusis. Pala. Tarkime, kad tai daugiau nei vien simpatija.

— Gerai.

— Neužmiršk, tarkime, jog Zaidmanas niekuo dėtas. Ir sako mums tiesą. Gryną tiesą. Kada paskutinį kartą matėsi su Rachele Mils. Apie tas nuotraukas. Juk matei jo veidą, Loidai. Zaidmanas negali būti toks geras aktorius. Tos nuotraukos jį pribloškė. Ničnieko apie jas nežinojo.

Tikneris suraukė kaktą.

— Bala žino.

— Tose nuotraukose atkreipiau dėmesį į dar kai ką.

— Ką?

— Kodėl tarp jų nėra nė vienos, kurioje jiedu būtų kartu? Ji prie ligoninės. Jis, išeinantis pro duris. Tačiau nė vienos su jais abiem.

— Saugojosi.

— Saugojosi? Ji sukiojasi apie jo darbovietę. Jeigu saugotumeisi, tikrai taip nesielgtum.

— Tai kokia tavo versija?

Ryganas nusišypsojo.

— Klausyk. Rachelė, be abejo, žinojo, kad Zaidmanas ten dirba. Tačiau galbūt jis nė nenumanė, jog ji netoli?

— Pala pala, — susimąstė Tikneris.

Jo veide nušvito šypsena.

— Manai, kad jį vogčiomis sekiojo?

— Gali būti.

Tikneris linktelėjo.

— Juk ji ne šiaip paprasta moterėlė. Patyrusi slaptoji agentė.

— Vadinasi, ji tikrai išmanytų, kaip profesionaliai paruošti vaiko pagrobimą, — atitarė Ryganas, atlenkdamas vieną pirštą.

Ir atlenkdamas antrąjį, leidosi dėstyti toliau.

— Antra, sugebėtų švariai įvykdyti žmogžudystę ir paspukti. Trečia, kuo puikiausiai mokėtų mėtyti pėdas. Ketvirta, pažinotų Marko seserį Steisę. Penkta, — tarė atlenkdamas nykštį, — pasinaudodama sena pažintimi, prikalbintų seserį bendrininkauti.

— Jėzau švenčiausias.

Tikneris pakėlė akis į viršų.

— Ir tai, ką sakei anksčiau. Baisybes, kurias Zaidmanas stumia iš atminties.

— Jeigu regi, kaip tavo gyvenimo meilė varpo kulkomis tave? Arba tavo žmoną. Arba...

Jiedu abu staiga nutilo.

— Tera, — tarė Tikneris. — O kam tada ta maža mergaitė?

— Būdas išmelžti pinigų?

Abiem tai atrodė menkai tikėtina. Tačiau visi kiti į galvą atėję atsakymai buvo dar labiau abejotini.

— Be to, dar viena mįslė, — prabilo Tikneris.

— Kokia?

— Dingęs Zaidmano trisdešimt aštunto kalibro ginklas.

— O kas dėl jo?

— Jis laikytas seife, kuris stovėjo spintelėje, — dėstė Tikneris. — Tik labai artimas žmogus galėjo apie tai žinoti.

— Arba, — tarė Ryganas, rutuliodamas mintį, — galbūt Rachelė Mils pasinaudojo savuoju trisdešimt aštuntuoju. Juk šaudyta iš dviejų skirtingų ginklų.

— Tada kyla kitas klausimas: kam jai du ginklai?

Abu vyrai, suraukę kaktas, paskendo apmąstymuose ir po kurio laiko priėjo prie vienos tvirtos išvados.

— Kažko vis dar trūksta, — prabilo Ryganas.

— Aha.

— Teks grįžti atgal ir pirma išsiaiškinti kai kuriuos dalykus.

— Kokius?

— Pavyzdžiui, kaip Rachelei pavyko išsisukti nenubaustai dėl savo vyro žmogžudystės?

— Galiu pasiklausinėti, — tarė Tikneris.

— Pašniukštinėk. Prie Zaidmano pastatykime sargybinį. Jos rankose dabar keturi milijonai. Ji gali nuspręsti pašalinti vienintelę giją, galinčią atvesti iki jos.

31 skyrius

Mano drabužius Zija rado spintoje. Džinsai tamsavo nuo kraujo, todėl nutarėme verčiau apsitaisyti chirurgų chalatais. Ji nulėkė ir surado man vieną. Aikčiodamas iš skausmo, diegiančio dėl sulaužyto šonkaulio, įsinėriau į jį ir susiveržiau juostą. Teks eiti koja už kojos. Zija kyštelėjo galvą pažiūrėti, ar kur netoli nieko nėra. Ji turėjo atsarginį planą — jeigu kartais pareigūnai stebėtų. Jos bičiulis, gydytojas

Deividas Bekas, prieš keletą metų padėjo išnarplioti vieną garsią FTB bylą. Ten ir susipažino su Tikneriu. Zija pasitelkė Beką į pagalbą. Jeigu ką, jis lūkuriavo salės gale, kad prireikus galėtų sulaikyti Tiknerį kaip seną pažįstamą.

Mums to net neprireikė. Ramiausiai išėjome į lauką. Niekas mūsų neklausinėjo. Pražingsniavome Harkneso paviljoną ir išnėrėme šiauriniame Vašingtono forto aveniu pakraštyje. Zijos automobilis buvo pastatytas aikštelėje prie 165-osios ir Vašingtono forto aveniu sankryžos. Aš judėjau atsargiai. Pragariškai diegė, tačiau tai buvo tik smulkmena. Bėgti maratono ar kilnoti svarmenų negalėčiau, tačiau skausmas buvo pakeliamas, galėjau judėti. Zija įbruko man buteliuką nuskausminamųjų didelėmis penkiasdešimties miligramų kapsulėmis. Tiks, nes nuo jų nepasidarai mieguistas.

— Jeigu kas teirausis, — tarė ji, — pasakysiu, kad atvažiavau viešuoju transportu, o automobilį palikau namie. Kurį laiką galėsi būti ramus.

— Dėkui, — tariau. — Gerai būtų susikeisti mobiliaisiais.

— Be abejo, o kam?

— Na, ką aš žinau, jie gali pamėginti sekti manąjį.

— Tai įmanoma?

— Ką gali žinoti.

Ji gūžtelėjo pečiais ir išsitraukė mobilųjį. Nediduką, kišeninio veidrodėlio dydžio.

— Tu tiki, jog Tera gyva?

— Nežinau.

Mes paskubomis ėmėme leistis betoniniais požeminio garažo laiptais. Jie, kaip įprasta, trenkė šlapimu.

— Tai beprotiška, — tarė ji. — Tikriausiai ir pats tai supranti?

— Aha.

— Turiu pranešimų gaviklį. Jeigu manęs prireiks, atsiųsk žinutę.

— Būtinai.

Mudu sustojome prie jos automobilio. Zija ištiesė man raktelius.

— Kas yra? — paklausiau.

— Tu pasiutęs egoistas, Markai.

— Prisižiūrėjai pokalbių laidų?

— Neleisk egoizmui savęs pražudyti, — tarė Zija. — Tu man reikalingas.

Apkabinau ją ir įsirangiau prie vairo. Pasukau į šiaurę Henrio Hudzono plentu ir suspaudžiau Rachelės numerį. Vakaras buvo gana šviesus ir tykus. Vandenyje atsispindintys tilto žiburiai atrodė lyg tūkstančiai žvaigždelių. Laukimo signalas dukart sugaudė ir Rachelė, matyt, paspaudė atsiliepimo klavišą. Ji nepratarė nė žodžio ir aš supratau, kodėl. Jos telefone įvestas mano numeris, o šito ji nepažįsta.

— Čia aš, — prabilau. — Skambinu Zijos telefonu.

Rachelė pasiteiravo:

— Kur tu?

— Artėju prie Hudzono.

— Važiuok į šiaurę iki Tapano tilto. Pervažiavęs jį pasuk į vakarus.

— Kur tu dabar?

— Prie to milžiniško „Palisades“ prekybos centro.

— Najeke, — tariau.

— Taip. Palaikysim ryšį. Radę progą susitiksim.

— Važiuoju.

Tikneris mobiliuoju nurodinėjo O‘Maliui. Atgal į poilsio kambarį įpuolė Ryganas.

— Zaidmano palatoje nėra.

Tikneris irztelėjo:

— Kaip tai jo palatoje nėra?

— O kaip kitaip tai galima suprasti, Loidai?

— Išėjo persišviesti ar dar kur?

— Seselė sako, kad ne, — tarė Ryganas.

— Velnias. Ligoninėje įrengtos stebėjimo kameros, ar ne?

— Ne kiekvienoje palatoje.

— Tačiau prie įėjimų turėtų būti.

— Jų čia turbūt keliolika. Kol gausim juostas ir jas peržiūrėsim...

— Taip, taip, taip.

Tikneris ėmė sukti galvą. Paskui vėl pridėjo telefoną prie ausies.

— O'Malis?

— Klausau.

— Girdėjai?

— Aha.

— Per kiek laiko gautum pokalbių iš Zaidmano palatos ir jo mobiliuoju išklotines? — paklausė jis.

— Šios dienos?

— Patarųjų penkiolikos minučių.

— Per penkias minutes.

Tikneris spustelėjo mygtuką „Baigti".

— Kur Zaidmano advokatas?

— Nežinau. Regis, sakėsi išvykstąs.

— Gal vertėtų jam paskambinti.

— Jis man nepasirodė labai paslaugus, — tarė Ryganas.

— Tada dar laikėmės nuomonės, jog Zaidmanas yra savo žmonos žudikas ir dukters pagrobėjas. O dabar manome, kad nekalto žmogaus gyvybei gali grėsti pavojus.

Tikneris Ryganui ištiesė Lenio vizitinę kortelę.

— Pamėginti verta, — tarė Ryganas ir ėmė rinkti skaičius.

Pasivijau Rachelę prie pačios šiaurinio Niudžersio ir pietinio Niujorko sienos įsikūrusiame Ramzio miestelyje. Nuolat palaikydami ryšį mobiliaisiais, susitikome tenykščio motelio, veikiančio prie 17-ojo greitkelio, automobilių aikštelėje. Motelis buvo varganokas, ir tai bylojo vien plakatas, išdidžiai skelbiantis: SPALVOTA TV! (Tarsi daugumoje motelių vis dar stovėtų juodai balto vaizdo televizoriai.) Visos jo raidės (įskaitant ir šauktuką) buvo skirtingų spalvų, jeigu kartais kas nors nesuprastų, ką reiškia *spalvota*. Motelio pavadinimas — „Normalusis" — man visada patiko. Ne puikus, ne klaikus. Na, paprasčiausiai normalus. Reklama tikrai nemeluoja.

Įsukau į aikštelę. Kaustė baimė. Knietėjo Rachelės paklausti daugybę klausimų, ir visi jie atsakytų į vieną klausimą. Be abejo, norėjau daugiau sužinoti apie jos vyro žūtį, tačiau dar labiau rūpėjo paklausti apie tas sumautas privataus detektyvo nuotraukas.

Automobilių aikštelė buvo beveik neapšviesta, tik iš greitkelio sklido šiokia tokia šviesa. Tolimajame dešiniame jos kampe prie „Pepsi“ automato stovėjo nuvarytas parkų priežiūros tarnybos mikroautobusiukas. Sustojau prie jo. Nepastebėjau, kad iš mikroautobusiuko būtų kas išlipęs, tačiau po akimirkos Rachelė jau įsitaisė šalia manęs.

— Važiuok, — tarė ji.

Grįžtelėjau į ją ir net sustingau.

— Jėzau, kaip tu?

— Viskas gerai.

Jos dešinioji akis buvo užburkusi kaip boksininko, gavusio tiesų smūgį. Apie kaklą švietė gelsvai violetinės mėlynės. Per abu skruostus driekėsi plati raudona žymė. Buvo matyti raudonos įrėžos, paliktos užpuoliko nagų, kai kur net kiaurai perrėžusių odą. Svarsčiau, ar nesama gilesnių sužalojimų, ar po tokio galingo smūgio į paakį nelūžo koks kaulas. Vargiai. Lūžus kaului žmogus liktų paslikas gulėti. Tačiau net jeigu ir nėra gilesnių traumų, stebėtina, kad taip sužalota ji vis dar laikėsi.

— Koks velnias ten nutiko? — paklausiau.

Rankoje ji laikė delninį kompiuterį. Tamsiame automobilyje jo ekranas švietė akinamai ryškiai. Užmetusi akį, ji paliepė:

— Pasuk 17-uoju į pietus. Paspausk, reikia neatsilikti.

Įjungiau atbulinę pavarą, apsukau automobilį ir pasileidau greitkeliu. Iš kišenės ištraukiau buteliuką skausmą malšinamųjų.

— Turėtų sumažinti skausmą.

Ji atsuko dangtelį.

— Kiek praryti?

— Vieną.

Ji smiliumi iškrapštė kapsulę. Neatitraukdama akių nuo delninio kompiuterio, nurijo ir padėkojo.

— Papasakok, kas nutiko, — tariau.

— Tu pirmas.

Kiek įmanydamas tiksliau jai viską išklojau. Mes ir toliau lėkėme 17-uoju greitkeliu. Pro šalį šmėkštelėjo posūkiai į Alendeilą ir Ridžvudą. Gatvės buvo kaip iššluotos. O parduotuvės — jų čia gyvas

galas, visi greitkelio pakraščiai sėte nusėti jomis — buvo uždarytos. Rachelė netardama nė žodžio klausėsi. Žvilgtelėjau į ją. Buvo matyti, kad jai skauda.

Man baigus pasakoti, ji pasiteiravo:

— Ar esi tikras, jog automobilyje buvo ne Tera?

— Taip.

— Dar kartą susisiekiau su tuo DNR tiriančiu vyruku. Ir kitos grandys kol kas sutampa. Nieko nesuprantu.

Man į galvą taip pat neatėjo nė vienas įmanomas paaiškinimas.

— Kas tau nutiko?

— Kažkas užpuolė. Stebėjau tave per naktinio matymo akinius. Mačiau, kaip padėjęs krepšį su pinigais ant žemės, pradėjai žingsniuoti. Už krūmo tūnojo moteris. Pastebėjai ją?

— Ne.

— Rankoje ji laikė ginklą. Regis, ketino tave nudėti.

— Moteris?

— Taip.

Man tai netilpo galvoje.

— Ar tau pavyko ją geriau apžiūrėti?

— Ne. Jau ruošiausi šūktelėti ir tave įspėti, kai tas pabaisa griebė mane iš užpakalio. Stiprus kaip jautis. Čiupęs už galvos atplėšė nuo žemės. Jau atrodė, kad dar kiek — ir nuraus man galvą.

— Dieve.

— Tačiau tada pro šalį nurūko policijos automobilis. Jautis išsigando. Smogė man čia — ji ranka parodė į užburkusią akį — ir aš atsijungiau. Nežinau, kiek laiko taip pratysojau ant šaligatvio. Kai atgavau sąmonę, visur aplinkui zujo policininkai. Aš susirietusi gulėjau tamsiame pašalyje. Ko gero, jie manęs nepastebėjo arba palaikė snaudžiančiu benamiu. Užmečiau akį į delninį kompiuterį. Išvydau, jog pinigai tolsta.

— Kokia kryptimi?

— Į pietus, keliauja netoli 168-osios gatvės. Staiga taškelis sustingo. Matai, šitas daikčiukas, — ji mostelėjo į ekranėlį, — veikia dvejopai. Pritraukus vaizdą, galima regėti vietą ketvirčio mylios masteliu. Jeigu jį atitolinu, kaip kad dabar, matau tik kryptį. Sprendžiant

iš taškelio judėjimo greičio, jie už kokių šešių mylių nuo mūsų vis dar 17-ajame kelyje.

— Tačiau kai pirmą kartą juos pastebėjai, judėjo 168-ąja gatve?

— Taip. Iš ten jie staiga pasileido lėkti miesto centro link.

Kiek pamąstęs, tariau:

— Metro. Jie įlipo į A traukinį 168-ojoje gatvės stotelėje.

— Aš pamaniau tą patį. Nudžioviau mikroautobusiuką ir nudūmiau centro link. Jau buvau netoli 70-osios gatvės, kai jie staiga pasuko į rytus. Šį kartą retkarčiais vis stabtelėdami.

— Prie šviesoforų. Persėdo į automobilį.

Rachelė linktelėjo.

— Jie nukūrė Franklino Delano Ruzvelto ir Harlem Riverio plentais. Mėginau kirsti skersai miestą, tačiau sugaišau. Atsilikau penkias, šešias mylias. Visa kita tu žinai.

Prie 4-ojo kelio viaduko vyko rekonstrukcijos darbai, tad mes pristabdėme. Iš trijų juostų galėjome važiuoti tik viena. Pažvelgiau į ją, į mėlynes, patinimus ir išraižytus plačiais dryžiais skruostus. Ji žvilgtelėjo į mane, tačiau neištarė nė žodžio. Ištiesiau ranką ir kuo švelniausiai paglosčiau jai veidą. Ji užsimerkė, taip netikėtai mudu užplūdus švelnumui. Širdyje sukirbėjo ir pakirdo giliai snaudęs jausmas. Negalėjau atplėšti akių nuo mielo, nuostabaus veido. Plaštaka nubraukiau plaukus. Ištryško ir jos skruostu nuriedėjo ašara. Ji uždėjo delną ant manojo. Pajutau iš mudviejų rankų kūną užliejančią šilumą.

Kažkur širdies gilumoje troškau mesti visas šias paieškas. Tos išpirkos tėra pikta apgaulė. Dukters jau nesusigrąžinsiu. Žmona mirusi. Kažkas trokšta mano mirties. Metas viską pradėti iš naujo, šį kartą teisingai ir gražiai. Norėjosi apgręžti automobilį ir imti lėkti į visiškai priešingą pusę. Norėjosi važiuoti ir važiuoti, ir niekada neužsiminti nei apie žuvusį jos vyrą, nei apie tas nuotraukas kompaktiniame diske. Žinau, kad galėčiau visa tai išmesti iš galvos, tikrai galėčiau. Mano gyvenimas — vienos chirurginės operacijos, padedančios žmogui tarsi atgimti iš naujo, pakeičiančios išorę, o kartu ir vidų. Tą patį galima būtų padaryti ir dabar. Paprasčiausiai pakoreguočiau veidą. Pirmu pjūviu nurėžčiau tą prakeiktą studentišką vakarėlį, pa-

šalinčiau tų keturiolikos metų raukšles, ir tada susiūčiau praeitį su dabartimi. Tarsi tų keturiolikos metų nė nebūtų buvę.

Rachelė atsimerkė ir aš pamačiau, kad jos galvoje sukasi panašios mintys, viltis, jog aš liausiuosi blaškęsis ir pasuksiu atgalios. Tačiau, be abejo, tai buvo neįmanoma. Mudu tankiai sumirksėjome. Remontuojamas kelio ruožas baigėsi. Jos delnas nuslydo manuoju. Nedrąsiai dirstelėjau į Rachelę. Žinoma, mums jau ne dvidešimt vieneri, tačiau tai buvo visiškai nesvarbu. Dabar tai kuo aiškiausiai pajutau. Aš ją vis dar mylėjau. Iracionalu, nepateisinama, kvaila, naivu, kad ir kaip pavadintum. Ilgainiui man pavyko save įtikinti esant priešingai, tačiau širdies gilumoje jausmas vis tiek glūdėjo. Ji velniškai graži, puiki moteris, ir pagalvojus apie tai, kad ji vos išvengė mirties, smaugiama tų galingų rankų, tos menkutės abejonės ėmė tirpte tirpti. Be abejo, jos niekur nedings, kol nesužinosiu teisybės. Tačiau kad ir kokie būtų atsakymai, jie manęs nepalauš.

— Rachele?

Ji staiga, vėl žvelgdama į delninį kompiuterį, loštelėjo į priekį.

— Kas yra? — pasiteiravau.

— Sustojo, — tarė ji. — Už dviejų mylių.

32 skyrius

Styvenas Bakardas padėjo telefono ragelį.

„Ar tik nepasukai blogu keliu, — pagalvojo jis. — Vieną akimirką jau buvai anoje pusėje. Peršokai atgal. Dabar jautiesi saugus. Tiki, kad visa tai išeina į gera. Linija vis dar neištrinta. Na, gerai, gal šiek tiek ir praskydo, tačiau vis tiek aiški. Kai kitą kartą ją peržengsi, gal dar labiau išskys. Bet juk tu laikaisi savo gairių. Kad ir kas nutiktų tai linijai, svarbiausia, jog prisimeni, kur ji".

Ar ne?

Virš grūste prigrūsto bufeto Styveno Bakardo kabinete kabojo veidrodis. Jo interjero dizaineris primygtinai tvirtino, jog visi save gerbiantys žmonės privalo turėti vietą, kur galėtų atšvęsti savo per-

gales. Todėl tokią dabar turi ir jis, nors neima į burną nė lašo. Styvenas Bakardas žvelgė į savo atvaizdą veidrodyje ir jau ne pirmą kartą gyvenime mąstė, kad yra vidutinybė. Jis visada buvo vidutinybė. Vidutiniški mokyklos pažymiai, vidutiniški stojamųjų į koledžą ir teisės institutą balai, vidutiniškai mokėsi teisės institute, taip pat pasirodė ir per egzaminą advokato vardui gauti (išlaikė tik iš trečiojo karto). Jeigu gyvenimas būtų tarsi žaidimas, kur vaikai renkasi žaidėjus, jį pasirinktų tik jau pusiau subūrus komandas, priėmus visus geruosius ir prieš priimant prastuosius, kaip pilkų pilkiausią.

Bakardas pasirinko teisę, nes vylėsi, jog teisės daktaro laipsnis pakylės jo prestižą. Taip neatsitiko. Niekas jo nepuolė kviesti dirbti į savo kontorą. Jis pats atidarė apgailėtiną kontorėlę netoli Patersono teismo rūmų ir stumdėsi joje kartu su laiduotoju. Jis gaudavo nukentėjusiųjų nuo nelaimingų transporto įvykių bylas, tačiau net tarp tokios smulkmės nesugebėjo išsiskirti. Jam pavyko vesti šiek tiek aukštesnės padėties moterį, tačiau ji primindavo jam tai kiekviena pasitaikiusia proga.

Tačiau buvo sričių, kur Bakardui iš tikrųjų sekėsi prasčiau nei vidutinybei — kur kas prasčiau. Tai buvo vyriškos sėklos reikalai. Kad ir kiek jis bandė (nepasakytum, jog dideliam savo žmonos Donos džiaugsmui), ji niekaip negalėjo pastoti. Po ketverių metų bergždžių pastangų jie nutarė ką nors įsivaikinti. Tačiau ir čia Styvenas Bakardas nesugebėjo nieko doro nuveikti, nes surasti baltaodį vaiką, o tik tokio Dona ir troško, buvo neįmanoma. Jiedu su Dona nukako net iki Rumunijos, tačiau vieninteliai vaikai, kuriuos jiems ten galėjo pasiūlyti, buvo arba paaugliai, arba narkomanų tėvų.

Tačiau būtent ten, už jūrų marių, Styvenui Bakardui galiausiai šovė į galvą mintis, kaip po trisdešimt aštuonerių metų pakilti virš minios.

— Kažkokie rūpesčiai tave kamuoja, Styvenai?

Balsas jį išgąsdino. Jis atsigręžė nuo savo atvaizdo veidrodyje. Prieblandoje stovėjo Lidija.

— Taip įsispoksojai į veidrodį, — tarė purkštelėdama ji. — Narcizas taip ir pražuvo.

Bakardas nepajėgė suimti savęs į rankas. Jį nukrėtė drebulys. Ne

tiek dėl Lidijos, nors, tiesą sakant, ją išvydus taip nutikdavo neretai. Nuo telefono skambučio jis įsitempė kaip styga. Ir staiga kaip iš po žemių priešais jį išdygusi Lidija galutinai pribloškė. Jis nė nenumanė, kaip ji įsmuko ir kiek laiko ten stovėjo. Jam rūpėjo paklausti, kas tąvakar įvyko. Sužinoti išsamiau. Tačiau nebuvo kada.

— Mes iš tikrųjų turime rūpesčių, — prabilo Bakardas.

— Pasakok.

Jos didelės ir gražios akys jį nukrėtė šaltuku, tačiau už jų galėjai jausti vien žiojėjančią bedugnę. Jos buvo tarsi seniai negyvenamo namo langai.

Tai, ką Bakardas suvokė lankydamasis Rumunijoje ir kas galiausiai padėjo jam prasimušti, buvo būdas apgauti sistemą. Staiga, pirmą kartą gyvenime, jam ėmė šypsotis sėkmė. Jis liovėsi spręsti nukentėjusiųjų nuo nelaimingų transporto įvykių bylas. Žmonės į jį ėmė žvelgti pagarbiau. Jis buvo pakviestas dirbti į stambų fondą. Visi troško su juo susipažinti. Jo žmona Dona vėl pradėjo jam šypsotis ir klausinėti, kaip praėjo darbo diena. Jį netgi parodė per Niudžersio televiziją, kai šiai prisireikė kažkokios teisinės konsultacijos. Tačiau gavęs iš savo tolimojo bendrininko perspėjimą verčiau vengti žiniasklaidos dėmesio, jis liovėsi tai daryti. Be to, jam nereikėjo vargintis ir ieškoti klientų. Jie patys jį susirasdavo — tėvai, laukiantys stebuklo. Kaip augalai jie iš visų jėgų stiebėsi į menkiausią šviesos spindulėlį. O jis, Styvenas Bakardas, jiems toks ir buvo.

Jis mostelėjo telefono link.

— Man ką tik paskambino.

— Ir?

— Išpirką gavote su įtaisytu siųstuvėliu, — pranešė jis.

— Mes išmetėme krepšį.

— Ne vien krepšys. Kažkoks įtaisėlis yra pačiuose piniguose. Tarp banknotų ar panašiai.

Lidijos veidas apsiniaukė.

— Tavo šaltinis anksčiau to nežinojo?

— Mano šaltinis apie visa tai išgirdo ką tik.

— Vadinasi, — lėtai pratarė ji, — mes čia sau stovime, o policininkai tiksliai žino, kur mes?

— Ne policininkai, — tarė jis. — Tą blakę įdėjo ne policininkai ar FTB.

Ji nustebo išgirdusi tą žinią. Ir linktelėjo.

— Daktaras Zaidmanas.

— Ne visiškai. Jam padeda tokia Rachelė Mils. Buvusi FTB agentė.

Lidija išsišiepė, tarsi ta žinia jai būtų viską paaiškinusi.

— Tai siųstuvėlį ir įtaisė ta buvusi agentė?

— Taip.

— Ar ji dabar mus seka?

— Kur ji, nežinia, — atsiliepė Bakardas. — Kaip ir Zaidmanas.

— Hmm, — numykė ji.

— Policija mano, kad ta Rachelė čia prikišusi nagus.

Lidija kilstelėjo galvą.

— Prie vaiko pagrobimo?

— Ir Monikos Zaidman nužudymo.

Lidijai ši žinia patiko. Ji nusišypsojo ir nuo jos šypsenos Bakardo nugara nubėgo šiurpuliukai.

— Ar prikišo, Styvenai?

Jis susvyravo.

— Ką aš žinau.

— Palaiminta nekaltybė, ar ne?

Bakardas nutarė verčiau nutylėti.

Lidija pasiteiravo:

— Ar turi ginklą?

Jam net pakirto kojas.

— Ką?

— Zaidmano ginklą. Ar turi jį?

Bakardui pokalbio eiga visiškai nepatiko. Jis jautėsi klimpstąs vis giliau. Dar pasvarstė, gal pameluoti, tačiau susidūrė su jos žvilgsniu.

— Taip.

— Atnešk jį, — tarė ji. — Kaip Pavelas? Yra žinių iš jo?

— Jam tai nepatinka. Nori žinoti, kas dedasi.

— Paskambinsim jam iš automobilio.

— Paskambinsim?
— Taip. Pasiskubink, Styvenai.
— Man važiuoti su tavimi?
— Būtent.
— Ką tu sumąstei?
Lidija pirštu užspaudė jam lūpas.
— Ššš, — tarė ji. — Turiu planą.

Rachelė pranešė:
— Jie vėl pajudėjo.
— Kiek laiko buvo sustoję? — paklausiau.
— Kokias penkias minutes. Gal su kuo nors susitiko ir perkrovė pinigus. Gal sustojo prisipilti kuro. Suk į dešinę.
Mes iš 3-ojo plento išsukome į Centuro kelią. Tolumoje dunksojo Milžinų stadionas. Už kokios mylios Rachelė parodė ranka pro langą.
— Buvo sustoję kažkur čia.
Ten švietė užrašas METROVISTA ir driekėsi milžiniška automobilių aikštelė, kurios galo buvo neįmanoma įžiūrėti. METROVISTA — vienas iš Niudžersio verslo centrų, išdygusių per devintojo dešimtmečio ekonomikos klestėjimą. Šimtai kontorų, vienodų ir nejaukių, šaltas metalo blizgesys, tamsinti langai, košiantys saulės spindulius. Zirzė fluorescencinės lempos ir lengvai galėjai įsivaizduoti stovįs prieš dūzgiantį bičių avilį.
— Jie sustojo ne degalų, — sumurmėjo Rachelė.
— Ką darysime?
— Ką galime, — atsakė ji. — Toliau seksime pinigus.

Džošas su Lidija lėkė į vakarus. Styvenas Bakardas sekė juos savo automobiliu. Lidija plėšė juosteles, juosiančias banknotų pluoštus. Kol aptiko siųstuvėlį, užtruko dešimt minučių. Iškrapštė jį iš išrėžos.
Suėmusi iškėlė, kad Džošas galėtų matyti.
— Gudru, — tarė ji.
— Arba mes apsižiūrėjome.

— Niekada nebuvome tobuli, meškuti.

Džošas nieko neatsakė. Lidija pradarė automobilio langą. Iškišusi ranką, davė ženklą Bakardui neatsilikti. Jis mostelėjo supratęs. Sustojus sumokėti kelių mokesčio, Lidija skubiai pakštelėjo Džošą į skruostą ir iššoko iš automobilio. Kartu pasiėmė ir pinigus. Siųstuvėlis liko su Džošu. Jeigu ta Rachelė dar pajėgs arba policija suuos, kas vyksta, jie sustabdys Džošą. Jis išsvies įtaisą pro langą. Be abejo, jie jį ras, tačiau negalės įrodyti buvus Džošo automobilyje. O jeigu ir sugebės, ką peš? Apieškoję Džošą ir jo automobilį, ničnieko neaptiks. Nei vaiko, nei raštelio su išpirkos reikalavimu, nei pinigų. Jis švarut švarutėlis.

Lidija nuskubėjo prie Styveno Bakardo automobilio ir įšokusi klestelėjo šalia jo.

— Susisiekei su Pavelu? — pasiteiravo ji.

— Taip.

Ji paėmė ragelį. Pavelas pradėjo kažką klykti savo gimtąja kalba. Ji luktelėjo, kol jis pritils, ir nurodė susitikimo vietą. Išgirdęs adresą, Bakardas grįžtelėjo į ją. Ji nusišypsojo. Be abejo, Pavelas nė nenutuokia, kokia tai vieta, tačiau iš kur jam žinoti? Jis dar kiek paburnojo, tačiau galiausiai nusiramino ir pasakė ten atvyksiąs. Ji baigė pokalbį.

— Tu turbūt juokauji, — prašneko Bakardas.

— Ššš.

Jos planas buvo visiškai paprastas. Lidija su Bakardu visu greičiu nurūks į susitikimo vietą, o Džošas su siųstuvėliu automobilyje vos vilksis. Kai Lidija viskam pasiruoš, paskambins Džošui mobiliuoju. Tik tada Džošas pasuks į sutartą vietą. Jo automobilyje vis dar bus blakė. Ta moteris, Rachelė Mils, tikriausiai atseks iš paskos.

Jiedu su Bakardu pasiekė sutartą vietą po dvidešimties minučių. Lidija kiek tolėliau pastebėjo pastatytą automobilį. Sumetė, kad jis Pavelo. Vogta „Toyota Celica“. Blogai. Svetimas automobilis tokioje gatvėje neliks nepastebėtas. Ji žvilgtelėjo į Styveną Bakardą. Jo veidas buvo išblyškęs kaip drobė. Sėdėjo kaip nesavas, smelkte persmelktas baimės, stipriai įsikabinęs į vairą. Tokiems dalykams per skystos blauzdos. Tik kliudys.

— Gali palikti mane ir važiuoti sau, — tarė ji.

— Norėčiau išgirsti, — pradėjo jis, — ką čia rengi.

Ji netardama nė žodžio žvilgtelėjo į jį.

— Dieve mano.

— Nusikalstamą veiklą palik man.

— Aukų neturėjo būti.

— Turi galvoje Moniką Zaidman?

— Tai ne mūsų kaltė.

Lidija papurtė galvą.

— O sesuo, palauk, kuo ji vardu, Steisė Zaidman?

Bakardas, tarsi norėdamas paprieštarauti, pravėrė burną. Paskui nunarino galvą. Ji nujautė, ką jis rengiasi išpyškinti. Steisė Zaidman buvo panirusi į kvaišalų liūną. Ji buvo niekam nereikalinga, tik našta, kelianti pavojų, viena koja jau kape. Tokiems kaip Bakardas svarbiausia rasti pasiteisinimą. Jis net nemanė prekiaująs vaikais. Buvo nuoširdžiai įsitikinęs tiesiąs kitiems pagalbos ranką. O jeigu iš to dar galima neblogai pasipelnyti, nors ir pažeidžiant įstatymus, kodėl gi ne, juk jis buvo linkęs rizikuoti dėl geresnio kitų gyvenimo. Argi tai neturėtų būti deramai atlyginta?

Tačiau Lidijos nėmaž nedomino jo samprotavimai ar tai, kaip jis ramino sąžinę. Ji suskaičiavo pinigus. Jis ją nusamdė. Jos dalis — milijonas. Bakardui tenka kitas. Užsimetė ant peties krepšį su savo ir Džošo pinigais. Išlipo iš automobilio. Styvenas Bakardas nepasukdamas galvos spoksojo priešais save. Neatsisakė pinigų. Nešūktelėjo jai nusiplaunąs rankas. Šalia jo ant sėdynės gulėjo milijonas. Bakardui jo būtinai reikia. Jis Alpėse dabar turi didelį namą. Vaikai lanko privačią mokyklą. Todėl jis nesitraukė. Žvelgdamas prieš save, įjungė pavarą ir nuvažiavo.

Jam dingus iš akių, Lidija susisiekė su Pavelu mobiliuoju, perjungtu radijo telefono režimu. Pavelas slapstėsi kiek tolėliau kažkokiuose krūmokšniuose. Vis dar vilkėdamas tais pačiais flaneliniais marškiniais. Žirgliojo sunkiai, drimblodamas. Išpuvusiais ir pageltusiais dantimis. Išklypusia nuo daugybės muštynių nosimi. Turgaus prekeivis iš Balkanų. Gyvenime matęs ir šilto, ir šalto. Tačiau dabar tai ničnieko nereiškė. Kai nežinai, kas dedasi, pats išsikasi sau duobę.

— Tu, — iškošė jis. — Nesakyti man.

Pavelas buvo teisus. Ji nesakys jam. Kitaip tariant, jis nenumanė, kas čia dedasi. Jo anglų kalba buvo klaikiai netaisyklinga, ir būtent dėl to jis kuo puikiausiai tiko šiai operacijai. Prieš dvejus metus jis atsikraustė čia iš Kosovo su nėščia sugyventine. Per pirmą išpirkos įteikimą Pavelui buvo išsamiai nurodyta, kaip elgtis. Jam buvo liepta laukti, kol į automobilių aikštelę įsuks tam tikras automobilis, prieiti prie jo, netariant nė žodžio paimti krepšį ir įlipti į mikroautobusiuką. Ir, beje, siekiant kiek galima labiau sumėtyti pėdas, jam liepta laikyti prie lūpų telefoną, vaizduojant, jog kalba jis.

Ir viskas.

Pavelas nežinojo, kas tas Markas Zaidmanas. Nenumanė, nei kas yra krepšyje, nei apie vaiko pagrobimą, nei apie išpirką, ničnieko. Net nemūvėjo pirštinėmis — jo pirštų atspaudų nėra JAV duomenų bazėse — ir neturėjo jokio asmens dokumento.

Jiedu sumokėjo jam du tūkstančius dolerių ir išsiuntė atgal į Kosovą. Remdamasi gana išsamiu Zaidmano pasakojimu, policija išsiuntinėjo fotorobotą, tačiau dėl savaime suprantamų priežasčių jo paties nerado. Jiems nutarus dar kartą išmelžti išpirką, Pavelas buvo neabejotinas kandidatas. Aprengs jį lygiai tais pačiais drabužiais, sujauks Zaidmanui galvą, jeigu pastarasis šįkart nutars taip lengvai nesiduoti stumdomas.

Tačiau Pavelas žvelgė į gyvenimą blaiviai. Jis prisitaikys. Anksčiau Kosove vertėsi prekyba moterimis. Ten prekyba baltosiomis vergėmis po striptizo klubų priedanga buvo tikrai didelis verslas, tačiau Bakardas pasiūlė ir kitą būdą išnaudoti tas moteris. Pavelas, kuriam staigūs gyvenimo posūkiai buvo ne naujiena, padarys, ką reikės padaryti. Jis dar kiek maištavo prieš Lidiją, tačiau gavęs iš jos penkis tūkstančius dolerių, nutilo. Visas įkarštis garuote išgaravo. Dabar tik laukė jos nurodymų.

Ji padavė Pavelui ginklą. Jis moka naudotis tokiais daikčiukais.

Pavelas įsitaisė prie įvažiavimo, laikydamas įjungęs savo mobilųjį radijo telefono režimu. Lidija paskambino Džošui ir pranešė, jog jie pasiruošę. Po penkiolikos minučių pro juos pračiuožė Džošo automobilis. Jis švystelėjo siųstuvėlį pro langą. Lidija sugavo jį ir pa-

siuntė oro bučinį. Džošas nuvažiavo tolyn. Lidija siųstuvėlį nusinešė į kiemą. Išsitraukusi ginklą, ėmė laukti.

Jau ėmė brėkšti. Kūnas maloniai dilgčiojo iš jaudulio. Ji žinojo, kad Džošas kažkur netoli. Jis taip pat norėjo dalyvauti, bet tai jos žaidimas. Gatvė buvo kaip išmirusi. Ketvirta valanda ryto.

Po penkių minučių ji išgirdo atūžiant automobilį.

33 skyrius

Čia kažkokia velniava.

Gatvės pasidarė tokios pažįstamos, kad važiavau nė neskaitydamas jų pavadinimų. Tirtėjau iš jaudulio ir beveik nejaučiau skaudamo šonkaulio. Rachelė sėdėjo neatplėšdama akių nuo savo delninio kompiuterio. Mažute lazdele atidarinėjo ir uždarinėjo langelius, kraipė galvą, kaitaliojo žemėlapio mastelį. Pasiraususi po sėdyne, aptiko Zijos kelių atlasą. Įsikandusi tušinuko kamštelį, ėmė žymėti maršrutą, ko gero, stengdamasi numatyti galutinį jo tikslą. O gal tiesiog tempė laiką, kad nepaklausčiau to, kas sukosi ant liežuvio galo.

Švelniai pašaukiau ją vardu. Ji, dirstelėjusi į mane, vėl įbedė akis į ekranėlį.

— Ar žinojai ką nors apie tą kompaktinį diską?

— Ne.

— Ten buvo nuotraukos, o jose tu prie ligoninės, kur dirbu.

— Jau sakei.

Ji vėl spustelėjo langelį.

— Ar jos nepadirbtos? — paklausiau.

— Nepadirbtos?

— Na, turiu galvoje, kaip nors skaitmeniniu būdu pakeistos ar sumontuotos. Ar tu tikrai prieš dvejus metus buvai atėjusi į mano kontorą?

Rachelė sėdėjo nepakeldama galvos, tačiau akies kraštеliu pastebėjau, kad jos pečiai nusviro.

— Pasuk į dešinę, — paliepė ji. — Va ten.

Dabar jau riedėjome Gleno aveniu. Darėsi vis nejaukiau. Kairėje šmėkštelėjo mano gimnazija. Prieš ketverius metus ją rekonstravo, įrengė štangų salę, baseiną ir dar vieną sporto salę. Fasadas tyčia buvo sendintas ir apaugintas gebenėmis, siekiant sukurti tikrą kolegijos dvasią, primenant Kaseltono jaunimui, kaip jie turėtų čia elgtis.

— Rachele?

— Tos nuotraukos nepadirbtos, Markai.

Aš palinksėjau galva. Net nežinau, kodėl. Galbūt paprasčiausiai siekdamas laimėti kiek laiko. Prieš mane plytėjo tamsios nepažįstamos gelmės. Nujaučiau, kad atsakymai vėl apvers viską aukštyn kojom, dabar, kai vėl stengiuosi suklijuoti savo pasaulėlį.

— Ko gero, turėtum paaiškinti, — tariau.

— Be abejo.

Ji žvelgė į ekranėlį.

— Tačiau ne dabar.

— Taip, dabar.

— Dabar privalome susikaupti.

— Nepūsk arabų. Mes paprasčiausiai važiuojame. Pajėgsiu vienu metu atlikti šiuos du darbus.

— Galbūt, — švelniai pasakė ji. — O aš ne.

— Rachele, ko buvai atėjusi į ligoninę?

— Oho.

— Kas oho?

Priekyje suspindo Kaseltono aveniu šviesoforo švieselės. Tokią ankstyvą valandą jos mirksėjo geltonai ir raudonai. Aš suraukiau kaktą ir grįžtelėjau į ją.

— Kur sukti?

— Į dešinę.

Man net kraujas sustingo gyslose.

— Nieko nesuprantu.

— Automobilis vėl sustojo.

— Kur.

— Galiu ir klysti, — atsiliepė Rachelė ir galiausiai, pakėlusi galvą, pažvelgė man į akis, — tačiau, regis, jie prie tavo namų.

Pasukau į dešinę. Toliau Rachelei nereikėjo man pasakinėti, kur važiuoti. Ji nepakeldama akių žvelgė į ekranėlį. Buvome jau mažiau nei mylia iki namų. Šiuo keliu tėvai važiavo į ligoninę manęs gimdyti. Galvoje šmėkštelėjo mintis, kiek kartų esu pravažiavęs šia gatve nuo to laiko. Keista, tačiau kartais mintys klaidžioja, kur joms patinka.

Prie Monro gatvės pasukau į kairę. Praskriejo tėvų namas. Šviesos nedegė, aišku, išskyrus žibintą prie durų. Jis valdomas laiko reguliatoriaus. Įsijungia 19 valandą vakaro ir baigia šviesti 5 valandą ryto. Įsukau į jį vieną tų ilgaamžių, elektrą taupančių lempučių, primenančių ledų kūgį. Mama vis mėgdavo pasigirti, kaip ilgai ji neperdeganti. Kažkur taip pat perskaitė, jog vagis gerai atbaido ir paliktas veikti radijo aparatas, todėl seną radijo aparatą visada laikė įjungtą ties viena pokalbių stotimi. Bėda tik ta, jog radijo burblenimas neleisdavo jai užmigti, todėl mama dabar taip pritildė garsą, jog plėšikas nieku gyvu jo neišgirstų.

Man jau sukant į savo gatvę, Derbio terasą, Rachelė tarė:

— Pristabdyk.

— Jie pajudėjo?

— Ne. Signalas vis dar sklinda iš tavo namo.

Žvilgtelėjau į priešais nusidriekusias namų eiles. Ėmiau sukti galvą.

— Juk jie čia atvažiavo ne tiesiausiu keliu.

Ji linktelėjo.

— Taip.

— Gal aptiko tavo ieškiklį, — tariau.

— Būtent.

Automobilis lėtai slinko pirmyn. Pasiekėme Citronų būstą, esantį per du namus nuo manojo. Pas Citronus nebuvo matyti nė švieselės, netgi prie durų. Rachelė kramtė apatinę lūpą. Dabar jau slinkome pro Kadisonus, artėdami prie keliuko į mano kiemą. Aplinkui tvyrojo tokia tyla, apie kurią žmonės sako „mirtina tyla“, kai visas pasaulis sustingsta, tarsi viskas aplinkui, netgi menkiausi gyviai, apmiršta, stengdamiesi nė nekrebžtelėti.

— Tikriausiai čia pasala, — tarė ji.

Man nė nespėjus paklausti, ką mums dabar daryti — mauti atgal, pasistatyti automobilį toliau ir ateiti pėsčiomis, paskambinti policijai, priekinį stiklą sutrupino pirmoji kulka. Duženos pažiro ant veido. Išgirdau trumpą riktelėjimą. Instinktyviai palenkiau galvą ir prisidengiau ranka. Žvilgtelėjęs žemyn, išvydau kraują.

— Rachele!

Antroji kulka prazvimbė pro pat galvą, net jutau, kaip kliudė plaukus. Ji dusliai kostelėjusi įsmigo į vairuotojo sėdynę. Toliau vadovauti ėmėsi instinktas. Tačiau šį kartą jau ėmėsi aktyvių veiksmų. Numyniau akceleratorių. Automobilis rovė į priekį.

Žmogaus smegenys — labai keistas daiktas. Joks kompiuteris negalėtų jų pakeisti. Per šimtąją sekundės dalį jos sugeba apdoroti milijonus dalykų. Regis, man kaip tik tai dabar ir atsitiko. Aš susirietęs kiūtau ant priekinės automobilio sėdynės. Kažkas pila į mane iš pistoleto. Paklusus instinktams norėjosi kuo greičiau iš čia dingti, tačiau blaiviau mąstanti smegenų dalis pašnibždėjo, jog yra ir geresnė išeitis.

Visos tos mintys praskriejo, ko gero, per kokią dešimtąją sekundės dalį. Koja gulėjo ant akceleratoriaus. Sucypė padangos. Greitai apgalvojau, koks mano namo išplanavimas ir iš kurios pusės atzvimbė kulkos. Suprantu, kad sunku tuo patikėti. Gal išgąstis ima varinėti mintis žaibo greičiu, tačiau suvokiau, jog pats rinkdamasis vietą šaudyti ir gulėdamas bei laukdamas atvažiuojančio automobilio, pasislėpčiau už trijų krūmokšnių, vešinčių tarp mano ir kaimynų Kriščių sklypo. Tie krūmai aukšti, vešlūs ir yra dešinėje įvažiavimo keliuko pusėje. Jeigu taip ir važiuočiau tiesiai, mus iššienautų iš keleivio sėdynės pusės. Man sudvejojus ir šaudytojui įtarus, jog mes ketiname mestis atbuli, jis galėjo į mus pilti, nors ir ne taip patogiai, iš priekio.

Todėl aš pakėliau galvą, suktelėjau vairą ir nutaikiau automobilį tiesiai į krūmus.

Atzvimbė trečioji kulka. Ji cvanktelėjo į metalą, ko gero, į radiatorių. Užmečiau akį į Rachelę: galva nulinkusi ant krūtinės, ranka prispaudusi smilkinį, pro pirštus sunkėsi kraujas. Man net sugniaužė paširdžius, tačiau koja toliau myniau pedalą. Galva lingavau pirmyn ir atgal, tarsi galėčiau tuo sukliudyti šauliui prisitaikyti.

Automobilio šviesos nutvieskė krūmus.

Išvydau flanelinius marškinius.

Manyje tarsi kažkas persivertė. Jau minėjau, jog blaivus protas yra labai trapus ir kad manasis kartą jau trekštelėjęs suskeldėjo. Tą kartą atrodžiau nežmoniškai ramus. Šįkart nuo įniršio ir baimės kraujas tiesiog virte užvirė. Dar stipriau numyniau pedalą, iki pat dugno. Pasigirdo nuostabos kupinas šūksnis. Vyras flaneliniais marškiniais pamėgino šokti į dešinę.

Tačiau aš jau buvau tai numatęs.

Aš taip pat suktelėjau vairą į jį, tarsi tai būtų koks žaidimas. Trenkiausi į jį, pasigirdo dukslus bumbtelėjimas. Priekinis bamperis įsirėžė į krūmus. Ėmiau dairytis vyro flaneliniais marškiniais. Nieko. Jau griebiausi durų rankenėlės, ruošdamasis išpulti lauk ir vytis jį, kai pasigirdo Rachelės balsas:

— Ne!

Aš net sustingau. Ji gyva!

Ji ištiesė ranką ir įjungė atbulinę pavarą.

— Varyk atgal!

Paklausiau jos. Net nežinau, kas man buvo šovę į galvą. Tas vyras ginkluotas. Aš — ne. Nepaisant to, kad nudaužiau jį, negalėjau žinoti, ar jis negyvas, ar tik sužeistas.

Metėmės atgal. Akies krašteliu pastebėjau, kad iki tol skendėjusi tamsoje priemiesčio gatvė dabar jau buvo nutvieksta šviečiančių langų. Derbio terasoje šūviai ir cypiančios padangos nėra įprasta. Žmonės pabudo ir įžiebė šviesas. Dabar turbūt skambina policijai.

Rachelė atsisėdo. Man tarsi akmuo nuo širdies būtų nusiritęs. Vienoje rankoje gniaužė ginklą. Kita vis dar spaudė savo žaizdą.

— Ausis, — tarė ji, ir man dar kartą galvoje šmėstelėjo keista mintis, kokių operacijų dabar imčiausi tvarkydamas žaizdą.

— Ten! — šūktelėjo ji.

Aš grįžtelėjau. Įvažiavimo keliuku tolyn į kiemą klibinkščiavo vyras flaneliniais marškiniais. Suktelėjęs automobilį, nukreipiau šviesas į jį. Jis pradingo už namo kampo.

Žvilgtelėjau į Rachelę.

— Nesivejam, — tarė ji. — Jis gali būti ne vienas.

Laukiau tolesnių nurodymų.

— Ką darom?

Rachelė išsitraukė ginklą, o kita ranka suėmė durelių rankenėlę.

— Tu lieki čia.

— Gal tau galvoj negerai?

— Vis paspausdamas akceleratorių iš lėto važiuok. Tegu jie mano, jog mes abu automobilyje. Aš prisėlinsiu prie jų.

Ir man net nespėjus paprieštarauti, ji išsirito lauk. Iš žaizdos vis dar tekant kraujui, ji nėrė į šalį. Aš, vykdydamas jos nurodymus, vis ūžčiojau variklį ir kaip koks mulkis, įjungęs pirmą pavarą, pavažiuodavau kiek į priekį, o paskui vėl grįždavau atgal.

Po kelių sekundžių Rachelė dingo man iš akių.

Dar po kelių sekundžių išgirdau du šūvius.

Lidija visa tai stebėjo iš vidinio kiemo.

Pavelas paleido šūvį per anksti. Tai buvo klaida. Užsiglaudusi už malkų rietuvės, Lidija nematė, kas sėdi automobilyje. Tačiau vairuotojo veiksmai jai padarė įspūdį. Jis ne tik nušlavė Pavelą, bet ir gerokai jį aplamdė.

Šlubčiodamas pasirodė Pavelas. Lidijos akys, pripratusios prie tamsos, pastebėjo kraują jam ant veido. Ji kilstelėjo ranką ir pamojo prieiti. Pavelas parkrito ir ėmė šliaužti. Lidija nenuleido akių nuo takelių, vedančių į galinį kiemą. Jie turėtų pasirodyti iš priekio. Jai už nugaros tvora. Ji stovėjo prie vartelių į kaimyno kiemą, kad prireikus galėtų sprukti.

Pavelas toliau šliaužė. Lidija, akylai dairydamasi aplinkui, ragino jį pasiskubinti. Ji suko galvą, svarstydama, ko imsis buvusi FTB agentė. Kaimynai jau sukilo. Languose žiebėsi šviesos. Policija jau turėtų būti pakeliui.

Reikia veikti skubiai.

Pavelas pasiekė malkų rietuvę ir prisirito prie jos. Kvėpavo dusdamas ir šniokštuodamas. Sunkiai pasikėlė nuo žemės. Priklaupė greta Lidijos ir žvilgtelėjo į kiemą. Sudejavęs tarė:

— Lūžti koja.

— Pasirūpinsim, — atsiliepė ji. — Kur tavo ginklas?

— Numečiau.

„Nesvarbu, — pamanė ji sau tyliai. — Be numerių".

— Turiu kitą, tuoj duosiu, — tarė ji. — Tu nenuleisk akių nuo kiemo.

Pavelas linktelėjo. Staiga įtempęs akis pamėgino įsižiūrėti į tamsą.

— Kas? — paklausė Lidija.

Ji pasislinko arčiau jo.

— Nesu tikras.

Pavelui taip įtemptai žvelgiant į tamsą, Lidija pridėjo ginklą prie duobutės po kairiąja jo ausimi. Spūstelėjo gaiduką ir suvarė jam du šūvius į galvą. Pavelas sukniubo ant žemės tarsi marionetė, staiga nutraukus ją laikančius siūlus.

Lidija pažvelgė į gulintį ant žemės Pavelą. Gal taip ir geriau. Ko gero, planas B buvo geresnis už planą A. Jeigu Pavelas būtų nudėjęs tą moterį, buvusią FTB agentę, viskas tuo dar nebūtų pasibaigę. Tikriausiai policija ir FTB dar aršiau būtų puolę ieškoti paslaptingojo vyro flaneliniais marškiniais. Tyrimas būtų toliau tęsiamas. Dabar, Pavelui gulint nušautam tuo pačiu pistoletu, kuriuo šaudyta ir Zaidmanų namuose — policija bus linkusi manyti, jog tai Zaidmano arba Rachelės (o gal ir abiejų) darbas. Juos sulaikys. Gal ir nenuteis, tačiau tai jau nesvarbu. Policija liausis ieškojusi kitų įtariamųjų. Dabar jie gali ramiausiai dingti su savo pinigais.

Byla baigta.

Lidijos ausį staiga pasiekė cypiančių padangų garsas. Ji švystelėjo ginklą į kaimynų kiemą. Negerai, jei jis liktų prie pat. Būtų pernelyg prikišama. Ji paskubomis apkraustė Pavelo kišenes. Jose, be abejo, gulėjo pluoštas banknotų, jos pačios neseniai jam įbruktų. Tegu turi juos. Tik dar labiau nukreips policijos įtarimus.

Daugiau kišenėje nieko nebuvo — nei piniginės, nei kokios popieriaus skiautės, nei dokumentų — ničnieko, kas galėtų nurodyti ją čia prisidėjus. Languose žiebėsi vis daugiau šviesų. Reikia paskubėti.

— Federalinė agentė! Mesk ginklą!

Po velnių! Moteris. Lidija paleido šūvį į tą pusę, iš kurios, jos manymu, sklido balsas, ir pritūpė už malkų rietuvės. Į jos pusę taip pat pasipylė šūviai. Ją užspaudė į kampą. Ką daryti? Vis dar tupėdama už malkų rietuvės, ji, ištiesusi atgalią ranką, pasigrabaliojo, surado vartelių velkę ir ją atšovė.

— Gerai! — šūktelėjo Lidija. — Pasiduodu!

Tada nuspaudusi pusiau automatinio ginklo gaiduką išsitiesė visu ūgiu. Spūsčiojo gaiduką kaip įmanydama tankiau. Kulkos švilpte švilpė, ausyse aidint šūvių garsui. Ji net nežinojo, ar kas nors į ją taip pat šaudo, ar ne. Regis, ne. Tačiau ji nė akimirkos nedvejojo. Varteliai buvo praviri. Ji nėrė pro juos.

Lidija skuodė iš visų jėgų. Už pusšimčio metrų, kaimynų sode, jos laukė Džošas. Jiedu pasilenkę nuslinko palei neseniai nugenėtus krūmus. Džošas buvo tikras šaunuolis. Jis visada pasiruošdavo pačiam blogiausiam. Savo automobilį paslėpė už kelių kvartalų.

Šiek tiek pavažiavus ir praėjus pavojui, Džošas pasiteiravo:

— Kaip tu?

— Puikiai, meškuti.

Ji giliai įkvėpė, užsimerkė ir atsilošė sėdynėje.

— Kuo puikiausiai.

Tik jiems jau pasiekus greitkelį Lidija prisiminė Pavelo mobilųjį.

Iš pradžių, pasigirdus šūviams, be abejo, išsigandau.

Pravėręs automobilio dureles jau ketinau leistis prie jų, tačiau atsibudęs protas privertė mane sustoti. Viena būti drąsiam ar net nutrūktgalviškam. Ir visai kas kita pačiam lįsti mirčiai į nasrus. Aš juk neturiu pistoleto. O Rachelė ir jos užpuolikas turi. Beginkliam mestis jai padėti būtų mažų mažiausia beprasmiška.

Tačiau negaliu čia sėdėti sudėjęs rankų.

Uždariau dureles. Dar kartą numyniau iki dugno akceleratorių. Automobilis it strėlė šoko į priekį. Pasukau skersai savo namo priekinio kiemo. Šūviai sklido iš už namo. Nukreipiau automobilį į tą pusę. Lėkiau per gėlių lysves ir krūmelius. Tokius pažįstamus ir savus, kad norėjosi juos pasaugoti ir nesužaloti.

Automobilio žibintų šviesos šokčiojo tamsoje. Pasukau į dešinę,

tikėdamasis, jog pavyks apvažiuoti milžinišką guobą. Kur tau. Medis kerojo per arti namo. Automobilis niekų gyvu netilps. Apsisukau. Padangos klimpo drėgnoje žemėje ir susikabino su gruntu ne iš karto. Nurūkau tiesiai Krisčių sklypo link. Ištaškiau naująją jų pavėsinę. Bilas Kristis tikrai pasius.

Patekau į galinį kiemą. Žibintų šviesos nuslinko išilgai Grosmano tvoros. Pasukau į dešinę. Ir išvydau ją. Užguliau stabdžius. Rachelė stovėjo prie malkų rietuvės, kuri ten buvo sukrauta dar prieš mums įsigyjant namą. Mes jų nekūrenome. Ko gero, dabar jau bus gerokai papuvusios ir išgraužtos kirminų. Grosmanas skundėsi, jog malkos esančios pernelyg arti jo tvoros ir kirminai netruksią persimesti ir į ją. Prisižadėjau jas išmėžti, tačiau vis neradau tam tinkamos progos.

Rachelė stovėjo nuleidusi ranką su pistoletu. Vyras flaneliniais marškiniais tysojo po jos kojomis kaip koks sudribęs maišas. Man net nereikėjo nuleisti langelio. Kulkos jį buvo visiškai suvarpiusios. Aplinkui buvo tylu. Rachelė kilstelėjo ranką. Ji pamojavo man, duodama ženklą, kad viskas tvarkoj. Iššokau iš automobilio.

— Tu jį nušovei? — riktelėjau kone retorinį klausimą.

— Ne, — atsakė ji.

Vyras buvo negyvas. Nereikia būti gydytoju, kad tai suprastum. Viršutinioji jo kiaušo dalis buvo nuplėšta kulkų. Tirštos rusvai baltos smegenys ištaškytos ant malkų. Nesu balistikos ekspertas, tačiau sužalojimai buvo klaikūs. Šauta arba iš labai didelio kalibro ginklo, arba iš labai arti.

— Su juo buvo ir dar kažkas, — tarė Rachelė. — Nudėjo jį ir paspruko pro vartelius.

Stovėjau įsmeigęs į jį žvilgsnį. Iš įniršio vėl užvirė kraujas.

— Kas jis toks?

— Apieškojau kišenes. Pluoštas banknotų, tačiau jokių dokumentų.

Norėjosi imti spardyti tą žmogystą. Pakėlus papurtyti ir paklausti, ką padarė mano dukteriai. Tyrinėjau jo gerokai subjaurotą, tačiau vis dar ganėtinai taisyklingų bruožų veidą ir svarsčiau, kokie keliai jį čia atvedė ir kodėl mus suvedė likimas. Ir tada man krito į akis vienas dalykas.

— Markai?

Aš parpuoliau prie jo ant kelių. Ištaškytos smegenys man ne naujiena. Sutrupinta kaukolė ir kraujo balos manęs nėmaž netrikdo. Esu matęs ir klaikesnių dalykų. Apžiūrėjau jo nosį. Ji buvo kone visiškai suplota. Man tai krito į akis jau ir per pirmąjį išpirkos perėmimą. „Boksininkas", — šmėstelėjo mintis. Jo galva buvo atlošta, burna pravira. Ji ir patraukė mano dėmesį.

Įkišau pirštus tarp jo žandikaulių ir plačiau pražiodinau burną.

— Ką, po velnių, darai? — paklausė Rachelė.

— Ar turi žibintuvėlį?

— Ne.

Nesvarbu. Kilstelėjau jo galvą ir pakreipiau automobilio šviesų link. Burna dabar matėsi kaip ant delno.

— Markai?

— Man ramybės vis nedavė mintis, jog jis leido man pamatyti savo veidą.

Pasilenkiau prie pat jo burnos, kartu stengdamasis kūnu neužstoti šviesos.

— Visais kitais atvejais veikė be galo atsargiai. Pakeistas balsas, vogtas užrašas ant mikroautobusiuko, sukarpyti ir naujai sujungti numeriai. O jis sau ramiausiai rodo savo veidą.

— Kur link tu suki?

— Kai pirmą kartą su juo susidūriau, maniau, kad jo veidas galbūt kaip nors pakeistas. Tai būtų suprantama. Tačiau dabar žinome, kad taip nėra. Tada kodėl jis nesislapstė?

Iš pradžių jai buvo kiek neįprasta girdėti mane taip atkakliai kažką įrodinėjant, tačiau netrukus ji įsitraukė.

— Gal todėl, kad dar neteistas.

— Galbūt. Arba...

— Arba kas? Markai, nėra laiko ilgiems išvedžiojimams.

— Jo dantys.

— O kas jiems?

— Žvilgtelėk į vainikėlius. Jie iš aliuminio.

— Iš ko?

Aš kilstelėjau galvą.

— Viršutinis krūminis dešinėje ir apatinis iltinis kairėje. Matai, pas mus vainikėlius anksčiau gamindavo iš aukso, nors dabar dauguma jau porcelianinių. Ir dantistas padaro formą, kad sukandimas būtų tikslus. O čia gamykliniai aliuminio vainikėliai. Gatavą uždedi ant danties ir užspaudi replėmis. Darbuodamasis svečiose šalyse tokių regėjau aibę. Ten jas vadina aliuminio dėžutėmis. Tokių JAV, išskyrus retas išimtis, tikrai negamino.

Ji priklaupė greta manęs.

— Užsienietis?

Aš linktelėjau.

— Lažinuosi, kad kur nors iš buvusio sovietų bloko. Ko gero, iš Balkanų.

— Labai gali būti, — tarė ji. — Visus aptiktus pirštų atspaudus policija nusiųs patikrinti į NNIC duomenų bazę. Tas pats laukia ir bet kokio fotoroboto. Velniai rautų, policija bergždžiai nertųsi iš kailio mėgindama nustatyti jo tapatybę, nebent netyčiomis ką nors aptiktų.

— O tai tikriausiai niekada neatsitiktų.

— Dieve mano, jie todėl jį ir nužudė. Puikiai žinojo, kad negalėsime atkapstyti, kas jis.

Staiga mums vienu metu dingtelėjo ta pati mintis ir mudviejų žvilgsniai susitiko.

— Turi pasirinkti, Markai. Jeigu liekame, sėdame į kalėjimą. Policija ir FTB manys, kad jis taip pat prikišęs nagus prie mūsiškio sąmokslo ir mes jį pašalinome. Spėju, kad pagrobėjai tai sumetė. Tavo kaimynai paliudys, kad viskas buvo ramu, iki mes atvažiavome. Ir staiga sucypė padangos ir pasipylė šūviai. Tačiau tai nereiškia, kad galiausiai mums nepavyktų to paaiškinti.

— Tačiau sugaištume daug laiko.

— Be abejo.

— Ir visi pėdsakai, kuriuos čia aptikome, netektų prasmės. Policininkai tęstų bylą kaip anksčiau. Net jeigu ir patikėtų mumis bei nutartų padėti, tik sukeltų nereikalingo triukšmo.

— Neužmirškime ir dar vieno dalyko, — pridūrė ji.

— Kokio?

— Pagrobėjai surengė mums pasalą. Jie žinojo apie ieškiklį.

— Tai jau ir anksčiau buvo aišku.

— Tačiau dabar man tai atrodo keista, Markai. Kaip jie galėjo suuosti?

Aš kilstelėjau galvą, prisiminęs perspėjimą raštelyje dėl išpirkos.

— Nuteka informacija?

— Dabar jau negalėčiau to paneigti.

Mudu patraukėme prie automobilio. Paėmiau ją už rankos. Jai iš žaizdos vis dar sunkėsi kraujas. Akis buvo beveik visiškai užburkusi. Žvilgtelėjau į ją ir pajutau kažkokį pirmykštį norą apginti šią moterį.

— Jeigu mes paspruksime, atrodysime esą kalti, — tariau. — Aš neturiu ko prarasti, bet tu?

Ji pusbalsiu atsakė:

— Aš taip pat neturiu ko prarasti.

— Tau reikėtų apsilankyti pas gydytoją.

Rachelės veidas vos nenušvito šypsenėle:

— O tu ar ne gydytojas?

— Tikra teisybė.

Nebuvo kada svarstyti visų už ir prieš. Turėjome nedelsdami veikti. Sulipome į Zijos automobilį. Apsisukęs išvažiavau į šalutinę gatvelę. Nurimus sumaiščiai, po truputį grįžo blaivus, aiškus protas. Ramiai apsvarsčius, ką dabar sužinojome ir ko ketinome imtis, žiauri tiesa švinu užgulė krūtinę. Norėjosi tiesiog čia imti ir sustoti. Rachelė pastebėjo, kaip pasikeitė mano nuotaika.

— Kas yra? — pasiteiravo ji.

— Kodėl mes bėgame?

— Nesupratau.

— Tikėjomės surasti mano dukterį arba bent jau tuos, kurie ją pagrobė. Tvirtinome sučiupę siūlo galelį.

— Taip.

— Tačiau negi tu nesupranti? Jeigu tas siūlo galelis ir buvo, tai dabar mūsų rankos vis tiek tuščios. Tas vyrukas negyvas. Žinome, kad jis užsienietis, tačiau kokia iš to nauda? Kas jis — nežinia. Atsidūrėme aklagatvyje. Pametėme visus pėdsakus.

Rachelės veidu šmėkštelėjo valiūkiška šypsenėlė. Ji įsikišo ranką į kišenę ir kažką iš jos išsitraukė. Mobilusis telefonas. Ne mano. Ne jos.

— Gabūt dar turime.

34 skyrius

— Visų pirma, — tarė Rachelė, — turime atsikratyti šito automobilio.

— Vargšas automobilis, — suaimanavau purtydamas galvą, tarsi negalėčiau patikėti, kad taip jį aplamdžiau. — Jeigu ir liksiu gyvas per tas gaudynes, tai Zija tikrai manęs nepasigailės.

Rachelės lūpos antrą kartą nušvito šypsena. Mes buvome jau taip giliai įklimpę į pavojus, kad baimė liko už nugaros ir mudu apsiautė ramybė. Įtemptai svarsčiau, kur galėtume prisiglausti, tačiau iš tikrųjų galimybė buvo vienut vienintelė.

— Lenis su Šerile, — prabilau.

— Ką Lenis su Šerile?

— Jiedu gyvena už keturių kvartalų?

Buvo penkta ryto. Pamažu brėško. Surinkau Lenio numerį, tikėdamasis, kad jis nebus išvykęs pas mane į ligoninę. Jau po pirmojo pyptelėjimo jis atsiliepė veržliu: „Klausau".

— Turiu bėdų, — tariau.

— Girdžiu policijos sirenas.

— Tai dar ne visos bėdos.

— Man skambino policininkai, — tarė jis. — Kai tu pabėgai.

— Reikia tavo pagalbos.

— Rachelė su tavimi? — paklausė jis.

— Aha.

Ragelyje stojo nejauki tyla. Rachelė naršė po to žmogystos telefoną. Net nenumanau, ko. Kiek patylėjęs Lenis tarė:

— Ką dabar sumanei, Markai?

— Surasti Terą. Tai padėsi man ar ne?

Šįkart jis atsakė nedvejodamas.

— Kuo galiu padėti?

— Paslėpti mūsų automobilį ir paskolinti savąjį.

— O tada kas?

Suktelėjau į dešinę.

— Po kelių minučių būsime pas tave. Tada ir pamėginsiu tau paaiškinti.

Lenis pasitiko mus apsitempęs aptrintu pilkšvu, virvele surištu sportiniu kostiumu, įsispyręs į šlepetes ir užsivilkęs marškinėlius. Jis spustelėjo mygtuką ir garažo vartai be garso nusileido vos mums įvažiavus. Lenis atrodė pavargęs, o ir mudu su Rachele neturėjome ūpo džiaugsmingai sveikintis.

Išvydęs sukruvintą Rachelės veidą, jis net žengtelėjo atgal.

— Kas, po velnių, nutiko?

— Ar turi tvarsčio? — paklausiau.

— Virtuvėje, spintelėje virš kriauklės.

Rachelė rankoje vis dar laikė tą mobilųjį.

— Man reikia prisijungti prie interneto, — prabilo ji.

— Paklausyk, — tarė Lenis, — reikia apie visa tai pasišnekėti.

— Jūs šnekėkitės, — tarė Rachelė. — O man reikia interneto.

— Mano kabinete. Kelią žinai.

Rachelė nuskubėjo į vidų. Aš, žengęs paskui ją, pasukau į virtuvę. Ji patraukė į Lenio kabinetą. Mudu abu puikiai pažinojome šį namą. Lenis liko su manimi. Jų virtuvė neseniai buvo atnaujinta, pastatytas dar vienas šaldytuvas vaikams, nes keturi vaikai ir valgo už keturis. Abiejų šaldytuvų durelės buvo nusėtos piešiniais, šeimos nuotraukomis ir spalvingomis abėcėlės raidėmis. Ant naujojo šaldytuvo margavo sakiniai iš magnetinių poezijos žodžių rinkinio. Ant rankenos vinguriavo eilutė AŠ STOVIU VIENAS APLINK JŪRĄ. Įėjęs į virtuvę, patraukiau prie spintelės virš kriauklės.

— Gal papasakotum man, kas vyksta?

Aptikęs Šerilės sukrautą pirmosios pagalbos vaistinėlę, išsitraukiau ją.

— Prie mano namo įvyko susišaudymas.

Ir tik tada galiausiai pažvelgiau į jį.

Tik dar labiau pribloškęs jį tokiu glaustu paaiškinimu, atidariau vaistinėlę ir ėmiau raustis, ieškodamas medikamentų. Pirmajai pagalbai užteks. Galiausiai pažvelgiau į Lenį. Jis nustėręs stovėjo, spoksodamas į mane.

— Pabėgote iš nusikaltimo vietos?

— O kas būtų buvę, jei būčiau likęs?

— Policija būtų tave susėmusi.

— Būtent.

Jis tik papurtė galvą ir pusbalsiu tarė:

— Jie dabar pakeitė nuomonę.

— Ką turi galvoje?

— Jie linkę manyti, kad tai Rachelės darbas.

Nežinodamas, ką ir atsakyti, aš tik sumirksėjau.

— Ar paaiškino tau, kodėl ji tose nuotraukose?

— Dar ne, — atsakiau. Ir pridūriau: — Nieko nesuprantu. Kodėl, jų manymu, tai buvo Rachelė?

Lenis glaustai išdėstė tą teoriją apie pavydą, įniršį ir iš atminties išstumtas šaudynių akimirkas. Stovėjau priblokštas, tiesiog netekęs žado. Galop tariau:

— Kliedesiai.

Lenis nieko neatsakė.

— Tas vyras flaneliniais marškiniais kėsinosi mus išpleškinti.

— Ir kuo jam tai baigėsi?

— Jau sakiau. Su juo buvo dar kažkas. Jį patį nudėjo.

— Tu matei dar kažką?

— Ne. Rachelė...

Nutilau supratęs, kur jis lenkia.

— Baik, Leni. Juk tu pats kuo puikiausiai supranti.

— Tegu paaiškina apie tas nuotraukas diske, Markai.

— Puiku, eime jos paklausti.

Mums išžingsniavus iš virtuvės, ant laiptų pastebėjau stovinčią Šerilę. Ji, sudėjusi rankas ant krūtinės, žvelgė į mane. Regis, dar neteko matyti tokios jos veido išraiškos. Aš net sustojau. Ant kilimo

matėsi kraujo dėmelės, tikriausiai Rachelės. Ant sienos kabojo fotoateljė daryti vaikų baltais drabužiais baltame fone portretai. Vaikai ir vien baltuma.

— Aš susitvarkysiu, — tarė jai Lenis. — Lik viršuje.

Mes nuskubėjome per svetainę. Naujausiojo Disnėjaus filmo DVD dėklas atverstas gulėjo ant televizoriaus. Vos neužkliuvau už plastikinio šikšnosparnio. Ant grindų pusiau sudėtas gulėjo Monopolio žaidimas su Pokemonais. Ką nors, ko gero, kuris nors vaikų ant popieriaus skiautelės pakeverzojo NIEKO NELIESTI! Ir paliko ant stalo. Eidamas pro židinio atbrailą, pastebėjau ant jo neseniai atnaujintas nuotraukas. Vaikai dabar jau kaip reikiant ūgtelėję, lyginant su nuotraukomis. Tačiau pačios seniausios nuotraukos, mūsų ketveriukės išleistuvių vakare, jau nebuvo. Nežinau, ką tai turėtų reikšti. Tikriausiai nieko. O gal tai nebylus Lenio ir Šerilės patarimas atsisveikinti su praeitimi.

Rachelė palinkusi sėdėjo prie kompiuterio klaviatūros. Ant kairiosios jos kaklo pusės matėsi sukrešėjęs kraujas. Ausis buvo visiškai sumaitota. Ji kilstelėjo galvą, išvydusi mus ir vėl toliau maigė klavišus. Apžiūrėjau jos ausį. Didelė žaizda. Kulka nudrėskė viršutiniąją jos dalį. Kartu nubrozdino ir galvą. Centimetras, gal net pusė, į šalį, ir jos jau nebūtų. Rachelė visiškai nekreipė į mane dėmesio, net man tepant žaizdą antiseptiku ir ją rišant. Kol kas bus gerai. Pasitaikius progai sutvarkysiu iki galo.

— Bum, — staigą prabilo Rachelė.

Ji nusišypsojo ir spustelėjo klavišą. Ėmė zirzti spausdintuvas. Lenis galvos linktelėjimu paragino mane. Baigęs tvarstyti, kreipiausi į ją:

— Rachele?

Ji pažvelgė į mane.

— Mums reikia apie kai ką pasikalbėti, — tariau.

— Ne, — paprieštaravo ji, — turime skubiai vykti. Ką tik radau tikrą pėdsaką.

Lenis stovėjo nejudėdamas. Į kabinetą, vis dar sunertomis ant krūtinės rankomis, įsmuko Šerilė.

— Kokį pėdsaką? — paklausiau.

— Patikrinau, kam ir kas skambino į šį mobilųjį, — atsakė Rachelė.

— Tai įmanoma?

— Bet kas gali tai patikrinti, Markai, — nekantriai atsiliepė ji. — Rinkti numeriai ir tie, iš kurių tau skambinta. Visi mobilieji juos fiksuoja.

— Teisingai.

— Iš rinktų numerių nieko nesužinojome. Nebuvo nė vieno numerio, vadinasi, jeigu tas žmogėnas ir skambino, tai įslaptintu numeriu.

Stengiausi neatsilikti nuo jos minčių.

— Aišku.

— Tačiau jam skambinusių langelyje kai kas buvo. Vienas vienintelis skambutis. Pagal fiksuotą laiką, gautas apie vidurnaktį. Ką tik patikrinau tą telefono numerį adresų paieškos tinklapyje. Skambinta iš gyvenamojo būsto. Verne Deitono kelias Hantersvilyje, Niudžersio valstijoje.

Nei gatvė, nei miestelio pavadinimas man nebuvo girdėti.

— Kur tas Hantersvilis?

— Patikrinau žemėlapyje. Prie pat Pensilvanijos sienos. Prisitraukiau kelių šimtų metrų masteliu. Ten tik vienas namas. Milžiniškame sklype pačiame *Velniaižinkursvilio* viduryje.

Man net šalta pasidarė. Grįžtelėjau į Lenį.

— Man reikia tavo automobilio.

— Palauk minutėlę, — tarė Lenis. — Man pirma reikia atsakymų į kai kuriuos klausimus.

Rachelė atsistojo.

— Tau rūpi tos nuotraukos diske.

— Pradžiai, taip.

— Tose nuotraukose iš tikrųjų aš. Taip, buvau ten. Visa kita ne tavo reikalas. Aš privalau pasiaiškinti Markui, ne tau. Kas dar?

Lenis sutrikęs nežinojo, ką dar paklausti.

— Taip pat nori sužinoti, ar nužudžiau savo vyrą, ar ne?

Ji pažvelgė į Šerilę.

— Manai, kad aš nušoviau Džerį?

— Jau nežinau, ką ir galvoti, — atsakė Šerilė. — Tačiau dabar noriu, kad abu nešdintumėtės.

— Šerile, — tarė Lenis.

Ji žvilgtelėjo į jį tokiu žvilgsniu, kuris būtų sustabdęs net ir įsibėgėjusį raganosį.

— Jiems nederėjo atnešti to į mūsų namus.

— Jis geriausias mūsų bičiulis. Sūnaus krikštatėvis.

— Juo blogiau. Kelia pavojų mūsų šeimai. Mūsų vaikų gyvybei.

— Nusiramink, Šerile. Tu perdedi.

— Ne, — tariau aš. — Ji teisi. Mums laikas iš čia dingti. Duok raktelius.

Rachelė ištraukė iš spausdintuvo popieriaus lapą.

— Kelias, — paaiškino ji.

Linktelėjau ir pažvelgiau į Lenį. Jis stovėjo panarinęs galvą. Brūžuodamas koja pirmyn atgal grindis. Staiga vėl prisiminiau mūsų vaikystės metus.

— Gal reikėtų paskambinti Tikneriui ir Ryganui? — prabilo jis.

— Ir ką jiems pasakytume?

— Aš apsiimu jiems paaiškinti, — tarė Lenis. — Jeigu Tera ten, — jis nutilo ir papurtė galvą, tarsi staiga supratęs, kokia neįtikėtina ši mintis, — jie geriau pasiruošę ją išvaduoti.

Aš žengtelėjau visai prie pat jo, mudu dabar stovėjome akis į akį.

— Jie sužinojo apie Rachelės įtaisytą siųstuvėlį.

— Ką?

— Pagrobėjai. Nenumanome, kaip. Tačiau sužinojo. Pasuk galvą, Leni. Raštelyje su išpirkos reikalavimu įspėjama, jog jie policijoje turi savą žmogų. Anąkart jie sužinojo, kad kreipiausi į pareigūnus. Šįkart suuodė apie ieškiklį.

— Tai dar nieko neįrodo.

— Manai, jog aš turiu laiko ieškoti įrodymų?

Lenis paniuro.

— Pats žinai, kad negaliu taip rizikuoti.

— Aha, — atsiliepė jis. — Žinau.

Lenis įkišo ranką į kišenę ir ištiesė man raktelius. Mes leidomės į kelionę.

35 skyrius

Ryganas ir Tikneris, gavę skambutį apie susišaudymą Zaidmano kieme, iš karto pašoko ant kojų. Jiems jau beveik pasiekus liftą, suskambo Tiknerio mobilusis.

Šaltas, pabrėžtinai formalus moters balsas pasiteiravo:

— Specialusis agentas Tikneris?

— Klausau.

— Čia specialioji agentė Klaudija Fišer.

Pavardė jam buvo girdėta. Gal net kokį kartą ar du jie buvo susitikę.

— Kas atsitiko? — pasiteiravo jis.

— Kur jūs šiuo metu esate? — paklausė ji.

— Niujorko presbiterijonų ligoninėje, tačiau jau vykstu į Niudžersį.

— Ne, — tarė ji. — Prašytume skubiai atvykti į Federacijos aikštę. Būkite vienas.

Tikneris užmetė akį į laikrodį. Dar tik penkta ryto.

— Dabar?

— Taip, žodis „skubiai“ būtent tai ir reiškia.

— Ar galima paklausti, kokiu reikalu?

— Direktoriaus pavaduotojas Džozefas Pistilas norėtų su jumis kai ką aptarti.

Pistilas? Tikneris nustebęs nutilo. Pistilas buvo pats geriausias agentas visoje rytų pakrantėje. Tiknerio viršininko viršininko viršininkas.

— Tačiau aš vykstu į nusikaltimo vietą.

— Tai ne prašymas, — tarė Fišer. — Direktoriaus pavaduotojas Pistilas jau čia. Laukia prisistatant jūsų per pusvalandį.

Fišer išjungė telefoną. Tikneris atitraukė mobilųjį nuo ausies.

— Kokia ten velniava? — pasidomėjo Ryganas.

— Turėsiu vykti, — atsakė Tikneris, žingsniuodamas koridoriumi.

— Kur?

— Bosas nori mane matyti.

— Dabar?

— Tučtuojau.

Tikneris jau buvo laukiamojo viduryje.

— Paskambink, jei ką nors sužinosi.

— Nelengva apie tai šnekėtis, — atsiduso Rachelė.

Aš vairavau. Neatsakytų klausimų kaupėsi vis daugiau ir jie jau ėmė mus slėgti, neleido laisvai kvėpuoti. Žvelgiau į kelią laukdamas.

— Ar Lenis buvo šalia, kai pamatei tas nuotraukas? — pasiteiravo ji.

— Taip.

— Turbūt nustebo?

— Regis, taip.

Ji atsilošė sėdynėje.

— Šerilė, ko gero, nebūtų nustebusi.

— Kodėl gi?

— Kai paklausei mano numerio, paskambinusi perspėjo mane.

— Dėl ko? — paklausiau.

— Dėl mūsų.

Išsamesnių paaiškinimų nereikėjo.

— Ji įspėjo ir mane, — tariau.

— Džeriui žuvus — toks buvo mano vyro vardas, Džeris Kempas — jam žuvus, man buvo tikrai nelengva.

— Suprantu.

— Ne, — paprieštaravo ji. — Aš kalbu ne apie tai. Mudviejų su Džeriu santykiai jau iki tol ilgą laiką buvo įtempti. Abejoju, ar apskritai jie kada buvo kitokie. Mokymuose Kvantike Džeris buvo vienas mano instruktorių. Maža to, jis buvo tikra legenda. Vienas geriausių

visų laikų agentų. Pameni tą prieš kelerius metus nuskambėjusią Skerdžiaus bylą?

— To žudiko maniako, taip?

Rachelė linktelėjo.

— Kad jį sučiuptų, daugiausia prisidėjo Džeris. Jo nuopelnų sąrašas tiesiog begalinis. O aš... Net nežinau, kaip viskas tarp mūsų ir įvyko. O gal ir žinau. Jis buvo vyresnis. Buvo man beveik kaip ir tėvas. Man patiko FTB. Agentūra buvo visas mano gyvenimas. Džerio mirtis mane tiesiog pribloškė. Visiškai palūžau. Tačiau nežinau, ar jį iš tikrųjų mylėjau.

Ji nutilo. Pajutau jos žvilgsnį. Pats ir toliau neatitraukiau akių nuo kelio.

— Ar mylėjai Moniką? — paklausė ji. — Turiu galvoje, iš tikrųjų?

Aš tvirčiau suspaudžiau vairą.

— Kokie čia, velniai rautų, klausimai?

Ji nieko neatsakė. Kiek patylėjusi pratarė:

— Dovanok. Nukrypau į šalį.

Stojo tyla. Stengiausi kvėpuoti kuo lygiau.

— Pasakojai man apie tas nuotraukas?

— Taip.

Rachelė ėmė neramiai muistytis. Ant rankų pirštų mūvėjo vieną vienintelį žiedą. Dabar ėmė traukyti jį pirmyn atgal ir sukioti.

— Kai Džeris mirė...

— Buvo nušautas, — pertraukiau aš. — Tu jį nušovei?

— Negerai taip, Markai.

— Kas negerai?

— Tu jau pyksti.

— Man terūpi tai, ar tu nušovei savo vyrą.

— Leisk man papasakoti, gerai?

Jos balsas šįkart nuskambėjo kiečiau. Aš nutilau, trūktelėdamas pečiais, „kaip nori“.

— Jam mirus, aš viską praradau. Buvau priversta pasiprašyti atleidžiama. Viskas, ką turėjau — draugai, darbas, velniai rautų, ga-

lima sakyti, mano gyvenimas — buvo biuras. Ir viskas staiga dingo. Pradėjau gerti. Vis giliau grimzdau į apatiją. Pajutusi, kad pasiekiau dugną, ėmiau dairytis, kur atsispirti, kad galėčiau vėl pakilti. Ieškojau menkiausio šiaudo.

Pristabdžiau, nes artėjome prie sankryžos.

— Nemoku papasakoti, — tarė ji.

Savo paties nuostabai, pralėkiau pro raudoną ir uždėjau savąjį delną ant josios.

— Paprasčiausiai imk ir papasakok, gerai?

Ji linktelėjo, žvelgdama į manąją ranką ant savosios. Aš jos neatitraukiau.

— Vieną vakarą, gerokai išgėrusi, surinkau tavo numerį.

Prisiminiau, kad Ryganas minėjo apie jos skambutį telefono išklotinėje.

— Kada?

— Keletą mėnesių prieš užpuolimą.

— Atsiliepė Monika? — paklausiau.

— Ne. Atsiliepė autoatsakiklis. Aš — žinau, kad tai skamba kvailai — palikau tau žinutę.

Aš lėtai atitraukiau ranką.

— Ką tu pasakei?

— Nepamenu. Buvau girta. Žliumbiau. Ko gero, pasakiau, kad tavęs pasiilgau ir kad tikiuosi sulaukti tavo skambučio. Nemanau, kad būčiau pasakiusi ką daugiau.

— Tavo žinutė manęs nepasiekė, — tariau.

— Dabar tai suprantu.

Kažkas spragtelėjo.

— Vadinasi, — tariau, — ją išklausė Monika.

Pora mėnesių iki užpuolimo, pamaniau sau. Tada ji jautėsi itin pažeidžiama. Kai mūsų santykiai gerokai pašlijo. Atmintyje iškilo ir daugelis kitų dalykų. Pamenu, kaip dažnai Monika verkdavo naktimis. Kaip iš Edgaro išgirdau, jog ji lankosi pas psichiatrą. O aš, užsisklendęs mažučiame savo pasaulyje, veždavau ją į Lenio bei Šerilės namus ir versdavau vis matyti tą nuotrauką su savo buvusia mylimąja, kuri vieną vėlų vakarą paskambino man į namus ir prisipažino manęs pasiilgusi.

— Dieve mano, — prabilau. — Nėra ko stebėtis, kad ji nusamdė privačius detektyvus. Norėjo išsiaiškinti, ar jos neapgaudinėju. Turbūt papasakojo jam apie tavo skambutį, mūsų praeitį.

Ji nieko neatsakė.

— Tu vis tiek dar neatsakei į klausimą, Rachele. Ką veikei prie ligoninės?

— Atvykau į Niudžersį aplankyti mamos, — pradėjo ji.

Dabar kalbėjo vis užsikirsdama ir stabtelėdama.

— Minėjau tau, kad dabar ji laiko pensioną Vestoranže.

— Na ir ką? Gal nori man pasakyti, kad ji gulėjo toje ligoninėje?

— Ne.

Ji vėl nutilo. Aš sėdėjau įsikabinęs į vairą. Knietėjo įsijungti radiją, kad tyla taip neslėgtų.

— Ar tikrai būtina tai papasakoti?

— Ko gero, taip, — atsiliepiau.

Tačiau man jau ir taip viskas buvo aišku.

Jos balse skambėjo neslepiama aistra.

— Mano vyras buvo negyvas. Praradau darbą. Viską, ką turėjau. Dažnokai pabendraudavome su Šerile. Iš jos pasakojimo susidariau įspūdį, kad judviejų su žmona santykiai pašliję.

Ji atsigręžė į mane.

— Klausyk, Markai. Pats kuo puikiausiai žinai, kad negalėjome vienas kito pamiršti. Ir todėl tądien pasirodžiau prie ligoninės norėdama pamatyti tave. Nieko nesitikėdama. Ar tikrai buvau tokia naivi ir tikėjausi, jog pulsi man į glėbį? Gal, nežinau. Todėl vaikštinėjau aplinkui, stengdamasi sukaupti drąsą. Netgi buvau užlipusi į tavo aukštą. Tačiau taip ir neišdrįsau pasirodyti — ne dėl Monikos ar Teros. Norėčiau pasakyti, kad iš kilnios širdies, tačiau tai būtų netiesa.

— Tada kodėl?

— Išėjau, pamaniusi, kad tu, ko gero, mane atstumsi, nes nežinojau, ar man pavyktų su tuo susidoroti.

Kurį laiką mudu taip ir važiavome tylėdami. Nežinojau, ką atsakyti. Nei kaip turėčiau jaustis.

— Tu pyksti, — tarė ji.

— Gal.

Dar kiek taip pavažiavome tylomis. Svarsčiau, kaip į tai dabar turėčiau reaguoti. Įtemptai mąsčiau apie tai. Abu dabar sėdėjome žvelgdami priešais save. Automobilio viduje tiesiog tvyrojo įtampa. Galiausiai pratariau:

— Visa tai jau nebeturi prasmės. Svarbiausia dabar surasti Terą.

Žvilgtelėjau į Rachelę. Ant jos skruosto sužvilgo ašara. Priekyje pasirodė ženklas — menkas, nežymus. Vienas žodis: HANTERSVILIS. Rachelė nusibraukė ašarą ir linktelėjo į priekį.

— Tada apie tai ir tegalvokime.

Direktoriaus pavaduotojas Džozefas Pistilas sėdėjo už savo stalo ir rašė. Augalotas, drūtas, plačiapetis, visiškai plikas, panašus į tuos šilto ir šalto mačiusius doko darbininkus ar aludžių mušeikas, nuo kurių dvelkte dvelkia jėga. Jis, ko gero, jau artėjo prie šeštos dešimties. Sklido kalbos, kad jis rengiasi išeiti į pensiją.

Specialioji agentė Klaudija Fišer atvedė Tiknerį į kabinetą ir išeidama uždarė duris. Tikneris nusiėmė akinius nuo saulės. Stovėjo sunertomis už nugaros rankomis. Pistilas nepakvietė Tiknerio sėstis. Nepasisveikino, nepadavė rankos, nieko.

Nepakeldamas galvos Pistilas prabilo:

— Vadinasi, domiesi tragiška specialiojo agento Džerio Kempo žūtimi.

Tikneriui net šalta pasidarė. Oho, be jokių užuolankų, tiesiai į kaktą. O jis juk ėmė klausinėti vos prieš kelias valandas.

— Taip, sere.

Pistilas toliau kažką skrebeno:

— Jis mokė tave Kvantike, ar ne?

— Taip, sere.

— Jis buvo puikus instruktorius.

— Vienas geriausių, sere.

— Pats geriausias, agente.

— Taip, pone.

— Ar domėjimasis jo žūtimi, — tęsė Pistilas, — susijęs su judviejų pažintimi?

— Ne, sere.

Pistilas baigė rašyti. Padėjo tušinuką ir sudėjo milžiniškus kumščius ant stalo.

— Tada kodėl tuo domiesi?

Prieš atsakydamas Tikneris gerai pasvėrė savo žodžius, saugodamasis klausime tykančių spąstų.

— Jo žmona susijusi su kita mano tiriama byla.

— Zaidmanų žudynės ir vaiko pagrobimas?

— Taip, sere.

Pistilas susiraukė. Jo kaktą išvagojo raukšlės.

— Tau atrodo, kad esama ryšio tarp atsitiktinės Džerio Kempo žūties ir Teros Zaidman pagrobimo?

„Atsargiai, — šmėkštelėjo Tiknerio galvoje mintis. — Tik atsargiai".

— Tai aplinkybės, kurias turiu ištirti.

— Ne, agente Tikneri, tai ne tos aplinkybės.

Tikneris tylėjo.

— Jeigu gali susieti Rachelę Mils su Zaidmanų žudynėmis ir vaiko pagrobimu, susiek. Surask tai patvirtinančių įrodymų. Tačiau Kempo mirtis čia niekuo dėta.

— Bylos gali būti susijusios, — tarė Tikneris.

— Ne, — nukirto Pistilas abejoti neleidžiančiu balsu, — nesusijusios.

— Tačiau man reikia patikrinti...

— Agente Tikneri?

— Taip, sere.

— Aš jau peržiūrėjau tą bylą, — tarė Pistilas. — Dar daug prisidėjau prie Džerio Kempo mirties aplinkybių tyrimo. Jis buvo mano bičiulis. Supratote?

Tikneris nieko neatsakė.

— Ir esu visiškai įsitikinęs, kad jis žuvo dėl nelaimingo atsitikimo. Vadinasi, jūs, agente Tikneri, — Pistilas mėsingu pirštu parodė Tikneriui į krūtinę, — esate taip pat tuo visiškai įsitikinęs. Ar aišku?

Du vyrai surėmė žvilgsnius. Tikneris nebuvo kvailas. Vertino darbą biure. Svajojo kilti karjeros laiptais. Nepaklusus tokiam įta-

kingam žmogui kaip Pistilas, bematant atsirūgtų. Todėl galiausiai pirmasis akis į šalį nukreipė Tikneris.

— Taip, sere.

Pistilas atsipalaidavo. Vėl pakėlė savo tušinuką.

— Tera Zaidman dingo seniau nei prieš metus. Ar yra įrodymų, kad ji gyva?

— Ne, sere.

— Tada byla jau ne mūsų.

Jis pradėjo skrebenti, neslėpdamas, kad tai įsakymas baigti darbą.

— Tegu jos imasi policija.

Niudžersis yra bene tankiausiai gyvenama valstija. Tai nieko nestebina. Čia pilna miestų, priemiesčių, galybė įvairiausių pramonės įmonių. Tai taip pat nieko nestebina. Valstija kartais dar vadinama Žaliąja, joje plyti erdvūs kaimo laukai ir pievos. Tai priverčia ne vieną stebėtis.

Dar mums nespėjus kirsti Hantersvilio ribos, civilizacijos ženklų vis labiau mažėjo. Šalikelėse vis rečiau šmėkščiojo namai. Pravažiavome vieną parduotuvę, primenančią tas, rodomas per istorinius serialus, tačiau ji stovėjo užkaltais langais. Per kitas tris mylias kirtome šešis kelius. Tačiau daugiau neišvydau nė vieno namo. Neprasilenkiau nė su vienu automobiliu.

Įvažiavome į pačias girių glūdumas. Paskutinis posūkis, ir automobilis užpūškavo kalvos šlaitu. Jau ketvirtas šiandien mano matomas elnias kirto plentą, tačiau jis buvo gerokai tolėliau, todėl pavojus su juo susidurti mums negrėsė.

— Dabar į kairę, — tarė Rachelė.

Netrukus pakely išniro pašto dėžė. Ėmiau stabdyti, dairydamasis kokio namo ar pastato. Buvo matyti vien medžiai.

— Važiuok toliau, — tarė Rachelė.

Suprantama. Negalime tiesiog įvažiuoti į kiemą ir taip išsiduoti. Dar už kokio ketvirčio mylios aptikau nedidelę miško įrėžą šalia kelio. Sustojau ten ir išjungiau variklį. Širdis ėmė belsti pašėlusiu ritmu. Buvo šešta ryto. Jau brėško.

— Ar moki naudotis ginklu? — paklausė Rachelė.

— Šaudykloje kartais papleškindavau iš tėčio pistoleto.

Ji įspraudė man į delną pistoletą. Spoksojau į jį tarsi į kokį svetimkūnį. Rachelė išsitraukė savąjį.

— Iš kur gavai šitą? — paklausiau.

— Radau prie tavo namo. To žmogėno.

— Jėzau švenčiausias.

Ji tik gūžtelėjo pečiais, tarsi norėdama man pasakyti: „Ei, ką gali žinoti“. Dar kartą pažvelgiau į ginklą ir mane staiga nusmelkė mintis — ar tik ne iš jo buvo šaudyta į mane? Nužudyta Monika? Tačiau nebuvo kada mąstyti. Rachelė jau buvo išlipusi lauk. Aš šokau iš paskos. Mudu patraukėme į mišką. Nesimatė jokio keliuko. Skynėmės kelią per tankmę. Pirma ėjo Rachelė, savo ginklą nugaros pusėje užsikišusi už kelnių. Aš kažkodėl nepasekiau jos pavyzdžiu. Norėjau jausti rankoje gniaužiamą metalą. Išblukę oranžiniai ženklai, prikalti prie medžių, įspėjo atsitiktinius praeivius laikytis atokiau. Ant jų milžiniškomis raidėmis švietė užrašas NE ir po juo mažesnėmis raidėmis juodavo gerokas gabalas paaiškinimų, kurie man atrodė nereikalingi, nes aiškino tai, kas savaime suprantama.

Taikėme sukti ten, kur, mūsų manymu, buvo keliukas, vedantis prie namo. Išsimušę prie jo, jau turėjome orientyrą. Laikydamiesi pakelės, traukėme toliau. Mums taip kiek laiko paėjus, Rachelė sustojo. Aš vos į ją neatsitrenkiau. Ji mostelėjo į priekį.

Kažkoks pastatas.

Panašus į daržinę. Dabar jau judėjome atsargiau. Pasilenkę. Vis užsiglausdami už medžių kamienų ir stengdamiesi išlikti nepastebėti. Nesikalbėjome. Po kurio laiko mano ausis pasiekė muzikos garsai. Regis, kantri, nors nesu didelis žinovas. Priešais atsivėrė kirtimas. Ten tikrai stovėjo apgriuvusi daržinė. Greta dunksojo ir dar vienas pastatas — namas ar koks pailgintas treileris.

Mudu prisislinkome dar arčiau, iki pačio miško pakraščio. Užsiglaudę už medžių, dairėmės, ar ko nepamatysime. Kieme stovėjo traktorius. Pakeltas ant betoninių luitų riogsojo senas traukinio vagonas. O priešais namelį stovėjo baltutėlis sportinis automobilis su plačia juoda juosta ant kapoto. Panašus į „Camaro“.

Miškas čia jau baigėsi, tačiau iki namelio dar buvo kokie dvi-

dešimt metrų, apaugę aukšta kelius siekiančia žole. Rachelė išsitraukė ginklą. Ji parpuolė ant žemės ir ėmė šliaužti visomis keturiomis. Aš pasekiau ja. Kai rodo per televiziją, taip šliaužti atrodo vieni juokai. Paprasčiausiai sau šliauži prisispaudęs prie žemės. Kokius penkis metrus tai tikrai nėra sunku, tačiau vėliau pasidaro nebeįmanoma. Maudė alkūnes. Žolė vėlėsi į nosį ir burną. Manęs nekamuoja nei šienligė, nei kitos alergijos, tačiau žiedadulkės kaip reikiant kuteno nosį. Uodai ir visokiausi mašalai, mums sudrumstus ramų jų snaudulį, zirzdami kilo iš žolės. Muzika dabar jau girdėjosi kur kas aiškiau. Dainininkas — nėmaž nepataikantis į natą — skundėsi vargše savo širdimi.

Rachelė liovėsi šliaužusi. Prišliaužiau prie jos ir įsitaisiau šalia iš dešinės.

— Viskas gerai? — šnibžtelėjo ji.

Linktelėjau, nors buvau visiškai uždusęs.

— Mums pasiekus namą gali tekti dar paprakaituoti, — tarė ji. — Todėl nenorėčiau, kad nusivarytum nuo kojų. Jeigu reikia, galime judėti lėčiau.

Aš tik papurčiau galvą ir nušliaužiau į priekį. Nelėtinsime tempo, net nesirengiau to daryti. Mes jau beveik visiškai priartėjome. Iš čia aiškiai mačiau „Camaro". Už galinių ratų kabojo juodi purvasargiai su sidabriniu figūringos merginos siluetu. Galas buvo numargintas lipdukų. Vienas jų skelbė: GINKLAI NEŽUDO ŽMONIŲ, BET TIKRAI PALENGVINA TAI PADARYTI.

Mudviem su Rachele jau beveik pasiekus žolės pakraštį ir atsidūrus matomoje vietoje, pratrūko loti šuo. Mes sustingome.

Šuns lojimas esti nevienodas. Įkyrus kokio kišeninio šunelio spygčiojimas ar draugiškas skaliko amsėjimas įspėja apie iš esmės nepavojingą gyvūną. Tačiau gilus, gerklinis, sprogte sprogstantis lojimas stingdo kraują gyslose.

Čia lojo būtent taip.

Pats šuo mane ne ypač išgąsdino. Juk turėjau ginklą. Ko gero, šauti į šunį būtų lengviau nei į žmogų. Mane, be abejo, išgąsdino tai, jog tą skalijimą išgirs esantys namelyje. Todėl mes gulėjome ir lūkuriavome. Po minutės kitos šuo nutilo. Mudu nenuleidome akių

nuo namelio durų. Net nežinojau, ką būtume darę, jei jose būtų kas pasirodęs. Tarkime, mus pastebėtų. Mes negalėtume tuojau pradėti šaudyti, kol nesame visiškai įsitikinę. Tai, kad iš Vernio Deitono namelio skambinta tam žmogėnui, dar nieko nereiškia. Mes nežinome, ar mano duktė čia.

Tiesą sakant, mes dėl nieko nebuvome tikri.

Kieme mėtėsi automobilio ratlankiai. Nuo jų atsimušę blyksėjo tekančios saulės spinduliai. Pastebėjau ir iš žalių dėžių suverstą krūvą. Kažkas jose patraukė mano dėmesį. Pamiršęs atsargumą, ėmiau šliaužti prie jų.

— Palauk, — šnibžtelėjo Rachelė.

Tačiau aš netvėriau savo kailyje. Žūtbūt turėjau atidžiau apžiūrėti tas dėžes. Jos tarsi kažką man priminė, tačiau nežinojau, ką. Nušliaužiau iki traktoriaus ir užsiglaudžiau už jo. Iškišęs galvą dar kartą įsmeigiau žvilgsnį į dėžes. Dabar jau viską mačiau aiškiai. Jos iš tikrųjų buvo žalios. Ant jų šono buvo nupieštas besišypsantis vaikas.

Sauskelnės.

Rachelė prišliaužė prie manęs ir įsitaisė šalia. Aš sunkiai nurijau seiles. Didelė sauskelnių dėžė. Kokios perkamos urmu mažesnėmis kainomis. Rachelė taip pat jas pastebėjo. Ji uždėjo delną man ant rankos, perspėdama neprarasti blaivaus proto. Mudu vėl prigludome prie žemės. Ji rankos mostu davė ženklą judėti prie šoninio lango. Galvos mostu patikinau supratęs. Pro langą kažkoks dainininkas dabar plyšojo ilgą solo.

Mums taip slenkant prigludus prie žemės, pajutau, kaip kažkas šalto įsirėmė į kaklą. Dirstelėjau į Rachelę. Į jos pakaušį taip pat buvo įremtas dvivamzdis.

Balsas paliepė:

— Meskite ginklus!

Vyras. Rachelės dešinioji buvo sulenkta ir užmesta į priekį. Joje ji laikė savo ginklą. Dabar išmetė jį. Darbinis batas nuspyrė jį į šalį. Aš svarsčiau mūsų galimybes. Vyras buvo vienas. Dabar buvo aišku. Vienas vyras su dviem dvivamzdžiais. Lengvai galėčiau pasinaudojęs proga jį pulti. Nieku gyvu nespėčiau, tačiau gal Rachelei tada pavyktų išsivaduoti. Mudviejų žvilgsniams susitikus, išvydau jose baimę. Ji

tarsi skaitė mano mintis. Vamzdis staiga stipriau įsirėžė man į sprandą ir veidu smegtelėjau į purvą.

— Nė nemėgink, vyruti. Ištaškyti vienas smegenis ar dvejas — man tas pats.

Galvoje mintis karštligiškai vijo mintį, tačiau visos jos galiausiai pasirodydavo nieko vertos. Todėl atgniaužęs pirštus paleidau iš rankų ginklą ir stebėjau, kaip vyras nuspiria į šalį mūsų viltį.

36 skyrius

— Gulėt ant pilvų!

— Aš Federalinio tyrimų biuro agentė, — tarė Rachelė.

— Užsičiaupk, velniai rautų.

Mums taip gulint veidu į žemę, jis liepė uždėti rankas ant viršugalvio ir sunerti pirštus. Tada įsirėmė keliu man į nugarą. Aš susiraukiau iš skausmo. Užgulęs visu svoriu, jis užlaužė man rankas už nugaros, vos jų neišnarindamas. Riešai mikliai buvo supančioti pakavimo juosta.

— Suglausk pėdas.

Kita juosta suveržė kelius. Atsirėmęs į mane, jis atsikėlė. Tada ėmėsi Rachelės. Norėjau pasakyti jam ką nors kvailai riteriško, pavyzdžiui, „Neliesk jos!", tačiau suvokiau, jog tai būtų bergždžia, todėl prikandau liežuvį.

— Aš federalinė agentė, — pakartojo Rachelė.

— Girdėjau.

Jis įsirėmė keliu jai į nugarą ir užlaužė rankas. Ji sudejavo iš skausmo.

— Ei, — tariau.

Vyras nekreipė į mane dėmesio. Pasukau galvą, pirmą sykį pažvelgiau į jį ir pasijutau tarsi sugrįžęs į praeitį. Nėra nė menkiausios abejonės, kad jis „Camaro" šeimininkas. Jo šukuosena priminė devintojo dešimtmečio ledo ritulininkų stilių, keisto pilkšvai oranžinio atspalvio plaukai buvo sušukuoti už ausų ir užpakalyje palikti ilgi.

Po nosimi balsvi skysti ūseliai, kuriuos lengvai galėjai palaikyti ką tik gertu ir dar nenudžiūvusiu pienu. Ant marškinėlių švietė užrašas SMITVESONO UNIVERSITETAS. Mūvėjo neįprastai tamsios spalvos mėlynais storo audinio džinsais.

Baigęs rišti Rachelės rankas, jis tarė:

— Kelkis, panelyte. Mudu su tavimi pasivaikščiosime.

Rachelė pamėgino kalbėti ryžtingiau.

— Tu nesiklausai, — tarė ji užkritusiais ant akių plaukais. — Aš esu Rachelė Mils...

— O aš Vernas Deitonas. Na ir kas?

— Aš federalinė agentė.

— Tavo pažymėjime rašoma, kad buvusi.

Vernas Deitonas šyptelėjo. Nebuvo visiškas bedantis, tačiau dantų reklamai tikrai netiktų. Dešinysis iltinis jo dantis buvo užlinkęs į vidų kaip kokios durys, nutrūkusios nuo vyrių.

— Truputį per jauna būti pensijoje, ar ne?

— Aš vis dar tiriu ypatingas bylas. Jie žino, kad aš čia.

— Tikrai? Nepasakok man pasakėlių. Kiek tolėliau tavęs laukia krūva agentų, negavę iš tavęs jokių žinių per artimiausias tris minutes, jie visi atgrius čia. Tai norėjai pasakyti, Rachele?

Rachelė nutilo. Jis lengvai ją perkando. Daugiau neliko prasmės ką nors sakyti.

— Kelkis, — pakartojo jis, šįkart sugriebęs ir keldamas ją už rankų.

Rachelė klupinėdama atsistojo ant kojų.

— Kur ją vediesi? — paklausiau.

Jis nesivargino atsakyti. Jiedu patraukė daržinės link.

— Ei! — bejėgiškai riktelėjau. — Ei, sugrįžk!

Tačiau jiedu žingsniavo tolyn. Rachelė priešinosi, tačiau nedaug ką galėjo padaryti surištomis už nugaros rankomis. Kaskart jai kiek smarkiau pasimuisčius jis kilstelėdavo jos rankas aukštyn, versdamas palinkti į priekį. Galiausiai ji liovėsi grumtis ir paklusniai žingsniavo į priekį.

Mano galvą sukaustė baimė. Aš karštligiškai ėmiau dairytis ko nors, bet ko, kas galėtų padėti man išsilaisvinti. Mūsų ginklai? Ne, jis

juos jau pasiėmė. O jeigu ir būtų palikęs, tai kas iš to? Imčiau pyškinti įsikandęs pistoletą į dantis? Ėmiau svarstyti, ar neapsivertus ant nugaros, tačiau abejojau, ar tai duotų kokios naudos. Tai ką daryti? Rangydamasis kaip kirminas ėmiau šliaužti prie traktoriaus, dairydamasis kokio peilio ar dar ko nors, kur galėčiau nusipjauti raiščius.

Reikia žūtbūt išsilaisvinti rankas.

Ėmiau šliuožti į priekį, kilstelėdamas užpakalį ir spirdamasis į žemę kojomis. Prisikapsčiau iki traktoriaus. Ėmiau dairytis kokių ašmenų ar šiaip aštresnės briaunos. Nieko. Dirstelėjau daržinės link.

— Rachele! — riktelėjau.

Mano balsas nuskardėjo tylumoj. Atsakymas į tai galėjo būti tik vienas. Širdis ėmė pašėlusiai daužytis.

Dieve mano, ką daryti?

Persiverčiau ant nugaros ir atsisėdau. Spirdamasis kojomis, prisispaudžiau prie traktoriaus. Daržinę dabar mačiau kaip ant delno. Tačiau iš to jokios naudos. Nieko nebuvo matyti judant, negirdėti nė garso. Karštligiškai šaudžiau akimis, ieškodamas kokio ženklo. Ničnieko.

Dingtelėjo mintis apie „Camaro“. Toks apsiginklavęs iki dantų pakvaišėlis tikriausiai paslėpęs laiko ne vieną šaudyklę. Kas nors gali būti užkišta ir automobilyje. Tačiau net jeigu man ir pavyktų iki jo nusigauti, kaip atidaryčiau dureles? Ar surasčiau kokį vamzdį? O suradęs, kaip iššaučiau?

Ne, visų pirma reikia išsilaisvinti iš šių pančių.

Ėmiau dairytis ko nors po žemę. Kokio akmens aštria briauna. Butelio šukės. Bet ko. Įdomu, kiek laiko jau praėjo jiems pranykus toje daržinėje. Ką jis ten daro Rachelei? Nuo tų minčių man net sugniaužė gerklę.

— Rachele!

Aidas skambėjo tikra neviltimi. Aš net išsigandau. Tačiau ir vėl niekas neatsiliepė.

Kas, po velnių, ten vyksta?

Vėl puoliau ieškoti ant traktoriaus kokios briaunelės, ko nors, kas padėtų man išsivaduoti. Traktorius buvo parūdijęs. Galima sa-

kyti, visiškai surūdijęs. Gal verta pamėginti? Gal, ėmęs trinti raištį į aprūdijusį kampą, galiausiai jį perbrūžinčiau? Abejotina, tačiau kito pasirinkimo nebuvo.

Vargais negalais atsistojau ant kelių. Ir, priglaudęs riešus prie aprūdijusio kampo, ėmiau judėti aukštyn ir žemyn kaip koks lokys, besikasantis nugara į medį. Rankos vis nuslysdavo. Geležis įsirėždavo į odą, ranką vis smarkiau diegė. Atsigręžęs per petį užmečiau akį į daržinę ir įtempiau ausis, tačiau kaip ir anksčiau nieko neišgirdau.

Brūžinau toliau.

Bėda ta, kad galėjau pasikliauti tik nuojauta. Gręžiau galvą kaip įmanydamas, tačiau savo riešų vis tiek negalėjau matyti. Net nežinojau, ar apskritai tai duoda kokios naudos? Tačiau ko daugiau galėjau imtis? Todėl toliau slankiojau aukštyn ir žemyn, stengiausi plėšte perplėšti raiščius ir išsilaisvinti kaip koks Heraklis iš kovinio filmo.

Net negalėčiau pasakyti, kiek laiko taip džyrinau. Ko gero, ne daugiau nei dvi ar tris minutes, nors atrodė, jog praėjo jau visa amžinybė. Raištis neplyšo, nėmaž neatsilaisvino. Liautis mane privertė garsas. Girgžtelėjo daržinės durys. Kurį laiką jose niekas nepasirodė. O paskui išniro tas stileiva. Vienas. Jis patraukė prie manęs.

— Kur ji?

Netardamas nė žodžio Vernis Deitonas pasilenkė ir apčiupinėjo mano pančius. Nuo jo dvelkė sudžiūvusiu šienu ir prakaitu. Jis tyrinėjo mano riešus. Aš grįžtelėjęs dirstelėjau sau per petį. Ant žemės raudonavo kraujas. Be abejo, mano. Staiga man į galvą šovė mintis.

Atsilošiau ir smogiau jam galva.

Žinau, koks triuškinamas gali būti tikras smūgis galva. Teko daryti operacijas tokių smūgių sužalotiems veidams.

Apie manąjį to nebūtum galėjęs pasakyti.

Mano padėtis buvo itin nepatogi. Rankos ir kojos surištos. Persikreipęs klūpojau ant kelių. Mano kakta nepataikė jam į nosį ar kokią minkštesnę veido dalį. Vožiau jam tiesiai į kaktą. Pasigirdo duslus, tarsi iš kokio repo dainos, bumbtelėjimas. Vernis Deitonas keikdamasis pargriuvo atbulas. Aš, po smūgio netekęs pusiausvyros, plojausi veidu į žemę. Visas smūgis teko dešiniajam skruostui, išlūžo

dantis. Tačiau man buvo nusispjauti į skausmą. Dirstelėjau į jį. Sėdėjo purtydamas galvą. Kaktoje raudonavo nedidelė žaizda.

Dabar arba niekados.

Vis dar supančiotomis rankomis ir kojomis mečiausi ant jo. Tačiau judėjau per lėtai.

Vernis Deitonas atsilošė ir kilstelėjo darbinį batą. Mano kūnui pusiau priartėjus prie jo, treptelėjo man į veidą tarsi gesintų ugnį. Aš nuvirtau atbulas. Jis atšoko saugiu atstumu ir pasičiupo šautuvą.

— Nejudėk!

Apsičiupinėjo žaizdą kaktoje. Tarsi negalėdamas tuo patikėti, žvelgė į sukruvintus pirštus.

— Tu kvailas, ar ką?

Gulėjau ant nugaros, krūtinė kilnojosi traukiant orą. Nemanau, kad kas lūžo, nors tai man ne taip jau ir rūpėjo. Jis žengė prie manęs ir pavaišino smagiu spyriu į šoną. Sugriebė už rankų ir ėmė kažkur tempti. Kojomis mėginau atsispirti į žemę, tačiau jis buvo stiprus kaip jautis. Net namelio laiptai jo nepriverte sulėtinti žingsnio. Užtempė mane jais, pečiu atidarė duris ir kaip bulvių maišą bloškė mane vidun.

Dunkstelėjęs parkritau ant grindų. Vernis Deitonas įžengė į vidų ir uždarė duris. Apsižvalgiau po kambarį. Tai, ką pamačiau, beveik nenustebino, nors kai kas man ir buvo netikėta. Nenustebino senovinėmis muškietomis, medžiokliniais šautuvais nukabinėtos sienos. Beveik privaloma elnio galva, įrėmintas Nacionalinės medžiotojų draugijos nario bilietas, siuvinėta Amerikos vėliava. Nesitikėjau, kad kambarys bus toks švarus ir ganėtinai skoningai apstatytas. Kampe pastebėjau vaikišką lovelę, tačiau ji buvo visiškai tvarkinga. Žaislai sudėlioti į atskirus plastikinės dėžės skyrius.

Jis atsisėdo ir pažvelgė į mane. Aš vis dar gulėjau ant pilvo. Vernis Deitonas porą kartų perbraukė savo plaukus, sušukuodamas juos atgal ir vėl užkišdamas išsipešusias sruogas už ausų. Švelnių bruožų veidas. Kiekviena smulkmena bylote bylojo, jog prieš mane tikras kaimietis.

— Tu ją sutalžei? — prabilo jis.

Aš kurį laiką negalėjau suprasti, apie ką jis kalba. Tačiau tada prisiminiau sužalotą Rachelės veidą.

— Ne.

— Taip pasitenkini, ką? Mušdamas moterį?

— Ką tu jai padarei?

Jis išsitraukė revolverį, atidarė būgną ir įstumė kulką. Paskui suktelėjęs būgną uždarė jį ir nusitaikė man į kelį.

— Kas tave siuntė?

— Niekas.

— Nori gauti kulką?

Man jau buvo vis vien. Apsiverčiau ant nugaros, laukdamas šūvio. Tačiau jis nenuspaudė gaiduko. Jis, laikydamas nutaikytą į mane ginklą, leido man tai padaryti. Aš atsisėdau ir įsmeigiau į jį žvilgsnį. Toks mano elgesys jį, regis, sutrikdė. Jis žengtelėjo žingsnį atgal.

— Kur mano duktė? — paklausiau.

— Ką?

Jis palenkė galvą į šoną.

— Kokius juokus čia kreti?

Pažvelgęs priešais stovinčiam vyrui į akis, įsitikinau, kad jis negudrauja. Vernis Deitonas nė nenumanė, apie ką aš čia kalbu.

— Jūs ginkluoti prisistatote čia, — tarė jis vis labiau raustančiu veidu. — Norite mane nužudyti? Žmoną? Vaikus?

Jis nukreipė revolverį man į veidą.

— Verčiau jau pasistenk viską įtikinamai paaiškinti, arba ištaškysiu jums abiem smegenis ir pakasiu miške.

Vaikus. Jis pasakė „vaikus". Staiga man dingtelėjo, jog jis su nusikaltimu neturi nieko bendro. Nutariau pamėginti laimę.

— Paklausyk manęs, — tariau. — Aš esu Markas Zaidmanas. Prieš pusantrų metų kažkas nužudė mano žmoną ir pagrobė dukterį.

— Ką tu čia sapalioji?

— Prašau, leisk man viską paaiškinti.

— Pala pala.

Jis prisimerkęs įsižiūrėjo į mane. Ėmė kasytis pasmakrę.

— Esu tave matęs. Per televiziją. Tu taip pat gavai porą kulkų, taip?

— Taip.

— Tai kodėl atėjai čia pavogti mano šautuvų?

Aš užsimerkiau.

— Aš čia atvykau ne tavo šaudyklių, — atsakiau. — Atvykau, — nenumaniau, kaip geriau būtų pasakyti, — atvykau savo dukters.

Vernį Deitoną mano žodžių prasmė pasiekė ne iš karto. Kai juos suprato, iš nuostabos jam net atvipo žandikaulis.

— Manai, kad ir aš prie to esu prikišęs nagus?

— Nežinau.

— Klok, ką žinai.

Aš padariau ko prašomas. Papasakojau jam viską iš eilės. Istorija man pačiam skambėjo nelabai įtikinamai, tačiau Vernis nepertraukdamas manęs atidžiai klausėsi. Baigdamas tariau:

— Tas vyras, kuris tai padarė arba prie to bent prisidėjo, turėjo mobilųjį telefoną. Jame užregistruotas vienas vienintelis gautas skambutis. Skambinta buvo iš čia.

Vernis susimąstė.

— Kokia to vyro pavardė?

— Nežinome.

— Aš skambinu ne vienam žmogui, Markai.

— Galiu pasakyti tik tiek, kad skambinta vakar vakare.

Vernis papurtė galvą.

— Ne, tai neįmanoma.

— Kodėl?

— Vakar vakare buvau išvykęs. Vežiau užsakymą. Grįžau namo tik pusvalandį prieš jums čia pasirodant. Pastebėjau jus Munčui, mano šuniui, ėmus urgzti. Lojimas gali ir nieko nereikšti. Tačiau jam pradėjus urgzti, žinau, jog netoli kažkas yra.

— Palauk. Tai vakar čia nebuvo nė gyvos dvasios?

Jis gūžtelėjo pečiais.

— Na, tik žmona ir sūnūs. Bet jiems tik treji ir šešeri metai. Nemanau, kad būtų kam skambinę. Katią taip pat pažįstu. Ji tikrai taip vėlai niekam neskambina.

— Katia?

— Mano žmona. Katia. Nesutrumpintai Katerina. Ji iš Serbijos.

* * *

— Gal alaus, Markai?

Savo paties nustebimui, tariau:

— Būtų smagu, Verni.

Vernis Deitonas nupjovė mūsų pančius. Aš pasitryniau riešus. Rachelė jau buvo šalia. Jis jai nieko bloga nepadarė. Paprasčiausiai norėjo mus išskirti, nes pamanė, kad tai aš ją taip aptalžiau ir priverčiau bendrininkauti. Vernis turėjo sukaupęs vertingą ginklų kolekciją — dauguma jų vis dar veikė — ir daugelį ji labai jau masino. Jis pamanė, jog ir mes būsime panašaus plauko svečiai.

— *Budweiser* tiks?

— Be abejo.

— O tu, Rachele?

— Ne, ačiū.

— Gal limonado? Mineralinio?

— Mielai išgerčiau mineralinio, ačiū.

Vernis blykstelėjo savo baisiais dantimis.

— Tuojau.

Aš dar kartą pasitryniau riešus. Jis pastebėjo tai ir šyptelėjo.

— Tokiais rišdavome per Persų įlankos karą. Irakiečiai kiūtodavo romūs it avinėliai.

Jis dingo virtuvėje. Pažvelgiau į Rachelę. Ji gūžtelėjo pečiais. Vernis grįžo nešinas dviem buteliais *Budweiser* ir stiklu mineralinio. Kilstelėjo butelį, mudu susidaužėme. Tada jis atsisėdo.

— Turiu du vaikus, berniukus. Vernis jaunylis ir Peris. Jeigu jiems kas nutiktų...

Vernis švilptelėjo žemu balsu ir papurtė galvą.

— Noriu ją rasti, — tariau.

Vernis smarkiai pakinkavo galva.

— Galiu įsivaizduoti. Kol žmogus neima apgaudinėti pats savęs, na, suprantat, ką noriu pasakyti?

Jis žvilgtelėjo į Rachelę.

— Jūs tikrai nesuklydote, tai buvo mano numeris?

Rachelė išsitraukė mobilųjį. Porą kartų spustelėjo mygtukus ir atkišo jam pasižiūrėti ekranėlį. Vernis lūpomis išsikrapštė iš pakelio cigaretę. Tada papurtė galvą.

— Nieko nesuprantu.

— Gal jūsų žmona galėtų padėti?

Jis lėtai linktelėjo.

— Ji paliko man raštelį, jog išvyko į krautuvę. Katia mėgsta apsipirkti iš pat ryto visą parą veikiančioje parduotuvėje.

Jis nutilo. Man dingtelėjo, kad Vernį drasko prieštaringi jausmai. Jis norėtų kuo nors mums padėti, tačiau nenori patikėti, kad jo žmona vidurnaktį skambino kažkokiam vyrui. Jis pakėlė galvą.

— Rachele, gal tau reikia naujų tvarsčių?

— Ačiū, nereikia.

— Tikrai?

— Tikrai, ačiū.

Ji abiem rankomis suėmė mineralinio stiklinę.

— Verni, tikiuosi, nesupyksite, jei paklausiu, kaip susipažinote su Katerina?

— Per internetą, — atsakė jis. — Na, žinot, viename tų tinklapių, kur skelbiasi nuotakos iš užsienio. Vadinasi *Raudona orchidėja*. Anksčiau vadindavo savo paslaugą prekėmis paštu. Dabar, rodos, jau ne. Taigi toję interneto svetainėje gali pamatyti visų tų moterų iš visų pasaulio kampelių — Rytų Europos, Rusijos, Filipinų ir taip toliau — nuotraukas. Kartu pateikiami figūros matmenys, trumputės biografijos ir trumpa informacija, ką mėgsta ir ko ne, ir panašiai. Jeigu kuri nors patraukia akį, gali sumokėjęs gauti jos adresą. Iš karto galima gauti ir daugiau adresų, jeigu ketini rašyti net kelioms iš karto.

Mudu su Rachele susižvalgėme.

— Prieš kiek laiko jūs susipažinote?

— Prieš septynerius metus. Ėmėme susirašinėti elektroniniu paštu ir taip toliau. Katia gyveno Serbijoje, kaime. Jos tėvai vos galą su galu sudūrė. Iki artimiausio kompiuterio tekdavo keliauti keturias mylias. Norėjau jai paskambinti, na, išgirsti jos balsą. Bet jie neturėjo telefono. Ji pati man iš kur nors paskambindavo. Ir vieną dieną ji man pasakė atvykstanti pasimatyti.

Vernis kilstelėjo rankas, tarsi nenorėdamas leisti kam nors įsiterpti.

— Na, žinot, taip merginos dažniausiai ir mėgina išmelžti kiek pinigų, na, lėktuvo bilietui ir panašiai. Laukiau ko nors panašaus. Tačiau Katia nieko neprašė. Atvyko už savus. Nuvažiavau jos pasitikti į Niujorką. Po trijų savaičių susituokėme. Po metų gimė jaunylis Vernis. Dar po trejų — Peris.

Jis gurkštelėjo alaus. Aš pasekiau jo pavyzdžiu. Gerklę užliejo maloni vėsuma.

— Na, suprantu, ką jūs manote, — prabilo Vernis. — Tačiau viskas ne taip. Mudu su Katia esame tikrai laimingi drauge. Prieš tai buvau vedęs gražuolę amerikietę. Ji tik inkšdavo ir skųsdavosi, esą aš neuždirbąs pakankamai pinigų. Norėjo tik sėdėti ištisomis dienomis namie ir nė piršto nepajudinti. Paprašai ką nors išskalbti, ir ji tuoj šoka į akis su visomis tomis feministinėmis nesąmonėmis. Vis ėsdavo mane, kartodavo, kad esu nevykėlis. Su Katia viskas kitaip. Ar man patinka tai, kad ji rūpestingai tvarko namus? Be abejo, man tai svarbu. Jeigu per patį karštį darbuojuosi lauke, Katia neburbėdama, kaip rašo visuose moterų žurnaluose, atneša man alaus. Ar čia kas nors bloga?

Mudu nieko į tai neatsakėme.

— Klausykit, aš tik noriu, kad jūs suprastumėt. Kas traukia du žmones? Išvaizda? Pinigai? Užimamas aukštas postas? Visi susijungiame tik siekdami mainais kažką gauti. Duodi ir gauni, ar ne? Man reikėjo mylinčios žmonos, kuri augintų vaikus ir rūpintųsi namais. Kuri būtų ir mano draugė, na, tiesiog maloniai elgtųsi. Aš tai gavau. Katia norėjo ištrūkti iš tos purvinos ir varganos skylės. Mes abu patenkinti. Sausį su vaikais buvome nuvykę į Disneilendą. Mėgstame leistis į žygius, plaukti kanojomis. Jaunylis Vernis ir Peris tikrai geri vaikai. Gal viskas skamba ir labai jau primityviai. Na, *tikrai* primityviai. Man patinka mano ginklai, mėgstu medžioti bei žvejoti ir, be abejo, labiausiai myliu savo šeimą.

Vernis nunarino galvą. Jo plaukai užkrito ant veido tarsi kokia uždanga. Jis ėmė plėšti nuo butelio etiketę.

— Kai kuriose šalyse — o gal ir daugumoje — vedybos yra san-

doris. Taip yra nuo senovės. Dėl visko susitaria tėvai. Priverčia savo vaikus tuoktis. Na, mudviejų su Katia niekas nevertė. Ji panorėjusi gali viską mesti ir mane palikti. Aš taip pat. Tačiau mudu drauge jau septynerius metus. Aš laimingas. Ji taip pat.

Jis patraukė pečiais.

— Bent jau man taip atrodo.

Mes tylėdami gurkšnojome alų.

— Verni? — kreipiausi į jį.

— Aha?

— Tu įdomus žmogus.

Jis nusijuokė, tačiau jo akyse buvo matyti baimė. Jis dar gurkštelėjo alaus mėgindamas ją nuslėpti. Jis pats susikūrė savo gyvenimą. Gražų gyvenimą. Keista. Negalėčiau tvirtinti, jog pažįstu žmones. Mano pirmasis įspūdis dažniausiai esti klaidingas. Išvydau ginklais apsikarsčiusį kaimietį ilgais plaukais ir priklijavusį lipdukų ant purvasargių. Išgirdau, jog tinklapyje jis susirado nuotaką iš Serbijos. Kaip gali nesusidaryti atitinkamo įspūdžio? Tačiau kuo ilgiau jo klausiausi, tuo didesnį palankumą jam jaučiau. Aš juk jam turėčiau atrodyti mažų mažiausiai kaip ateivis iš kitos planetos. Prišliaužiu prie jo namo su ginklu rankoje. Tačiau man vos ėmus pasakoti savo istoriją, Vernis bematant pasišovė mums padėti. Jis suprato, jog mudu sakome tiesą.

Lauke suūžė automobilis. Vernis priėjo prie lango ir žvilgtelėjo į kiemą. Liūdnai šyptelėjo pačiais lūpų kampučiais. Keliuku artėjo jo šeimos automobilis. Jis dievino šeimą. Į jo namus atėjo ginkluoti įsibrovėliai, ir jis padarė viską, kad tik juos apgintų. O dabar gali būti, jog mėgindamas surasti savo dukterį, sugriausiu jo šeimą.

— Žiūrėkit! Tėtis jau namie!

Tai turbūt Katerina. Ji kalbėjo su ryškiu slavišku akcentu. Nesu kalbininkas, todėl negalėčiau pasakyti, kokios būtent šalies. Vaikai džiaugsmingai klykavo. Vernio šypsena pasidarė dar platesnė. Jis atsistojęs lūkuriavo prieangyje. Mudu su Rachele likome savo vietose. Girdėjome, kaip laiptais subildėjo žingsniai. Gerą minutę jie sveikinosi. Sėdėjau įbedęs žvilgsnį sau į plaštakas. Vernis užsiminė apie sunkvežimyje jiems gulinčias lauktuves. Vaikai pasileido prie jų.

Virstelėjo durys. Apkabinęs žmoną per juosmenį, įžengė Vernis.

— Markai, Rachele, tai mano žmoną, Katia.

Ji buvo daili. Ilgais palaidais plaukais. Gelsva vasarine suknele, apnuogintais pečiais. Jos oda buvo baltutėlė, akys šviesiai žydros. Net jos laikysena kažkuo išdavė, jog ji užsienietė. O gal man tik taip atrodė. Pamėginau atspėti, kiek jai galėtų būti metų. Sakyčiau, dvidešimt penkerių, tačiau raukšlelės apie akis liudijo, jog kokia dešimčia metų apsirikau.

— Labas, — pasisveikinau.

Mudu abu atsistoję paspaudėme jai ranką. Ji buvo dailutė, tačiau spustelėdamas jautei slypinčią tvirtybę. Katerina stengėsi svetingai mums šypsotis, tačiau buvo matyti, kad nerimauja. Negalėjo atplėšti akių nuo sužaloto Rachelės veido. Vaizdas, ko gero, buvo ganėtinai klaikus. Manęs jis jau beveik nestebino.

Nesiliaudama šypsotis Katerina klausiamai grįžtelėjo į Vernį. Jis tarė:

— Mėginu jiems padėti.

— Padėti jiems? — pakartojo ji.

Vaikai, aptikę lauktuves, leidosi šūkauti ir rėkalioti. Vernis ir Katerina, regis, jų nė negirdėjo. Jiedu žvelgė vienas į kitą. Jis paėmė ją už rankos.

— To vyro, — jis smakru parodė į mane, — žmoną nužudė, o dukterį pagrobė.

Ji delnu užsidengė burną.

— Jie ieško dukters.

Katerina stovėjo nejudėdama. Vernis žvilgtelėjo į Rachelę ir galvos linktelėjimu davė ženklą klausti.

— Misis Deiton, — prabilo Rachelė, — ar vakar vakare kam nors skambinote?

Katerina tarsi ko nors išgąsdinta krūptelėjo. Ji iš pradžių žvilgtelėjo į mane, lyg aš būčiau koks cirko pabaisa. Paskui vėl atsigręžė į Rachelę.

— Nesuprantu, apie ką kalbate.

— Mes turime skambučių išklotines, — tarė Rachelė. — Vakar

apie vidurnaktį kažkas iš šio namo skambino į mobilųjį. Regis, tai turėjote būti jūs.

— Ne, tai neįmanoma.

Katerinos akys ėmė lakstyti į šalis, tarsi ieškotų, kur pasprukti. Vernis ir toliau nepaleido jos rankos. Žvelgė jai į veidą, tačiau ji vengė jo žvilgsnio

— Palaukit, — tarė ji. — Gal ir žinau, apie ką kalbate.

Mes laukėme.

— Vakar vakare, man jau miegant, suskambo telefonas.

Ji mėgino mums vėl nusišypsoti, tačiau jai tai sunkiai sekėsi.

— Nežinau, kiek galėjo būti valandų. Jau labai vėlu. Pagalvojau, gal tai tu, Verni.

Ji pažvelgė į jį, ir šįkart šypsena sušvito plačiau. Vernis taip pat nusišypsojo.

— Tačiau man atsiliepus, niekas nekalbėjo. Bet aš prisiminiau per televiziją mačiusi vieną dalyką. Žvaigždutė, šeši, devyni. Paspaudi tuos mygtukus ir surenkamas tau skambinusiojo numeris. Aš taip ir padariau. Atsiliepė kažkoks vyras. Tai buvo ne Vernis, todėl aš padėjau ragelį.

Ji klausiamai žvelgė į mus. Mudu su Rachele susižvalgėme. Vernis toliau šypsojosi, tačiau pastebėjau, kad pečiai nusmuko. Jis paleido jos ranką ir beveik susmuko ant sofos.

Katerina patraukė virtuvės link.

— Gal nori dar alaus, Verni?

— Ne, brangioji, ačiū. Norėčiau, kad dar pabūtum su manimi.

Ji nenoriai pakluso, prisėdo tiesia it mietas nugara. Vernis taip pat atsilošė ir vėl paėmė ją už rankos.

— Paklausyk, ką pasakysiu, gerai?

Ji linktelėjo. Už lango sklido džiaugsmingi vaikų šūksniai. Gal ir banali mintis, tačiau nėra nieko gražesnio už tyrą vaikų juoką. Katerina akimis taip įsisiurbė į Vernį, kad aš vos susilaikiau nenusigręžęs.

— Pati žinai, kaip mes mylime savo berniukus, ar ne?

Ji linktelėjo.

— Įsivaizduok, kas būtų, jeigu juos iš mūsų kas nors atimtų. Ir

įsivaizduok, kad po to jau būtų praslinkę daugiau nei metai. Pagalvok. Įsivaizduok, kad kas nors iš mūsų pagrobia, pavyzdžiui, Perį, ir mes jau daugiau kaip metai nežinome, kur jis.

Jis mostelėjo į mane.

— Tas vyras nežino, kas nutiko jo dukrelei.

Jos akys paplūdo ašaromis.

— Privalome jam padėti, Katia. Kad ir ką tu žinai. Kad ir kaip būtum pasielgusi. Man nesvarbu. Jeigu turi kokių paslapčių, noriu jas išgirsti dabar. Vėl pradėsim nuo balto popieriaus lapo. Aš tau galėčiau atleisti beveik viską. Tačiau nemanau, kad atleisčiau, jeigu tu atsisakytum pagelbėti tam vyrui ir mažajai jo dukrelei.

Ji nuleidusi galvą tylėjo.

Rachelė dar kiek mygtelėjo.

— Jeigu būgštauji pakenkti tam, kuriam skambinai, nebijok. Jis negyvas. Kažkas jį nušovė praėjus porai valandų po tavo skambučio.

Katerina sėdėjo nunarinusi galvą. Aš pakilau ir ėmiau žingsniuoti po kambarį. Iš lauko atsklido dar vienas juoko pliūpsnis. Priėjau prie lango ir žvilgtelėjau į kiemą. Jaunylis Vernis — šešerių — šūktelėjo:

— Ieškau!

Surasti broliuką jam nebus sunku. Perio nebuvo matyti, tačiau jo juokas sklido iš už „Camaro". Jaunylis Vernis apsimetė ieškąs kitur. Paskui prisėlino prie „Camaro" ir klyktelėjo:

— Aaa!

Nenustodamas juoktis Peris iššoko iš už automobilio ir nukūrė. Išvydęs berniuko veidelį, sustingau. Aš jį jau mačiau.

Jis buvo tas pats berniukas, kurį vakar mačiau automobilyje.

37 skyrius

Tikneris sustojo prie Zaidmano namo. Vieta dar nebuvo apjuosta geltonos ir raudonos spalvos juosta, tačiau jis suskaičiavo šešis patrulių automobilius ir du žurnalistų mikroautobusiukus. Jis

dar suabejojo, ar verta artintis, ten sukiojantis kameroms. Pistilas, jo viršininko viršininkas, jam leido aiškiai suprasti. Galiausiai Tikneris nutarė, jog gali pasirodyti. Jeigu jį užfiksuos kamera, jis galėtų atremti tikra tiesa: atėjęs čia pranešti policininkams daugiau nedalyvausiąs tiriant bylą.

Galiniame kieme prie lavono Tikneris išvydo Ryganą.

— Kas toks?

— Jokio dokumento, — atsiliepė Ryganas. — Pasiųsime pirštų atspaudus, gal kas paaiškės.

Jiedu pažvelgė žemyn.

— Atitinka užpraeitais metais Zaidmano nupasąkotą vyrą, — tarė Tikneris.

— Aha.

— Tai kokios išvados?

Ryganas patraukė pečiais.

— Ką apskritai sužinojai?

— Kaimynai iš pradžių išgirdo šūvius. Paskui sucypė padangos. Jie matė per pievą lekiantį „BMW Mini". Vėl šūviai. Pastebėjo ir Zaidmaną. Vienas kaimynas tvirtina su juo matęs moterį.

— Tikriausiai Rachelę Mils, — tarė Tikneris.

Jis pakėlė akis į brėkštantį dangų.

— Ką tai galėtų reikšti?

— Gal auka dirbo Rachelei. Ir ji atsikratė juo.

— Zaidmanui matant?

Ryganas gūžtelėjo pečiais.

— Tas „BMW Mini" man kai ką priminė. Zaidmano bendradarbė, Zija Lerou, tokį turėjo.

— Ko gero, ji ir padėjo jam pasprukti iš ligoninės.

— Paskelbėme automobilio paiešką.

— Neabejoju, kad persėdo į kitą.

— Aha, tikriausiai.

Ryganas taiga nutilo.

— Ojojoj.

— Kas?

Jis pirštu parodė Tikneriui į veidą.

— Tu be tamsių akinių.

Tikneris šyptelėjo.

— Blogas ženklas?

— Taip sėkmingai tiriant bylą? Gal kaip tik geras.

— Atvykau pranešti, kad daugiau nebetirsiu šios bylos. Ir ne tik aš. Tai daugiau ne mūsų biuro reikalas. Jeigu tau pavyktų įrodyti, kad mergaitė vis dar gyva...

— O mes abu žinome, kad tikrai ne...

— ...arba kad ji buvo slapta išgabenta iš šalies, man gal ir pavyktų vėl prie jos grįžti. Tačiau ši byla daugiau nėra didžiausios svarbos.

— Vėl imsies terorizmo, Loidai?

Tikneris linktelėjo. Dar kartą pakėlė akis į dangų. Buvo keista į jį žvelgti ne pro tamsintus stiklus.

— Tai ko iš tavęs norėjo bosas?

— Pranešti tai, ką girdėjai.

— Ojojoj. Ir viskas?

Tikneris gūžtelėjo pečiais.

— Federalinio agento Džerio Kempo mirtis buvo nelaimingas atsitikimas.

— Didysis bosas išsikvietė tave penktą ryto tau tai pranešti?

— Aha.

— Bububu.

— Jis asmeniškai tyrė tą bylą. Jiedu su velioniu buvo bičiuliai.

Ryganas papurtė galvą.

— Vadinasi, Rachelė Mils turi įtakingų pažįstamų?

— Ne. Jeigu gali jai primesti Zaidmanų žudynes ar mergaitės pagrobimą, pirmyn.

— Bet Džerio Kempo žūtį reikia pamiršti.

— Supratai.

Kažkas juodu šūktelėjo. Jiedu nuskubėjo į tą pusę. Kaimyno kieme policininkas aptiko pistoletą. Paraku trenkiantis vamzdis bylojo, jog iš jo šaudyta neseniai.

— Tas, — tarė Ryganas.

— Aha.

— Turi kokių nors minčių?

— Ne.

Tikneris atsigręžė į jį.

— Byla tavo, Bobai. Sėkmės.

— Ačiū.

Tikneris nužingsniavo.

— Ei, Loidai! — šūktelėjo jam pavymui Ryganas.

Tikneris stabtelėjo. Ginklas jau buvo įdėtas į polietileninį maišelį. Ryganas žvilgtelėjo į jį, o paskui į kūną ant žemės.

— Mes vis tiek dar nenutuokiame, kas čia dedasi, ar ne?

Tikneris vėl patraukė automobilio link.

— Nė per nago juodymą.

Katerina sėdėjo sudėjusi ant kelių rankas.

— Jis tikrai negyvas?

— Taip, — patvirtino Rachelė.

Vernis stovėjo sunėręs rankas ant krūtinės ir rūkė. Man papasakojus, jog tąsyk „Honda Accord“ mano matytas vaikas buvo Peris, jis daugiau nieko kito ir nedarė.

— Jo vardas Pavelas. Jis mano brolis.

Mes laukėme, ką ji dar papasakos.

— Jis nebuvo geras žmogus. Visada tai žinojau. Galėdavo būti ir žiaurus. Kosovas jį tokį padarė. Tačiau vargu ar galėjo pagrobti mažą vaiką?

Ji papurtė galvą.

— Tai kaip viskas vyko? — pasiteiravo Rachelė.

Tačiau ji žvelgė į vyrą.

— Verni?

Jis nežiūrėjo į ją.

— Melavau tau, Verni. Daug ką tau melavau.

Jis susibruko plaukus už ausų ir sumirksėjo. Apsilaižė išdžiūvusias lūpas. Tačiau į ją nė nepažvelgė.

— Aš ne iš kaimo, — tarė ji. — Tėtis mirė, kai buvau trejų. Mama griebdavosi pirmų pasitaikiusių darbelių, tačiau vis tiek negalėjome sudurti galo su galu. Buvome visiški skurdžiai. Krapštydavome plute-

les iš šiukšlių dėžių. Pavelas gatvėse kaulydavo išmaldos ir vagiliavo. Sulaukusi keturiolikos ėmiau dirbti sekso klubuose. Nė neįsivaizduojate, koks tai pragaras, tačiau Kosove kitos galimybės neturėjau. Ne kartą norėjau nusižudyti.

Ji pakėlė galvą ir pažvelgė į vyrą, tačiau Vernis buvo nugręžęs žvilgsnį į šalį.

— Pažiūrėk į mane, — tarė ji.

Jam nieko neatsakius, palinko į priekį:

— Verni?

— Dabar kalbėk ne apie mus, — prabilo jis. — Papasakok jiems, ką jie nori sužinoti.

Katerina sudėjo rankas sau ant kelių.

— Taip gyvendamas, ilgainiui jau nebegalvoji išsikapstyti. Pamiršti laimę ir panašius dalykus. Tampi kaip koks gyvulys. Paprasčiausiai grumiesi, kad išliktum. Net nežinau, dėl ko tai darydavau. Tačiau vieną dieną pasirodė Pavelas. Jis pareiškė žinąs, kaip iš ten ištrūkti.

Katerina nutilo. Rachelė pasislinko arčiau jos. Jai lengviau sutvarkyti šį reikalą. Ji turi apklausų patirties, be to, man dingtelėjo, jog Katerinai bus jaukiau, jei ją klausinės moteris.

— Kokia buvo jo idėja? — paklausė Rachelė.

— Brolis pasakė, jog gautume pinigų ir galėtume išvykti į Ameriką, jeigu aš pastočiau.

Man pasirodė, jog aš kažką ne taip nuklausiau, tiksliau sakant, norėjau, kad būtų pasigirdę. Vernis staigiai grįžtelėjo į ją. Šį kartą Katerina buvo pasirengusi sutikti jo žvilgsnį. Ji žvelgė į jį nenuleisdama akių.

— Nieko nesuprantu, — tarė Vernis.

— Galėjau užsidirbti pinigų kaip prostitutė, tačiau už kūdikį galima gauti daugiau. Brolis sakė, jeigu aš pastosiu, kažkas padės mums patekti į Ameriką ir dar užmokės.

Kambaryje stojo visiška tyla. Iš lauko mūsų ausis vis dar pasiekdavo vaikų balseliai, tačiau jie staiga tartum kažkur nutolo ir skambėjo lyg tolimas aidas. Aš pirmas pertraukiau tylą.

— Jie pažadėjo sumokėti tau, — prabilau su siaubu, negalėdamas patikėti tariamais žodžiais, — už vaiką?

— Taip.

Vernis tarė:

— Jėzau švenčiausias.

— Jūs negalite to suprasti.

— O, dar ir kaip galiu, — atsiliepė Vernis. — Ir tu sutikai?

— Taip.

Vernis nusigręžė tarsi gavęs antausį. Ištiesęs ranką, įsikabino į užuolaidą. Stovėjo žvelgdamas pro langą į savo vaikus.

— Mano šalyje vaikai dažnai patenka į klaikius vaikų namus. Amerikoje žmonės trokšte trokšta įsivaikinti, tačiau tai sunku. Ilgai užtrunka. Kartais ilgiau nei metus. Tuo metu vaikas gyvena skurde. Tėvams tenka mokėti kyšius įvaikinimo įstaigų tarnautojams. Ten klesti korupcija.

— Supratau, — tarė Vernis. — Ėmeisi to žmonijos labui?

— Ne, dėl savęs. Tik dėl savęs.

Vernis sudejavo. Rachelė uždėjo ranką Katerinai ant kelio.

— Taigi atskridote čia?

— Taip. Kartu su Pavelu.

— O tada?

— Apsistojome motelyje. Aš lankydavausi pas tokią baltaplaukę moterį. Ji mane apžiūrėdavo, patikrindavo, ar gerai valgau. Duodavo pinigų maistui ir vitaminams.

Rachelė padrąsinamai palingavo galva.

— Kada vaikutis gimė?

— Nežinau. Atvažiavo toks mikroautobusas be langų. Jame buvo ta baltaplaukė. Ji ir priėmė gimdymą. Prisimenu, kaip išgirdau kūdikio riksmą. Jie iš karto kažkur jį išgabeno. Net nežinau, ar tai buvo berniukas, ar mergaitė. Tada nuvežė mus atgal į motelį. Baltaplaukė davė mums pinigų.

Katerina patraukė pečiais.

Atrodė, kad man tuoj sustos širdis. Pamėginau sugaudyti galvoje skriejančias mintis, nuvyti į šalį jų keliamą siaubą. Žvilgtelėjau į Rachelę, jau ketindamas daugiau apie tai pasiaiškinti, tačiau ji tik papurtė galvą. Dabar netinkamas laikas leistis į svarstymus. Būtina išpešti kuo daugiau duomenų.

— Man čia labai gera, — kiek patylėjusi vėl prabilo Katerina. — Jūs savo šalį laikote puikia. Tačiau iš tikrųjų nė nenumanote, kokia ji nuostabi. Aš trokšte troškau čia likti. Tačiau gauti pinigai tirpte tirpo. Ieškojau būdų užsikabinti. Susipažinau su viena moterimi, kuri papasakojo man apie tą interneto svetainę. Įdedi ten savo nuotrauką, o vyrai rašo laiškus. Ji mane perspėjo, kad niekas nenorės kekšės, todėl išgalvojau visą savo gyvenimą kaime. Kai vyrai į mane kreipdavosi, nurodydavau savo elektroninio pašto adresą. Po trijų mėnesių susipažinau su Verniu.

Vernio veidas ištįso dar smarkiau.

— Vadinasi, visą tą laiką, kai susirašinėjome, tu...

— Taip, gyvenau Amerikoje.

Jis tik papurtė galvą.

— Ar iš viso to, ką pasakojai, buvo nors krislas tiesos?

— Tai, kas svarbiausia, tiesa.

Vernis prunkštelėjo.

— O Pavelas? — pasiteiravo nenorėdama per daug nuklysti į šalį Rachelė. — Ką darė jis?

— Nežinau. Žinau, kad kartais parskrisdavo namo. Verbuodavo ir gabendavo čia merginas. Gaudavo už tai tam tikrą procentą. Retkarčiais paskambindavo man. Jeigu jam reikėdavo kiek pinigų, duodavau. Žodžiu, nieko ypatingo. Iki vakar.

Katerina pakėlė akis į Vernį.

— Vaikai išalks.

— Palauks.

— Kas nutiko vakar? — paklausė Rachelė.

— Pavelas paskambino pavakare. Kartojo, jog jam būtina kuo skubiau su manimi pasimatyti. Man tai nepatiko. Paklausiau, ko jam reikia. Jis liepė man nesirūpinti, papasakosiąs, kai atvyksiąs pas mane. Nežinojau, ką ir atsakyti.

— Gal „ne“? — mestelėjo Vernis.

— Negalėjau jam atsakyti.

— Kodėl?

Ji tylėjo.

— A, supratau. Bijojai, kad jis man apie tave viską papasakos. Taip?

— Nežinau.
— Ką tai, velniai rautų, turėtų reikšti?
— Taip, aš bijojau, kad jis papasakos tau tiesą.
Ji dar kartą pakėlė akis į vyrą.
— Ir meldžiausi, kad jis tai padarytų.
Rachelė pamėgino pašnekesį nukreipti mums rūpima tema.
— Kas įvyko jam čia pasirodžius?
Jos akyse susitvenkė ašaros.
— Katerina?
— Jis pareiškė norįs kartu su savimi išsivežti Perį.
Vernis išpūtė akis.
Katerinos krūtinė ėmė smarkiai kilnotis, tarsi jai stigtų oro.
— Aš jam pasakiau „ne". Pasakiau neleisianti prie mano vaikų nė prisiliesti. Jis ėmė mane gąsdinti. Grasino viską išklosiantis Verniui. Aš atrėžiau, jog man tai nerūpi. Nesiruošiau leisti jam išsigabenti Perio. Tada jis vožė man kumščiu į pilvą. Parkritau. Pasižadėjo po kelių valandų pristatyti Perį. Prisiekinėjo, jog niekas nenukentės, jeigu laikysiu liežuvį už dantų. O jeigu aš bent žodeliu prasitarsiu Verniui arba policijai, jis nužudysiąs Perį.

Vernis taip sugniaužė kumščius, kad net pabalo krumpliai. Jo veidas buvo raudonas kaip burokas.

— Mėginau jį sulaikyti. Pastoti jam kelią, tačiau jis tik nušveitė mane į šalį. Ir... — jos balsas užlūžo, — nurūko. Su Periu. Kitos šešios valandos buvo ilgiausios mano gyvenime.

Ji kaltai dirstelėjo į mane. Supratau, kokios mintys sukasi jos galvoje. Ji tą siaubą išgyveno šešias valandas. Aš taip gyvenu jau pusantrų metų.

— Nežinojau, ką man daryti. Mano brolis blogas žmogus. Aš tai žinau. Tačiau nemaniau, kad jis galėtų nuskriausti mano vaikus. Juk jis jų dėdė.

Šie jos žodžiai man priminė Steisę, nedrąsius mano paties mėginimus ją pateisinti.

— Aš visą tą laiką prarymojau prie lango. Nežinojau, kur dėtis. Galiausiai, vidurnaktį, paskambinau jam į mobilųjį. Jis pasakė jau esąs pakeliui pas mane. Jis pranešė, kad Periui viskas gerai. Nieko

nenutikę. Stengėsi kalbėti nerūpestingai, tačiau jo balsas buvo įsitempęs. Paklausiau, kur jis. Atsakė riedąs 8-uoju plentu prie Patersono. Negalėjau sudėjusi rankas sėdėti ir laukti. Pasiėmiau jaunylį Vernį ir mudu išvykome. Mums pasiekus degalinę prie Spartos posūkio...

Ji dirstelėjo į Vernį.

— Periui nieko nenutiko. Man tarsi akmuo nuo krūtinės nusirito.

Vernis nykščiu ir smiliumi trukčiojo apatinę lūpą. Jis žvelgė kažkur į šalį.

— Jau man sukant atgal, Pavelas sugriebė mane už rankos. Prisitraukė mane prie savęs. Mačiau, kaip jis išsigandęs. Liepė man, kad ir kas nutiktų, niekam apie tai neprasitarti. Jeigu jie sužinosią apie mane, jo seserį, visus mus išžudysią.

— Kas tie jie? — paklausė Rachelė.

— Nežinau. Tiems, kam jis dirbo. Ko gero, tie, kurie pirko vaikus. Jo žodžiais tariant, jie tikri pamišėliai.

— Ką jūs tada darėte?

Katerina jau žiojosi kažką sakyti, bet užsičiaupė, tada vėl pabandė.

— Patraukiau į prekybos centrą, — ištarė ji tokiu balsu, kurį galėjai palaikyti ir juoku. — Nupirkau vaikams sulčių. Ir leidau jiems parduotuvėje jas išgerti. Norėjau padaryti kažką kasdieniška. Kad, na, šiek tiek atsipalaiduočiau.

Tai pasakiusi, Katerina pakėlė akis į Vernį. Aš taip pat pažvelgiau į jį. Žiūrėjau į tą vyrą ilgais plaukais ir išpuvusiais dantimis. Po akimirkos jis atsigręžė į ją.

— Nieko, — labai švelniai prabilo Vernis. — Tu išsigandai. Visą gyvenimą kažko bijojai.

Katerina pradėjo kūkčioti.

— Daugiau nieko nebijok, gerai?

Jis žengė prie jos. Paėmė ją už rankų. Ji kiek nusiraminusi pratarė:

— Jis sakė, jog jie mus išžudys. Visus.

— Aš jus apginsiu, — tepasakė Vernis.

Jis per jos petį žvilgtelėjo į mane.

— Jie buvo paėmę mano vaiką. Grasino mano šeimai. Supranti, ką noriu pasakyti?

Aš linktelėjau.

— Tai jau ir mano reikalas. Aš tau padėsiu, mes juos rasime ir sudorosime.

Rachelė atsilošė į sofos atkaltę. Mačiau, kaip iš skausmo persikreipė jos veidas. Net užsimerkė. Kažin, kiek ji dar galės išsilaikyti ant kojų. Žengtelėjau prie jos. Ji rankos mostu mane sustabdė.

— Katerina, mums būtinai reikalinga jūsų pagalba. Kur jūsų brolis buvo apsistojęs?

— To nežinau.

— Pasistenk ką nors prisiminti. Ar turi kokių jo daiktų, bet ko, kas galėtų atvesti mus pas jo darbdavius?

Ji palinko prie savo vyro. Vernis taip švelniai ir kartu tvirtai paglostė jai plaukus, kad manyje net sukirbėjo pavydas. Grįžtelėjau į Rachelę. Įdomu, ar aš išdrįsčiau va taip ją paglostyti.

— Pavelas neseniai atvyko iš Kosovo, — tarė Katerina. — Ir, aišku, ne tuščiomis rankomis.

Rachelė linktelėjo.

— Manai, kad kartu atsivežė ir nėščią moterį?

— Visada taip būdavo.

— Gal žinai, kur ji gyvena?

— Moterys visada apgyvendinamos ten pat, ten, kur gyvenau ir aš. Uniono kvartale.

Katerina pakėlė galvą.

— Norite, kad ji jums padėtų, taip?

— Taip.

— Tada man teks jus palydėti. Ji, ko gero, nemokės angliškai.

Aš žvilgtelėjau į Vernį. Jis linktelėjo.

— Aš prižiūrėsiu vaikus.

Kurį laiką sėdėjome tarsi sustingę. Visiems reikėjo kiek apsiprasti su nauja situacija, tarsi nesvarumo būkle. Aš pasinaudojau proga ir paskambinau Zijai. Ji atsiliepė po pirmo sujungimo signalo ir iš karto pradėjo kalbėti.

— Mūsų gali klausytis policija, todėl per ilgai nešnekėkime, — tarė ji.

— Gerai.

— Pas mane buvo užsukęs mūsų bičiulis detektyvas Ryganas. Pareiškė manąs, jog tu iš ligoninės pasprukai mano automobiliu. Paskambinau Leniui. Jis liepė su policininkais nesileisti į kalbas. Visa kita turbūt pats numanai.

— Ačiū.

— Ar saugaisi?

— Visada.

— Gerai. Tarp kitko, policininkai ne kvailiai. Sumetė, kad jeigu pasinaudojai vieno draugo automobiliu, gali pasiieškoti ir kito.

Supratau, kad ji norėjo pasakyti: „Nesinaudok Lenio automobiliu".

— Verčiau jau baigiam, — tarė ji. — Myliu.

Telefonas išsijungė. Grįžau į vidų. Vernis atrakino savo ginklų spintą. Tikrino šautuvus. Kitame kambario gale stovėjo seifas su šaudmenimis. Rakinamas užraktu tam tikru skaičių deriniu. Žvilgtelėjau jam per petį. Vernis pažvelgė į mane ir krustelėjo antakius. Jo arsenalo būtų pakakę karui su kokia mažesne valstybėle.

Papasakojau jiems apie savo pokalbį su Zija. Vernis nesileido į ilgus apmąstymus. Jis pliaukštelėjo man per nugarą ir tarė:

— Turiu ratus kaip tik jums.

Po dešimties minučių Katerina, Rachelė ir aš išrūkome baltu „Camaro".

38 skyrius

Mes iš karto suradome tą nėščią merginą.

Prieš mums išdumiant Vernio ratais, Rachelė, palindusi po dušu, nusiprausė sukrešusį kraują ir grimą. Aš greitai perrišau jos žaizdas naujais tvarsčiais. Katerina paskolino jai gėlėtą vasarinę suknelę. Rachelės garbanos, mums susėdus į automobilį, dar buvo drėgnos ir sulipusios. Nepaisant to, kad jos veidas ir kūnas buvo nusėti mėlynių ir vietomis ištinę, ji atrodė nuostabiai.

Mes leidomės į kelią. Katerina primygtinai norėjo įsitaisyti gale. Taigi mudu su Rachele likome priekyje vienas šalia kito. Kelias minutes važiavome netardami nė žodžio. Visi, regis, mėginome gerai suvokti tai, ką išgirdome.

— Prisimeni Vernio žodžius, — prabilo Rachelė. — Jis sakė, jog reikia atsikratyti visų prisiminimų ir viską pradėti nuo pradžių.

Aš tylėdamas vairavau.

— Aš nenužudžiau savo vyro, Markai.

Regis, jai nėmaž nerūpėjo, jog šalia yra ir Katerina. Man taip pat.

— Oficialiai teigiama, kad tai buvo nelaimingas atsitikimas, — tariau.

— Oficialios išvados — melas.

Ji sunkiai atsiduso. Stengėsi suimti save į rankas. Aš jos neskubinau.

— Aš buvau antroji Džerio žmona. Iš pirmosios santuokos jis turėjo du vaikus. Jo sūnus, Derikas, serga cerebriniu paralyžiumi. Jam reikia daugybės pinigų. Džeris niekada nemokėjo tvarkyti finansų, tačiau stengėsi kaip įmanydamas. Netgi apdraudė savo gyvybę milžiniška suma.

Akies krašteliu stebėjau jos rankas. Ji negrąžė rankų, negniaužė jų į kumščius. Jos gražiai sudėtos gulėjo sterblėje.

— Mūsų santuoka iširo dėl daugelio priežasčių. Kai kurias jau minėjau. Iš tikrųjų jo nemylėjau. Jis tai, ko gero, jautė. Tačiau svarbiausia jų ta, jog Džeris sirgo maniakine depresija. Vos tik liaudavosi gėręs vaistus, jam iš karto pablogėdavo. Todėl galiausiai padaviau prašymą skirtis.

Dirstelėjau į ją. Rachelė kramtė lūpą ir tankiai mirksėjo.

— Tą dieną, kai dokumentai pasiekė jį, jis nusišovė. Aš jį ir aptikau sukniubusį ant virtuvės stalo. Šalia gulėjo laiškelis su mano pavarde. Iš karto pažinau Džerio rašyseną. Ten buvo popieriaus lapas su jame parašytu vienu vieninteliu žodžiu. „Kalė“.

Katerina užjaučiamai uždėjo ranką jai ant peties. Aš smeigte įsmeigiau akis į kelią.

— Man regis, Džeris taip padarė tyčia, — tarė ji, — nes numanė, kaip jausiuos privalanti pasielgti.

— Kaip? — pasiteiravau.

— Savižudybės atveju draudimas nebūtų išmokamas. Derikas neturėtų lėšų toliau gydytis. Negalėjau to leisti. Paskambinau vienam savo buvusių viršininkų, Džerio bičiuliui Džozefui Pistilui. Jis didelis FTB šulas. Pasitelkė keletą savo vyrukų, ir mes padarėme viską taip, jog tai atrodytų kaip nelaimingas atsitikimas. Oficialiai buvo tvirtinama, jog aš palaikiau jį įsibrovėliu. Vietinė policija ir draudimas buvo priversti su tuo sutikti.

Ji gūžtelėjo.

— Tada kodėl išėjai iš biuro? — pasiteiravau.

— Nes nė vienas bendradarbis tuo netikėjo. Visi manė, jog tikriausiai esu kokio viršininko meilužė. Pistilas negalėjo manęs apginti. Būtų atrodę įtartinai. Dėl savaime suprantamų priežasčių pati negalėjau apsiginti. Mėginau tai ištverti, tačiau FTB nėra vietos nepageidaujamiems agentams.

Rachelės galva atkrito ant sėdynės atlošo. Ji ėmė žiūrėti pro šoninį langelį. Kol kas nepajėgiau suvokti jos pasakojimo. Kaip dar ir apskritai visko. Norėjau pasakyti jai ką nors paguodžiamo, bet negalėjau. Vairavau tylėdamas, kol galiausiai atvykome prie motelio Uniono kvartale.

Katerina priėjo prie budėtojo ir apsimesdama, jog nemoka angliškai, ėmė berti žodžius serbų kalba, kartu pašėlusiai mojuodama rankomis, kol galiausiai tarnautojas, supratęs, kad kitaip jos nepavyks nuraminti, pasakė jai numerį to kambario, kuriame gyveno vienintelis žmogus visame motelyje, kalbąs panašia kalba. Ledai pajudėjo.

Nėščios merginos kambarys labiau priminė kokią pigią landynę nei normalų motelio kambarį. Sakau „merginos“, nes Tatjana tvirtino esanti šešiolikos. Aš įtariau ją esant dar jaunesnę. Tatjanos akys buvo įdubusios kaip tų vaikų iš televizijos vaizdelių apie karą, ir, ko gero, taip iš tikrųjų ir buvo.

Aš likau prie durų, galima sakyti, tarpdury. Taip pat padarė ir Rachelė. Tatjana nekalbėjo angliškai. Palikome šį reikalą sutvarkyti Katerinai. Jiedvi šnekėjosi kokias dešimt minučių. Paskui trumpam stojo tyla. Tatjana atsiduso, pradarė telefono staliuko stalčių, ištraukė popieriaus skiautelę, ir ištiesė ją Katerinai. Ši pabučiavo ją į skruostą ir žengė prie mūsų.

— Ji labai bijo, — tarė Katerina. — Bendraudavo tik su Pavelu. Jis lankėsi čia vakar ir liepė, kad ir kas nutiktų, likti čia.

Aš pažvelgiau į Tatjaną. Norėjau padrąsinamai jai nusišypsoti. Tačiau, ko gero, šypsena nebuvo labai jau tvirta.

— Ką ji sakė? — paklausė Rachelė.

— Be abejo, ji nieko nežino. Kaip ir aš. Žino tik tiek, kad jos vaikelis turės gerus namus.

— Kas tame lapelyje?

Katerina pakėlė popieriaus skiautelę.

— Telefono numeris. Būtiniausiu atveju ji gali juo paskambinti ir surinkti keturias devyniukes.

— Pranešimų gaviklis, — tariau.

— Regis, taip.

Pažvelgiau į Rachelę.

— Ar galime jį patikrinti?

— Abejoju, ar mums tai pavyks. Visai lengva įsitaisyti pranešimų gaviklį išgalvota pavarde.

— Tai paskambinkime, — pasiūliau.

Atsigręžiau į Kateriną.

— Ar Tatjana buvo susitikusi su kuo nors, išskyrus tavo brolį?

— Ne.

— Tada paskambink tu, — tariau. — Prisistatysi esanti Tatjana. Atsiliepusiam praneši, jog pasirodė kraujas, raižo skausmai ir panašiai.

— Ei, — tarė Rachelė. — Neskubėkim.

— Prisiviliosime čia ką nors, — tariau.

— O tada?

— Kaip tai, „o tada"? Ištardysi juos. Juk tai tavo darbas, ar ne?

— Aš jau ne federalė. O net jeigu ir būčiau, negalime paprasčiausiai taip jų užsipulti. Bent akimirką įsivaizduok save jų vietoje. Tu pasirodai, ir čia iššoku aš. Ką tu tada darytum jais dėtas?

— Pabaigčiau šį reikalą.

— Galbūt. Arba paprasčiausiai užsičiauptum ir pareikalautum advokato. Ir ką mes laimėtume?

Aš susimąsčiau.

— Jeigu paprašys advokato, — tariau, — palik juos man.

Rachelė žvelgė į mane.

— Negi tu rimtai?

— Juk kalbame apie mano dukters gyvybę.

— Dabar kalbame ne apie vieną vaiką, Markai. Tie žmonės prekiauja vaikais. Privalome jų verslą nutraukti.

— Tai ką siūlai?

— Paskambinsim jiems į pranešimų gaviklį. Kaip tu ir siūlei. Tačiau kalbėti turės pati Tatjana. Pasakyti kažką tokio, kas priverstų juos susirūpinti ir čia atvykti. Jie apžiūrės ją. Mes patikrinsime jų automobilio numerius. Paskui paseksime. Išsiaiškinsime, kas jie tokie.

— Nesuprantu, — tariau. — Kodėl negalėtų paskambinti Katerina?

— Nes tas, kas atvyks, norės apžiūrėti tą, su kuria kalbėjosi telefonu. O Katerinos ir Tatjanos balsai skiriasi. Jie suuos, jog kažkas rezgama.

— Tačiau ar negalima paprasčiau? Juk patys atvyks čia. Kam rizikuoti ir sekti juos?

Rachelė užsimerkė ir vėl atsimerkė.

— Markai, pagalvok. Kaip jie pasielgs supratę, jog kabame jiems ant uodegos?

Aš nutilau.

— Be to, tai jau ne tik Teros reikalas. Privalome likviduoti jų verslą.

— Ir jeigu paprasčiausiai šoksime ant jų čia, — tariau, dabar jau supratęs, kur link ji kreipia, — jie supras esą sekami.

— Būtent.

Nežinau, ar dėl viso to aš labai sau kvaršinau galvą. Man rūpėjo tik Tera. Jeigu FTB ir policija nori šiems žmonėms iškelti baudžiamąją bylą, aš neprieštarauju. Tačiau mano mintys buvo sutelktos kitur.

Katerina papasakojo Tatjanai mūsų sumanymą. Buvo aiškiai matyti, jog ji tiesiog sustingusi iš baimės. Vis purtė galvą, sakydama „ne“. O laikas, kurio tikrai neturėjome į valias, bėgo. Aš neištvėriau ir ryžausi visiškai beprotiškam poelgiui. Pakėliau ragelį, surinkau pranešimų gaviklio numerį ir keturiskart paspaudžiau devyniukę. Tatjana sustingo.

— Pakalbėsi, — tariau.

Katerina išvertė.

Kitas dvi minutes nė vienas nepratarėme nė žodžio. Sėdėjome įsmeigę žvilgsnius į Tatjaną. Iš jos akių buvo matyti, jog ji nė nesirengia to daryti. Katerina kažką primygtinai jai pasakė. Tatjana papurtė galvą ir sunėrė rankas ant krūtinės. Telefonas suskambėjo jau trečią kartą. Ketvirtą.

Išsitraukiau pistoletą.

— Rachelė tarė:

— Markai.

Pasiguldžiau jį šalia.

— Ar ji žino, kad tai susiję su mano dukters gyvybe?

Katerina prapliupo berti žodžius serbiškai. Aš rūsčiai pažvelgiau Tatjanai tiesiai į akis. Ji nė nepajudėjo. Pakėliau ginklą ir paleidau šūvį. Nuo kambaryje nugriaudėjusio trenksmo net sudužo lemputė. Moterys pašoko ant kojų. Dar vienas kvailas žingsnis. Žinau. Bet man tai nėmaž nerūpėjo.

— Markai!

Rachelė uždėjo savo ranką ant manosios. Nukračiau ją. Pažvelgiau į Kateriną.

— Pasakyk jai, kad jeigu skambintojas padės ragelį...

Minties nebaigiau. Katerina pradėjo kažką skubiai berti. Rankoje toliau gniaužiau dabar jau nuleistą prie šono ginklą. Tatjana spoksojo į mane. Kaktą išmušė prakaitas. Mano kūnas nenumaldomai tirtėjo. Tatjanos veido išraiška kiek sušvelnėjo.

— Prašau, — tariau.

Sublerbus šeštajam skambučiui Tatjana čiupo ragelį ir pradėjo kalbėti.

Dirstelėjau į Kateriną. Ji, paklausiusi pašnekesio, linktelėjo man. Nužingsniavau į kitą kambario galą. Rankoje vis dar laikiau pistoletą. Rachelė įsmeigė į mane žvilgsnį. Aš jį atrėmiau.

Rachelė sumirksėjo pirmoji.

Pastatėme „Camaro“ greta esančio restorano automobilių stovėjimo aikštelėje ir pradėjome laukti.

Tik retkarčiais ištardavome vienas kitam kokį žodį. Visi trys žvelgėme į skirtingas puses, tarsi būtume kokie nepažįstamieji lifte. Nežinojau, ką galėčiau pasakyti. Nežinojau, kaip turėčiau jaustis. Griebiausi ginklo ir vos nepradėjau grasinti paauglei. Ir, užvis blogiausia, kad nė kiek dėl to nesigraužiau. Galimi padariniai rodėsi tik kaip tie tolumoje dundantys audros debesys, nepavojingi, kol nepasiekė tavęs.

Įjungiau radiją ir nustačiau vietinę žinių stotį. Beveik tikėjausi išgirsti diktorių sakant: „Nutraukiame šią programą dėl ypatingo pranešimo", paskelbiant mūsų pavardes, nupasakojant išvaizdą ir galbūt net pridurіant, jog esame ginkluoti ir pavojingi. Tačiau apie šaudymą Kaseltone arba mūsų paiešką nieko nepranešė.

Mudu su Rachele sėdėjome priekyje, o Katerina išsitiesė ant galinės sėdynės. Rachelė dabar jau buvo išsitraukusi savo delninį kompiuterį. Rankoje, prikišusi prie ekranėlio, laikė tušinuką. Svarsčiau, ar nevertėtų paskambinti Lariui, tačiau prisiminiau Zijos perspėjimą. Jie gali pasiklausyti mūsų pokalbio. Be to, neturiu kokių nors naujesnių žinių, išskyrus tai, kad grasinau nėščiai šešiolikmetei neregistruotu ginklu, priklausančiu negyvėliui, nušautam mano kieme. Teisininkas Lenis išsamiau apie tai tikrai nenorėtų girdėti.

— Manai, ji padės mums? — paklausiau.

Rachelė gūžtelėjo pečiais.

Tatjana prisiekinėjo dabar jau esanti mūsų pusėje. Nebuvau tikras, ar galėjome ja pasitikėti. Dėl viso pikto ištraukiau jos telefono kištuką ir laidą pasiėmiau. Patikrinau kambarį, kad jame neliktų popieriaus ar rašiklio ir ji negalėtų lankytojui vogčiomis brūkštelėti žinutės. Nieko panašaus nebuvo. Rachelė ant palangės paliko savo mobilųjį, kad galėtume girdėti, kas kalbama viduje. Katerina laikė prispaudusi telefoną prie ausies, laukdama, kada vėl reikės mums pavertėjauti.

Po pusvalandžio į stovėjimo aikštelę įriaumojo aukso spalvos „Lexus 430C". Aš tik patyliukais švilptelėjau. Vienas bendradarbis neseniai tokią buvo įsigijęs. Ji kainavo šešiasdešimt gabalų. Iš mašinos išlipo moteris suveltų plaukų kalnagūbriu. Vilkėjo baltą aptemptą palaidinę ir, kad derėtų visas ansamblis, vos ne kaip kojines

prigludusias baltas kelnes. Rankos buvo įdegusios, rudos. Na, žinote, kaip atrodo tokios moterys. Viena tų šiuolaikinių mamyčių, lakstančių po teniso klubus.

Mudu su Rachele žvilgtelėjome į Kateriną. Ji rimtai linktelėjo.

— Tai ji. Ji priėmė gimdymą.

Rachelė ėmė rašikliu spuscioti delninio kompiuterio ekranėlį.

— Ką čia darai? — pasiteiravau.

— Įvedu numerį ir automobilio markę. Po poros minučių turėtume sužinoti, kas savininkas.

— Kaip tai?

— Nieko ypatinga, — atsakė Rachelė. — Kiekvienas pareigūnas stengiasi užmegzti kuo daugiau pažinčių. O jeigu jų neturi, sumoki kam nors iš duomenų banko. Paprastai penkis šimtus dolerių.

— Tai dabar prisijungei prie interneto, ar ką?

Ji linktelėjo.

— Bevielis modemas. Mano pažįstamas, toks Haroldas Fišeris, yra laisvai samdomas kompiuterių maniakas. Jam nepatiko tai, kaip buvau išstumta iš biuro.

— Jis tau padeda?

— Taip.

Baltaplaukė nuo galinės sėdynės pakėlė kažką panašaus į mediko krepšį. Užsidėjo stilingus akinius ir nuskubėjo prie Tatjanos kambario. Pasibeldė, Tatjana atidarė, ir ji dingo tarpdury.

Atsigręžiau į Kateriną. Ji laikė įjungtą telefoną.

— Tatjana sako, kad dabar jau jaučiasi geriau. Moteris pyksta tuščiai gaišinama.

Ji nutilo.

— Gal girdėjai, kuo ji vardu?

Katerina papurtė galvą.

— Dabar moteris ją apžiūrės.

Rachelė sėdėjo tarsi į kokį stiklinį raganos rutulį įsmeigusi akis į savo delninį kompiuterį.

— Bingo.

— Kas?

— Denisė Vanech, Rivervju aveniu keturiasdešimt šeši, Ridž-

vudas, Niudžersis. Keturiasdešimt šešerių. Jokių rimtesnių parkavimo pažeidimų.

— Taip greitai gavai?

Ji patraukė pečiais.

— Haroldui reikia tik įrašyti numerio skaičius. Pažiūrės, ką jam dar pavyks iškapstyti.

Ji vėl ėmė baksnoti tušinuku.

— O aš paleisiu jos pavardę „Google" svetainėje.

— Per tą paiešką?

— Aha. Kartais aptinki neįtikėtinų dalykų.

Tiesą sakant, man tai ne naujiena. Kartą buvau įrašęs savo paties pavardę. Mudu su Zija buvome kiek įkaušę ir nutarėme pasilinksminti. Jos žodžiais tariant, tai „ego tenkinimas".

— Kažkodėl nieko nesigirdi.

Katerina klausėsi įtempusi ausis.

— Gal ją apžiūrinėja?

Žvilgtelėjau į Rachelę.

— Du šūviai „Google", — prabilo ji. — Pirmasis iš Bergeno apygardos planavimo departamento. Ji prašė leidimo padalinti savo sklypą. Prašymas atmestas. Tačiau antrasis jau įdomesnis. Buvusių aukštosios auklėtinių puslapis.

— Kokia aukštoji? — pasiteiravau.

— Filadelfijos universitetas, Šeimos ir gimdyvių slauga.

Tinka.

Katerina pranešė:

— Jau baigė.

— Greitokai, — tariau.

— Labai.

Katerina, dar kiek pasiklausiusi, tarė:

— Moteris liepia Tatjanai labiau savimi rūpintis. Geriau valgyti dėl vaikelio. Vos pajutus kokį negalavimą nedelsiant skambinti.

Žvilgtelėjau į Rachelę.

— Jau kur kas malonesnė.

Rachelė linktelėjo. Moteris, mūsų manymu, Denisė Vanech, išniro pro duris. Žingsniavo aukštai iškėlusi galvą, linguodama į šalis klubais. Aptempta jos palaidinė buvo nerta ir, mano žvilgsnis

negalėjo to nepastebėti, beveik permatoma. Ji įšoko į automobilį ir nurūko. Užvedžiau „Camaro" ir jo variklis ėmė kriokdamas čiaudėti kaip šimtamečio rūkaliaus. Nebijojau išleisti jos iš akių. Mes žinome, kur ji gyvena.

— Vis tiek nesuprantu, — tariau Rachelei. — Kaip jie įsigudrina nebaudžiami prekiauti kūdikiais?

— Suranda paskutinę viltį praradusias moteris. Prisivilioja pažadėdami pinigus ir ramius, patikimus namus jų kūdikiui.

— Tačiau norint įsivaikinti, — atsiliepiau, — tenka atlikti daugybę įvairiausių procedūrų. Tikras košmaras. Teko susidurti su keletu vaikų užsienyje — fiziškai suluošintų vaikų, kuriuos norėta įsivaikinti ir atsivežti čia. Kalnai popierių. Kaip jiems tai pavyksta?

— Atsakymo dar nežinau, Markai.

Denisė Vanech Niudžersio žiede pasuko į šiaurę. Vadinasi, grįžta į Ridžvudą. Leidau „Camaro" atsilikti dar dešimt, penkiolika metrų. Įsijungė dešinysis jos posūkio signalas, ir „Lexus" įsuko į Vinco Lombardi poilsio aikštelę. Denisė Vanech sustojo ir išlipusi dingo viduje. Sustojau prie rampos ir pažvelgiau į Rachelę. Ji kramtė lūpą.

— Gal užsuko į tualetą, — tariau.

— Apžiūrėjusi Tatjaną nusiplovė rankas. Kodėl nenuėjo ten?

— Gal išalko?

— Ar ji tau panaši į šlamščiančią mėsainius, Markai?

— Ką darome?

Rachelė, ilgai nedvejodama, sugriebė durelių rankeną.

— Išleisk mane prie durų.

* * *

Denisė Vanech beveik neabejojo, jog Tatjana apsimetinėjo.

Mergina tvirtino kraujuojanti. Denisė patikrino antklodes. Nenaujos, tačiau kraujo dėmių ant jų nė ženklo. Plytelės vonioje taip pat švarut švarutėlės kaip ir unitazo dangtis. Niekur nė dėmelės kraujo.

Vien tai, be abejo, dar gal nieko ir nereikštų. Gali būti, kad mergina viską išvalė. Tačiau abejones dar labiau sustiprino ginekologinė

apžiūra, per kurią ji neaptiko nė menkiausio negalavimo požymio. Ničnieko. Jokio paraudimo. Ant plaukelių taip pat nė trupučio kraujo. Baigusi apžiūrą Denisė įkišo galvą į dušą. Sausut sausutėlis. Nuo merginos skambučio dar nebuvo praslinkusi nė valanda. Ji tvirtino smarkiai kraujuojanti.

Kažkas čia ne taip.

Galiausiai ji ir elgėsi kažkaip keistai. Paprastai merginos tokiais atvejais išsigąsta. Savaime suprantama. Denisė atvyko iš Jugoslavijos būdama devynerių, tad puikiai žino, kokia tai skylė. Ši mergina Jungtinėse Valstijose, lyginant su tuo, iš kur atvyko, turėtų jaustis kaip kitoje planetoje. Tačiau jos išgąstis buvo visiškai kitoks. Paprastai merginos nuo Denisės, kaip nuo kokios mamos ar gelbėtojos, nenuleidžia akių ir žvelgia į ją tuo žvilgsniu, kuriame sumišę nerimas ir viltis. Tačiau ši mergina vengė susitikti jos žvilgsnį. Ji nenustygo vietoje. Negalima pamiršti ir dar vieno dalyko. Tatjaną čia atgabeno Pavelas. Paprastai jis gerai jas prižiūri. Tačiau dabar jo nebuvo. Denisė jau norėjo paklausti jos apie tai, tačiau nutarė verčiau kol kas nieko nesakyti ir apsimesti, kad nieko nepastebėjo. Jeigu viskas būtų buvę kaip paprastai, mergina tikrai būtų paminėjusi ir Pavelą.

Bet ji neužsiminė nė žodeliu.

Taip, kažkas čia iš tikrųjų ne taip.

Denisė neišsidavė ėmusi kažką įtarti. Ji baigė apžiūrą ir išskubėjo. Per tamsius akinius apsidairė, ar nematyti kokių mikroautobusiukų tamsintais stiklais. Nieko. Apsižvalgė, ar nėra kokio aiškiai policijos automobilio be skiriamųjų ženklų. Vėl nieko. Be abejo, ji nelabai nutuokia apie šiuos dalykus. Nors Styvenui Bakardui dirba jau beveik dešimtmetį, niekada nėra kilę jokių nesklandumų. Galbūt todėl ji kiek pamiršo atsargumą.

Vos įlipusi į automobilį, ji jau siekė mobiliojo. Norėjo paskambinti Bakardui. Bet ne. Jeigu juos seka, bus klausoma ir pokalbių telefonais. Denisė puolė svarstyti, ar nepasinaudojus taksofonu artimiausioje degalinėje. Tačiau jie ir tai turėtų būti numatę. Išvydusi poilsio aikštelės ženklą, ji prisiminė, jog ten kabo ištisa taksofonų virtinė. Paskambins iš čia. Jeigu vikriai suksis, niekas nespės pamatyti, iš kokio taksofono ji skambina.

Tačiau ar tai tikrai bus saugu?

Ji skubiai apsvarstė visas galimybes. Tarkime, ją iš tikrųjų seka. Važiuoti pas Bakardą į kontorą būtų kvaila. Ji galėtų luktelėti ir paskambinti jam grįžusi namo. Tačiau galbūt klausomasi ir jos telefono. Todėl skambinti vienu iš šių taksofonų, rodos, bus saugiausia.

Denisė ant delno išskleidė nosinaitę, kad neliktų pirštų atspaudų, ir čiupo ragelį. Tačiau stengėsi jo neapvalyti. Tikriausiai ten jau ir taip ne vienas pirštų atspaudas. Kam dar lengvinti jų darbą?

Atsiliepė Styvenas Bakardas.

— Alio?

Jo balse atslūgsanti įtampa išgąsdino Denisę.

— Kur Pavelas? — pasiteiravo ji.

— Denise?

— Taip.

— Kodėl klausi?

— Ką tik aplankiau mergaitę. Kažkas ne taip.

— Dieve mano, — suaimanavo jis. — Kas nutiko?

— Mergina paskambino ypatingų atvejų telefonu. Sakėsi kraujuojanti, bet man atrodo, kad ji meluoja.

Ragelyje stojo tyla.

— Styvai?

— Važiuok namo. Su niekuo nesikalbėk.

— Gerai.

Denisė išvydo prie durų privažiuojantį baltą „Camaro". Ji suraukė kaktą. Ar ji kažkur jo jau nematė?

— Ar namuose turi kokių dokumentų? — pasiteiravo Bakardas.

— Ne, žinoma, ne.

— Esi tikra?

— Visiškai.

— Gerai, puiku.

Iš „Camaro" išlipo moteris. Net ir iš tokio atstumo aiškiai švietė sutvarstyta jos ausis.

— Važiuok namo, — pakartojo Bakardas.

Moteriai dar nespėjus atsigręžti veidu į duris, Denisė pakabino ragelį ir šmurkštelėjo į tualetą.

* * *

Būdamas vaikas, Styvenas Bakardas labai mėgo senąjį Betmeno TV šou. Jis puikiai prisimena, kad kiekviena serija prasidėdavo beveik tuo pačiu. Įvykdomas koks nors nusikaltimas. Paskui ekrane išnirdavo įgaliotinis Gordonas ir komisaras O'Hara. Tie du tvarkos sergėtojai suraukdavo kaktas. Aptardavo padėtį ir suprasdavo, kad lieka tik vienintelė išeitis. Įgaliotinis Gordonas pakeldavo tiesioginio ryšio su Betmenu raudono telefono ragelį. Šis atsiliepdavo, pasižadėdavo visa tai tą pačią dieną sutvarkyti ir, atsigręžęs į Robiną, šūktelėdavo:

— Pirmyn!

Dabar jis spoksojo į telefoną baimės gniaužiamais paširdžiais. Skambins visai ne didvyriui. Tiesą sakant, priešingai. Tačiau svarbiausia juk išlikti. Skambūs žodžiai ir pasiteisinimai tinka tik ramybės valandėlėmis. Kai padėtis įtempta ir gyvenimas pakimba tarp „būti" ir „nebūti", viskas pasidaro kur kas paprasčiau, tada reikia rinktis: mes arba jie. Jis pakėlė ragelį ir surinko numerį.

Lidija sumurkė:

— Sveikas, Styvenai.

— Man reikia tavo pagalbos.

— Labai?

— Labai labai.

— Atvykstam, — tarė ji.

39 skyrius

— Kai įžengiau į vidų, — tarė Rachelė, — ji buvo tualete. Tačiau įtariu, jog prieš tai dar kažkam paskambino.

— Kodėl taip manai?

— Prie tualeto buvo nusidriekusi eilė. Ji stovėjo vos per tris žmones nuo manęs. Turėjo būti toliau.

— Ar yra koks būdas išsiaiškinti, kam skambino?

— Kol kas ne. Gali būti, kad skambino iš bet kurio taksofono. Net jeigu galėčiau pasitelkti visas FTB pajėgas, šiek tiek užtruktume.

— Tai sekam toliau.

— Taip.

Ji atsigręžė per petį.

— Ar automobilyje turi kelių žemėlapį?

Katerina šyptelėjo.

— Ir ne vieną. Vernis mėgsta žemėlapius. Pasaulio, šalies, valstijos?

— Valstijos.

Ji pasirausė sėdynės kišenėje ir ištiesė Rachelei atlasą. Rachelė numovė tušinuko kamštelį ir ėmė kažką žymėtis.

— Ką čia darai? — pasiteiravau.

— Kol kas dar nežinau.

Suskambo mobilusis. Atsiliepiau.

— Na, kaip jums ten, viskas gerai?

— Taip, Verni, viskas puiku.

— Pakviečiau seserį prižiūrėti vaikų. Dabar pikapu važiuoju į rytus. Kokios jūsų koordinatės?

Pasakiau, kad vykstame į Ridžvudą. Jis žinojo šį miestą.

— Man dar liko dvidešimt minučių kelio, — tarė jis. — Susitikime Ridžvudo kavinėje prie Vilsio aikštės.

— Mes galime užtrukti prie tos slaugės namų, — tariau.

— Aš lauksiu.

— Gerai.

— Ei, Markai, — dar pridūrė Vernis, — jeigu reikės kokios kario pagalbos...

— Aš tau pranešiu.

„Lexus“ išsuko iš Linvudo aveniu. Mes laikėmės tolokai nuo jo. Rachelė sėdėjo nuleidusi galvą, perkeldama žvilgsnį nuo delninio kompiuterio prie atlaso ir vėl atgal. Pasiekėme priemiesčius. Denisė Vanech pasuko į Valterlio gatvę.

— Ji iš tikrųjų važiuoja namo, — prabilo Rachelė. — Palikime ją. Mums reikia viską apgalvoti.

Negalėjau patikėti savo ausimis.

— Kaip tai „viską apgalvoti“? Turime priremti ją prie sienos.

— Kol kas dar neskubėkime. Privalome viską pasverti.

— Ką?

— Duok man penkias minutes, gerai?

Sumažinau greitį ir įsukau į Vandyno gatvę prie Valio ligoninės. Atsigręžęs žvilgtelėjau į Kateriną. Ji puse lūpų šyptelėjo. Rachelė kažką įtemptai mąstė. Žvilgtelėjau į automobilio laikrodį. Metas susitikti su Verniu. Šiaurine Meiplio gatve pasukau į Ridžvudo aveniu. Priešais parduotuvę, pavadintą *Duxiana*, atsilaisvino vieta automobiliui. Nėriau į ją. Kitoje gatvės pusėje stovėjo Vernio pikapas. Ant jo švietė du lipdukai, kurių vienas skelbė: ČARLTONĄ HESTONĄ Į PREZIDENTUS, kitas: AŠ TAU PANAŠUS Į HEMOROJŲ? TAI NULIPK MAN NUO GRIOVELINĖS.

Ridžvudo centras buvo praeito šimtmečio pradžios atvirukinio blizgesio ir šiuolaikinių prekybos centrų mišinys. Daugelis senųjų privačių krautuvėlių jau išgaravę kaip dūmas. Be abejo, vis dar klestėjo knygynas. Veikė didžiulių čiužinių parduotuvė, viena jauki krautuvėlė, prekiaujanti septintojo dešimtmečio niekučiais, keletas brangių parduotuvių, grožio salonų ir juvelyrinių dirbinių krautuvėlių. Ir, be abejo, pora didelių prekybos susivienijimų tinklo parduotuvių — *Gap, Williams-Sonoma,* neišvengiami *Starbucks* — ėdriai užsiėmė vietą. Tačiau labiausiai į akis krito tai, jog miesto centras tapo tikra didele užeiga, kavinių margumynu visiems skoniams ir piniginėms. Pasakyk kokią nori šalį, ir rasi tokį restoraną. Mesk akmenį, net ir tiesiogine to žodžio prasme, į bet kurią pusę, ir pataikysi į kokius tris užkandžiautojus.

Rachelė pasiėmė kelių žemėlapį ir delninį kompiuterį. Net eidama dirbo savo darbą. Vernis jau sėdėjo viduje ir plepėjo su dručkiu barmenu. Ant galvos užsimaukšlinęs beisbolo kepuraitę, apsivilkęs marškinėlius su užrašu: ARKLIO GALVA: PUIKUS ALUS, NE TIK ARKLIAMS.

Susėdome uš staliuko.

— Tai koks tas reikalas? — paklausė Vernis.

Leidau Katerinai viską jam papasakoti. Pats tuo metu stebėjau Rachelę. Vos man išsižiojus ką nors sakyti ji, pridėjusi pirštą prie

lūpų, duodavo ženklą tylėti. Pasakiau Verniui, kad jiedu su Katerina turėtų vykti namo. Mums jų pagalbos daugiau neprireiks. Jie privalo būti su savo vaikais. Vernis nenorėjo su tuo sutikti.

Jau buvo dešimta valanda ryto. Nesijaučiau pavargęs. Miego stoka — net ir ne tokiais adrenaliną upėmis plukdančiais atvejais — manęs nėmaž nevargina. Taip buvau įpratęs nuo rezidentūros laikų, o ir dabar budėdavau naktimis.

— Bingo, — vėl kaip ir aną kartą šūktelėjo Rachelė.

— Kas?

Neatitraukdama akių nuo delninio kompiuterio ji ištiesė ranką.

— Duok man savo telefoną.

— Kas yra?

— Duok, gerai?

Įbrukau jai į delną mobilųjį. Ji surinko numerį ir nužingsniavo į kavinės kampą. Katerina atsiprašiusi patraukė į tualetą. Vernis kumštelėjo mane alkūne ir parodė į Rachelę.

— Jūs mylite vienas kitą?

— Viskas labai sudėtinga, — atsiliepiau.

— Jeigu nesi bukagalvis, ne.

Aš nežymiai gūžtelėjau pečiais.

— Arba myli, arba ne, — tęsė Vernis. — O visa kita — bukagalviams.

— Šiandien rytą tu taip ir pasielgei, ar ne?

Jis susimąstė.

— Tai, ką išgirdau iš Katios apie jos praeitį, man nelabai rūpi. Esmė visai kita. Mes kartu jau aštuoneri metai. Aš tai žinau.

— Aš Rachelės taip gerai nepažįstu.

— Ir dar kaip pažįsti. Tik pažvelk į ją.

Aš taip ir padariau. Ir pajutau, kaip mano kūnu nuvilnija tykus džiaugsmas.

— Ją sudaužė. Dėl Dievo meilės, į ją šaudė.

Jis kiek patylėjo. Aš nemačiau, tačiau galiu lažintis, jog iš pasibaisėjimo net papurtė savo gaurus.

— Jeigu ją paleisi, žinai, kas būsi?

— Bukagalvis.

— *Profesionalus* bukagalvis. Jau ne mėgėjas.

Rachelė baigė kalbėti ir atskubėjo prie mūsų. Gal man taip pasirodė tik dėl to, ką pasakė Vernis, tačiau galiu prisiekti, jog jos akyse išvydau žybtelint senąją kaitrą. Ta suknelė, suvelti plaukai ir pasitikinti šypsena akimirką mane tarsi grąžino į praeitį. Tik akimirką, tačiau ir to užteko.

— Bingo? — pasiteiravau.

— Aukso puodas.

Ji vėl ėmė baksnoti ekranėlį tušinuku.

— Reikia dar kai ką patikrinti. Kol kas galit žvilgtelėti į atlasą.

Prisitraukiau jį artyn. Vernis žvelgė man per petį. Nuo jo trenkė dyzeliniu kuru. Atlasas mirgėjo įvairiausiais ženkliukais — žvaigždutėmis, kryžiukais, tačiau storiausia linija buvo pažymėtas aplinkinis kelias. Puikiai man pažįstamas.

— Šiuo keliu vakar važiavo pagrobėjai, — tariau. — Kai juos sekėme.

— Būtent.

— O ką reiškia tos žvaigždutės ir visa kita?

— Na, apie viską iš pradžių. Pažvelkite, kokiu keliu jie važiavo. Iš pradžių į šiaurę iki Tapano tilto. Tada į pietus. Vėl į vakarus. Atgal į rytus ir į šiaurę.

— Tempė laiką.

— Būtent. Tuo metu ruošė prie tavo namų mums pasalą. Tačiau truputį pamąstykim. Mes manėme, jog kažkas iš pareigūnų įspėjo juos apie ieškiklį, ar ne?

— Na ir?

— Niekas nieko nežinojo apie jį, kol gulėjai ligoninėje. Vadinasi, bet dalį kelio jie nenutuokė, kad juos sekame.

Nelabai supratau, kur link ji kreipia, bet tariau:

— Aišku.

— Ar savo mobiliojo sąskaitas apmoki internetu? — paklausė ji.

Ji taip staiga pakeitė temą, kad aš akimirką net sutrikau.

— Taip, — atsakiau.

— Vadinasi, gauni ataskaitas, taip? Atsidarai interneto puslapį, prisiregistruoji, ir matai visų savo skambučių išklotines. Ko gero, ten galima ir, spustelėjus numerį, gauti nuorodą, kieno tas telefonas.

Aš linktelėjau. Taip ir yra.

— Na, gavau naujausių Denisės Vanech pokalbių išklotines.

Ji ištiesė ranką.

— Kaip gavau, nesukit sau galvos. Tai taip pat ganėtinai paprasta. Haroldas tikriausiai galėtų įsilaužti, jeigu turėtume daugiau laiko, tačiau papraščiau tai atlikti pasitelkus ryšius ar pinigus. O dabar, kai sąskaitos laikomos internete, tai juokų darbas.

— Haroldas atsiuntė tau jos sąskaitą internetu?

— Aha. Taigi panelė Vanech skambina daugybei žmonių. Todėl kiek užtrukau. Sijojome juos, atrinkinėdami pavardes, o paskui adresus.

— Ir tau užkliuvo kokia pavardė?

— Ne, adresas. Norėjau patikrinti, ar ji neskambino kam nors, gyvenančiam šalia to kelio, kuriuo važiavo pagrobėjai.

Dabar jau supratau, kur link ji lenkia.

— Ir atsakymas tikriausiai teigiamas?

— Daugiau negu teigiamas. Prisimeni, kaip jie stabtelėjo prie METROVISTA verslo centro?

— Be abejo.

— Per pastarąjį mėnesį Denisė Vanech šešis kartus skambino į Styveno Bakardo kontorą.

Rachelė bakstelėjo į vieną žvaigždutę žemėlapyje.

— Ji METROVISTA centre.

— Advokatas?

— Haroldas paieškos apie jį ką nors daugiau, tačiau aš ir šįkart pasitelkiau „Google". Styveno Bakardo pavardė ten mirgėte mirga.

— Ką jis veikia?

Rachelė vėl šyptelėjo.

— Jis įvaikinimo ekspertas.

Vernis pratarė:

— Švenčiausioji mergele.

Atsilošiau krėsle ir pamėginau susieti viską, ką žinau. Jaučiau, jog priartėjome prie kažko labai svarbaus, tačiau dar tiksliai nesuvokiau, ko. Prie mūsų stalelio grįžo Katerina. Vernis išklojo jai, ką atkapstėme. Atomazga jau netoli. Tai buvo visiškai aišku, tačiau aš

jaučiausi sutrikęs. Suskambo mano, tiksliau tariant, Zijos, mobilusis. Dirstelėjau, kas skambina. Tai buvo Lenis. Dar abejojau, ar atsiliepti, prisimindamas Zijos perspėjimą. Tačiau Lenis juk kuo tikriausiai turėtų suvokti, kad mūsų gali klausytis. Juk jis ir perspėjo Ziją.

Spustelėjau mygtuką „atsiliepti".

— Paklausyk, ką pasakysiu, — išbėrė Lenis man net nespėjus pasisveikinti. — Jeigu tai įrašinėjama, pažymiu, jog tai advokato ir jo kliento pokalbis. Todėl jis yra slaptas. Markai, nesakyk man, kur esi. Nesakyk nieko, kas priverstų mane meluoti. Supratai?

— Taip.

— Ar ką nors aptikote? — paklausė jis.

— Ne tai, ko ieškojome. Kol kas dar ne. Tačiau jau esame visai arti.

— Gal galėčiau kuo padėti?

— Kad ne. Pala.

Man dingtelėjo, jog Lenis advokataudavo mano seseriai, kai ją sulaikydavo.

— Ar Steisė tau yra užsiminusi apie įvaikinimą?

— Kuo čia dėta Steisė?

— Ar ji yra svarsčiusi galimybę atiduoti vaiką įsivaikinti ar apskritai apie tai ką nors kalbėjusi?

— Ne. Tai kaip nors susiję su pagrobimu?

— Gali būti.

— Nepamenu, kad būtų sakiusi ką panašaus. Klausyk, gali būti, kad mūsų pokalbio klausomasi, todėl paklausyk, dėl ko su tavimi susisiekiau. Prie tavo namų rastas negyvėlis — vyras su dviem šautinėmis žaizdomis galvoje.

Lenis kuo puikiausiai žinojo, jog tai man ne naujiena. Suvokiau, jog praneša tai tik siekdamas galimam klausančiajam sudaryti priešingą įspūdį.

— Jo tapatybė kol kas nenustatyta, tačiau ginklas, kuriuo jis nužudytas, rastas Kriščių kieme.

Manęs ši žinia nėmaž nenustebino. Rachelė taip ir manė, jog jie tą ginklą kur nors bus numetę.

— Reikalas tas, Markai, jog tai *tavo* ginklas, tas, kuris pradingo per šaudynes tavo namuose. Jie jau atliko ir balistikos ekspertizę.

Prisimeni, į judu su Monika buvo šaudyta iš skirtingų trisdešimt aštuntųjų?

— Taip.

— Na, tas ginklas — tavo ginklas — buvo vienas iš tų dviejų, kuriais tąryt šaudyta.

Aš užsimerkiau. Rachelė nebyliai vien lūpomis pasiteiravo manęs: „Kas?"

— Na, baigiam, — tarė Lenis. — Patikrinsiu, ar Steisės bylose niekur nešmėkščioja koks įvaikinimas, jeigu taip sakai. Gal pavyks ką iškasti.

— Ačiū.

— Saugokis.

Jis baigė pokalbį. Atsisukau į Rachelę ir papasakojau jai apie rastą ginklą ir balistikos ekspertizę. Ji atsilošė krėsle ir ėmė kramsnoti lūpą — pažįstamas dar nuo anų laikų įprotis.

— Vadinasi, — prabilo ji, — Pavelas ir tie kiti tikrai yra susiję su pirmuoju užpuolimu.

— Tu dar abejojai?

— Neužmiršk, ne taip seniai mums tai atrodė gryna apgaulė. Manėme, jog galbūt tie žmonės paprasčiausiai daug žino ir apsimetinėja, jog Tera pas juos, kad išpeštų išpirką iš tavo uošvio. Tačiau dabar jau galime padaryti kitokią išvadą. Tie žmonės aną rytą buvo ten. Jie pagrobė vaiką.

Skambėjo įtikinamai, tačiau man vis tiek kažkas dar kliuvo.

— Tai ko imsimės dabar? — paklausiau.

— Kitas logiškas žingsnis būtų aplankyti tą advokatą, Styveną Bakardą, — tarė Rachelė. — Bėda tik ta, jog mes nežinome, ar jis viskam vadovauja, ar turi dar kokį viršininką. Iš to, ką žinome, galime spėti, jog viskam vadovauja Denisė Vanech, o jis dirba jai. Arba jie abu dirba kažkam trečiam. Ir jeigu dabar jį užgriūtume, jis paprasčiausiai tylėtų kaip vandens į burną prisisėmęs. Juk jis advokatas. Iš jo žodžio taip lengvai neištrauksi.

— Tai ką siūlai?

— Nežinau, — atsiliepė ji. — Galbūt jau laikas susisiekti su FTB. Gal jie galėtų iškratyti jo kontorą.

Aš papurčiau galvą.

— Per ilgai sugaišime.

— Gal pavyktų juos išjudinti.

— Tarkime, jie mumis patikės — nors tai vargiai įmanoma, — kiek tai užtruktų?

— Negaliu pasakyti, Markai.

Man šis planas nepatiko.

— Tarkime, jog Denisei Vanech kilo koks įtarimas. O gal ir Tatjana išsigando ir dar kartą jai paskambino. Be to, jei informacija kažkur iš tikrųjų nuteka. Per daug nežinomųjų, Rachele.

— Tai ko, tavo nuomone, turėtume imtis?

— Atakos dviem frontais, — atsakiau ilgai negalvodamas.

Mes susidūrėme su galvosūkiu. Ir aš staiga aptikau atsakymą.

— Tu imiesi Denisės Vanech. Aš — Styveno Bakardo. Reikia užgriūti juos vienu metu.

— Markai, jis advokatas. Net neįsileis tavęs.

Pažvelgiau į ją. Ji viską suprato iš mano akių. Vernis kiek loštelėjo ir švilptelėjo.

— Ketini jį užpulti su ginklu rankoje? — paklausė Rachelė.

— Juk kalbame apie mano dukrelės gyvybę.

— Ir tu pats pradėsi vykdyti teisingumą.

Kiek patylėjusi ji pridūrė:

— Vėl.

— Na ir ką?

— Jau mojavai ginklu tai paauglei po nosimi.

— Norėjau ją tik pagąsdinti. Tikrai niekada jos nebūčiau sužeidęs.

— Įstatymas...

— Įstatymas nė per nago juodymą nepadėjo man susigrąžinti dukters, — išpyškinau, iš paskutiniųjų valdydamasis, kad nepratrūkčiau šaukti.

Akies krašteliu mačiau, kad Vernis pritaria mano žodžiams.

— Jie visą savo energiją skiria mėgindami tave supakuoti.

Ji net loštelėjo į priekį.

— Mane?

— Lenis man papasakojo, kai buvome užsukę pas jį. Jų nuomone, tai tavo darbas. Tavo vienos. Tu troškusi susigrąžinti mane ir panašiai.

— Ką?

Aš pakilau nuo stalo.

— Klausyk, aš vykstu pas tą Bakardą. Neketinu nieko jam daryti, tačiau jeigu jis ką nors žino apie mano dukterį, aš tai iš jo išpešiu.

Vernis pakėlė sugniaužtą kumštį.

— Teisingai.

Paklausiau Vernio, ar galėčiau ir toliau naudotis jo „Camaro". Jis dar kartą patikino mane remsiąs, kuo galėsiąs. Tikėjausi, jog Rachelė dar mėgins prieštarauti. Ji tylėjo. Galbūt nujautė, jog jai nepavyktų manęs perkalbėti. Galbūt suvokė, jog aš teisus. Tačiau labiausiai tikėtina, jog ją pribloškė žinia, kad buvę kolegos laiko ją pagrindine ir vienintele įtariamąja.

— Vyksiu kartu, — tarė Rachelė.

— Ne.

Mano balso tonas buvo kategoriškas. Nelabai numaniau, ko ten nuvykęs tiksliai imsiuos, paprasčiausiai žinojau, jog galiu padaryti bet ką.

— Verčiau įsiklausyk, ką tau sakau.

Jaučiau, kaip manyje atbunda prieštaravimų nepakęsiantis chirurgas.

— Atvykęs pas Bakardą paskambinsiu. Užgriūsime jį ir Denisę Vanech vienu metu.

Jos atsakymo nelaukiau. Patraukiau prie „Camaro" ir nuvažiavau METROVISTA verslo centro link.

40 skyrius

Lidija apsidairė aplinkui. Vieta buvo pernelyg atvira, tačiau ką padarysi. Buvo užsimaukšlinusi suveltą baltų plaukų peruką, kuris pagal Styveno Bakardo nupasakojimą turėjo priminti Denisės Vanech šukuoseną. Ji mandagiai pasibeldė į duris.

Lango šalia durų užuolaidėlės sujudėjo. Lidija nusišypsojo.

— Tatjana?

Niekas neatsakė.

Ją įspėjo, jog Tatjana angliškai moka vos kelis žodžius. Lidija suko galvą, kaip geriau būtų viską padaryti. Laikas spaudė. Visus liudininkus būtina nutildyti. Išgirdusi iš tokio kraujo bijančio žmogaus kaip Bakardas tokius žodžius, ji suprato, ką jis iš tikrųjų norėjo pasakyti. Lidija su Džošu išsiskyrė. Ji atvyko čia. Po visko jiedu susitiks.

— Viskas gerai, Tatjana, — šūktelėjo ji už durų. — Aš atvykau tau padėti.

Tyla.

— Aš Pavelo draugė, — pamėgino ji. — Juk pažįsti Pavelą?

Užuolaida sujudėjo. Pro ją galvą kyštelėjo išvargęs vaikiškas merginos veidelis. Lidija linktelėjo jai. Mergina vis tiek dar neatidarė durų. Lidija apsidairė. Nieko nematyti, tačiau vis dėlto vieta pernelyg atvira. Negalima ilgiau delsti.

— Luktelėk, — tarė Lidija.

Tada, nenuleisdama akių nuo užuolaidos, įkišo ranką į rankinę. Išsitraukė popieriaus lapelį ir tušinuką. Kažką brūkštelėjo, būdama tikra, kad jeigu kažkas kiūto prie lango, tikrai matys, ką ji daro. Užmovė ant tušinuko dangtelį ir žengtelėjo prie pat lango. Lidija prispaudė popieriaus lapelį prie stiklo, kad Tatjana galėtų perskaityti, kas jame parašyta.

Tarsi iš palovio krapštė ten įsirangiusį katiną. Tatjana lėtai prisiartino prie lango. Lidija stovėjo nejudėdama, tarsi bijodama ją pabaidyti. Tatjana palinko prie stiklo. *Pas mane, kačiuk, pas mane.* Lidija jau kuo aiškiausiai galėjo įžiūrėti jos veidą. Mergina prisimerkusi mėgino skaityti raštelį.

Tatjanai prisikišus pakankamai arti, Lidija įrėmė vamzdį į stiklą ir nusitaikė mergaitei į tarpuakį. Paskutinę akimirką Tatjana dar mėgino mestis į šoną. Per vėlu, per vėlu. Kulka, pramušusi stiklą, pataikė Tatjanai tiesiai į akį. Trykštelėjo kraujas. Lidija, kiek nuleidusi ginklą, dar kartą spustelėjo gaiduką. Kulka pataikė sukniumbančiai Tatjanai tiesiai į kaktą, tačiau antrasis šūvis nebuvo reikalingas. Pirmoji kulka, įlėkusi pro akį, perskrodė smegenis ir mergina akimirksniu buvo negyva.

Lidija skubiai pasišalino. Rizikuodama sukelti įtarimą, net dirstelėjo sau per petį. Nieko. Pasiekusi greta esantį prekybos centrą, atsikratė peruko ir balto apsiausto. Dar už pusmylio aikštelėje įsėdo į savo automobilį.

Atvykęs prie METROVISTA, susisiekiau su Rachele. Ji jau buvo pasistačiusi automobilį gretimoje gatvėje nuo Denisės Vanech namų. Mudu abu buvome pasiruošę veikti.

Net negalėčiau pasakyti, ką aš tikėjausi tuo laimėti. Ko gero, maniausi įsiveršiąs į Bakardo kontorą, įremsiąs pistoletą jam į kaktą ir pareikalausiąs atsakymų. Nesitikėjau iš pradžių pateksiąs į kasdienybe alsuojantį laukiamąjį. Jame sėdėjo du žmonės, sprendžiant iš išvaizdos, pora. Vyras kiūtojo spoksodamas į iliustruotą sporto žurnalą. Žmonos veidas buvo tarsi sukaustytas širdperšos. Ji pabandė man nusišypsoti, tačiau atrodė, jog jai skauda lūpas.

Suvokiau, kaip įtartinai turėčiau jiems atrodyti. Vis dar vilkėjau gydytojo chalatą. Buvau nesiskutęs, paraudusiomis nuo nemigos akimis. Susivėlusiais ir išsidraikiusiais į visas puses plaukais.

Sekretorė sėdėjo už stiklinio langelio, koks paprastai įrengiamas ligoninėse. Moteris — nedidukėje lentelėje buvo užrašyta AGNESĖ VAIS — maloniai man nusišypsojo.

— Kuo galiu jums padėti?

— Aš pas misterį Bakardą.

— Esate susitaręs?

Ji kalbėjo vis taip pat maloniai, tačiau jos balse suskambo abejonė. Ji iš anksto žinojo atsakymą.

— Tai labai skubu, — tariau.

— Suprantu. Jūs esate mūsų klientas, misteri?..

— Daktare, — mestelėjau jai. — Praneškite, jog daktarui Markui Zaidmanui reikia tučtuojau su juo susitikti. Praneškite, kad tai labai skubu.

Jaunoji pora susidomėjo, kas čia vyksta. Maloni sekretorės šypsena ėmė tirpti.

— Misteris Bakardas šiandien labai užsiėmęs.

Ji atsivertė savo bloknotą.

— Tuojau pažiūrėsiu, kada jis būtų laisvesnis.

— Agnese, pažvelkite į mane.

Ji pakėlė galvą.

Aš verte pervėriau ją rūsčiu žvilgsniu.

— Praneškite jam, kad atvyko daktaras Zaidmanas. Pasakykite, kad tai labai skubu. Jeigu tučtuojau manęs nepriims, aš kreipsiuos į policiją.

Jaunoji porelė susižvalgė.

Agnesė atsilošė savo kėdėje.

— Gal prisėstumėte...

— Praneškite jam.

— Sere, jeigu jūs nepasitrauksite nuo manęs, aš iškviesiu apsaugą.

Aš žengtelėjau atgal. Bet kada galiu vėl mestis į priekį. Agnesė nepakėlė telefono ragelio. Atsitraukiau tolėliau. Ji uždarė mažutį langelį. Pora dabar žvelgė į mane. Vyras tarė:

— Ji dengia jį.

Žmona šūktelėjo:

— Džekai!

Džekas nepaisė jos draudimo.

— Bakardas išnėrė iš kontoros prieš pusvalandį. O sekretorė vis kartoja, jog tuojau grįš.

Ant sienos pastebėjau kabant eilę fotografijų. Visose jose greta politikų, abejotino ryškumo žvaigždžių, nusenusių sportininkų šypsojosi tas pats vyras. Sumečiau, jog čia ir bus tas Styvenas Bakardas. Įsižiūrėjau į jo veidą — apdribusį, su didžiuliu pagurkliu, blizgantį nuo riebalų.

Padėkojau Džekui ir patraukiau prie durų. Bakardo kontora buvo antrame aukšte, todėl nutariau palaukti prie įėjimo. Užklupsiu jį netikėtai, Agnesei dar nespėjus jo perspėti. Praslinko penkios minutės. Pro šalį praslinko keletas klerkų, išvargintų ilgų stumdymųsi kontorose, sukumpusių nuo popierių prigrūstų milžiniškų portfelių tampymo. Aš žingsniavau koridoriumi pirmyn ir atgal.

Pasirodė dar viena pora. Iš jų nedrąsių žingsnių ir lakstančių į šalis akių galėjai drąsiai spėti, jog ir jie traukia pas Bakardą. Žvelgiau į juos ir spėliojau, koks buvo jų kelias iki čia. Jie susituokė, laikėsi

susikibę už rankų, jų lūpos neatsiskyrė, jie mylėjosi kiekvieną rytą. Jiems puikiai sekėsi dirbti. Ir štai jie sutriko po pirmųjų mėginimų nepavykus pastoti, gūžčiojo pečiais, „gal kitą mėnesį", nėštumo testui rodant neigiamą rezultatą, ilgainiui vis labiau išsikerojant nerimui. Praslinko metai. Nieko. Jų draugai jau turi vaikų ir nepaliaujamai dalijasi įspūdžiais. Tėvai pradėjo klausinėti, kada pagaliau taps seneliais. Jiedu ėmė lankytis pas gydytoją — „specialistą". Nesibaigiančios moters apžiūros, vyro pažeminimas masturbuojantis į menzūrą, asmeniniai klausimai, kraujo ir šlapimo tyrimai. Prabėgo dar keleri metai. Dabar jie mylisi tik dėl to, kad nori susilaukti kūdikio. Skaičiuojamas laikas, matuojama temperatūra. Į tai įsismelkia liūdesys. Jis liaujasi laikęs ją už rankos. Ji miega nusigręžusi, išskyrus palankias ciklo dienas. Galybė vaistų, klaikiai brangios apvaisinimo mėgintuvėlyje procedūros, nuolatiniai atsiprašymai iš darbo, kalendoriaus žymėjimas, tie patys nėštumo testai ir tie patys žlugdantys nusivylimai.

Ir štai jiedu pasirodo čia.

Be abejo, aš nežinau, ar jų atveju viskas vyko būtent taip. Tačiau manau, jog panašiai. Svarsčiau, kam jie pasiryžę, kad tik palaidotų savo širdgėlą? Kiek jie pasiruošę sumokėti?

— Dieve mano! Dieve mano!

Grįžtelėjau į tą šūksmą. Pro duris išpuoliau į lauką. Vėl išgirdau šauksmus, šįkart aukštesnio tono. Žvilgtelėjau į dešinę. Iš požeminio garažo bėgo moterys. Pasileidau rampa žemyn. Prasmukau pro užkardą, kur renkamas mokestis už įvažiavimą. Kažkas šaukė pagalbą, maldavo žmonių iškviesti greitąją.

Priešais išvydau apsauginінką, kažką šaukiantį į radijo telefoną. Jis pasileido bėgti. Aš mečiausi paskui. Mudviem pasukus už kampo, apsaugininkas sustojo. Prie jo stovėjo moteris. Delnais suėmusi skruostus ji klykė. Prilėkiau prie jų ir pažvelgiau į grindis.

Jo kūnas buvo įgrūstas tarp dviejų automobilių. Sustingusios, nieko nereginčios akys žvelgė tiesiai prieš save. Tas pats apdribęs, su pagurkliu, nuo storumo blizgąs veidas. Iš žaizdos galvoje sruvo kraujas. Žemė man po kojomis tarsi vėl būtų susvyravusi.

Styvenas Bakardas, paskutinė mano viltis, negyvas.

41 skyrius

Rachelė spustelėjo skambutį prie durų. Denisė Vanech buvo įsitaisiusi vieną tų pretenzingų varpelių, kurie iš pradžių skamba vis garsėdami, o paskui pamažu nutyla. Saulė jau buvo aukštokai pakilusi. Dangus buvo mėlynas, be debesėlio. Gatve praėjo dvi moterys, mankštindamosi nedideliais rožiniais svarmenimis. Jos, nenustodamos mosuoti rankomis, linktelėjo Rachelei. Ši atsakydama taip pat linktelėjo.

Garsiakalbyje prie durų pasigirdo balsas.

— Taip?

— Denisė Vanech?

— Malonėkite prisistatyti.

— Aš esu Rachelė Mils. Dirbau FTB.

— Ar aš teisingai išgirdau — „dirbote"?

— Taip.

— Ko norite?

— Reikia pasišnekėti, panele Vanech.

— Apie ką?

Rachelė atsiduso.

— Gal galėtume įeiti į vidų?

— Kol nepasakysite, ko norite — ne.

— Tai dėl tos merginos iš Union kvartalo, pas kurią neseniai lankėtės. Nuo to pradėsime pokalbį.

— Apgailestauju, apie savo pacientus kitiems nepasakoju.

— Sakau, kad nuo to tik pradėsime.

— Kuo tai galėtų sudominti buvusią FTB agentę?

— Tai gal pakviesti kokį esamą agentą?

— Man nerūpi, panele Mils. Daugiau neturiu jums ko pasakyti. Jeigu FTB kyla kokių klausimų, tegu kreipiasi į mano advokatą.

— Supratau, — tarė Rachelė. — Tikriausiai galvoje turite Styveną Bakardą?

Garsiakalbyje trumpam stojo tyla. Rachelė atsigręžusi dirstelėjo į automobilį.

— Panele Vanech?

— Neprivalau jums atsakinėti.

— Tai tiesa. Gal tada eisiu pasišnekėti su aplinkiniais. Apklausinėsiu kaimynus.

— Ko jūs klausinėsite?

— Ar negirdėjo ko nors apie prekybą vaikais.

Durys bematant prasivėrė. Pro jas kyštelėjo balti Denisės Vanech plaukai ir nurudusi veido oda.

— Paduosiu jus į teismą už garbės ir orumo įžeidimą.

— Už šmeižtą, — tarė Rachelė.

— Ką?

— Už šmeižtą. Sąvoka „garbės ir orumo įžeidimas" vartojama tik rašytinėje kalboje. Šnekamojoje sakoma „šmeižtas". Turėjote galvoje, „šmeižtą". Tačiau, kad ir kaip ten būtų, jums tektų įrodyti, jog tai netiesa. O mes abi juk žinom, kaip yra iš tikrųjų.

— Jūs neturite jokių įrodymų, jog dariau ką neteisėta.

— Ir dar kaip turiu.

— Apžiūrėjau moterį, kuri skundėsi negaluojanti. Štai ir viskas.

Rachelė mostelėjo pievelės link. Iš automobilio išlipo Katerina.

— O kaip šita buvusi pacientė?

Denisė Vanech užsidengė delnu burną.

— Ji paliudys, jog užmokėjote jai už kūdikį.

— Ne, nepaliudys. Tada ją taip pat suimtų.

— Kurgi ne, FTB bus labiau linkusi patupdyti vargšę serbę, nei išardyti visą prekybos vaikais tinklą. Labai tikėtina.

Denisei Vanech tylint, Rachelė stumtelėjo duris.

— Galiu užeiti?

— Jūs klystate, — tyliai atsiliepė moteris.

— Na, ir puiku.

Rachelė jau buvo viduje.

— Galėsite mane pataisyti.

Denisė Vanech, regis, staiga sutriko nežinodama, ką daryti. Dar kartą pažvelgusi į Kateriną, ji lėtai uždarė duris. Rachelė jau traukė į svetainę. Ji buvo balta. Baltut baltutėlė. Baltos sofos ant balto kaip sniegas kilimo. Baltos porceliano statulos, vaizduojančios nuogas jo-

jikes. Baltas kavos stalelis, kėdės, du ergonomiški minkštakrėsliai be atlošų. Denisė atsekė jai iš paskos. Balti jos apdarai susiliejo su visa ta baltuma ir atrodė, jog jos galva ir rankos pačios skrenda oru.

— Ko jūs iš manęs norite?

— Ieškau vieno vaiko.

Denisė švystelėjo akimis durų link.

— Jos?

Ji turėjo galvoje Kateriną.

— Ne.

— Koks skirtumas. Kur jie patenka vėliau, aš nežinau.

— Jūs akušerė, taip?

Ji sunėrė glotnias, raumeningas rankas po krūtine.

— Nesirengiu atsakinėti į jūsų klausimus.

— Matote, Denise, aš jau beveik viską žinau. Lieka tik užpildyti keletą spragelių.

Rachelė įsitaisė ant vinilinės sofos. Denisė Vanech liko stovėti, kaip stovėjusi.

— Užsienyje turite savo agentų. Nežinau, gal net ne vienoje šalyje. Žinau, kad Serbijoje tikrai turite. Tad ir pradėkime nuo jos. Jūsų žmonės verbuoja ten merginas. Jos atvyksta čia nėščios, tačiau muitinėje apie tai neužsimena. Jūs priimate naujagimį. Gal čia, gal kur kitur, nežinau.

— Jūs nelabai ką ir žinote.

Rachelė šyptelėjo.

— Pakankamai.

Denisė dabar rankomis įsirėmė į klubus. Jos laikysena buvo dirbtinė, tarsi būtų mokiusis prieš veidrodį.

— Kad ir kaip ten būtų, moterys pagimdo. Jūs joms užmokate. Tada atiduodate kūdikį Styvenui Bakardui. Į jį kreipiasi paskutinę viltį praradusios poros, pasiryžusios pažeisti įstatymą. Jie naujagimį ir įsivaikina.

— Graži istorija.

— Sakote, prasimanymas?

Denisė išsišiepė.

— Grynas prasimanymas.

— Puiku, valio.

Ji išsitraukė mobilųjį.

— Tada skambinu federalams. Supažindinsiu juos su Katerina. Jie galės nuvykti į Unioną ir prispausti Tatjaną. Patikrins jūsų telefonų išklotines, finansus...

Denisė tik sumojavo rankomis.

— Gerai jau, gerai, sakykit, ko norit. Juk minėjote, kad dabar nedirbate FTB. Tai ko jūs iš manęs norite?

— Noriu žinoti, kaip viskas atliekama.

— Pati norėtumėt tuo užsiimti?

— Ne.

Denisė kiek patylėjo, o tada tarė:

— Minėjote, jog ieškote kažkokio vaiko.

— Taip.

— Vadinasi, kažkam dirbate, taip?

Rachelė tik papurtė galvą.

— Klausykite, Denise, nelabai turite iš ko rinktis. Arba klojate man visą tiesą, arba ilgus metus sėdite kalėjime.

— O jei jums papasakosiu, kas tada?

— Paliksiu jus ramybėje, — tarė Rachelė.

Tai buvo melas. Tačiau nebuvo sunku jį ištarti nesumirksėjus. Ta moteris prekiauja naujagimiais. Rachelė nieku gyvu į tai nebūtų numojusi ranka.

Denisė prisėdo. Įdegis, rodos, ėmė tirpte tirpti nuo jos veido. Ji staiga tarsi paseno. Raukšlės apie burną pagilėjo, akys įdubo.

— Viskas ne taip, kaip jums atrodo, — pradėjo ji.

Rachelė laukė tęsinio.

— Mes niekam nedarome žalos. Tiesą sakant, padedame žmonėms.

Denisė Vanech pakėlė savo rankinę — be jokios abejonės, baltą, — ir išsikrapštė cigaretę. Pasiūlė vieną ir Rachelei. Ši sumojavo nerūkanti.

— Ar jums yra tekę ką nors girdėti apie vaikų namus vargingose šalyse? — paklausė Denisė.

— Tik tiek, kiek mačiau per televiziją.

Denisė prisidegė cigaretę ir giliai užsitraukė dūmą.

— Jie itin baisūs. Vienai seselei tenka iki keturiasdešimties naujagimių. Seselės neturi jokio išsilavinimo. Į darbą patenka dažniausiai per pažintis. Kai kurie vaikai yra seksualiai išnaudojami. Daugelis jau gimsta narkomanai. Medicininė priežiūra...

— Supratau, — pertraukė ją Rachelė. — Blogai.

— Taip.

— Ir?

— Ir mes radome būdą, kaip kai kuriuos tų vaikų išgelbėti.

Rachelė atsilošė ir užmetė koją ant kojos. Aišku kaip ant delno, kur ji lenkia.

— Sumokate nėščioms moterims, kad atskristų čia ir parduotų savo kūdikius?

— Jūs perdedate, — atsiliepė ji.

Rachelė gūžtelėjo pečiais.

— Kaip jūs pati tai apibūdintumėte?

— Pasistenkite įsivaizduoti save jų vietoje. Tarkim, esate vargšė moteris, — gal prostitutė ar kaip kitaip pardavinėjanti save. Aplinkui matote vien purvą. Nieko neturite. Koks nors vyras užtaiso jums vaiką. Galite darytis abortą, arba, jeigu religiniai įsitikinimai neleidžia to daryti, atiduoti kūdikį į klaikius vaikų namus.

— Arba, — pridūrė Rachelė, — jeigu joms nusišypso laimė, atvažiuoti pas jus?

— Taip. Mes suteikiame joms tinkamą medicininę priežiūrą. Pasiūlome finansinį atlygį. Ir, o tai visų svarbiausia, garantuojame, kad kūdikis pateks į mylinčią, finansiškai stabilią šeimą.

— Finansiškai stabilią, — pakartojo Rachelė. — Turite galvoje, turtingą?

— Paslaugos nėra pigios, — pripažino ji. — Tačiau dabar leiskite ir jūsų kai ko pasiteirauti. Pakvieskite čia savo draugę. Rodos, ji vardu Katerina?

Rachelė nė nesujudėjo.

— Koks būtų jos gyvenimas, jeigu nebūtume jos čia atskraidinę? Ir kaip dabar gyventų jos vaikas?

— Nežinau. Nežinau, kur tą vaiką padėjote.

Denisė nusišypsojo.

— Gerai, jeigu norite, galite ginčytis. Tačiau puikiai suvokiate, ką noriu pasakyti. Manote, vaikui būtų geriau augti su prostitute karo nusiaubtoje šalyje negu mylinčioje šeimoje čia, Jungtinėse Valstijose?

— Aišku, — tarė Rachelė, valdydamasi, kad nenusipurtytų. — Jūs lyg kokia socialinė darbuotoja. Dirbate už dyką?

Denisė sukikeno.

— Apsižvalgykite. Mėgstu prabangą. Gyvenu prašmatniame kvartale. Mano sūnus eina į koledžą. Atostogas mėgstu leisti Europoje. Turime vasarnamį Hemptone. Užsiimu tuo, nes tai labai pelninga. Na, ir kas? Kam rūpi mano paskatos? Jos nekeičia padėties tuose vaikų namuose.

— Vis tiek kai ko nesuprantu, — tarė Rachelė. — Moterys parduoda jums savo naujagimius.

— Perduoda juos mums, — pataisė ji. — O mes pasiūlome už tai finansinį atlygį...

— Taip, taip, be abejo. Jūs gaunate kūdikį. Jos — pinigus. Tačiau kas po to? Vaikas privalo turėti gimimo liudijimą, kitaip įsikištų valstybės institucijos. Nežiūrėtų pro pirštus į Bakardo įvaikinimo verslą.

— Tiesa.

— Kaip jūs sutvarkote dokumentus?

Ji šyptelėjo.

— Norite mane prispausti, tiesa?

— Kol kas dar nežinau.

Ji nesiliovė šypsotis.

— Neužmirškite, jog aš bendradarbiauju.

— Taip.

Denisė Vanech suglaudė delnus ir užsimerkė. Iš šono galėjai pamanyti, jog meldžiasi.

— Samdome amerikietes būti motinomis.

Rachelė suraukė kaktą.

— Kaip tai?

— Na, tarkime, Tatjanai ateina laikas gimdyti. Mes galime nusamdyti jus, Rachele, kad apsimestumėte esanti to kūdikio mama. Jūs

nueitumėte į savo miesto savivaldybės registracijos skyrių. Pasisakytumėte, jog esate nėščia ir ruošiatės gimdyti namuose, todėl išrašo iš ligoninės neturėsite. Tada jums duodamos užpildyti anketos. Niekas netikrina, ar iš tikrųjų laukiatės. Juk jie negali patys atlikti ginekologinės apžiūros.

Rachelė net loštelėjo atgal.

— Jėzau švenčiausias.

— Pagalvojus, viskas ganėtinai paprasta. Kad Tatjana laukiasi, nepažymėta niekur. Užrašoma, kad laukiatės jūs. Aš priimu naujagimį. Kaip liudininkė pasirašau, jog jums gimė vaikas. Jūs tampate mama. Bakardas sutvarko įvaikinimo dokumentus...

Ji gūžtelėjo pečiais.

— Vadinasi, įsivaikinantys tėvai to nežino?

— Ne, jie pernelyg tuo ir nesidomi. Tai jų paskutinė viltis. Nieko nenori žinoti.

Rachelė staiga pasijuto visiškai išsunkta.

— Prieš įduodama mus, — tęsė Denisė, — pagalvokite dar štai apie ką. Mes tuo užsiimame jau beveik dešimt metų. Į šeimas pateko ir laimingai auga dešimtys vaikų. Visi tie įvaikinimai bus paskelbti neteisėtais ir negaliojančiais. Gimdytojos galės pareikšti savo teisę į vaikus. Arba pareikalauti kompensacijos. Sujauksite ne vieną gyvenimą.

Rachelė tik papurtė galvą. Dabar ne laikas leistis į didelius apmąstymus. Vėliau. Ji nukrypo nuo kelio. Reikia neišleisti iš akių pagrindinio dalyko. Ji atsigręžė į Denisę ir, kilstelėdama pečius, pažvelgė jai tiesiai į akis.

— O kaip buvo Teros Zaidman atveju?

— Kieno?

— Teros Zaidman.

Dabar jau Denisė sutriko.

— Palaukit. Ar tai ne ta mergaitė, pagrobta Kaseltone?

Suskambo Rachelės mobilusis. Užmetusi akį ji pamatė, jog tai Markas. Jau buvo bespaudžianti žalią mygtuką, kai priešais išnėrė vyras. Jai net užėmė kvapą. Kažką pajutusi, Denisė atsigręžė ir žvilgtelėjo per petį. Nuo to, ką išvydo, net atšoko atgal.

Priešais stovėjo tas vyras iš parko.

Jo plaštakos buvo milžiniškos, ir ginklas jose, nutaikytas į Rachelę, atrodė kaip koks vaikiškas žaisliukas. Jis pamojo jai pirštais.

— Duokš telefoną.

Rachelė ištiesė jį, stengdamasi neprisiliesti prie gorilos rankos. Vyras įrėmė vamzdį jai į galvą.

— O dabar ginklą.

Rachelė įkišo ranką į krepšį. Vyras paliepė ištraukti jį laikant dviem pirštais. Ji įvykdė paliepimą. Telefonas suskambo jau ketvirtą kartą.

Vyras spustelėjo mygtuką ir tarė:

— Daktaras Zaidmanas?

Atsakymą ragelyje išgirdo net Rachelė.

— Kas čia kalba?

— Mes dabar pas Denisę Vanech. Atvyksi čia neginkluotas, vienas. Tada papasakosiu tau apie tavo dukrą.

— Kur Rachelė?

— Čia, šalia. Turi pusvalandį. Dar kai kas. Mėgsti tokiais atvejais pagudrauti. Tačiau šįkart tai gali pamiršti, kitaip tavo draugužė panelė Mils neteks galvos. Supratai?

— Supratau.

Vyras nuspaudė raudoną mygtuką. Pažvelgė žemyn į Rachelę. Jo akys buvo rudos, vyzdžiai auksiniai. Būtum galėjęs jas pavadinti net švelniomis, kaip kokios elnės. Tada gorila grįžtelėjo į Denisę Vanech. Ji suvirpėjo. Vyro lūpas iškreipė šypsnys.

Rachelė suprato, ką jis ketina daryti.

Ji riktelėjo: „Ne!“, bet dičkis nutaikė ginklą Denisei į krūtinę ir paleido tris šūvius. Visus tris tiesiai į širdį. Denisė susmuko. Jos kūnas nuslinko nuo sofos ir sudribo ant grindų. Rachelė jau buvo bešokanti ant kojų, tačiau vamzdis dabar jau buvo nutaikytas į ją.

— Nejudėk.

Rachelė pakluso. Denisė Vanech jau buvo negyva. Gulėjo plačiai atmerktomis akimis. Plūste plūdo kraujas, toks gąsdinamai raudonas visoje toje akinamoje baltumoje.

42 skyrius

Ką dabar daryti?

Skambinau Rachelei norėdamas pranešti, jog Styvenas Bakardas nušautas. O tas vyras laiko ją įkaite. Gerai, ką daryti toliau? Mėginau viską nuodugniai apmąstyti, bet nebuvo laiko. Atsiliepęs vyras buvo teisus. Anksčiau tikrai „gudraudavau“. Apie pirmą išpirką pranešiau FTB ir policijai. Antrą kartą pasitelkiau buvusią FTB agentę. Ilgą laiką kaltinau save, jog pirmas susitikimas žlugo tik dėl klaidingo mano poelgio. Tačiau dabar man taip neatrodo. Abu kartus tikėjausi kaip nors susigrąžinti Terą, tačiau dabar esu įsitikinęs, jog žaidimas buvo nulemtas jau nuo pat pradžių. Jie nė nemanė man jos grąžinti. Nei tada, prieš pusantrų metų, nei vakar.

Nei dabar.

Gal aš visą laiką ieškojau atsakymo, jau iš anksto jį nujausdamas. Vernis tiksliai mane perspėjo dėl tų paieškų: „Kol neimi apgaudinėti savęs“. Tačiau gal aš būtent tai ir dariau. Net dabar, kai išpainiojome visą šitą prekybos kūdikiais voratinklį, leidau sau atgauti viltį. Galbūt mano dukrelė gyva. Gal pateko į tą įvaikinimo aferą. Ar tai būtų klaiku? Taip. Bet kita akivaizdi alternatyva, jog Tera gali būti negyva, buvo nepalyginamai klaikesnė.

Jau nežinojau, kuo man ir tikėti.

Dirstelėjau į laikrodį. Praslinko jau dvidešimt minučių. Svarsčiau, kaip būtų geriausia pasielgti. Visų pirma reikia imtis to, kas svarbiausia. Paskambinau Leniui į kontorą.

— Ką tik Ruterforde buvo nužudytas Styvenas Bakardas, — pranešiau.

— Advokatas?

— Pažįsti?

— Prieš kelerius metus teko su juo susidurti vienoje byloje, — atsakė Lenis. Ir staiga pridūrė: — Velniai rautų.

— Kas?

— Anksčiau teiravaisi dėl Steisės ir įvaikinimo. Negalėjau nieko prisiminti. Tačiau dabar, kai paminėjai Bakardo pavardę... Steisė klausinėjo manęs apie jį prieš kokius trejus ketverius metus.

— Ko klausinėjo?

— Nelabai pamenu. Kažko apie motinystę.

— Ką tai turėtų reikšti?

— Nežinau. Nelabai į tai gilinausi. Paprasčiausiai liepiau jai nepasirašinėti jokių popierių prieš tai neparodžius man.

Kiek patylėjęs Lenis paklausė:

— Iš kur žinai, kad jis nužudytas?

— Ką tik mačiau jo lavoną.

— O, daugiau gali nieko nepasakoti. Šito numerio gali ir klausytis.

— Man reikia tavo pagalbos. Paskambink policininkams. Tegu surenka Bakardo dokumentus. Jis vertėsi įvaikinimo verslu. Gali būti, kad jis kažkaip buvo susijęs su Teros pagrobimu.

— Kaip?

— Neturiu laiko aiškinti.

— Na, gerai, susisieksiu su Tikneriu ir Ryganu. Ryganas tavęs be paliovos visur ieško.

— Nutuokiu.

Padėjau ragelį, jam nespėjus manęs ko nors daugiau paklausti. Nelabai žinau, ką tikėjausi juos galint aptikti tarp Bakardo dokumentų. Negalėjau patikėti, jog atsakymas į Teros likimo mįslę sau ramiausiai guli teisės kontoros stalčiuje. Tačiau ką gali žinoti. Ir jeigu ten esama kokio pėdsakėlio, o tokia galimybė tikrai buvo, ir nemaža — nevalia pražiopsoti tokios progos.

Pasiekiau Ridžvudą. Nė akimirkos nepatikėjau, jog tas telefonu kalbėjęs vyras ketina tesėti savo pažadus. Kuriems galams jiems to reikėtų? Jie paprasčiausiai atvyko pašalinti nereikalingų liudininkų. Mudu su Rachele žinojome per daug. Siekia prisivilioti mane ir abu mus nudėti.

Tai ką daryti?

Laikas sparčiai bėgo. Jeigu imčiau tempti gumą ir užtrukčiau ilgiau nei pusvalandį, vyrukas pradėtų niršti. Tai pavojinga. Vėl šmėstelėjo mintis paskambinti policijai, tačiau prisiminiau jo perspėjimą „negudrauti“, be to, nerimavau, kad informacija gali nutekėti. Turėjau

ginklą. Šaudyti moku. Ir visai neblogai, žinoma, į taikinius. Šauti į gyvą žmogų, be abejo, visai kas kita. O gal ir ne. Dabar be menkiausios dvejonės juos nupyškinčiau. Beje, nepasakyčiau, kad ir anksčiau jos būtų mane graužusios.

Už kvartalo nuo Denisės namo pasistačiau automobilį, pasičiupau ginklą ir patraukiau prie tikslo.

Jis vadino ją Lidija. Ji kreipėsi į jį „Džošai".

Moteris pasirodė prieš penkias minutes. Nedidukė, dailutė, išsiplėtusiomis iš susijaudinimo tarsi lėlės akimis. Ji sustojo prie Denisės Vanech kūno ir kurį laiką žiūrėjo į vis dar sruvenančius kraujo latakėlius. Rachelė sėdėjo nejudėdama. Lipnia juosta surištomis už nugaros rankomis. Lidija atsigręžė į Rachelę.

— Tą dėmę bus velnioniškai sunku pašalinti.

Rachelė tylėdama žvelgė į ją. Lidija šyptelėjo.

— Tau tai neatrodo juokinga?

— Iš tiesų, — atsiliepė Rachelė, — tiesiog plyštu iš juoko.

— Šiandien buvai pas tokią Tatjaną, taip?

Rachelė nieko neatsakė. Dičkis Džošas ėmė nuleidinėti žaliuzes.

— Ji negyva. Pamaniau, gal tau bus įdomu sužinoti.

Lidija prisėdo šalia Rachelės.

— Prisimeni tokį TV serialą *Šeimos juokeliai*?

Rachelė greitosiomis svarstė, kaip geriau būtų atsakyti. Tai Lidijai, be jokios abejonės, ne visi namie. Ji tarstelėjo:

— Taip.

— Patiko?

— Visiška nesąmonė.

Atlošusi galvą Lidija nusikvatojo.

— Aš vaidinau Fėją Pokštukę.

Ji nusišypsojo Rachelei ir pastaroji tarė:

— Tikriausiai tuo didžiuojiesi.

— O taip. Taip.

Lidija nutilo, pakreipė galvą į šoną ir prisikišo arčiau Rachelės.

— Be abejo, numanai, kad netrukus mirsi.

Rachelė nė nemirktelėjo.

— Tada gal papasakosi man, ką padarėte Terai Zaidman?

— O, tik nereikia. — Lidija atsistojo. — Neužmiršk, kad buvau aktorė. Filmavausi televizijoje. Ar čia toji vaidinimo dalis, kai mes viską išklojame ir tavo didvyris mus įduoda? Atleisk, brangute.

Ji atsigręžė į Džošą.

— Užkimšk jai gerklę, meškuti.

Džošas atsivyniojo lipnios juostos ir apvyniojo Rachelės galvą, užlipindamas ir burną. Paskui vėl grįžo prie lango. Lidija palinko prie Rachelės ausies. Rachelė juto jos kvėpavimą.

— Papasakosiu tau, — sušnabždėjo ji, — nes tai tikrai juokinga.

Lidija prisikišo visai prie pat.

— Nė nenumanau, kas nutiko Terai Zaidman.

Žinoma, aš nesirengiau privažiuoti prie namo ir išlipęs pasibelsti į duris.

Juk visiškai akivaizdu — jie tik siekia mus visus išžudyti. Vienintelė man likusi galimybė buvo užklupti juos netikėtai. Nežinojau, koks namo išplanavimas, tačiau man dingtelėjo, jog suradęs šoninį langą, galiu pamėginti įsmukti į vidų nepastebėtas. Turiu ginklą. Neabejojau, jog mano ranka šaunant nesuvirpės. Planas nebuvo labai geras, tačiau net jeigu būčiau turėjęs ir daugiau laiko, vargu ar būčiau sugalvojęs ką geresnio.

Zija yra minėjusi, kad kaip chirurgas, esu egoistas. Pripažįstu, buvo baisu. Tikrai buvau įsitikinęs, jog man gali pavykti tai padaryti. Juk turiu galvą ant pečių. Moku pasisaugoti. Paieškosiu kokios landos. Jeigu neaptiksiu, pasiūlysiu jiems save vietoj Rachelės. Nesileisiu, kad man užkalbėtų dantis šnekomis apie Terą. Be abejo, norėčiau tikėti, kad ji gyva, ir jie žino, kur ji. Tačiau Rachelės gyvybe dėl miglotos svajonės tikrai nerizikuosiu. Mano gyvybė? Prašom. Bet ne Rachelės.

Prisiartinau prie Denisės Vanech namo, slapstydamasis už medžių kamienų ir stengdamasis nesukelti įtarimo. Tokiame prabangiame kvartale tai neįmanoma. Žmonės čia nesislapsto už krūmų.

Įsivaizdavau aplinkinius dabar mane stebint pro žaliuzes ir laikant pirštą ant policijos telefono mygtuko. Dėl to galėjau nesukti sau galvos. Kad ir kaip klostytųsi įvykiai, vienaip ar kitaip, viskas baigsis policijai dar nespėjus prisistatyti.

Suskambus mano mobiliajam, vos nepašokau į orą. Buvau vos už trijų namų. Patyliukais keikiausi. Ponui šaltakraujui, ponui apdairuoliui visiškai išgaravo iš galvos išjungti mobiliojo skambutį. Su slegiančiu aiškumu supratau, jog tik apgaudinėju save. Buvau ne savo vietoje. Kas nutiktų, pavyzdžiui, jei telefonas suskambėtų man atsidūrus prie pat namo?

Šokau už krūmo ir vienu rankos mostelėjimu išsiėmęs telefoną ir priglaudęs jį prie ausies, atsiliepiau.

— Turėtum pasitreniruoti prie ko nors prisėlinti nepastebėtas, — sušnabždėjo Vernis. — Klaiku žiūrėti.

— Kur tu?

— Žvilgtelėk į galinį antrojo aukšto langą.

Iškišau galvą ir pažvelgiau į tą pusę. Lange pasirodė Vernis. Jis pamojavo man.

— Galinis įėjimas buvo neužrakintas, — pašnibždomis pranešė jis. — Įsmukau į vidų.

— Kas ten vyksta?

— Šaltakraujiškos žudynės. Girdėjau, kaip pasakojo nugalabiję tą merginą iš motelio. Sutvarkė ir Denisę. Tyso negyva per pusantro metro nuo Rachelės.

Aš net užsimerkiau.

— Čia spąstai, Markai.

— Taip, tą jau supratau.

— Jiedu dviese — vyras ir moteris. Lėk atgal į savo automobilį. Privažiuok prie namo ir sustok gatvėje. Būsi pakankamai toli, kad ryžtųsi šauti. Lik ten. Nesiartink. Atitrauksi jų dėmesį, supratai?

— Taip.

— Pasistengsiu paimti vieną gyvą, tačiau pažadėti negaliu.

Jis baigė. Nuskubėjau prie automobilio ir padariau kaip liepiamas. Krūtinėje pašėlusiai daužėsi širdis. Tačiau dabar jau yra vilties. Vernis ten, viduje. Ginkluotas. Sustojau priešais Denisės Vanech

namą. Žaliuzės ir užuolaidos buvo užtrauktos. Giliai įkvėpiau. Atidariau automobilio dureles, išlipau ir sustojau.

Tyla.

Tikėjausi išgirsti šūvius. Tačiau visų pirma įvyko ne tai. Išgirdau dūžtant stiklą. Ir pamačiau pro langą į lauką iškrentančią Rachelę.

— Privažiavo jo mašina, — tarė Džošas.

Rachelė sėdėjo už nugaros surištomis rankomis ir užspausta burna. Ji suprato, kad jau galas. Markas prieis prie durų. Jiedu jį įleis, ta savotiška Boni ir Klaido porelės atmaina, ir tada juos abu nušaus.

Tatjana jau nužudyta. Denisė Vanech — taip pat. Viskas buvo pernelyg aišku. Džošas ir Lidija nė už ką nepaliktų jų gyvų. Rachelė dar vylėsi, jog Markas tai supras ir nuvyks į policiją. Tikėjosi, kad jis neatvyks, tačiau, be abejo, jis taip niekada nebūtų pasielgęs. Ir štai jis čia. Ko gero, mėgins iškrėsti ką nors beprotiško arba vis dar yra taip apakintas vilties, kad pats įlįs į spąstus.

Ir tuo, ir anuo atveju reikia jį sustabdyti.

Vienintelė galimybė — priblokšti juos. Netgi jei tai ir pavyktų, galėtų tikėtis tik išgelbėti Markui gyvybę. Viltis daugiau būtų kvaila.

Metas veikti.

Jie nesivargino supančioti jai kojų. Ką ji galėtų padaryti surištomis už nugaros rankomis ir užklijuota burna? Mestis ant jų būtų tikra savižudybė. Taptų lengvu taikiniu.

Jai kaip tik to ir reikia.

Rachelė atsistojo. Lidija atsigręžė į ją ir nukreipė ginklą.

— Sėsk.

Ji nepakluso. Lidija sudvejojo. Jeigu ji iššaus, Markas išgirs šūvį. Ir supras, kad kažkas čia ne taip. Padėtis be išeities. Tačiau ji netruks apsispręsti. Rachelės galvoje švystelėjo sumanymas, visiškai beviltiškas sumanymas. Ji pasileido bėgti. Lidija dabar turės arba šauti į ją, arba vytis, arba...

Langas.

Lidija sumetė, ką Rachelė ruošiasi daryti, tačiau niekaip negalėjo jai sukliudyti. Rachelė kaip puolantis avinas palenkė galvą ir pasi-

leido tiesiai į vitražinį langą. Lidija pakėlė pistoletą. Rachelė drąsino save. Žinojo, kad skaudės. Stiklas išdužo neįtikėtinai lengvai. Rachelė išlėkė pro jį, tačiau nebuvo apskaičiavusi, kad jis aukštokai pakilęs virš žemės. Rankos buvo surištos už nugaros, todėl sušvelninti smūgio nebuvo kaip.

Skrisdama oru ji pasisuko šonu ir rėžėsi į žemę pečiu. Kažkas trakštelėjo. Koją nudiegė klaikus skausmas. Į šlaunį įsmigo šukė. Be abejo, dūžtančio stiklo garsas perspės Marką. Jis galės išsigelbėti. Tačiau ridenantis žeme Rachelę apėmė neviltis — klaiki, gili neviltis. Taip, Markas atkreipė į tai dėmesį. Jis pastebėjo, kaip ji iškrito pro langą.

Tačiau dabar, negalvodamas apie jam gresiantį pavojų, jis pasileido prie jos.

Vernis tūnojo laiptų viršuje.

Jis jau norėjo iššokti, kai Rachelė staiga atsistojo. Gal jai galvoj negerai? Tačiau jam tada dingtelėjo, jog ji itin drąsi. Juk ji nė nenumanė, jog viršuje slepiasi jis. Negali sau taip sėdėti ir leisti Markui įkišti galvą į spąstus. Ji ne iš tokių.

— Sėskis.

Čia ta moteris. Įžūli mergelė, vardu Lidija. Ji ėmė kelti savo ginklą. Verniui pasidarė šalta. Jis dar nepasiruošęs. Negalės kaip reikiant nusitaikyti. Tačiau Lidija gaiduko nenuspaudė. Vernis negalėdamas atsistebėti sekė, kaip Rachelė įsibėgėja ir išgriūna per langą.

Metas. Vernis daugybę kartų girdėjo pasakojimus apie tai, kaip pačiomis įtempčiausiomis akimirkomis laikas tarsi sustoja, ir kelios sekundės taip ištįsta, kad viską regi tartum sulėtintame kine. Iš tikrųjų tai tik tušti plepalai. Kai po kurio laiko, praėjus visiems pavojams, stengiesi viską iš naujo prisiminti, tada gal ir atrodo, kad viskas vyko lėtai. Tačiau tuo metu, kada jis su dar trimis bičiuliais susirėmė su vadinamaisiais elitiniais Sadamo kariais, laikas skriejo pašėlusiu greičiu.

Vernis išnėrė iš už kampo.

— Mesk jį!

Dičkis laikė savo ginklą nukreipęs į langą, pro kurį buvo išpuo-

lusi Rachelė. Antrąkart įspėti laiko nebuvo. Vernis dukart spustelėjo gaiduką. Džošas parkrito ant grindų. Lidija sukliko. Vernis nusiridено laiptais ir užsiglaudė už sofos. Lidija dar kartą sukliko.

— Džošai!

Vernis kyštelėjo galvą, tikėdamasis išvysti į jį nusitaikiusią Lidiją. Tačiau nieko panašaus neišvydo. Ji numetė ginklą. Vis dar klykdama parpuolė ant kelių ir švelniai apglėbė Džošo galvą.

— Ne! Nemirk. Prašau, Džošai, tik nepalik manęs!

Vernis paspyrė jos ginklą į šalį. Savąjį laikė nutaikęs į Lidiją.

Ji dabar kalbėjo tyliai, švelniai ir beveik motiniškai.

— Prašau, Džošai. Tik nemirk. Dieve mano, nepalik manęs.

Džošas pratarė:

— Niekada.

Lidija pažvelgė į Vernį ašarų pritvinkusiomis akimis. Jis nė nesiruošė skambinti greitajai. Jau ir taip buvo girdėti atkaukiančios sirenos. Džošas sugriebė Lidijos ranką.

— Žinai, ką dabar privalai padaryti, — tarė jis.

— Ne, — vos girdimai atsiliepė ji.

— Lidija, juk mes susitarėme.

— Tu nemirsi.

Džošo akys užsimerkė. Jis sunkiai kvėpavo.

— Visi galvos, kad tu pabaisa, — tarė ji.

— Man terūpi, ką galvoji tu. Pažadėk man, Lidija.

— Tu išsikapstysi.

— Pažadėk.

Lidija papurtė galvą. Jos veidu dabar plūste plūdo ašaros.

— Negaliu to padaryti.

— Gali.

Džošas vargais negalais vos vos šyptelėjo.

— Neužmiršk, jog tu puiki aktorė.

— Myliu tave, — tarė ji.

Tačiau jo akys užsimerkė. Lidija nesiliovė raudoti. Vis maldavo nepalikti jos. Sirenos sukaukė visiškai čia pat. Vernis kiek atsitraukė. Pasirodė policija. Įskubėję į vidų, visi ratu sustojo aplink ją. Lidija staiga pakėlė galvą Džošui nuo krūtinės.

— Dėkui dievui, — ištarė ji, ir vėl apsipylė ašaromis. — Tas košmaras pagaliau baigėsi.

Rachelė buvo skubiai nuvežta į ligoninę. Norėjau vykti kartu su ja, tačiau policija neleido. Susisiekiau su Zija. Paprašiau jos paglobοti Rachelę.

Policija kamantinėjo mus valandų valandas. Iš pradžių Vernį, Kateriną ir mane apklausė atskirai, o paskui — kartu. Regis, jie mumis patikėjo. Atvyko ir Lenis. Po kurio laiko pasirodė ir Ryganas bei Tikneris. Jie, Leniui paskambinus, perrausė Bakardo dokumentus.

Manęs klausinėti ėmėsi Ryganas.

— Ei, Markai, ilga dienelė, ką?

Aš sėdėjau priešais jį.

— Žinote, detektyve, dabar nelabai turiu ūpo plepėti.

— Moteris prisistatė esanti Lidija Deivis. Tikroji jos pavardė Larisa Dein.

Aš suraukiau kaktą.

— Pavardė kažkur girdėta.

— Vaikystėje ji filmavosi.

— Fėja Pokštukė, — prisiminiau. — *Šeimos juokeliuose.*

— Taip, ta pati. Bent jau taip teigia. Kad ir kaip ten būtų, ji tvirtina, jog tas vyrukas — apie jį žinome tik tiek, kad jis vardu Džošas — laikė ją įkalinęs ir prievartavo. Versdavo daryti nusikaltimus. Tavo bičiulis Vernis mano, jog visa tai tik akių dūmimas. Tačiau dabar ne tai svarbiausia. Ji tvirtina ničnieko nežinanti apie tavo dukterį.

— Kaip tai?

— Sakosi, kad jiedu atlikdavo tik tai, kam juos nusamdydavo. Kad pats Bakardas susirado Džošą ir pasiūlė planą išpešti išpirką už vaiką, kurio jie nė akyse nebuvo matę. Džošui ta mintis patiko. Krūva pinigų, ir kadangi vaiko jie neturėjo, beveik niekuo ir nerizikavo.

— Ji tvirtina neturinti nieko bendra su šaudynėmis mano namuose?

— Taip.

Pažvelgiau į Lenį. Mačiau, jog jam kilo tas pats klausimas.

— Tačiau jie turėjo mano ginklą, kuriuo nušovė Katerinos brolį.

— Taip, mes tai žinome. Ji tvirtina, jog Bakardas davęs jį Džošui, kad pakištų tave. Džošas nudėjo Pavelą ir numetė ten ginklą, kad įtarimas kristų ant judviejų su Rachele.

— Iš kur jie gavo Teros plaukų sruogą? Drabužius?

— Pasak panelės Dein, juos parūpinęs Bakardas.

Aš papurčiau galvą.

— Vadinasi, Terą pagrobė Bakardas?

— Ji tvirtina nieko apie tai nežinanti.

— O mano sesuo? Kaip ji ten buvo įsipainiojusi?

— Pasak jos, taip pat per Bakardą. Jis nurodęs jiems Steisę kaip atpirkimo ožį. Džošas davė jai pinigų ir liepė išsikeisti juos banke, paskui ją nužudė.

Aš žvilgtelėjau į Tiknerį ir vėl įsmeigiau akis Ryganą.

— Galai nesueina.

— Mes kapstome toliau.

Lenis prabilo:

— Turiu klausimą. Kodėl po pusantrų metų jie nutarė dar kartą paprašyti pinigų?

— Panelė Dein sakosi tiksliai nežinanti, tačiau įtaria, jog tai buvo paprasčiausias godumas. Pasak jos, Bakardas paskambino ir pasiteiravo Džošo, ar šis norėtų gauti dar vieną milijoną. Šis, žinoma, sutikęs. Patikrinus Bakardo dokumentus matyti, jog jis turėjo finansinių sunkumų. Manome, kad ji gali būti teisi. Bakardas paprasčiausiai nutarė praryti dar vieną kąsnį.

Aš delnu pasitryniau kaktą. Ėmė dilgčioti šonkauliai.

— Ar radote Bakardo įvaikinimo bylas?

Ryganas žvilgtelėjo į Tiknerį.

— Kol kas dar ne.

— Kaip tai?

— Klausyk, mes ką tik to ėmėmės. Surasim. Patikrinsim visus jo tarpininkautus įsivaikinimo atvejus, ypač jei tai mergaitės, įsivaikintos prieš pusantrų metų. Jeigu Bakardas Terą kam nors įvaikino, mes tai iškasime.

Aš vėl papurčiau galvą.

— Kas, Markai?

— Kažkokia nesąmonė. Vyrukas turi klestintį įvaikinimo verslą. Kam jam bandyti nušauti mane, Moniką, rizikuoti grobti vaiką ir žudyti?

— Kol kas nežinome, — atsiliepė Ryganas. — Regis, visi sutiksime, jog šioje istorijoje dar ne viskas aišku. Tačiau, tiesą sakant, pati įtikimiausia versija yra ta, jog tavo sesuo su bendrininku suvarpė judu su Monika ir pasigrobė vaiką. O paskui pristatė jį Bakardui.

Aš užsimerkiau ir mintyse tai pakartojau. Ar iš tikrųjų Steisė būtų galėjusi taip pasielgti? Įsibrauti į mano namus ir šauti į mane? Vis dar negalėjau tuo patikėti. Ir staiga man dingtelėjo viena mintis.

Kodėl aš negirdėjau dūžtančio stiklo?

Dar daugiau, kodėl prieš gaudamas kulką apkritai nieko negirdėjau? Pasak Rygano, aš kažką paprasčiausiai norėjau pamiršti, tačiau dabar galėjau tvirtai pasakyti, jog ne.

— Javainis, — tariau.

— Atsiprašau?

Atsigręžiau į jį.

— Jūs linkę manyti, jog aš kažko neatsimenu, ar ne? Steisė su savo bendrininku arba išdaužė langą, arba paprasčiausiai paskambino į duris. Bet kuriuo atveju būčiau tai girdėjęs. Tačiau aš ničnieko negirdėjau. Prisimenu tik kramsnojęs savo javainį, o paskui mane apėmė tamsa.

— Taip.

— Tačiau juk aš pasakoju gana smulkiai. Rankoje laikiau javainį. Kai mane radote, jis gulėjo ant grindų. Kiek jo buvo nuvalgyta?

— Gal kąsnis ar du, — atsakė Tikneris.

— Tada jūsų amnezijos teorija klaidinga. Stovėjau prie kriauklės ir valgiau javainį. Puikiai pamenu. Jūs mane ir aptikote jį ką tik valgius. Nėra jokio iš atminties iškritusio laiko gabalo. Ir jeigu tai mano sesers darbas, kam, dėl Dievo meilės, išrengti Moniką?..

Aš staiga nutilau.

Lenis pašaukė:

— Markai?

Tu ją mylėjai?

Sėdėjau paklaikusiomis akimis.

Juk žinai, kas į tave šovė, ar ne, Markai?

Dina Levinski. Iš atminties išplaukė tie keisti jos apsilankymai prie namo, kuriame ji užaugo. Prisiminiau tuos du ginklus, kurių vienas buvo mano. Rūsyje paslėptą kompaktinį diską, apie kurio vietą sužinojau iš Dinos. Prisiminiau ir tas nuotraukas, darytas prie ligoninės, ir Edgaro žodžius, jog Monika lankėsi pas psichiatrą.

Ir tada pamažu iškilo klaiki mintis, kurią tikrai būčiau galėjęs mėginti išstumti iš galvos.

43 skyrius

Apsimečiau negaluojąs ir, nuėjęs į tualetą, surinkau Edgaro numerį. Atsiliepė pats uošvis.

— Klausau?

— Minėjai, kad Monika lankosi pas psichiatrą?

— Markai? Čia tu?

Edgaras krenkštelėjo.

— Policija neseniai man pranešė. Tie sumauti kvailiai įtikino mane, kad tai tavo darbas...

— Dabar ne laikas tai aptarinėti. Vis dar mėginu surasti Terą.

— Kuo galiu padėti? — paklausė Edgaras.

— Ar žinai to psichiatro pavardę?

— Ne.

Aš, kiek pamąstęs, paklausiau:

— Ar Karsonas kur netoli?

— Taip.

— Duok man jį.

Ragelyje trumpam stojo tyla. Aš nekantriai trepsėjau. Ragelyje pasigirdo sodrus dėdulės Karsono balsas.

— Markai?

— Žinojai apie tas nuotraukas, ar ne?

Jis tylėjo.

— Aš patikrinau finansines ataskaitas. Mokėta ne iš mūsų sąskaitų. Tu sumokėjai tam privačiam detektyvui.

— Tai neturi nieko bendra su šaudynėmis ar vaiko pagrobimu, — tarė Karsonas.

— Man regis, turi. Monika minėjo tau to psichiatro pavardę, ar ne?

Jis vėl nutilo.

— Stengiuosi išsiaiškinti, kas nutiko Terai.

— Buvo pas jį nuėjusi vos du kartus, — atsiliepė Karsonas. — Kuo jis tau galėtų padėti?

— Jis — ne. Jo pavardė galėtų.

— Ką?

— Paprasčiausiai patvirtink arba paneik. Jo pavardė Stenlis Radijas?

Ragelyje buvo girdėti tik sunkus jo alsavimas.

— Karsonai?

— Aš jau kalbėjausi su juo. Jis ničnieko apie tai nežino...

Tačiau aš jau nutraukiau pokalbį. Iš Karsono daugiau nieko naujo nepešiu.

Priešingai nei iš Dinos Levinski.

Paklausiau Rygano bei Tiknerio, ar jie mane suima. Jiedu tai paneigė. Tada pasiteiravau Vernio, ar galėčiau dar kuriam laikui pasiskolinti „Camaro“.

— Be abejo, — atsiliepė Vernis. O paskui prisimerkęs pasiteiravo: — Gal galėčiau dar kuo padėti?

Papurčiau galvą.

— Judviem su Katerina jau nėra čia ką veikti.

— Jeigu tau manęs prireiktų, būsiu čia.

— Neprireiks. Važiuokite namo, Verni.

Jis mane karštai apkabino. Katerina pabučiavo į skruostą. Lydėdamas juos žvilgsniu stebėjau, kaip išrieda savo pikapu. Aš pasukau į miestą. Prie Linkolno tunelio patekau į kamštį. Broviausi pro jį iš-

tisą valandą. Taigi turėjau laiko paskambinėti. Išsiaiškinau, kad Dina Levinski su drauge gyvena Grinvič Vilidže.

Po dvidešimties minučių jau beldžiausi į jos duris.

Eleonorai Rasel grįžus po priešpiečių, ant jos krėslo padėta gulėjo didelė gelsva banderolė. Adresuota jos viršininkui, Leniui Markusui, su užrašu ASMENIŠKAI.

Eleonora dirbo pas Lenį jau aštuonerius metus. Buvo prie jo labai prisirišusi. Pati neturėdama šeimos — jiedviem su vyru Soliu, pasimirusiu prieš trejus metus, Dievas nedovanojo vaikų — ji jautėsi esanti Markusui kaip močiutė. Netgi ant savo stalo laikė išsidėliojusi Lenio žmonos Šerilės ir keturių jų atžalų nuotraukas.

Ji pavartė banderolę ir suraukė kaktą. Kaip ji čia pateko? Kyštelėjo galvą į Lenio kabinetą. Jis atrodė toks nusikamavęs. Nenuostabu, nes ką tik buvo grįžęs iš žmogžudystės vietos. Byla, susijusi su geriausiu jo bičiuliu, daktaru Marku Zaidmanu, vėl mirgėjo pirmuosiuose laikraščių puslapiuose. Eleonora tikrai nebūtų dar labiau apsunkinusi nusikamavusio savo viršininko. Tačiau tas atgalinis adresas... Ji pamanė, jog jam geriau bus pačiam tai pamatyti.

Lenis kalbėjo telefonu. Net nepakėlė į ją galvos. Eleonora stebėjo, kaip jo akys užkliuvo už atgalinio adreso. Ji staigiai žvilgtelėjo į kitą banderolės pusę ir vėl apvertė.

Vietoje atgalinio adreso buvo užrašyta *Nuo Steisės Zaidman bičiulio.*

Lenis padėjo ragelį ir atplėšė banderolę.

Nemanau, kad Dinai Levinski toks apsilankymas buvo netikėtas.

Ji įleido mane į vidų netardama nė žodžio. Sienos buvo nukabinėtos jos darbais, kai kurie kybojo keistai pasvirę. Jauteisi lyg patekęs į Salvadoro Dali paveikslą. Mudu įsitaisėme virtuvėje. Dina pasiūlė arbatos. Atsisakiau. Ji sudėjo rankas ant stalo. Nagai buvo nugraužti iki gyvuonies. Ar jai tada lankantis pas mane jie jau buvo tokie? Ji atrodė kažkokia kitokia, liūdnesnė. Išsitiesinusiais plaukais. Akys nudelbtos žemyn. Tarsi vėl būtų ta pati vargšė mergaitė kaip vaikystėje.

— Radai nuotraukas? — paklausė ji.

— Taip.

Dina užsimerkė.

— Nereikėjo man apie jas nė užsiminti.

— Tai kodėl pasakei?

— Aš tau anąsyk melavau.

Aš linktelėjau.

— Nesu ištekėjusi. Nesimėgauju meile. Sunkiai bendrauju.

Ji patraukė pečiais.

— Kartais net nepajėgiu sakyti tiesos.

Ji išspaudė šypsenėlę. Aš taip pat pabandžiau jai nusišypsoti.

— Per psichoterapijos seansus mus moko įveikti savo baimę. Vienintelis būdas tai padaryti yra pripažinti tiesą, kad ir kokia ji būtų skaudi. Tačiau aš net nežinojau, kokia ji. Todėl pabandžiau tau padėti ją surasti.

— Lankeisi pas mus ir anksčiau, ar ne?

Ji linktelėjo.

— Taip susipažinote su Monika?

— Taip.

Klausinėjau toliau.

— Susidraugavote?

— Turėjome kai ką bendra.

— Ką būtent?

Dina skausmingai pažvelgė į mane.

— Jus abi išnaudodavo? — paklausiau.

Ji linktelėjo.

— Edgaras ją seksualiai išnaudodavo?

— Ne, ne Edgaras. Jos motina. Ir tai nebuvo seksualinė prievarta. Veikiau fizinė ar emocinė. Ji buvo tikra ligonė. Juk žinai, taip?

— Regis, taip, — atsiliepiau.

— Monikai reikėjo pagalbos.

— Todėl supažindinai ją su savo psichoanalitiku?

— Mėginau. Turiu galvoje, susitariau su daktaru Radiju, kad ją priims. Tačiau tai nepavyko.

— Kaip tai?

— Monika nebuvo iš tų moterų, kurios tiki, kad terapija gali joms padėti. Ji manė su savo sunkumais geriausiai susidoroti galinti pati.

Aš linktelėjau. Taip, ji buvo tokia.

— Tąkart, — tariau, — paklausei, ar mylėjau Moniką?

— Taip.

— Kodėl?

— Ji manė, kad jos nemyli.

Dina kyštelėjo pirštus į burną, ieškodama nago kraštelio, kurį galėtų krimsteleti. Tokio jau nebuvo.

— Be abejo, laikė save nevertą meilės. Kaip ir aš. Tačiau tarp mūsų buvo vienas skirtumas.

— Koks?

— Monika žinojo, kad šalia yra kažkas, kas niekada nenustos jos mylėti.

Atsakymo nereikėjo ilgai ieškoti.

— Tera.

— Taip. Ji prisirišo tave, Markai. Ko gero, pats tai jauti. Ji pastojo neatsitiktinai. Siekė pastoti.

Liūdna, bet man tai nebuvo naujiena. Dar kartą, kaip per kokią operaciją, pabandžiau visus faktus sudėlioti į vietas.

— Vadinasi, Monika manė, jog aš jos nemyliu. Būgštavo, kad su ja išsiskirsiu. Jai buvo sunku. Verkdavo naktimis.

Aš kiek patylėjau. Sakiau tai tarsi labiau sau, o ne Dinai. Nesinorėjo tęsti tos minties toliau, tačiau sustoti negalėjau.

— Ji palūžo. Nervai visiškai pakriko. Ir dar tas Rachelės paliktas telefoninis pranešimas.

— Tos buvusios tavo draugės?

— Taip.

— Tu vis dar laikai jos nuotrauką stalčiuje. Monika tai žinojo. Negali jos užmiršti.

Užsimerkiau, prisiminęs Styli Dan kompaktinę plokštelę, gulėjusią Monikos automobilyje. Koledžo laikų muzika. Muzika, kurios klausydavomės su Rachele. Tariau:

— Todėl nusamdė privatų detektyvą ištirti, ar aš nerezgu romano. Jis padarė tas nuotraukas.

Dina linktelėjo.

— Ji gavo įtarimus patvirtinančius įrodymus. Galvojo, kad paliksiu ją dėl kitos moters, tvirtinsiu, jog ji nestabilios psichikos. Pateiksiu faktus, jog jos motina nesveika. Aš žinomas gydytojas, o Rachelė turi ryšių teisėtvarkos struktūrose. Mes būtume sugebėję prisiteisti, kad vienintelę Monikos brangenybę, Terą, paliktų globoti mums.

Dina pakilo nuo stalo. Kriauklėje praskalavo stiklinę ir įsipylė vandens. Aš mintyse dar kartą permąsčiau to ryto įvykius. Kodėl negirdėjau dūžtančio stiklo? Arba skambučio į duris? Kodėl negirdėjau, kaip įėjo įsibrovėlis?

Visai paprasta. Kadangi jokio įsibrovėlio nebuvo.

Mano akyse susitvenkė ašaros.

— Ko ji tada griebėsi, Dina?

— Pats žinai, Markai.

Aš užsimerkiau ir stipriai suspaudžiau vokus.

— Nemaniau, kad ji tikrai tai padarys, — tarė Dina. — Maniau, kad tai tik tuščios kalbos, na, supranti? Ji buvo tokia prislėgta. Kai paklausė manęs, ar nežinau, iš kur būtų galima gauti ginklą, pamaniau, jog galvoja nusižudyti. Nė už ką nebūčiau pamaniusi...

— Kad ji gali šauti į mane?

Man staiga pasidarė trošku. Gulte užgulė nuovargis. Negalėjau net verkti, tačiau dar kai kas liko neaišku.

— Tai ji tavęs paprašė gauti ginklą?

Dina nusibraukė ašaras ir linktelėjo.

— Tu jį gavai?

— Ne. Nenumanau, kur jų galima įsigyti. Ji sakė, jog namuose yra tavo ginklas, tačiau norėjo gauti pistoletą be numerio, kad nebūtų galima atsekti. Todėl kreipėsi į vienintelį žmogų, turintį tokio pobūdžio pažinčių.

Man jau viskas buvo aišku.

— Mano seserį.

— Taip.

— Ji gavo ginklą iš Steisės?

— Ne, nemanau.

— Kodėl?

— Tą rytą, po šaudynių, pas mane užsuko Steisė. Matai, mudvi su Monika drauge nutarėme, jog reikia kreiptis į Steisę. Todėl Monika jai apie mane buvo užsiminusi. Ji atėjo pasiteirauti, kam Monikai tas ginklas. Aš nepasakiau, nes, na, pati nebuvau visiškai tikra. Steisė išbėgo. Aš visai pamečiau galvą. Norėjau pasitarti su daktaru Radiju, tačiau man konsultacija buvo paskirta tik po pietų. Pagalvojau, jog galiu ir palaukti.

— O vėliau?

— Nežinau, kaip viskas įvyko, Markai. Tai tiesa. Tačiau žinau, kad į tave šovė Monika.

— Iš kur tai žinai?

— Išsigandau. Paskambinau į jūsų namus. Atsiliepė Monika. Ji verkė. Pasakė man, kad tu negyvas. Vis kartojo: „Ką aš padariau, ką aš padariau?“ O paskui staiga ryšys nutrūko. Dar kartą surinkau jos numerį. Niekas neatsiliepė. Nežinojau, ką daryti. Tada per TV viską parodė. Kai išgirdau, kad dingo tavo dukrelė... Nieko nesupratau. Maniau, kad netrukus ją kur nors suras. Tačiau taip nenutiko. Ir negirdėjau minint tų nuotraukų. Tikėjausi, na, vyliausi, jog tos nuotraukos padės išsiaiškinti, kas iš tikrųjų įvyko. Ne tiek dėl judviejų. Dėl mergaitės.

— Kodėl taip ilgai laukei?

Ji užsimerkė ir man akimirką net pasirodė, lyg ji melstųsi.

— Mane ištiko sunkus priepuolis, Markai. Praėjus dviem savaitėms po žudynių atsidūriau psichiatrinėje. Tiesą sakant, taip paūmėjo, kad net pamiršau apie tai. Arba norėjau pamiršti, nežinau.

Suskambo mano mobilusis. Tai buvo Lenis. Atsiliepiau.

— Kur tu? — paklausė jis.

— Pas Diną Levinski.

— Lėk į Niuvarko oro uostą. Terminalas C. Tuojau pat.

— Kas nutiko?

— Man regis... — pradėjo Lenis, tada nutilo, atgavo kvapą ir tarė: — Man regis, galimas daiktas, žinau, kur Tera.

44 skyrius

Man atvykus į C terminalą, Lenis jau stoviniavo prie bendrovės „Continental“ stalelio. Buvo jau šešta vakaro. Oro uoste grumdėsi galybė keleivių. Jis padavė man anonimišką raštelį, rastą savo kabinete. Jame buvo parašyta:

Abė ir Lorena Tansmorai
26 Maršo gatvė
Hanli Hilzas, MO

Tik tiek. Pavardė ir adresas. Nieko daugiau.

— Sent Luiso priemiestis, — paaiškino Lenis. — Jau pasidomėjau jais.

Aš stovėjau, įbedęs žvilgsnį į pavardę ir adresą.

— Markai?

Pakėliau galvą.

— Prieš pusantrų metų Tansmorai įsivaikino mergaitę. Tada jai buvo pusė metukų.

„Continental“ sekretorė pakvietė:

— Prašom, kitas.

Pro mane prasispraudė moteris. Gal ji ir sakė „atsiprašau“, negirdėjau.

— Užsakiau artimiausio skrydžio bilietus į Sent Luisą. Išskrisime po valandos.

Mums nužingsniavus prie išvykimo vartų, papasakojau apie savo apsilankymą pas Diną Levinski. Mudu susėdome, kaip įprasta, šalia, žvelgdami tiesiai priešais save. Man baigus pasakoti, jis tarė:

— Be abejo, dabar turi savo teoriją.

— Taip.

Stebėjome, kaip pakilo vienas lėktuvas. Priešais įsitaisiusi pagyvenusi porelė dalijosi maišeliu traškučių.

— Aš cinikas. Pats žinau. Neturiu jokių iliuzijų dėl vartojančiųjų. Ko gero, net pernelyg juos nuvertinu. Man rodosi, jog šįkart būtent taip ir nutiko.

— Kodėl tau taip atrodo?

— Steisė nebūtų šovusi į mane. Kaip niekada nebūtų nuskriaudusi ir savo dukterėčios. Ji buvo narkomanė. Tačiau vis tiek mylėjo mane.

— Ko gero, — tarė Lenis, — tavo teisybė.

— Kai dabar žvelgiu į praeitį — buvau taip paskendęs savo pasaulėlyje, kad nemačiau...

Nutilau ir papurčiau galvą. Dabar tam ne laikas.

— Monika visiškai palūžo, — tariau. — Jai nepavykus gauti kur ginklo, galbūt nutarė, jog ir neverta ieškoti.

— Pasinaudojo tavuoju, — tarė Lenis.

— Taip.

— O tada?

— Steisė tikriausiai atspėjo jos ketinimus. Atbėgo į mūsų namus. Išvydo, ką Monika padarė. Net nežinau, kaip ten viskas galėjo klostytis. Gal Monika mėgino nušauti ir ją: tai paaiškintų kulkos padarytą žymę prie laiptų. Tačiau gali būti, kad Steisė jai atkeršijo. Ji mylėjo mane. O aš gulėjau ten ant grindų. Ji tikriausiai palaikė mane jau mirusiu. Kad ir kaip ten būtų, bet Steisė bus atvykusi ginkluota. Ir ji nušovė Moniką.

Vartų prižiūrėtojas pranešė, kad tuoj bus pradėta laipinti į mūsų lėktuvą, tačiau neįgalieji ir specialaus klubo nariai jau dabar gali lipti.

— Telefonu sakei, jog Steisė pažinojo Bakardą?

Lenis linktelėjo.

— Aha, buvo užsiminusi.

— Be abejo, kaip buvo iš tikrųjų, nežinau. Tačiau pamėginkime įsivaizduoti. Aš negyvas. Monika taip pat. Steisė išsigąsta. Tera verkia. Steisė negali jos taip palikti. Todėl pasiima ją su savimi. Vėliau supranta, kad pati nesugebės auginti vaiko. Jos gyvenimas pernelyg netvarkingas. Todėl kreipiasi į Bakardą ir paprašo jo surasti kokią

gerą šeimą. Arba, jeigu galvotume ciniškai, atiduoda Terą už pinigus. Šito taip ir nesužinosime.

Lenis pritariamai linkčiojo.

— O kas dėjosi vėliau, jau žinome. Bakardas nutaria išpešti daugiau pinigų, apsimesdamas, jog tai buvęs pagrobimas. Nusamdo tuos du pusgalvius. Bakardas galėjo gauti tas plaukų sruogas. Atsikratė Steisės. Kad įtarimas kristų ant jos.

Lenio veide šmėkštelėjo kažkoks šešėlis.

— Kas?

— Nieko, — atsiliepė jis.

Prižiūrėtojas paskelbė laipinimo pradžią.

Lenis atsistojo.

— Einam.

Skrydis buvo nukeltas. Į Sent Luisą atvykome jau po vidurnakčio vietos laiku. Tądien jau buvo per vėlu ko nors imtis. Lenis užsakė mudviem kambarius „Marriot" viešbutyje. Jame visą parą veikiančioje krautuvėje įsigijau naujus drabužius. Mudviem pasiekus savo numerį, ilgai maudžiausi po šiltu dušu. Įsikūrėme ir sėdėjome įsmeigę žvilgsnius į lubas.

Rytą paskambinau į ligoninę, kaip ten Rachelė. Ji dar nebuvo pabudusi. Ziją radau kabinete. Ji nuramino mane, kad Rachelė laikosi puikiai. Mudu su Leniu viešbučio bufete pamėginome pavalgyti pusryčių. Bet kąsnis nelindo į burną. Kieme mūsų jau laukė išsinuomotas automobilis. Lenis registratoriaus paklausė, kaip nuvykti į Hanli Hilzą.

Pakeliui, išskyrus tolumoje dunksantį tiltą, nieko įsimintinesnio nebuvo. Jungtinės Valstijos dabar vis labiau ima priminti vieną didelį prekybos centrą. Lengva tai peikti — aš pats dažnai tai darau, tačiau galbūt reikalas tas, jog visi mėgstame būti jau pažįstamoj aplinkoj. Tvirtiname labai remią permainas. Tačiau galiausiai, ypač tokiais laikais, labiausiai traukia vis dėlto tai, kas įprasta.

Mums išvažiavus į užmiestį, kojos ėmė nenumaldomai virpėti.

— Ko mes čia atvykome, Leni?

Jis nežinojo, ką atsakyti.

— Ką, paprasčiausiai pasibelsiu į duris ir tarsiu: „Atsiprašau, bet, man regis, tai mano duktė?"

— Galime iškviesti policiją, — atsiliepė jis. — Jie tegu ir sutvarko.

Bet iš tikrųjų aš nežinojau, kaip geriau pasielgti. Buvome jau visai arti. Pasakiau: „Važiuojam". Įsukome dešinėn į Maršo gatvę. Aš visas tiesiog tirtėte tirtėjau. Lenis pamėgino mane padrąsinti žvilgsniu, tačiau jo veidas taip pat buvo išblyškęs. Gatvė buvo ne tokia prašmatni, kokią įsivaizdavau. Maniau, jog Bakardo klientai vieni turtuoliai. Tačiau šiai porai tai visiškai netiko.

— Abė Tansmoras — mokytojas, — tarė Lenis, kaip visada tarsi skaitydamas mano mintis. — Šeštos klasės. Lorena Tansmor pusę savaitės darbuojasi vaikų dienos centre. Jiems abiem po trisdešimt devynerius metus. Susituokę jau septyniolika metų.

Priešais išvydau namą, kurio vyšnios medžio spalvos lentelė skelbė: 26, Tansmorai. Nedidukas, vienaaukštis namelis. Kiti šio kvartalo namai atrodė kiek apšiurę. Šis — nė trupučio. Švytėte švytėjo naujais dažais. Margavo daugybė įvairiaspalvių augalų, gėlynų ir krūmų, tvarkingai susodintų ir kruopščiai prižiūrimų. Buvo matyti, jog tai svetingi namai. Kiemą prie namo supo neaukšta statinių tvora. Jame stovėjo keliolikos metų senumo „Volvo" mikroautobusiukas. Buvo matyti ir triratukas bei viena tų spalvingų vaikiškų mašinėlių.

Lauke buvo ir moteris.

Lenis sustojo kiek tolėliau laisvoje vietoje automobiliui. Aš to beveik nė nepastebėjau. Moteris priklaupusi darbavosi prie savo gėlyno. Mojavo nediduku kastuvėliu. Plaukai surišti raudonu kaspinu. Triūsdama kas porą kapstelėjimų vis kilstelėdavo ranką ir rankove nusibraukdavo kaktą.

— Sakei, kad dirba dienos centre?

— Pusę savaitės. Eina kartu su dukterimi.

— Kaip jie vadina dukterį?

— Nataša.

Aš linktelėjau. Pats nežinau kodėl. Mes ėmėme laukti. Lorena

dirbo iš peties, tačiau buvo matyti, kad jai šis darbas mielas. Nuo jos dvelkte dvelkė ramybe. Nuleidau automobilio langą. Iki manęs atsklido tylus jos niūniavimas. Net nežinau, kiek laiko taip sėdėjome. Pro šalį pražingsniavo kažkokia kaimynė. Lorena atsistojo ir pasilabino su ja. Kaimynė mostelėjo į jos darželį. Lorena nusišypsojo — ne gražuolė, tačiau jos šypsena kerėjo. Kaimynė patraukė savo keliais. Lorena atsisveikindama pamojavo ir vėl grįžo prie darbo.

Virstelėjo namo durys.

Jose pasirodė Abė. Aukštas, sausas ir tvirtas, kiek pliktelėjęs. Kruopščiai sušukuota barzdele. Lorena atsistojo ir pažvelgė į jį. Mostelėjo ranka.

Ir tada pro duris išbėgo Tera.

Laikas tarsi sustojo. Aš tiesiog sustingau. Lenis taip pat negalėdamas nė pajudėti sumurmėjo:

— Dieve mano.

Per tuos pastaruosius pusantrų metų net nesuvokiau, kada to sulauksiu. Paprasčiausiai sugebėjau įtikinti save — galima sakyti, įsigudrinau apgauti, jog galbūt Tera vis dar yra gyva ir sveika. Tačiau širdies gilumoje žinojau, kad taip tik raminu save. Bet jis vis šmėstelėdavo. Perskrosdavo sąmonę per miegus. Šnibždėdama akivaizdžią tiesą: daugiau savo dukters jau neišvysiu.

Bet štai ji dabar prieš mane. Sveika ir gyva.

Mane nustebino tai, kad ji labai nepasikeitė. Be abejo, kaip reikiant ūgtelėjo. Jau pati vaikščiojo. Netgi pati lakstė. Tačiau veidukas... Suklysti buvo neįmanoma. Netgi ir akinamam vilties. Tai buvo Tera. Mano mažutė.

Plačiai šypsodamasi ji pasileido prie Lorenos. Ši žemai pasilenkė ir jos veidas nušvito ta dangiška šviesa, kaip nušvinta tik motinos veidas. Apsivijo mano mergytę rankomis. Mano ausis pasiekė melodingas Teros juokas. Jis tiesiog pervėrė man širdį. Skruostais paplūdo ašaros. Lenis uždėjo man ant plaštakos savo ranką. Girdėjau, kaip jis šniurkščioja. Vyras, Abė, patraukė prie jų. Jo lūpose taip pat švietė šypsena.

Kelias valandas stebėjau jų nedidelį išpuoselėtą pasaulėlį. Lorena kantriai rodė mergaitei gėles, vardijo jų pavadinimus. Abė pa-

jodinėjo ją sau ant nugaros. Paskui Lorena mokė, kaip plekšnojant suploti žemę. Į svečius užsuko kita porelė. Jiedu turėjo maždaug Teros amžiaus mergaitę. Abė su jos tėvu sūpavo mergaites sūpuoklėse. Jų krykštavimai aidėte aidėjo man ausyse. Galiausiai jie dingo name. Paskutinieji suėjo Abė ir Lorena. Jiedu žengė per slenkstį apsikabinę vienas kitą.

Lenis grįžtelėjo į mane. Mano galva atkrito ant atlošo. Vyliausi, kad šiandien visos mano klajonės galiausiai baigsis, bet jos dar nesibaigė.

Dar kiek patylėjęs, tariau:

— Važiuojam.

45 skyrius

Mudviem parsiradus į „Marriot" viešbutį, liepiau Leniui vykti namo. Jis pareiškė pasiliksiąs. Pasakiau, kad galiu susitvarkyti pats, ne tik galiu, bet ir *pageidauju*. Jis nenoriai pakluso.

Paskambinau Rachelei. Ji jautėsi gerai. Papasakojau jai, ką matėme.

— Paskambink Haroldui Fišeriui, — tariau. — Paprašyk viską sužinoti apie Abę ir Loreną Tansmorus. Noriu žinoti, ar ten nesama ko įtartino.

— Gerai, — švelniai atsakė ji. — Norėčiau dabar būti šalia tavęs.

— Aš taip pat.

Atsisėdau ant lovos. Nunarintą galvą įrėmiau į rankas. Nepamenu, kad būčiau verkęs. Net nežinojau, kaip jaustis. Viskas baigta. Išsiaiškinau viską, ką galėjau. Po dviejų valandų paskambinęs Rachelei, iš jos nieko nauja neišgirdau. Abė ir Lorena dori piliečiai. Abė buvo vyriausias savo šeimoje, baigęs koledžą. Netoli gyvena dvi jaunesnės jo seserys. Abi turi po tris vaikus. Jiedu su Lorena susipažino pirmaisiais studijų metais Sent Luiso Vašingtono universitete.

Už lango jau buvo naktis. Atsikėliau ir pažvelgiau į veidrodį. Mano žmona mėgino mane nužudyti. Taip, jos psichika buvo pašli-

jusi. Dabar jau tai žinau. Velniai rautų, gal jau ir tada tai nutuokiau. Ko gero, man tai nelabai rūpėjo. Štai sužalotą vaiko veidelį aš susiuvu ir jis būna vėl kaip buvęs. Operacinėje darau stebuklus. Tačiau mano paties šeima sudužo gabalais, o aš nepajudinau nė piršto. Buvau tik stebėtojas.

Galvojau, ką reiškia tėvystė. Myliu savo dukterį. Tai aišku. Tačiau šiandien išvydęs Abę ar prisiminęs Lenį, anądien vadovavusį futbolo komandai, pradedu abejoti, ar esu tinkamas, patikimas tėvas. Ar apskritai esu to vertas.

O gal aš jau žinau atsakymą į tuos klausimus?

Aš taip troškau, kad mano mažoji mergaitė būtų šalia. Kaip ir to, kad tai nebūtų tik mano vieno troškimas.

Tera atrodė tokia laiminga.

Atėjo vidurnaktis. Dar kartą pažvelgiau į save veidrodyje. O gal dabar teisingiausia būtų palikti viską, kaip yra, palikti Terą gyventi pas Abę ir Loreną? Ar man pakaktų drąsos ir stiprybės taip atsitraukti? Žvelgiau į veidrodį, tirdamas save. Ar pajėgčiau?

Vėl atsiguliau. Regis, buvau užmigęs. Pašokau ant kojų nuo beldimo į duris. Dirstelėjau į elektroninį laikrodį prie lovos. 5.19 ryto.

— Miegu, — šūktelėjau.

— Daktare Zaidmanai?

Vyro balsas.

— Daktare Zaidmanai, aš esu Abė Tansmoras.

Atidariau duris. Iš arčiau jis atrodė tikrai įspūdingai, kaip koks aktorius. Mūvėjo džinsais, vilkėjo gelsvais marškinėliais. Pažvelgiau jam į akis. Jos buvo mėlynos, tačiau paraudusios. Kaip ir mano. Mes ilgokai taip ir stovėjome, žvelgdami vienas į kitą. Norėjau kažką pasakyti, bet negalėjau pratarti nė žodžio. Žengtelėjau į šalį ir įleidau jį vidun.

— Pas mus lankėsi jūsų advokatas. Jis... — Abė nutilo ir sunkiai nurijo seilę. — Jis viską mums papasakojo. Mudu su Lorena ištisą naktį nesumerkėme akių. Kalbėjomės apie tai. Verkėme. Tačiau jau iš pat pradžių, ko gero, žinojome, kad įmanoma tik viena galimybė.

Abė Tansmoras stengėsi suimti save į rankas, tačiau jam tai sunkiai sekėsi. Jis užsimerkė.

— Privalome grąžinti jums dukterį.

Nežinojau, ką ir sakyti. Papurčiau galvą.

— Privalome pasielgti taip, kaip jai bus geriausia.

— Aš tai ir darau, daktare Zaidmanai.

— Prašau, vadinkite mane Marku.

Pasakiau nei į tvorą, nei į mietą. Jaučiausi visiškai išmuštas iš vėžių.

— Jeigu jus gąsdina galimas ilgas, kankinantis teismo procesas, tai Leniui nereikėjo...

— Ne, aš ne apie tai.

Mes dar kiek taip pastovėjome vienas prieš kitą. Paskui mostelėjau jam į kambaryje stovinčią kėdę. Jis papurtė galvą ir pažvelgė į mane.

— Visą naktį mėginau įsivaizduoti, ką jums teko išgyventi. Nemanau, kad man tai pavyktų. Yra dalykų, kuriuos būtina patirti savo kailiu. Tai turbūt vienas tų atvejų. Bet mudu su Lorena taip pasielgti paskatino ne jūsų kančios, kad ir kokios siaubingos jos buvo. Ir ne dėl to, kad būtume ėmę kaltinti save. Dabar, žvelgdami į praeitį, galvojame, kad mums reikėjo labiau tuo reikalu pasidomėti. Mes kreipėmės į misterį Bakardą. Tačiau suma viršijo šimtą tūkstančių. Aš ne koks turtuolis. Tiek negaliu sau leisti. Po poros savaičių Bakardas mums paskambino. Pranešė turįs vieną kūdikį, kurį reikia skubiai įvaikinti. Mergaitė esanti ne naujagimė. Motina ją palikusi likimo valiai. Nujautėme, jog kažkas čia ne taip, tačiau jis pasakė, kad jeigu norime vaiko, tai verčiau neklausinėkime nereikalingų klausimų.

Jis nusuko akis į šalį. Stebėjau jo veidą.

— Ko gero, širdies gilumoje turėjome tai nujausti. Tiesiog nepajėgėme to sau prisipažinti. Tačiau ne tai privertė mus apsispręsti.

Aš nurijau seilę.

— Tada kas?

Jis vėl pažvelgė į mane.

— Nevalia daryti bloga dėl gero tikslo.

Tikriausiai iš mano veido išraiškos buvo matyti, jog reikia paaiškinti.

— Jeigu mudu su Lorena to nepadarytume, nebūtume verti jos auginti. Norime, kad Nataša būtų laiminga. Užaugtų geru žmogumi.

— Gal jūs geriausiai tam ir tinkate.

Jis papurtė galvą.

— Ne, pasaulis ne taip sutvarkytas. Vaikai patys pasirenka savo tėvus. Nei jūs, nei aš negalime to nuspręsti. Jūs neįsivaizduojate, koks sunkus mums šis išgyvenimas. O gal ir įsivaizduojate.

Aš nusigręžiau. Žvilgtelėjau į savo atvaizdą veidrodyje. Tik vieną akimirką. Tačiau ir to pakako. Išvydau save tokį, koks esu. Ir tokį, koks norėčiau būti. Atsigręžiau į jį ir tariau:

— Norėčiau, kad augintume ją visi kartu.

Mano žodžiai jį pribloškė. Beje, mane taip pat.

— Nelabai tai įsivaizduoju, — tarė jis.

— Aš taip pat. Tačiau mes tai padarysime.

— Kaip?

— Nežinau.

Abė papurtė galvą.

— Nieko nebus. Pats tai žinote.

— Ne, Abe, nežinau. Atvykau čia parsigabenti savo dukrelę namo ir pamačiau, jog ji, ko gero, jau turi namus. Ar teisinga man būtų išplėšti ją iš jūsų? Jūs jau turite vietą jos gyvenime. Netvirtinu, kad tai paprastai įgyvendinama. Tačiau vaikus augina ir vieniši tėvai, ir patėviai bei pamotės, globos namai. Vyksta skyrybos ir panašūs dalykai. Mes visi mylime šią mažą mergaitę. Rasime būdą.

Kaulėtojo vyriškio veide vėl švystelėjo viltis. Kurį laiką jis negalėjo pasakyti nė žodžio. Bet paskui tarė:

— Lorena vestibiulyje. Galiu dar pasišnekėti su ja?

— Be abejo.

Jiedu ilgai neužtruko. Vėl išgirdau beldimą į duris. Man atidarius, Lorena puolė ir apkabino mane. Aš taip pat apkabinau visiškai nepažįstamą moterį. Jos plaukai kvepėjo žemuogėmis. Paskui ją į kambarį įžengė Abė. Jam ant rankų miegojo Tera. Lorena paleido mane iš savo glėbio ir pasitraukė. Abė žengtelėjo arčiau. Atsargiai laikydamas ištiesė man dukterį. Paėmiau ją ant rankų plastančia iš

džiaugsmo širdimi. Tera pradėjo muistytis. Ėmė inkšti. Laikydamas ją ant rankų, ėmiau čiūčiuodamas sūpuoti.

Netrukus ji nurimo ir vėl užmigo.

46 skyrius

Užmetus akį į kalendorių, pasaulis vėl apvirto aukštyn kojom.

Žmogaus protas yra nuostabus dalykas. Stebėtinas elektros ir cheminių medžiagų mišinys. Tiesą sakant, paslapčių paslaptis. Mes daugiau nutuokiame apie neaprėpiamo kosmoso dėsnius, negu apie mūsų smegenų dėžutėje vykstantį sąveikavimą tarp *cerebrum, cerebellum, hypothalamus, medulla oblongata* ir visų kitų smegenų dalių. Jos tokios sudėtingos, jog niekada negalime būti tikri, kaip jas gali paveikti vienas ar kitas net menkiausias dalykėlis.

Man ramybės nedavė keletas dalykų. Visų pirma tai galimas informacijos nutekėjimas. Mudu su Rachele buvome linkę manyti, jog kažkas iš FTB arba policijos praneša Bakardui ir jo sėbrams, kas vyksta. Tačiau tada niekaip negalėjome pagrįsti teorijos, jog Moniką nušovė Steisė. Abejoti vertė ir tai, jog Monika buvo rasta nuoga. Man regis, dabar aš jau suprantu, kodėl ji gulėjo be drabužių, tačiau manau, kad Steisė to nebūtų padariusi.

Tačiau daugiausiai supratau paprasčiausiai žvilgtelėjęs į kalendorių ir pamatęs, jog šiandien trečiadienis.

Mano gyvenimas tragiškai pasikeitė trečiadienį. Be abejo, per tuos pusantrų metų praslinko ne vienas trečiadienis. Savaitės diena neatrodė tokia jau svarbi. Tačiau dabar, tiek daug sužinojus ir suvokus, mintis už kažko užkliuvo. Už visų tų, regis, nežymių klausimų ir nedidelių abejonių, tų keistenybių, kurias laikiau nelabai ką keičiančiomis, staiga ėmiau kažką įžvelgti. Pradėjęs aiškėti vaizdas buvo dar baisesnis už ankstesnįjį.

Dabar buvau Kaseltone, savo namuose, kur viskas ir vyko. Paskambinau Tikneriui, norėdamas pasitikrinti kai kuriuos dalykus.

— Į mudu su žmona buvo šauta iš trisdešimt aštuntojo kalibro ginklų, taip? — pasiteiravau.

— Taip.

— Jūs esate tikri, kad iš skirtingų pistoletų?

— Visiškai.

— Vienas iš jų buvo mano „Smith & Wesson"?

— Pats žinai, Markai.

— Ar jau turite visas balistinės ekspertizės išvadas?

— Beveik.

Apsilaižiau lūpas, rengdamasis lemtingajam klausimui. Iš visos širdies troškau, kad mano spėjimas būtų klaidingas.

— Iš mano ginklo šauta į mane ar į Moniką?

Jis suirzo.

— Kodėl manęs dabar to klausinėji?

— Iš įdomumo.

— Na, gerai. Luktelėk.

Girdėjau vartomų lapų šlamesį. Gerklė visiškai išdžiūvo. Vos susilaikiau nenumetęs ragelio.

Išgirdęs lauke suūžiant automobilį, padėjau jį. Durų rankena pasisuko ir į vidų nė nesibeldęs įžengė Lenis. Pamenat, juk jis niekada nesibeldžia?

Sėdėjau ant sofos. Name buvo visiškai tylu, visos jo dvasios snaudė. Abiejose rankose Lenis laikė po vaisvandenių stiklinę, veide švietė plati šypsena. Man šmėstelėjo klausimas, įdomu, kiek kartų jau esu matęs šitą šypseną? Prisimenu ją dar platesnę. Blizgančią kabėmis. Sukruvintą į medį mums rogutėmis leidžiantis nuo kalnelio prie Goretų. Vėl prisiminiau tą kartą, kai dičkis Tonis Meruno kabinėjosi prie manęs trečioje klasėje ir kaip Lenis užšoko jam ant nugaros. Tonis tada sudaužė Lenio akinius. Bet Lenis nepasidavė.

Toks savas ir puikiai pažįstamas. O gal ir visiškai ne toks.

Jam išvydus mano veido išraišką, šypsena dingo.

— Leni, o tąryt mes ketinome žaisti tenisą. Pameni?

Jis pastatė stiklines ant stalo.

— Tu įeidamas niekada nesibeldi. Kaip ir šiandien. Tai kaip viskas vyko, Leni? Atvažiavai. Atidarei duris.

Jis ėmė purtyti galvą, bet aš jau buvau visiškai įsitikinęs.

— Du ginklai, Leni. Jie viską ir išdavė.

— Nesuprantu, apie ką čia kalbi.

Tačiau jo balsas nebuvo tvirtas.

— Mes manėme, jog Monika iš Steisės negavo ginklo, o pasinaudojo manuoju. Tačiau reikalas tas, kad taip nebuvo. Aš ką tik klausiau dėl balistinės ekspertizės. Keista. Tu niekada neužsiminei, jog Monika nušauta iš mano ginklo. Į mane šauta iš kito.

— Na ir ką? — tarė Lenis išlavintu advokato balsu. — Tai nieko neįrodo. Galbūt Steisė taip pat iš kažkur gavo ginklą.

— Taip ir buvo, — tariau.

— Puiku, vadinasi, viskas sutampa.

— Pasakyk man, iš kur.

Jis perkėlė svorį ant kitos kojos.

— Galbūt Monikai gauti ginklą padėjo Steisė. Monika juo šovė į tave. Po kelių minučių pasirodžiusi Steisė mėgino nušauti ir ją.

Lenis, tarsi norėdamas tai pavaizduoti, žengtelėjo prie laiptų.

— Steisė metėsi laiptais į viršų. Tada Monika paleido šūvį, kuris ir išmušė tą skylę sienoje.

Jis ranka mostelėjo į užglaistytą vietą prie laiptų.

— Steisė miegamajame pasičiupo tavąjį ginklą, nusileido žemyn ir nušovė Moniką.

Pažvelgiau į jį.

— Tai viskas vyko taip, Leni, ar ne?

— Ką aš žinau. Turiu galvoje, kad tai visai įmanoma.

Aš tylėdamas žvelgiau. Jis nusigręžė.

— Vienas nesklandumas, — tariau.

— Koks?

— Steisė nežinojo, kur laikau ginklą. Taip pat ji nežinojo ir seifo užrakto kombinacijos.

Žengtelėjau prie jo.

— Tačiau tu, Leni, žinojai. Laikiau ten savo dokumentus. Visiškai pasitikėjau tavimi. Todėl dabar noriu sužinoti tiesą. Monika šovė į mane. Įžengei tu. Išvydai mane, tysantį ant grindų. Palaikei mane mirusiu?

Lenis užsimerkė.

— Papasakok, kaip buvo, Leni.

Jis lėtai papurtė galvą.

— Tu manaisi mylįs savo dukterį, — prabilo jis. — Tačiau tu dar nieko nežinai. Ilgainiui tas jausmas tik stiprėja. Vis labiau prisiriši prie vaiko. Vieną vakarą grįžau po darbo. Mariana verkė, nes kažkokios mergiotės mokykloje ją erzino. Atsiguliau apimtas slogučio, ir tada supratau vieną dalyką. Negaliu būti linksmesnis už liūdniausią savo vaiką. Ar supranti, ką noriu pasakyti?

— Papasakok, kaip viskas vyko, — tariau.

— Tu beveik tiksliai atspėjai. Tąryt atvykau pas tave. Įėjau į vidų. Rankoje vis dar laikydama ginklą, Monika kalbėjo telefonu. Puoliau prie tavęs. Negalėjau patikėti savo akimis. Mėginau užčiuopti pulsą, bet...

Jis nutilo ir papurtė galvą.

— Monika pasileido šaukti niekam neatiduosianti savo dukrytės. Nusitaikė į mane. Dėl Dievo meilės, jau maniau, kad tuojau mirsiu. Nusiridenau į šalį ir puoliau laiptais į viršų. Prisiminiau, jog ten laikai ginklą. Ji šovė man pavymui.

Jis dar kartą mostelėjo ranka.

— Va šita kulkos skylė.

Lenis nutilo. Pamėgino nusiraminti. Aš laukiau.

— Čiupau tavo pistoletą.

— Monika metėsi paskui tave laiptais?

Lenio atsakymas buvo labai tylus.

— Ne.

Jo akys ėmė tankiai mirksėti.

— Gal reikėjo pamėginti paskambinti policijai. Gal galėjau kaip nors išsprukti lauk. Nežinau. Šimtus kartų apie tai svarsčiau. Mėgindavau įsivaizduoti, kaip reikėjo pasielgti. Tačiau tu, mano geriausias draugas, gulėjai negyvas ant grindų. Ta pamišusi kalė šūkaliojo pabėgsianti su tavo dukrele — mano krikštadukte. Jau buvo paleidusi šūvį ir į mane. Iš jos galėjai tikėtis visko.

Jis žvelgė kažkur į šalį.

— Leni?

— Net nežinau, kaip tau papasakoti, Markai. Nusėlinau atgal laiptais. Ji vis dar laikė rankose pistoletą...

Jo balsas užlūžo.

— Tai ją ir nušovei.

Jis linktelėjo.

— Nenorėjau jos nušauti. Bent jau sąmoningai. Ir staiga judu abudu negyvi gulite priešais mane. Jau norėjau skambinti į policiją. Tačiau nebuvau tikras, kaip jiems tai atrodys. Man šaunant Monika stovėjo keistu kampu. Jie būtų galėję pamanyti, jog ji stovėjo nugara į mane.

— Bijojai, kad tave gali suimti?

— O kaipgi. Policininkai ant manęs seniai griežia dantį. Aš jiems dažnai kliūnu kaip advokatas. Kaip jie būtų pasielgę, tavo nuomone?

Aš nieko neatsakiau į šį klausimą.

— Langą išdaužei tu?

— Iš lauko, — tarė jis. — Kad atrodytų, jog laužtasi įsibrovėlio.

— Ir išrengei Moniką?

— Taip.

— Dėl tos pačios priežasties?

— Žinojau, jog ant drabužių liko parako. Tada būtų paaiškėję, jog ji šaudė. Todėl stengiausi sukurti tokį vaizdą, jog tai užpuolikų darbas. Todėl atsikračiau jos drabužių. Kūdikiams skirta servetėle nuvaliau jos plaštaką.

Tai buvo vienas tų dalykų, nedavusių man ramybės. Nurengti Monikos drabužiai. Buvo galimybė, jog tai galėjo padaryti ir Monika, siekdama nukreipti policiją klaidinga linkme, tačiau nelabai įsivaizdavau, kad ji galėjo apie tai susimąstyti. O Lenis juk buvo advokatas, išmanantis teisės vingrybes.

Mes jau priartėjome prie pačios įvykių šerdies. Abu tai jautėme. Sunėriau ant krūtinės rankas.

— Papasakok apie Terą.

— Ji mano krikštadukte. Privalėjau ją apsaugoti.

— Nieko nesuprantu.

Lenis skėstelėjo rankomis.

— Kiek kartų maldaute maldavau tavęs surašyti testamentą?

Aš sumišau.

— Ką tai turi bendra?

— Akimirką susimąstyk. Juk tu taip pat ne kartą sunkiomis akimirkomis griebdavaisi chirurgo įgūdžių, ar ne?

— Ko gero.

— Markai, aš advokatas. Man galioja ta pati taisyklė. Judu abu negyvi. Gretimame kambaryje klykė Tera. Ir aš, kaip teisininkas, akimirksniu sumojau, kaip viskas klostytųsi toliau.

— Kaip?

— Nė vienas nepalikote testamento. Neįvardijote galimų globėjų. Negi nesupranti? Tavo duktė būtų atitekusi Edgarui.

Pažvelgiau jam tiesiai į akis. Apie tai nebuvau pagalvojęs.

— Tavo motina galėjo mėginti priešintis, tačiau nebūtų atsilaikiusi prieš jo turtus. Ji ir taip turi rūpintis tavo tėvu. Be to, prieš šešerius metus ją sulaikė, nes vairavo neblaivi. Teisė globoti būtų suteikta Edgarui.

Man viskas jau buvo aišku kaip ant delno.

— Ir tu negalėjai to leisti.

— Juk aš Teros krikštatėvis. Privalau ją globoti.

— Be to, negali pakęsti Edgaro.

Jis papurtė galvą.

— Ar mane pakurstė tai, kaip jis pasielgė su mano tėvu? Na, gal pasąmonėje ir taip. Tačiau Edgaras Portmanas tikras niekšas. Pats kuo puikiausiai žinai. Prisimink, kokia pasidarė Monika. Negalėjau jam leisti sugriauti ir tavo dukters gyvenimo.

— Todėl ir išsinešei ją.

Jis linktelėjo.

— Kreipeisi į Bakardą.

— Teko su juo turėti reikalų. Nutuokiau, kuo jis verčiasi, tačiau ne viską žinojau. Taip pat buvau tikras, kad išlaikys paslaptį. Pasakiau jam, kad surastų jai pačią geriausią šeimą. Nesvarbu pinigai, nesvarbu įtaka. Svarbiausia, kad būtų geri žmonės.

— Ir jis perdavė ją Tansmorams.

— Taip. Suprask mane. Maniau, jog tu negyvas. Visi taip manė. Paskui atrodė, kad liksi tik daržovė. Kai tu pasveikai, jau buvo per

vėlu. Niekam to negalėjau pasakyti. Be jokių abejonių, būčiau sėdęs į kalėjimą. Ar numanai, kas būtų atsitikę mano šeimai?

— Jėzau, baisu ir pagalvoti, — tariau.

— Suprask mane, Markai.

— Visiškai neprivalau tavęs suprasti.

— Ir nesitikiu.

Jis dabar jau beveik šaukė.

— Padėtis buvo nepavydėtina. Pasielgiau taip, kaip atrodė būsiant geriausia tavo dukteriai. Tačiau nenorėk, kad aukočiau savo šeimą.

— Verčiau jau paaukoti manąją?

— Nori tiesos? Taip, be abejo. Padaryčiau bet ką, kad tik apsaugočiau savo vaikus. Bet ką. O tu ką, pasielgtum kitaip?

Dabar jau aš tylėjau. Jau minėjau: nedvejodamas paaukočiau savąją gyvybę dėl dukters. Ir jeigu tektų, pakločiau ir jūsiškę.

— Tikėsi tu ar ne, tačiau ne kartą mėginau blaiviai viską pasverti, — tarė Lenis. — Išlaidų ir pajamų analizė. Jeigu atskleidžiu tiesą, sugriaunu savo šeimą ir tu atsiimi savo dukterį iš ją mylinčios šeimos. Jeigu tyliu...

Jis gūžtelėjo pečiais.

— Be abejo, tu prisikentėjai. Visiškai to nenorėjau. Skaudu būdavo į tave žiūrėti. Tačiau ką tada būtum daręs?

Nenorėjau apie tai galvoti.

— Kai ką pamiršti, — tariau.

Jis užsimerkė ir sumurmėjo sau kažką po nosimi.

— Kas nutiko Steisei?

— Ji neturėjo nukentėti. Buvo, kaip tu ir spėjai. Ji pardavė Monikai ginklą ir suvokusi, kam jis jai reikalingas, puolė jos sulaikyti.

— Tačiau pavėlavo?

— Taip.

— Ji tave matė?

Jis linktelėjo pečiais.

— Klausyk, aš jai viską papasakojau. Markai, ji norėjo padėti. Pasielgti tinkamai. Tačiau įpročiai vis tiek buvo stipresni.

— Ji šantažavo tave?

— Reikalavo pinigų. Daviau. Tai smulkmena. Tačiau ji buvo ten. Ir kreipdamasis į Bakardą, viską jam papasakojau. Suprask mane. Maniau, kad tikrai iškeliausi į kitą pasaulį. Kai išsikapstei, žinojau, kad dieną naktį eisi iš proto. Tavo duktė pagrobta. Pasišnekėjau apie tai su Bakardu. Jis pasiūlė inscenizuoti pagrobimą. Visi pasidarytume krūvą pinigų.

— Tu dar iš to pasidarei pinigų?

Lenis loštelėjo atgal, tarsi gavęs antausį.

— Be abejo, ne. Savąją dalį investavau į vertybinius popierius Teros studijoms. Tačiau ta mintis inscenizuoti pagrobimą man tiko. Galiausiai viskas būtų atrodę taip, kad Teros išvysti jau nėra jokių vilčių. Tu turėtum liautis kankinęsis. O mes pumpuotume pinigus iš Edgaro ir bent dalis jų tektų Terai. Atrodė, jog visi tik laimėsime.

— Tačiau?

— Tačiau jie, išgirdę apie Steisę, nutarė, jog iš kvaišalus vartojančio žmogaus negalima tikėtis, kad laikys liežuvį už dantų. Visa kita tu žinai. Įkišo jai pinigų. Pasistengė, kad ją nufilmuotų banko kameros. O tada, nieko man nesakę, nužudė.

Pagalvojau, kokios turėjo būti paskutinės Steisės gyvenimo akimirkos toje trobelėje. Ar ji nujautė, kad miršta? O gal tiesiog plūduriavo ir nuplūduriavo, manydama, kad dar kartą nuo visko atsijungė.

— Tu jiems viską išduodavai, ar ne?

Jis tylėjo.

— Pranešei jiems, kad kreipiausi į policiją.

— Negi tu nesupranti? Nebuvo jokio skirtumo. Jie nė nemanė grąžinti tau Teros. Ji gyveno pas Tansmorus. Po pirmosios išpirkos maniau, kad viskas baigta. Ir visi gyvensime toliau.

— Tai kas nutiko?

— Bakardas nutarė išmelžti dar pinigų.

— Tu taip pat dalyvavai? — paklausiau.

— Ne, jis man nė neužsiminė.

— Kada apie tai sužinojai?

— Iš tavęs ligoninėje. Įsiutau. Paskambinau jam. Liepė man atsipalaiduoti, sakė, jog niekas nesugebėsiąs iki mūsų prisikasti.

— Tačiau mes prisikasėme.

Jis linktelėjo.

— O tu žinojai, kad aš jau beveik prisikasiau iki Bakardo. Aš pranešiau tau telefonu.

— Taip.

— Pala.

Man net šiurpas nubėgo nugara.

— Tada Bakardas nutarė pašalinti visus galimus liudininkus. Pasikvietė tuos du žudikus. Lidija nuvyko ir nušovė Tatjaną. Džošas buvo pasiųstas susidoroti su Denise Vanech. Tačiau...

Aš kiek patylėjau įtemptai svarstydamas, tada tęsiau:

— Tačiau kai pribėgau prie Styveno Bakardo, jam buvo ką tik suvaryta kulka. Kraujas plūste plūdo. Nė vienas jų nebūtų spėjęs to atlikti.

Aš pakėliau galvą ir pažvelgiau į jį.

— Tai tavo darbas, Leni.

Jo balse suskambo įniršis.

— Manai, jog savo noru?

— Tada kodėl?

— Kaip tai kodėl? Tik aš Bakardui galėjau padėti išsisukti nuo kalėjimo. Kai reikalai ėmė klimpti, jis pareiškė nuteiksiąs kaltintoją prieš mane. Tvirtinsiąs, jog aš nušovęs tave su Monika ir atvežęs jam Terą. Jau minėjau, kad policininkai ant manęs griežia dantį. Pernelyg jau daug blogiukų esu išsukęs nuo kalėjimo. Jie nedvejodami suleistų į mane dantis.

— Ir tu sėstum į kalėjimą?

Lenis vos neverkė.

— Būtų kentėję tavo vaikai?

Jis linktelėjo.

— Todėl šaltakraujiškai nužudei žmogų.

— Neturėjau kitos išeities. Dabar žvelgi į mane tokiu žvilgsniu, tačiau širdies gilumoje juk žinai tiesą. Tai buvo tavo košė. Aš išsitepiau ją kuopdamas. Nes tu man rūpėjai. Norėjau padėti tavo dukrai.

Jis nutilo, užsimerkė ir pridūrė:

— Be to, žinojau, kad nužudęs Bakardą, galbūt išgelbėsiu ir tave.

— Mane?

— Paprasčiausia išlaidų ir pajamų analizė, Markai.

— Apie ką čia šneki?

— Ratas užsidarė. Bakardas negyvas, ant jo galima viską suversti. Mano rankos liko švarios.

Lenis prisiartino ir atsistojo priešais. Rodėsi, kad tuoj puls ir apkabins mane, tačiau jis paprasčiausiai stovėjo.

— Norėjau, kad pagaliau tau grįžtų ramybė, Markai. Tačiau tai nebuvo įmanoma. Dabar jau tai žinau. Kol nebūtume radęs tavo dukters. Bakardui mirus, mano šeimai niekas nebegrėsė. Galėjau atskleisti tau tiesą.

— Todėl tu parašei anoniminį laišką ir palikai ant Eleonoros stalo?

— Taip.

Aš linktelėjau ir man galvoje suskambo Abės žodžiai.

— Darei bloga vardan gera.

— Įsivaizduok save mano vietoje. Ką pats būtum daręs?

— Nežinau, — atsakiau.

— Taip pasielgiau tik dėl tavęs.

Liūdniausia, kad tai buvo tiesa. Pažvelgiau į jį.

— Tu pats geriausias bičiulis, Leni. Branginu tave. Tavo žmoną. Visą tavo šeimą.

— Ką ruošiesi daryti?

— Jeigu atsakyčiau, jog pranešiu kam nors, mane taip pat nužudytum?

— Niekada, — atsiliepė jis.

Tačiau, nepaisant karštos mūsų bičiulystės, aš nelabai tuo tikėjau.

Epilogas

Prabėgo metai.

Pirmuosius du mėnesius kiekvieną savaitę šaudžiau lėktuvu į Sent Luisą, kur drauge su Abe ir Lorena tarėmės, kaip geriausia būtų viską sutvarkyti. Pradėjome po truputį. Per pirmuosius kelis apsilankymus paprašydavau Abės ir Lorenos būti šalia. Ilgainiui mudu su Tera jau dviese traukdavome pasivaikščioti — į parkus, zoologijos sodą, vaikų žaidimų aikšteles prekybos centruose, tačiau ji retkarčiais vis grįžčiodavo per petį. Mano duktė ne iš karto prie manęs priprato. Tai suprantama.

Prieš dešimt mėnesių miegodamas anapus iškeliavo mano tėvas. Po laidotuvių Maršo gatvėje už poros namų nuo Abės ir Lorenos įsigijau būstą ir persikėliau čia gyventi. Jiedu — nuostabiausi pasaulyje žmonės. Tik įsiklausykite: „mūsų" dukterį vadiname Taša. Tai sutrumpintai Nataša ir beveik kaip Tera. Man, kaip plastikos chirurgui, tai patinka. Vis laukiu, kad mūsų idilė ims ir pašlis. Tačiau viskas kuo puikiausia. Keista, tačiau tuo beveik nesistebiu.

Mama įsigijo pensioną ir taip pat persikėlė gyventi čia. Mirus tėčiui, jai nebuvo ko pasilikti Kaseltone. Po visų išgyventų sukrėtimų — tėčio ligų, Steisės, Monikos mirčių, Teros pagrobimo — mes abu troškome tarsi pradėti viską iš naujo. Džiaugiuosi, kad ji šalia. Mama susirado draugą, tokį Sai. Ji laiminga. Man jis patinka, ir visai ne todėl, kad turi abonementus visam sezonui į beisbolo varžybas. Jiedu dažnai kvatoja. Jau beveik buvau ir pamiršęs, kaip skardžiai aidi mamos juokas.

Dažnokai susisiekiame su Verniu. Jiedu su Katerina pavasarį kartu su jaunyliu Verniu ir Periu lankėsi čia nameliu ant ratų. Kartu praleidome nuostabią savaitę. Vernis vesdavosi mane žvejoti. Man tai

patiko. Kitą kartą norėtų patraukti į medžioklę. Atsisakinėju, tačiau Vernis pasiutusiai moka įkalbinėti.

Su Edgaru Portmanu žodeliu kitu persimetame tik retkarčiais. Per Tašos gimtadienį atsiuntė dovanų. Dukart kvietėme į svečius. Tikiuosi, kad susiruoš ir atvyks aplankyti savo anūkės. Tačiau mus, ko gero, pernelyg slegia kaltės jausmas. Jau kalbėjau apie tai. Gal Monika pasidarė psichiškai nestabili. Gal paveikė koks cheminis preparatas. Žinau, kad didžioji dalis psichologinių problemų kyla dėl fizinių, hormoninių sutrikimų, bet ne dėl išgyvenimų. Gali būti, jog mudu niekuo nebūtume galėję jai padėti. Tačiau galiausiai, kad ir kaip ten būtų, abu leidome Monikai pražūti.

Ziją iš pradžių žinia apie mano persikraustymą pribloškė, tačiau vėliau ji suprato tai kaip naują savo galimybę. Dabar dirba su nauju partneriu. Girdėjau, kad jam neblogai sekasi. Aš įkūriau *Vienos padangės* filialą Sent Luise. Kol kas viskas klojasi neblogai.

Lidija, arba Larisa Dein, tikriausiai išsisuks nuo bausmės. Ji padarė dvigubą salto tolyn nuo kaltinimo žmogžudystėmis ir abiem kojomis tvirtai nusileido „mane privertė" pusėje. Ji vėl tapo įžymybe, netikėtai pasirodžiusia pražuvėle Fėja Pokštuke. Lidiją rodo per pokalbių laidas, liejančią ašaras dėl ilgų kankynių metų Džošo naguose. Ekrano kampe šmėstelėjo ir jo nuotrauka. Auditorija net aiktelėjo. Džošas pabaisa. Lidija gražuolė. Žmonės tuo tiki. Sklinda gandai, jog netrukus turėtų pasirodyti filmas apie jos gyvenimo istoriją, kuriame vaidins ir ji pati.

O dėl prekybos vaikais FTB nutarė „visu griežtumu įvykdyti teisingumą", kitaip sakant, nubausti bloguosius. Blogieji yra Styvenas Bakardas ir Denisė Vanech. Abu jau negyvi. Oficialiai pareigūnai vis dar ieško įvaikinimo dokumentų, tačiau iš tikrųjų nelabai nori žinoti, kur koks vaikas gyvena. Man regis, tai geriausia išeitis.

Rachelė jau visiškai pasveiko. Jos ausį lopiau aš pats. Jos drąsa buvo išgarsinta per žiniasklaidos priemones. Už tai, kad atskleidė prekybos vaikais sistemą, susilaukė atpildo. FTB ją vėl priėmė į darbą. Ji pasiprašė perkeliama į Sent Luisą. Gyvename kartu. Myliu ją labiau, nei įmanoma nupasakoti žodžiais. Tačiau jeigu tikitės fantastiškos pabaigos, nemanau, kad tokią galėčiau jums pateikti.

Mudu su Rachele dabar kartu. Neįsivaizduoju savo gyvenimo be jos. Vos apie tai pagalvoju ir pasidaro silpna. Tačiau esama ir kitų dalykų. Mudu lydi praeities šešėlis. Jis kiek trukdo. Suprantu, kodėl ji paskambino man tąnakt ir sukinėjosi apie ligoninę, tačiau vis tiek negaliu atsikratyti minties, jog dėl to atsitiko tiek baisių dalykų. Be abejo, nekaltinu Rachelės. Tačiau yra dar kai kas. Monikos žūtis suteikė mums antrą progą. Tai keista. Mėginau apie tai pasišnekėti su Verniu, kai čia lankėsi. Tačiau jis tik suburbėjo, kad aš bukagalvis. Ko gero, jis teisus.

Suskamba durų skambutis. Kažkas timpteli mane už klešnės. Taip, tai Taša. Jau visiškai prie manęs priprato. Juk vaikai prisitaiko kur kas geriau nei suaugusieji. Kitame kambario gale ant sofos įsitaisiusi Rachelė. Sėdi po savimi parietusi kojas. Pažvelgiu į ją, paskui į Tašą, ir mane užplūsta skaudus palaimos jausmas. Palaima ir skausmas — neatskiriami. Beveik visada žengia koja kojon.

— Aš tuojau, širdele, — tariu jai. — Tik atidarysiu duris, gerai?

— Gerai.

Už jų su siuntiniais rankose stovi paštininkas. Parsinešu juos į vidų. Žvilgtelėjus į atgalinį adresą, nusmelkia pažįstamas skaudulys. Ant mažučio lipdukėlio užrašyta, jog siuntiniai nuo Lenio ir Šerilės Markusų iš Kaseltono, Niudžersio.

Taša pakelia į mane galvelę.

— Mano dovanos?

Policijai apie Lenį nepranešiau. Vis tiek nebūtų jokių įkalčių — tik jo prisipažinimas man. Teisme to neužtektų. Tačiau tylėti nutariau ne dėl to.

Manęs neapleidžia įtarimas, jog Šerilė žino tiesą. Ko gero, gal jau žinojo nuo pat pradžių. Atmintyje iškyla jos veidas ten, ant laiptų, piktas balsas tąvakar pasirodžius mudviem su Rachele, ir aš svarstau, kas tai buvo: pyktis ar baimė? Ko gero, pastaroji.

Tiesa ta, jog Lenis nemelavo. Darė tai dėl manęs. Kaip būtų pasisukę įvykiai, jeigu jis būtų paprasčiausiai mane palikęs? Nežinau. Galėjo būti kur kas blogiau. Lenis klausė manęs, ar juo dėtas nebūčiau pasielgęs lygiai taip pat. Tikriausiai ne. Nes turbūt nebuvau toks geras draugas. Vernis, galiu lažintis, būtų padaręs tą patį. Lenis

stengėsi globoti mano dukrą kartu saugodamas ir savo šeimą. Paprasčiausiai įsivėlė.

Tačiau man jo klaikiai trūksta. Dabar suprantu, kokią didelę dalį mano gyvenime jis užėmė. Kartais pakeliu ragelį ir imu rinkti jo numerį. Tačiau niekada taip ir nebaigiu. Daugiau su juo nesikalbėsiu. Niekada. Puikiai tai žinau. Ir todėl pragariškai maudžia krūtinę.

Tačiau neretai prisimenu smalsų Konerio veidelį per tas futbolo rungtynes. Keviną, spardantį kamuolį, ir chloru kvepiančius Marianos plaukus po rytinės plaukimo treniruotės. Ir kaip susilaukusi vaikų išgražėjo Šerilė.

Dabar žvelgiu žemyn į savo dukrelę, kuri su manimi, jai niekas negresia. Taša užvertusi galvelę vis dar žiūri į viršų. Tai iš tikrųjų dovana jai nuo krikštatėvio. Prisimenu, kaip pirmą kartą išvydau Abę, tą keistą dieną „Marriot" oro uoste. Jis tada pasakė, jog nevalia vardan gera daryti bloga. Daug svarsčiau apie tai prieš nutardamas, kaip pasielgti su Leniu.

Galiausiai tai būtų galima apibūdinti tokiu pasakymu: „Pernelyg artimas žmogus, kad dabar jam skambinčiau".

Kartais jau nebežinau, kas yra kas. Ar blogas darbas gėrio vardan, ar geras dėl blogo? O gal jie vienodi? Monikai trūko meilės, todėl ji apgavo mane ir pastojo. Viskas nuo to ir prasidėjo. Tačiau jeigu ji nebūtų taip pasielgusi, dabar nežvelgčiau į mieliausią pasaulyje būtybę. Gera? Bloga? Kas galėtų nuspręsti?

Taša pakreipia galvutę ir įremia savo nosytę į mane.

— Tėveli?

— Nieko, širdele, — švelniai atsiliepiu aš.

Taša mane stipriai apkabina ir visa prisispaudžia. Rachelė žiūri į mus. Jos veide išvystu nerimą. Kilsteliu dėžę ir padedu ant aukščiausios spintos lentynos. Tada uždarau dureles ir pakeliu savo dukrelę.

Kai pirmoji kulka pervėrė man krūtinę, galvoje švystelėjo mintis apie dukterį...

Markas Zaidmanas atsipeikėja reanimacijos palatoje greta lašelinės tvarsčiais apmuturiuota galva. Iki tol be jokių ypatingų nuotykių dirbęs mėgstamą chirurgo darbą ir su žmona džiaugęsis savo mažąja dukrele, jis staiga atsiduria ant mirties slenksčio, pakirstas užpuoliko kulkos. Žmona nušauta, pusės metukų Tera nežinia kur dingusi. Ir pasauliui, regis, jau visiškai slystant iš po kojų, daktarą Zaidmaną pasiekia šiurpinantis, tačiau vilties kibirkštėlę įžiebiąs raštelis:

Mes jus sekame. Jeigu kreipsitės į policiją — savo dukros daugiau neišvysite. Kitos progos nebus.

ISBN 9955-13-023-7

www.jotema.lt